आरती-संग्रह.

हें पुस्तक

वासुदेव मोरेश्वर पोतदार

यांनीं

दीर्घ प्रयत्नानें

अनेक ठिकाणच्या आरत्या मिळवून व शुद्ध करून

मुंबईंत "जगदीश्वर" छापखान्यांत छापविलें.

सुधारलेली आवृत्ति तिसरी.

शके १८१०

सन १८८८

(हें पुस्तक सन १८६७ चा आक्ट २५ प्रमाणें रजिष्टर करून सर्व प्रकारचे हक्क मालकानें आपल्या स्वाधीन ठेविले आहेत.)

किंमत बारा आणे.

६१
ओ

आरती-संग्रह.

हें पुस्तक

वासुदेव मोरेश्वर पोतदार

यांनीं

दीर्घ प्रयत्नानें

अनेक ठिकाणच्या आरत्या मिळवून व शुद्ध करून

मुंबईंत " जगदीश्वर " छापखान्यांत छापविलें.

सुधारलेली आवृत्ति तिसरी.

शके १८१०

सन १८८८

(हें पुस्तक सन् १८६७ चा आक्ट २५ प्रमाणें रजिष्टर करून
सर्व प्रकारचे हक्क मालकानें आपल्या स्वाधीन ठेविले आहेत.)

किंमत बारा आणे.

प्रस्तावना.

आजपर्यंत जीं आरत्यांचीं लहान लहान पुस्तकें प्रसिद्ध झालीं आहेत त्यांपासून लोकांस व्हावा तसा उपयोग होत नाहीं. कांकीं, बहुतकरून अनेक कवींनीं केलेल्या अनेक चालींच्या व सुरस आरत्या ह्मणण्याची इच्छा सर्व लोकांस असून तशा संग्रहाचें पुस्तक मुळींच कोणी छापिलें नवतें. ती अडचण दूर व्हावी ह्मणून अनेक कवींच्या संस्कृत, प्राकृत व हिंदुस्थानींत निरनिराळ्या चालींवरच्या अशा आरत्यांचीं लेखी व छापील पुस्तकें दीर्घप्रयत्नानें मिळवून त्यांचें एकच पुस्तक पूर्वीं आह्मीं छापिलेलें लोकांत प्रसिद्ध आहेच. यांत दुसऱ्या लेखी व छापील पुस्तकांतून जे पाठ चांगले आढळले ते घातले आहेत व आरत्याही ज्यास्त घातल्या आहेत आणि चाली ही वर दाखविल्या आहेत. त्यामुळें भक्तिमान् जनांस याचा उत्तम उपयोग होईल अशी आशा आहे

तृतीया वृत्तीची सूचना.

पूर्वींच्या दोन आवृत्ति शिळाप्रेसावर छापिल्या होत्या व त्यांची किंमत एक रुपया होती. हल्लींची आवृत्ति सुधारून व पदच्छेद करून सुंदर टैपांनीं चांगल्या सफाईदार जाड कागदावर छापिली आहे. ग्राहकांस घेण्यास सोयीवार पडावें ह्मणून विशेष नफ्याकडे लक्ष न देतां किंमत बारा आणे ठेविली आहे.

ही आवृत्ति वेदशास्त्रसंपन्न रा. रा. परशुराम रघुनाथ शास्त्री घगवे यांनीं आपला अमौल्य वेळ खर्चून शुद्ध केली त्याबद्दल मी त्यांचा फार आभारी आहें.

वासुदेव मोरेश्वर पोतदार.

अनुक्रमणिका.

पृष्ठ.	देवाचें नांव.	संख्या	पृष्ठ.	देवाचें नांव.	संख्या
	गणपतीच्या.	३०	१६५	गीतेच्या.	२
१८	विष्णूच्या.	६	१६६	सत्यनारायणाची.	१
२१	शिवाच्या.	२५	१६७	गंगेच्या.	२
३९	देवीच्या.	५८	१६९	तुळशीच्या.	४
७४	सूर्याच्या.	६	१७१	खंडेरायाच्या.	४
७८	दत्ताच्या.	२३	१७३	कृष्णेची.	१
९२	नृसिंहाच्या.	३	१७४	चंद्राची.	१
९४	भार्गवरामाच्या.	२	१७४	ज्ञानदेवाच्या.	१
९५	रामाच्या.	३१	१७६	एकनाथाची.	१
११२	कृष्णाच्या.	३१	१७६	ज्ञानेश्वरीची.	१
१३१	विठ्ठलाच्या.	२४	१७७	गरुडाची.	१
१४४	दशावताराच्या.	२	१७८	केदाराची.	१
१४६	श्रीगुरूच्या.	१५	१७८	बहिरोबाची.	१
१५४	विश्वंभराची.	१	१७९	पाछिनाथाच्या.	२
१५५	पंचायतनाच्या.	५	१८०	दासबोधाची.	१
१५९	शनीची.	१	१८१	हाटकेश्वराची.	२
१५९	भागवताची.	१	१८२	संतांच्या.	१
१६०	अनंताच्या.	२	१८३	यशवंतरावमहाराज.	१
१६१	मारुतीच्या.	४	१८४	निरोपपरगीत.	१
१६३	व्यंकटेशाच्या.	३	१८४	प्रार्थना.	१

॥ श्री गजानन प्रसन्न ॥

॥ श्री शंकर प्रसन्न ॥

॥ श्री कृष्ण प्रसन्न ॥

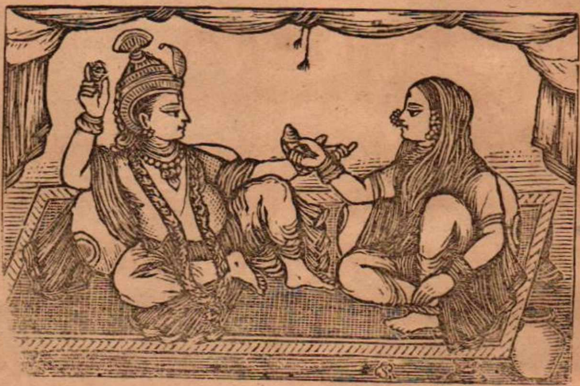

॥ श्री विष्णु प्रसन्न ॥

श्रीगणेशायनमः

आरतीसंग्रह प्रारंभः

आरत्या गणपतीच्या

(ओंवाळुं आरती मदन गोपाळा या चालीवर.)

आरती करूं तुज मोरया ॥ मंगळगुणनिधी राजया ॥ आरती० ॥ ध्रु० ॥ सिद्धिबुद्धिपती संकटनाशा ॥ विघ्न निवारण तूं जगदीशा ॥ आरती करूं० ॥ १ ॥ धुंडिविनायक तूं गजतुंडा ॥ सिंदुरचर्चितविलसितशुंडा ॥ आरती करूं० ॥ २ ॥ गोसाविनंदन तन्मय झाला ॥ देवा देखोनियां तुज शरण आला ॥ आरती करूं तुज मोरया ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) २

नानाद्रव्यें दूर्वा शेंदुर शमिपत्रें ॥ लाडू मोदक अन्नें परिपूरित पात्रें ॥ ऐसें पूजन केल्या बीजाक्षर मंत्रें ॥ अष्टहि सिद्धी नवनिधि देसी क्षणमात्रें ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय मंगलमूर्ती ॥ तूझे गुण वर्णाया मज कैंची स्फूर्ती ॥ जय०॥ ध्रु०॥ तूझें ध्यान निरंतर जे कोणी करिती ॥ त्यांचीं सकळहि पापें विघ्नें ही हरती ॥ वाजी वारण शिबिका सेवक सुत युवती ॥ सर्वेहि पावुनि अंतीं भवसागर तरती ॥ जय देव० ॥ २॥ शरणागत सर्वस्वें भजती तव चरणीं ॥ कीर्ति तयांची राहे जोंवर शशितरणी ॥ त्रैलोकीं ते विजयी अद्भुत हे करणी ॥ गोसावीनंदन रत तव नामस्मरणीं ॥ जय देव जय देव० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) ३

सुखकर्ता दुःखहर्ता वार्ता विघ्नाची ॥ नुरवी पुरवी प्रेम कृपा जयाची ॥ सर्वांगीं सुंदर उटि शेंदूराची ॥ कंठीं झळके माळ मुक्ताफळांची ॥१॥ जय देव जय देव जय मंगलमूर्तीं ॥ दर्शनमात्रें मनकामना पुरती ॥ जय० ॥ ध्रु० ॥ रत्नीं खचित फरा तुज गौरीकुमरा ॥ चंदनाची उटी कुंकुमकेशरा ॥ हिरेजडीत मुकुट शोभतो बरा ॥ रुणझुणती नेपूरें चरणीं घागरिया ॥ जय देव० ॥ २ ॥ लंबोदर पीतांबर फणिवरबंधना ॥ सरळसोंड वक्रतुंड त्रिनयना ॥ दास रामाचा वाट पाहे सदना ॥ संकटीं रक्षावें सुरवर वंदना ॥ जय देव जय देव जय० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) ४

शेंदुर लाल चढायो अच्छो मुख गजको ॥ दोंदिल लाल बिराजे सुत गौरीहरको ॥ हातलिये गुडलड्डू साई सुरवरको॥ महिमा कहे नजाय लागत हम पदको ॥ १ ॥ जय जय जी मनराज बिद्यासुखदाता ॥ धन्य तुमारो दर्शन मेरा मन रमता ॥ जय देव० ॥ ध्रु० ॥ अष्टौसिद्धी दासी संकटको बैरी ॥ विघ्नविनाशन मंगलमूरति अधिकारी ॥ कोटीसूरज प्रकाश ऐसी छब तेरी ॥ गंडस्थल मदमस्तक झूले शशि बहारी ॥ जय० ॥ २ ॥ भावभगतिसें कोई शरणागत आवे ॥ संतत संपत सबही भरपूरित पावे ॥ ऐसे तुम महाराज मोको अति भावे ॥ गोसावीनंदन निसिदिन गुण गावे ॥ जय जय० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) ५

जय देव जय देव जय वक्रतुंडा ॥ सिंदुरमंडित विशाळ

---

१ पिंपळवण.

सरळ भुजदंडा ॥ जय० ॥ ध्रु० ॥ प्रसन्नभाळा विमळा करिं घेउनि कमळा ॥ उंदिरवाहन दोंदिल नाचसि बहु लीला ॥ रुणझुण रुणझुण करिती घागरिया घोळा ॥ सताल सुस्वर-गायन शोभित अवलीळा ॥ जय० ॥ १ ॥ सारीगमपधनी-सप्तस्वरभेदा ॥ धिमिकिट धिमिकिट मृदंगवाजति गतिछंदा ॥ तातक् तातक् थैय्या करिसी आनंदा ॥ ब्रह्मादिक अवलोकिति तव पदारविंदा ॥ जय० ॥ २ ॥ अभय वरदा सुखदा राजी-वनयना ॥ फरशांकुश लड्डूधर शोभित शुभरदना ॥ ऊर्ध्वदों-दिलउंदिरकार्तिकेश्वररचना ॥ मुक्तेश्वर चरणांबुजीं अलिपरि करि भ्रमणा ॥ जय देव जय देव जय वक्रतुंडा ॥ ३ ॥

(अवतार गोकुळीं हो या चालीवर.) ६

आदि अवतार तूझा, अकळकळपाठारीं ॥ ब्रह्मकमंडलु गंगा, रहिवास तये तीरीं ॥ स्नान पैं केलिया हो, पापताप नीवारी ॥ मोरया दर्शनें हो, जन्ममरण दूरी ॥ १ ॥ जय देवा मोरे-श्वरा, जय मंगळमूर्ती ॥ आरती चरणकमळा, ओंवाळूं प्राण-ज्योती ॥ जय० ॥ ध्रु० ॥ सुंदरमस्तकीं हो, मुकुट दिसे सा-जीरा ॥ विशाळ कर्णद्वय, कुंडलें मनोहर ॥ त्रिपुंड्रटिळा भाळीं, अक्षता ते सोज्वळी ॥ प्रसन्न मुखकमळ, मस्तकीं दूर्वांकूर ॥ जय० ॥ २ ॥ नयन निर्मळ हो, भंवया अतिसुरेख ॥ एकदंत शोभताहे, जडितस्वर्ण माणीक ॥ बरवी सोंड सरळ, दिस-तसे अलोलिक ॥ तांबूल मुखीं शोभे, अधररंग सुरेख ॥ जय० ॥ ३ ॥ चतुर्भुजीं मंडित हो, शोभति आयुधें करीं ॥ परशु क-मल अंकुश हो, मोदकपात्रभरी ॥ अमृतसम मधुर, सोंड शोभे

तयावरी ॥ मूषक वाहन तूझें, लड्डूभक्षण करीं ॥ जय० ॥ ॥४॥ नवरत्नहार कंठीं, यज्ञोपवीत सोज्वळ ॥ ताईत मिरवीतसे, त्याचा ढाळ निर्मळ ॥ जाई जुई नागचांफे, पुष्पहारपरिमळ ॥ चंदनीं कस्तूरीचा, शोभे टिळक वर्तूळ ॥ जय० ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) ७

एकदंता गुणवंता गौरीसुखसदना ॥ रिद्धीसिद्धीदायक कलिकल्मषदहना ॥ उन्नत गंड स्त्रवती डुल्लति नग नाना ॥ शुंडादंडें मंडित गंभिर गजवदना ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय शंकर कुमरा ॥ पंचप्राणें आरति उजळूं तुज चतुरा ॥ जय० ॥ ध्रु० ॥ अंबुजनेत्रीं बुब्बुलभ्रमर भ्रमताती ॥ भावें सुरवर पूजा देवा तुझि करिती ॥ लाडूधर वरदकरा मुनिजन गुणगाती ॥ कर्णीं कुंडलें देखुनि रविशशि लपताती ॥ जय० ॥ २ ॥ चरणीं नेपूरांची रुणझुण ध्वनि उठली ॥ एकविसस्वर्गां भेदुन सद्रुपें संचरली ॥ अनंत अंडें ज्याच्या घोषें दुमदुमलीं ॥ अद्भुत पंचभूतें तेथुनि उद्भवलीं ॥ जय० ॥ ३ ॥ ऐसें वैभव तूझें नाटकनृत्याचें ॥ देखुनियां लुब्धलें मन गंधर्वांचें ॥ ऐकुनि चिंतन करणें तुझिया चरणाचें ॥ चिंतन करितां नासे दुःख विश्वाचें ॥ जय० ॥ ४ ॥ कमळासन भयनाशन गिरिजानंदना ॥ कटिं सुंदर पीतांबर फणिवरभूषणा ॥ विद्याधर पदिं तोडर अमरारी मथना ॥ मनरंजन महिमंडण गणपति गुरु जाणा ॥ जय देव जय देव जय शंकर कुमरा ॥ पंचप्राणें आर० ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) ८

हरिहरब्रह्मादीकीं तुजला पूजिलें ॥ ह्मणोनि त्यांचें कार्य सिद्धी त्वां नेलें ॥ ऐसा तूं गणराज नवस योजीले ॥ वर्णावया नकळे तूझीं पाऊलें ॥ जय देव जय देव जय गजानना ॥ आरती ओंवाळूं तुज सुंदरवदना ॥ जय० ॥ ध्रु० ॥ तुजऐसा सुंदर आणिक न दीसे ॥ जिकडे पाहावें तिकडे गणराज भासे ॥ श्रवणीं कुंडलांची दीप्ती प्रकाशे ॥ चंद्र सूर्य दोन्ही हेलावति जैसे ॥ जय० ॥ २ ॥ गंधपुष्पें दूर्वा तुजला जे वाहती ॥ ते नर भाग्यवंत लक्ष्मी पावती ॥ दर्शनहेळामात्रें तयां होय मुक्ती ॥ सहज नामा याणें गाइली आरती ॥ जयदेव० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) ९

अनादि गणनायका चिंतामणि देवा ॥ विद्याधर तुज ह्मणती करिती सुर सेवा ॥ नकळे ब्रह्मादिकां पार्वतिसुतठेवा ॥ भावें पाहावा गावा निजमानासें ध्यावा ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय गणपति स्वामी ॥ पंचप्राणीं आरति करितों तुजला मी ॥ जय० ॥ ध्रु० ॥ परशूं अंकुश कमळां धरिलें अवलीळा ॥ सिंदुरचर्चितभाळा शोभसि रिपुकाळा ॥ गंडकपालालंकृति पुष्पांच्या माळा ॥ रुणझुण चरणीं होती नूपुर अवलीळा ॥ जय० ॥ २ ॥ श्वेत छत्र चामरें तुजला मिरवीती ॥ उंदीराचें वाहन तुजला गणपती ॥ खाज्यांचे लाडू शोभती हातीं ॥ मूर्ती अवलोकितां न ढळती पातीं ॥ जय० ॥ ३ ॥ राजसउंदिर ठमकत ठमकत मग चाले ॥ हालत मालत दोंदिल डोलत मग चाले ॥ ध्यानें ध्या

तां गातां सर्वहि जन धाले ॥ हरिगुणमंडित वाणी जन पंडित बोले ॥ जय देव जय देव जय गणपति स्वामी ॥ ४ ॥

(संस्कृत. चाल साधी.) १०

जयजय सुरनरपूजित जितदानवकलभ ॥भास्वरवर लंबोदर दरहर हरकलभ ॥ ध्रु० ॥ नौमि श्रीभगवंतं गणपतिमतिवरदं ॥ वरदंतिमुखं सुमुखं सादरमेकरदं ॥ करदं विपदुदधौ तं धौतमलं शमलं ॥ शमलं भितमपि ददतं हतपापीशमलं ॥ १ ॥ जय० ॥ तरुणं तरुणारुणरुचिरं सुचिरं कांतं ॥ कांतं कलितै- कांतं कलये सुदुरंतं ॥ करुणावरुणालयमयचरणं विजितरणं ॥शरणं यामो यमिनां कृतमतसुवितरणं ॥ जय० ॥२॥ शिवयोः सुतं भवंतं बहुविधविभवंतं ॥ निखिलसुगुण गणवंतं वंदे य भवंतं॥ स्थिरचरनिकरे संतं क्षेत्रेषु वसंतं ॥ काशीनाथोपाध्या- यद्विजसुवसंतं ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) ११

गणपति नमिती स्तविती सुरपति तुज भजती ॥ सकलारंभीं स्मरती विघ्नें संहरती ॥ शुंडामंडितमूर्ती अतर्क्य तव कीर्ती ॥ आरति कवनालागीं देईं मज स्फूर्ती ॥ १ ॥ जय देवा जय देवा सुंदरगजवदना ॥ तव भजनासी प्रेमा देईं सुखसदना ॥ जय० ॥ ध्रु० ॥ जागृतिं स्वप्नीं माझ्या हृदयीं त्वां राहावें ॥ दुस्तरभवपाशाच्या बंधा तोडावें ॥ सिंधुरवदना सखया चरणा दावावें ॥ अघोरदुर्गतिलागीं सत्वर चुकवावें ॥ जय० ॥ २ ॥ नकळे अगाधमहिमा श्रीवक्रतुंडा ॥ अतर्क्य लीला तूझी शोभे गजशुंडा ॥ तुजविण न दिसे देवा शमविल मम

पीडा॥ भक्तसंकटीं येशी धांवत दुडदूडां ॥ जय० ॥ ३ ॥ नयनीं शिणलों देवा तव भेटीकरितां ॥ तापत्रय दीनाचें शमवीं समर्था ॥ अनाथ मीं कल्पद्रुम तूंची शिवसुता ॥ विष्णूदासें चरणीं ठेवियेला माथा ॥ जय देवा० ॥ ४ ॥

(ओंवाळुं आरती मदनगोपाळा या चालीवर.) १२

बारो में आरती गनपतवरना ॥ बरगजवदना गिरिजानंदना ॥ बारो० ॥ ध्रु० ॥ कोमल पदपंकज सुकुमार॥ झंझन नूपुर कर घनघोर ॥ बारो० ॥ १॥ पीतांबरकटि नाभिसुब्याल ॥ लंबोदर गरे मोतनमाल ॥ बारो० ॥ २ ॥ रतनमुकुट सिस चंद सुमलिये ॥ श्रवन च्युवत मद कुंडलसोहे ॥ बारो० ॥ ३ ॥ अनुपम रूप तेरो काहांलो बखानू ॥ मंगिशसुत शरणागत ज्यानू ॥ बारो में० ॥ ४ ॥

(आरती गंगाजळ देवा न्हाणीलें या चालीवर.) १३

दीनदयाळा गणपति स्वामी द्यावी मज भेटी ॥ तव चरणांची सखया मजला आवडी मोठी ॥ ध्रु० ॥ कवण अपराध म्हणवुनि देवा केला रुसवा ॥ अहर्निशी मी हृदयीं तूझा करितसें धांवा ॥ दीन० ॥ १ ॥ चिंताकूपीं पडलों कोण काढिल बाहेरी ॥ धांवें पावें सखया करुणा करूनि उद्धरीं ॥ दीन० ॥ २ ॥ ऐसें होतें चित्तीं तरि कां प्रथमची देवा ॥ अंगीकार करुनी केला कृपेचा ठेवा ॥ दीन० ॥ ३॥ आतां करणें त्याग तरिही स्वामी अघटीत॥शरण आलों माझा आतां चुकवीं अनर्थ ॥ दीन० ॥ ४ ॥ यादवसुत हा विनवी दोन्ही

जोडुनियां कर ॥ तव चरणाचा सखया मजला आहे आ-
धार ॥ दीन० ॥ ९ ॥

(आवडो गंगाजळ० या चालीवर.) १४

प्रेमगंगाजळें देवा न्हाणियलें तुजला ॥ सुगंधद्रव्यें म-
र्दन करुनी हेतू पुरवीला ॥ गंगाळें रौप्याचीं त्यांत कीं भ-
रिलें जळाला ॥ सुवर्णाचा कलश आणुनी हस्तीं तो दिधला ॥
अंग मर्दितां हस्तें मजला उल्हासचि झाला ॥ स्नान घा-
लुनी वंदियलें मीं तुझिया चरणाला ॥ चरण क्षाळुनि प्रा-
शियलें म्यां त्याही तीर्थाला ॥ वाटे सात पिढ्यांचा मजला
उद्धारचि झाला ॥ अंग स्वच्छ करुनी तुजला पीतांबर दि-
धला ॥ अतिसन्मानें सिंहासनि म्यां तुजला स्थापियला ॥ भक्त
सदाशिवतनय सदा तो लागत तव चरणीं ॥ सर्वस्वहि त्यागुनी
झाला निश्चळ तव भजनीं ॥

(चाल साधी.) १५

जय जय विघ्नविनाशन जय ईश्वर वरदा ॥ सुरपति ब्रह्म
परात्पर सच्चिद्घन सुखदा ॥ हरिहरविधिरूपातें धरुनीयां स्व-
मुदा ॥ जगदुद्भवस्थितिप्रलयां करिसी तूं शुभदा ॥ १ ॥ जय
देव जय देव जय गणपति स्वामी, श्रीगणपति स्वामी ॥ ए-
कारति निजभावें, पंचारति सद्भावें करितों बालक मी ॥ ध्रु० ॥
वियदादिक भूतात्मक देवात्मक तूंची ॥ दैत्यात्मक लोका-
त्मक सचराचर तूंची ॥ सकलहि जीवेश्वरादि गजवदना तूंची
॥ तवविण न दिसे कांहीं मति हे मम साची ॥ जय० ॥ २ ॥
॥ अगणित सुखसागर हे चिन्मय गणराया ॥ बुद्बुदवत जग

तव पदीं विवर्त हे माया ॥ मृषाचि दिसतो भुजंग रज्जूवर वायां ॥ रजतभ्रम शुक्तीवर व्यर्थचि गुरुराया ॥ जय० ॥ ३ ॥ अन्नप्राणमनोमय मतिमय हृषिकेशा ॥ सुखमय पंचम ऐश सकलहि जडकोशां ॥ साक्षी सच्चित्सुख तूं असती जगदीशा ॥ साक्षी शब्दहि गाळुनि वससी अविनाशा ॥ जय० ॥ ४ ॥ मृगजलवत हे माया सर्वहि नसतांची ॥ सर्वहि साक्षी ह्मणणें नसेचि मग तूंची ॥ उपाधिविरहित केवळ निर्गुणस्थिति साची ॥ तव पद वंदित मौनी दास अभेदेंची ॥ जय जय विघ्न० ॥ ५ ॥

(१६)

आवडी गंगाजळें देवा न्हाणीलें ॥ भक्तीचें भूषण प्रेमेंसुगंध अर्पीलें ॥ अहं हा धूप जाळूं गणपतीपुढें ॥ माझ्या मोरयापुढें ॥ जंव जंव धूप जळे तंव तंव देवा आवडे ॥ १ ॥ पंचप्राणासहित धूपदीप जो केला ॥ नैवेद्याकारणें उत्तम प्रकार अर्पीला ॥ मध्वनाथस्वामी पंचोपचारीं पूजीला ॥ मग एकार्तीसी प्रेमें प्रारंभ केला ॥ २ ॥

(चाल साकी.) १७ ×

गजवदना मन रमलें पाहुनियां तुजला ॥ ह्मणतां मंगळमूर्ती संताप हरला ॥ यास्तव निश्चय चरणीं भाव तो धरिला ॥ व्यापुनि अवघें विश्व ह्मणती तुज उरला ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय संकटहर्ता ॥ तुजविण नाहीं कोणी संसारीं त्राता ॥ ध्रु० ॥ गिरिजांकीं बैसुनियां स्तनपान करिसी ॥ तो तूं राक्षस मोठेमोठे निर्दळिसी ॥ उचलुनि शुंडाग्रानें त्रैलोक्य

धरिसी ॥ गिरिजारागें नित्य कां रे थरथरसी ॥जय० ॥ २॥ दास विनायक मूर्ती पाहुनियां डोले ॥ मंगळमूर्ती हृदयीं राहो हें बोले ॥ प्राणी जे गुण गाती ते जाणा तरले ॥ आपण तरुनी अपुले पूर्वज उद्धरिले ॥ जय देव जय देव जय संकटहर्ता ॥ तु०॥ ३ ॥

(अवतार गोकुळीं हो या चालीवर.) १८

आरती गणपती ॥ पदपंकज प्रीती ॥ओंवाळूं भावें भक्तीं॥ सर्वारंभीं मंगळमूर्ती ॥ ध्रु० ॥ आधारें सृष्टि ज्याचे ॥ तो हरगौरीसुत ॥ स्मरतां नाम ज्याचें ॥ होय विघ्नांचा अंत ॥ आरती०॥ १॥ पाहतां रूप ज्याचें॥अद्भुतचि गजमुख॥ शशांकसूर्य वन्ही ॥ त्रिनेत्र दंत एक ॥ आरती० ॥ २ ॥ पन्नग विभूषणें ॥ कटितटीं मंडीत ॥ श्रवणीं कंठीं गळां ॥ वेष्टितसे उपवीत ॥ आरती० ॥ ३ ॥ सायुध कर चारी ॥ लंब उदर ज्याचें ॥ भरलें चौदाविद्यीं ॥ चौसष्टिकळीं साचें ॥ आरती० ॥ ४ ॥ सिद्धिरिद्धिबुद्धींचा ॥ भुक्तिमुक्तींचा दाता ॥ ब्रिरुदाचे तोडर ॥पायीं गर्जती रमतां ॥ आरती० ॥ ५ ॥ षडानन बंधूसंगें ॥ नाचसि डमरूनादें॥शिवशक्ति पाहोनीयां॥ निर्भरीत आनंदें ॥ आरती०॥६॥ वाजती पैंजण पायीं ॥ रत्नजडित मनोहर ॥ संगीत तानमान ॥ मूर्च्छना राग चार ॥ आरती० ॥ ७ ॥ पाहोनियां ध्यान मनीं ॥ प्रेमभावें पूजीत ॥ श्रीदास तुजलागीं ॥ करीं तयासि मुक्त ॥ आरती गणपती ॥ ८ ॥

(आवडी गंगाजळ या चालीवर.) १९

ओंवाळूं आरती देवा श्रीमंगळमूर्ती ॥ देवा श्रीमंगळमूर्ती ॥

अघ संकट नासुनियां द्यावी चरणांसी मुक्ती ॥ धु० ॥
जय देवा तूं आद्या सुरवरवंद्या गणराया ॥ तुझिया स्वरुपीं न सरी पावे दुसरी उपमाया ॥ १ ॥ शेंदुर अंगीं चर्चुन कंठीं मुक्तांची माळा ॥ लंबोदर उंद्रावर शोभे ललाटीं टीळा ॥ २ ॥ पीतांबर परिधान पायीं घुंगुरध्वनि गाजे ॥ दूर्वांकुर वाहिले आह्मीं भक्तीचे काजें ॥ ३ ॥ वार्षिक उत्साहाची सेवा यथाशक्ति केली ॥ न्यूनाधिक तें क्षमा करूनी रक्षीं माऊली ॥ ४ ॥ महानैवेद्य घृतशर्करामिश्रित हे लाडू ॥ अर्पूं तुजला प्रसाद आपुल्या पात्रीं तो वाढूं ॥ ५ ॥ पिता तुझा तो सांब सदाशिव ध्यातो श्रीरामा ॥ हनुमंतानें त्याचे पायीं धरिला सुप्रेमा ॥ ६ ॥

(चाल साधी.) २०

त्रिपुरासुर वधुं जातां शिव तुजला चिंतीं॥बळिबंधन कराया वामन करि विनती ॥ धाता सृष्टी स्रजितां न चले मंदमती ॥ स्मरण करितां तूझें मग झाली स्फूर्ती ॥१॥ जय देव जय देव जयजी गणराया ॥ हरिहरब्रह्मादिक ते वंदिति तव पायां ॥ ध्रु० ॥ धरणी धरितां मस्तकिं शेषाला ओझें ॥ जाहालें तेव्हां स्मरण तो करि पैं तूझें ॥ हलुवट पुष्पप्राय केलें गणराजे ॥ सुकीर्तिमहिमाघोषें भुवनत्रय गाजे ॥ जय० ॥ २ ॥ महिषासुरासि वधितां पार्वतिही समरीं ॥ विजया देईं ह्मणुनी प्रार्थी तुज गौरी ॥ गाती मुनिजन योगी सिद्धादिक सौरी ॥ तुझिया वरदें जिंकिति मन्मथ नरनारी ॥ जय० ॥ ३ ॥ पंडित रामात्मज हा कवि किंकर तूझा ॥ विनवी तुजला भावें

पावें निजकाजा ॥ रिद्धीसिद्धीदाता तो स्वामी माझा ॥ संकट हरुनी रक्षी भक्तांची लज्जा ॥ जय० ॥ ४ ॥

(चाल साधी.) २१ ×

कपोल झरती मदें शुंडा बहु साजे ॥ शेंदुर जो घवघवीत अद्भुत सुविराजे ॥ घागरियांचा घोळ पदिं घुळघुळ वाजे ॥ प्रसन्नवदना देवा ध्यातां सुख माजे ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय गजनरवेषा ॥ आरती ओंवाळूं तुजला विश्वेशा ॥ ध्रु० ॥ विशेष महिमा तूझा न कळे गणनाथा ॥ हरिसी संकट विघ्नें तापत्रयव्यथा ॥ अखंड आनंदें तूं डोलविसी माथा ॥ तांडवनृत्य करिती तातकृधिमृताथा ॥ जय० ॥ २ ॥ विद्या धन संपदा कनकाच्या राशी ॥ नारी सुत मंदीरें सर्वेहि तूं देशी ॥ निर्वाणीं पावसी वेगीं भक्तांसी ॥ गोसावीनंदन गातो कवितांसी ॥ जय० ॥ ३ ॥

(आवडी गंगाजळ या चालीवर.) २२

जय जय आरति पार्वति कुमरा गणपति ओंवाळूं ॥ पंचहि प्राणांच्या कर्पुरवर्ती ज्ञानाग्नें जाळूं ॥ ध्रु० ॥ ओंकारप्रणवाक्षरीं बीजापासुनि ध्वनि उठली ॥ ते हे माया त्रिगुणात्मकचि सगुणत्वा आली ॥ जय० ॥ १ ॥ पंचभूतात्मक व्यापक एकचि घटक तूं जैसा ॥ दृष्टीगोचर नव्हसी कोणा गुळगोडी तैसा ॥ जय० ॥ २ ॥ निर्गुण ज्योती सगुणा आली पुंडलिकासाठीं ॥ विटेवर शोभे कटिं कर उभा भीमेचे कांठीं ॥ जय० ॥ ३ ॥ ऐसी मूर्ति नित्यनिरंतर ध्यानीं जे धरिती ॥ संकट त्यांचें दूर करीं तूं श्रीमंगळमूर्ती ॥ जय० ॥ ४ ॥ वायुसुतानें द्व-

दयें ध्यायिली जसि राघवमूर्ती ॥ तसि हनुमंता तुझिया पायीं देई सद्भक्ती ॥ जय जय आरति पार्वतिकुमरा० ॥ ९ ॥

(आरती सप्रेम जयजय विठ्ठल परब्रह्म या चालीवर.) २३

जय जय सिद्धिविनायक गनपत सुंदर सुखकारी॥वारों पंचारती बलि ज्याऊं मोहन दुखहारी ॥ ध्रु० ॥ चंदसुरजपरकास अनेक छबि लोभानी ॥ नित है बाला भेरव गजमुख मूरत सो मानी ॥ कुंडल किरीट कलासससिभाल त्रिलोचन सुखदानी ॥ एकदंत लंबोदर बिषधर कटसों लपटानीं ॥ जय जय सिद्ध० ॥ १ ॥ भुजचारो आभुखन लाजत तैसेही आयुधजोर ॥ कर हल्ला असुरनपर विजई आद पूजे च्यहुंओर ॥ कोमल अरुनचरन कल्हाररवी क्या कहूं महिमाज्योर॥ सुर नर मुनी गुनीध्यानसो मानत गोपदज्यल भवघोर ॥ जय० ॥ २ ॥ लाडीले जो आपहि तैसे बाहन मुपकसान ॥ नृत्य करत तापर तबमोहे हरगौरीबेभान॥ बिद्या सकलकलाके स्वामी लेत विबिधघनतान ॥ छत्तीस बाजे लागरहे गन लेतहे गत परमान ॥ जय०॥३॥ काहांलो वखानु अपरंपार ज्यो गुण हे निगम अगाद ॥सत कहुं हितभावभगत तव ज्यो किरपालेसाद ॥ पावेंगो सुख भुगत मुगतको और नहीं लागेगो बाद ॥ मंगिशसुत हे दास तुमारो धरको ज्यानहर आद ॥ जय० ॥ ४ ॥

(ओंवाळूं आरती मदनगोपाळा या चालीवर.) २४

सबमिल गावों बज्यावों रिझ्यावों ॥ आनंद मंगलआरती वारो ॥ ध्रु० ॥ देव जगतपति जगतको जीवन ॥ दीनदयाल बदावो मनावो ॥ १ ॥ छनभंगुर जियां ज्यान सुहावो ॥

घरी पल सुख जामो पावो सो ध्यावो ॥ २ ॥ तन मन धन ओर प्रान उंवारो ॥ निसिदिनी कर वून न्यारो प्यारो ॥३॥ मंगिशसुतप्रभु बिरद बिच्यारो ॥ भवसागर परपार उतारो ॥ सब मिल गावों० ॥ ३ ॥

२५

गणराया ये माझ्या हृदयालया ॥ ओंवाळूं आरती तव पायां ॥ ध्रु० ॥ दे मति निर्मळ तव गुण गाया ॥ अद्वय मज-सुख द्याया ॥ १ ॥ मज कल्पित विधिवदर्चनवंदन ॥ मानूनि घे आजि सदया ॥ २ ॥ महामायात्मज विघ्न हराया ॥ शांता पदरजीं मन दे रहाया ॥ ३ ॥

(आरती भुवनसुंदराची या चालीवर.) २६

आरती गौरिनंदनाची ॥ गणाधिपविघ्ननाशनाची ॥ ध्रु० ॥ कमलसमअमलद्विरदवक्त्रा ॥ एकरद मोदकरचरित्रा ॥ तुंदउ-दरांकलघुविचित्रा ॥ दिव्यकमनीयपूतगात्रा ॥ चाल ॥ पूर्ण-राकेशतिलकभाला ॥ शिरसिधृतगरप, मथितविधिवरप, चकि-तहरसुरप, अमितकृतवृद्धि मंगलाची ॥ श्रीवृद्धि सत्सुमंगला-ची ॥ आ०॥१॥ तडित्सम हाटकपीत पट तें ॥ सुवेष्टित मेखला-दिकटितें ॥ मूषकारूढ सदृढघटितें ॥ भयद तनु धरुनि अ-धंत्रुटितें ॥ चाल ॥ अटुनि अरिभृंग पाणिकमळीं ॥ सकलाम-रदंग, पिटिति करिं मृदंग, समरातिसुरंग, भंगुनि सिंदुराची ॥ सुरंग भंगुनी सिंदुराची ॥ आरती ० ॥ २ ॥ हिमालयतन्वि-हृदयतोषा ॥ सुखालय सदय सुजनपोषा ॥ दैन्यविपदुदधि-पूर्णशोषा ॥ सदाशिवपद दुरितमोषा ॥ चाल ॥ समरसुर-

साह्यकरण मान्या ॥ अमितखलकदन, करित यमसदन, भरित-निजपदन, तोद्धवरवदन जयरवाची ॥ करुनि ध्वनि गाति कीर्ति ज्याची ॥ आरती० ॥ ३ ॥ मदनसौंदर्यचरणपाणी ॥ ब्रह्मविद्यार्थसिद्धिस्वाणी ॥ शिवप्रिय स्तविति विबुधश्रेणी ॥ करित रविदास ललित वाणी ॥ चाल ॥ वरदमतिमधुरवाग्ग्रथाया ॥ कीर्ति गुणि अगुण, वर्ति परि सगुण, मूर्ति जन चरण, वर्ति भवअर्तितमहराची ॥ जगद्गुरु जननि हरिहरांची ॥ आरती० ॥ ४ ॥

(चाल वरची.) २७

आरती शंभुनंदनाची ॥ पदनतजनानंदनाची ॥ ध्रु० ॥ लंबोदरा दंतिवदना ॥ यदीया मूर्ति कीर्तिसदना ॥ सिंदुरानुलेपना गहना ॥ सुविलसदुंदुराख्यवहना ॥ शोभती शूर्पकर्ण ज्याचे ॥ चाल ॥ मस्तकीं अमंदवर मुखरसारसार्पितप्रचुरतरसुदूर्वांकुरोर्धरुचिर रुचि जयाची ॥ सुगेया रुचिर रुचि जयाची ॥ आरती० ॥ १ ॥ जयातें भालचंद्र ह्मणती ॥ कविगण कीर्ति सतत गाती ॥ मुनिपदिं हृदंबुजें ध्याती ॥ अपरिचितिहरिहरादिकरिती ॥ सुतधनधान्यकलत्रादी ॥ चाल ॥ निस्थुलदयालसुतगललंबिरक्तसुममालसुमदजलसंघमदलिकुल विमलचरितविभूची ॥ सुमंजुलविमलचरितविभूची ॥ आरती० ॥ २ ॥ कटितटिं पीतांबरधारी ॥ सुरंजितचरण दिसतिनूपुरीं ॥ मोदद मोदकासि धरि करीं ॥ सरीसृप बद्ध ज्याचे उदरीं ॥ स्मरणें विघ्नवृंद वारी ॥ चाल ॥ तारि दुरितसागरीं वासुदेवकरि परिवितार्थ अतिभक्ति गणपतीची ॥ मंगला भक्ति गणपतीची ॥ आरती शंभुनंदनाची ॥ ३ ॥

(चाल वरची.) २८

पाश करिं उत्पल शंख गदा ॥ चक्रधान्याग्रक्रजाम्रसुखदा ॥ इक्षु धनु मातुलिंग सुसदा ॥ हरी निजदंत कृतांतमदा ॥ विराजे रत्नकलश शुंडा ॥ दंड अतिप्रचंड, मंडित उदंड, वरदित अखंड, किल ब्रह्मांडमंडनाची ॥ प्रभातंशंडखंडनाची ॥ १ ॥ आरती जगद्वंदनाची॥उमाशिवसांबनंदनाची ॥ ध्रु० ॥ स्वयें जी भूषविणार जगा॥वल्लभा दिव्यभव्यसुभगा॥स्वहस्तीं अमलकमल इभगा ॥ विहगगजवक्रहंसविहगा ॥ भुजे परिरंभणानुसरली ॥ चाल ॥ करुनि चपलता, परि न विकलता, तरुशि जशि लता, वसंताची ॥ सता शीलता सुसंताची ॥ आर० ॥ २ ॥ प्रथम उत्पन्न विश्वकर्ता ॥ प्रकृति रक्षूनि प्रलयिं हर्ता ॥ गुणगुण वेदशास्त्रपढता ॥ सकलसिद्ध्यर्थ स्वार्थभर्ता ॥ असा विघ्नेश ईश ध्यावा ॥ चाल ॥ अभय करणार, विभय भरणार, सुकवि तरणार, सदैवाची ॥ कुमति हरणार राघवाची ॥ आ० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) २९

(अवतार गोकुळीं हो या चालीवर.)

जय जय गणपती ॥ ओंवाळीन आरती ॥ साजिऱ्या सरळ भूजा ॥ फरश कमल शोभती ॥ ध्रु० ॥ अवतार नामभेद ॥ गणा आदी अगाध ॥ जयासी पार नाहीं ॥ पुढें खुंटला वाद ॥ एकची दंत शोभे ॥ मुख विक्राळ दोंद ॥ ब्रह्मांडामाजि दावी ॥ ऐसे अनंत छंद ॥ जय० ॥ १ ॥ हे मही ठेंगणी हो ॥ तूज नृत्यनायका ॥ भोंवरीं फेरे देतां ॥ असुरा

मर्दिलें एका ॥ घातले तोडरहो ॥ भक्तजनपाळका ॥ जय० ॥ ॥२॥सुंदर शोभला हो ॥ रूपें लोपलीं तेजें ॥उपमा काय देऊं॥ नसे आणीक दूजें ॥ रवि शशी तारागणें ॥ जयामाजी सहजें॥ उदरीं सामावलीं ॥ जया ब्रह्मांडबीजें ॥ जय० ॥ ३ ॥ वर्णितां शेष लीळा॥ मुखें भागलीं त्याचीं ॥ पांगुळले वेद कैसे ॥ चारी राहीले मूके ॥ अवतार जन्मला हो ॥ लिंगनाभिया मूखें ॥ अमूर्त मूर्तिमंत ॥ होय भक्तीच्या सूखें ॥ जय० ॥ ४ ॥ विश्व हें रूप तूझें ॥ हस्तपाद मूखडें ॥ ऐसाचि भाव देई ॥ तया नाचतां पूढें ॥ धूप दीप पंचारती ॥ ओंवाळीन निवाडें ॥ राखें तूं शरणांगता ॥ तुका खेळतां लाडें ॥ जय० ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) ३०

वेदशास्त्रांमाजी तूं मंगलमूर्ती ॥ अगणित महिमा तूझी कल्याणस्फूर्ती ॥ भक्तांलागीं देसी विद्या अभिमतती ॥ मोरेश्वरनाम तुझें प्रसिद्ध या जगतीं ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय मोरेश्वरा ॥ तूझा नकळे पार शेषा फणिवरा ॥ ध्रु० ॥ पुण्यामध्यें नांदे महागणपती ॥ माघेचतुर्थीला जन यात्रे येती ॥ जें जें इच्छिति तें तें सर्वहि पावती ॥ गणराजा मज बाळा द्यावी अभिमती ॥ जय० ॥ २ ॥ एकविसदूर्वांकुरां नित्य नेमेंसीं ॥ आणुनि जे अर्पिती गणराजयासीं ॥ त्यांचें तूं भवबंधन देवा चुकवीसी ॥ विठ्ठलसुत हा ध्यातो तुझिया चरणांसी ॥ जय देव जय देव० ॥ ३ ॥

आरत्या विष्णूच्या.

(चाल साधी.) १

जय जय जगनगकनका चिन्मय विधिजनका ॥ सुखकर ब्रह्म परात्पर प्रियतरमुनिसनका ॥ भवदलभंजन सुरपति हरि मायाहरका ॥ कमलावर कमलप्रिय चुकवीं भवगरका ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय माधव विष्णो, श्रीमाधव विष्णो ॥ व्यापक सर्वचराचर, ब्रह्मचि पूर्ण परात्पर प्रसीद प्रभविष्णो ॥ ध्रु० ॥ जलचर मच्छ हि कच्छ वराह हृषिकेशी ॥ नरसिंहाकृति वामन द्विज रघुपति होसी ॥ यदुपति बौद्ध हि कल्की दशविध तनु ऐशी ॥ भक्तजनप्रिय धरुनी जगपालन करिसी ॥ जय० ॥ २ ॥ सच्चित्स्वरूपसुखता विसरुनि हे जीव ॥ व्यर्थचि अविवेकानें पावति देहभाव ॥ स्मरतां तव पद हृदयीं दृढतर सद्भाव ॥ प्रकटुनि सद्गुरुरूपें उद्धरसी देव ॥ जय० ॥ ३ ॥ त्वंपद तत्पद माया सकलहि जगसर्गा ॥ सच्चित्सुख तूं साक्षीविरहित जडवर्गा ॥ साक्षीशब्द हि गाळुनि वससी निजअंगा ॥ अगणित निःशब्दचि तूं अससी निःसंगा ॥ जय० ॥ ४ ॥ विवर्त जडजग सर्व हि हे माया नसतां ॥ सर्वहि साक्षी ह्मणणें नसेचि मग पाहतां ॥ अद्वय अनंत तव पद निर्भय निजसत्ता ॥ पदरज वंदित मौनी अभेद समचित्ता ॥ जय देव० ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) २

कुंचितकुंतलनीलं शरदिंदुवदनं ॥ मणिगणमंडितकुंडलरा-

जच्छ्रुतियुगुलं ॥ विकचेंदीवरनयनं वेंकटभ्रूयुगुलं ॥ बिंबाधरमतिसुंदरनासामणिलोलं ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय वंदे गोपालं ॥ मृगमदकेशरभालं करुणाकल्लोलं ॥ध्रु० ॥ कंबुग्रीवं कौस्तुभमणिकंठाभरणं ॥ श्रीवत्सांकितवक्षोलंबित-वनमालं ॥ भूषितसुबाहुयुगुलं करतलधृतवेणुं ॥ त्रिवलीशोभितमुदरं जलधरनवनीलं ॥ जय० ॥ २ ॥ भासुरमणिगणराजितभूषणलसदंगं ॥ मृगमदकेशरभालं पदनखभवभंगं ॥ विश्वंभर हे स्वामिन्नवनितगुणसंगं ॥ त्वामहमीडे माधव तर्तुं भवभंगं ॥ जय० ॥ ३ ॥ किंकिणिमेखलमध्यं पीतांबरवसनं ॥ तोडरनूपुरगर्जितविलसितपदयुगुलं ॥ गोगोपीजनवेष्टितयमुनातटछंदं ॥ दासाभयदं सुखदं, भक्ताभयदं सुखदं भुवनत्रय पालं ॥ जय० ॥ ४ ॥

३

विडा घ्याहो नारायणा ॥ कृष्ण जगत्रजीवना ॥ विनविते रखुमाई ॥ दासी होईन मी कान्हा ॥ ध्रु० ॥ वासना फोडूनीयां ॥ चूर्ण केली सुपारी ॥ भावार्थकापुरानें ॥ घोळियेली निर्धारीं ॥ विडा० ॥ १ ॥ शांति हे नागवेली ॥ पानें घेऊनियां करीं ॥ मीपण जाळूनीयां ॥ चुना लावियेला वरी ॥ विडा० ॥ २ विवेक हा कातरंग ॥ रंगीं रंगला सुरंग ॥ वैराग्य जायफळ ॥ मेळविलें हि सकळ ॥ विडा० ॥ ३ ॥ दया हे जायपत्री ॥ क्षमा लवंगा आणील्या ॥ सुबुद्धि वेलदोडे ॥ शिवरामीं अर्पियेले ॥ विडा० ॥ ४ ॥

४

आवडीगंगाजळें देवा न्हाणीलें ॥ भक्तीचें भूषण प्रेमसुगंध अर्पीलें ॥ अहं हा धूप जाळूं श्रीहरीपूढें ॥ जंवजंव धूप जळे तंवतंव देवा आवडे ॥ रमावल्लभदासें सोहंधूप जाळीला ॥ एकाआरतीचा मग प्रारंभ केला ॥ सोहं हा दीप ओंवाळूं गोविंदा ॥ समाधि लागली पाहतां मुखारविंदा ॥ हरिखें हरीख होतो मुखा पाहातां ॥ प्रगटल्या ह्या नारी सर्वहि अवस्था ॥ सद्भावालागीं बहु हा देव भूकेला ॥ रमावल्लभदासें अहंनैवेद्य अर्पीला ॥ फल तांबूल दक्षिणा अर्पीली ॥ तयाउपर नीराजना मांडीली ॥ पंचप्राण पंचज्योती आरति उजळीली ॥ विश्व हें लोपलें तया प्रकाशातळीं ॥ १ ॥ आरती आरती करूं गोपाळा ॥ मीतूंपण सांडोनि वेळोवेळां ॥ ध्रु० ॥ आरतीप्रकाशें चंद्रसूर्य लोपले ॥ सुरवर नभीं तेथें तटस्थ ठेले ॥ देवभक्तपण न दीसे कांहीं ॥ ऐशापरी दास रामावल्लभपायीं ॥ २ ॥

(चाल साधी.) ५

नारायण खगवाहन चतुराननताता ॥ स्मरअरि तापविमोचन पयनिधिजामाता ॥ वैकुंठाधिपते तव महिमा मुखिं गातां ॥ सहस्रमुखांचा तो ही थकला अनंता ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय लक्ष्मीकांता ॥ मंगळआरति करितों भावें सुजनहिता ॥ जय० ॥ ध्रु० ॥ सदैव लालन पालन विश्वाचें करिसी ॥ दासांस्तव तूं नाना अवतार धरिसी ॥ दुष्टां मर्दुनि दुःखा भक्तांच्या हरिसी ॥ निशिदिनिं षण्मुखताततें हृदयीं स्मरसी ॥ जय० ॥ २ ॥ चपला सहस्र जयाच्या जडल्या

वसनासी ॥ कोटिशशि क्षयविरहित शोभति वदनासी॥ कौस्तुभमुगुटविराजित मूर्ती अविनाशी॥ ज्यातें हृदयीं ध्यातां भवभय अघ नाशी ॥ जय० ॥ ३ ॥ तारीं वारीं संकट मारीं षड्रिपुंला ॥ स्मरती त्यांतें देई संपत्ती विपुला ॥ तापत्रय जाळितसे निशिदिनिं मम वपुला ॥ दास ह्मणे वोसंगा घे बालक-आपुला ॥ जय० ॥ ४ ॥

(चाल साधी.) ६

करुणाकरगुणसागरगिरिवरधरदेवें ॥ लीलानाटकवेष धरिला स्वभावें ॥ अगणितगुणलाघव हें कवणाला ठावें ॥ व्रजनायक सुखदायक काय किं वर्णावें ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय लक्ष्मीरमणा ॥ आरति ही ओंवाळूं तुज नारायणा जय० ॥ ध्रु० ॥ वृंदावन हरिभवन नूतन तनु लाभे ॥ वक्रांग श्रीरंगें यमुनातट शोभे ॥ मुनिजन मानसहरी जगजीवन ऊभे ॥ रविकुळटिळकदास पदरज त्या लाभे ॥ जय देव जय देव जय० ॥ २ ॥

आरत्या शिवाच्या.

(अवतार गोकुळीं हो या चालीवर.) १

मंगेश महारुद्रा ॥ जय पार्वतीवरा ॥ आरती ओंवाळीन ॥ शिवा भोळ्या शंकरा ॥ ध्रु० ॥ आपुलें ह्मणवीसी ॥ देशील-आणिकां हातीं ॥ हांसतील संतजन॥ कृपासागरमूर्ती ॥ मंगेश० ॥ १ ॥ सर्वत्र व्यापलासी ॥ जळीं स्थळीं पाषाणीं ॥ कृ-

पेच्या सागरा हो ॥ आह्मां पावें निर्वाणीं ॥ मंगेश० ॥ २ ॥ विभूति व्याघ्रांबर ॥ गजचर्म परिधान ॥ वासुकी हार शोभे॥ आला कृष्ण शरण ॥ मंगेश महा० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) २

अर्धांगीं हे तूझे पार्वती अबला ॥ त्रिशूळ डमरू शोभे भस्मा चा उधळा ॥ कपाल हस्तीं गळां रुंडांच्या माळा ॥ भुजंग भूषणें शोभे त्रीनेत्रीं ज्वाळा ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय आदीपुरुषा ॥ त्रिभुवनपालक भक्तां देसी तूं हर्षा ॥ ध्रु० ॥ गजचर्मांबर शोभे तुजला परिधान ॥ ढवळा नंदी आहे तूझें पैं वहन ॥ विशाळकाळकूट कंठीं धारण ॥ त्रिताप हरुनी भक्तां चुकवीसी विघ्न ॥ जय० ॥ २ ॥ दिगंबर रूप तुझें लावुनियां मुद्रा ॥जटाभार शोभे ज्ञानसमुद्रा ॥ परशुरामपाळक एकादशरुद्रा ॥ निरसीं हे भवरजनी चकोरस्वानंदा ॥ ३ ॥

(अवतार गोकुळीं हो या चाली०) ३

निर्गुणा निर्विकारा ॥ शिवा कर्पूरगौरा ॥ व्यापुनी चराचरीं ॥ होसी प्रकृतीपरा ॥ अगणितकोटिलिंगें ॥ पुराणप्रसिद्ध बारा ॥ एकतरी दृष्टिं पाहें ॥ अन्यथा भूमीभारा ॥ १ ॥ जयदेवा नीलकंठा ॥ सकलदेवांआदि श्रेष्ठा ॥ रंक मी शरण आलों ॥ निवारीं भवकष्टा ॥ ध्रु० ॥ सोरटीसोमनाथ ॥ जगीं एक विख्यात ॥ तयाच्या दर्शनें हो॥ चुके संसारपंथ ॥ हिमवंतपृष्ठभागीं ॥ लिंगकेदार मुक्त ॥ साधुसंत सेवितातीं ॥ धरुनि कैवल्यहेत ॥ जय० ॥ २ ॥ उज्जयिनी नामपूरीं ॥ पवित्र सचराचरीं ॥ महांकाळ लिंग जेथें ॥ धन्य जो पूजा करी ॥

ओंकारमहाबळेश्वर ॥ ज्योतीलिंग निर्धारी ॥ तयाच्या दर्शनें हो ॥ जन्ममरण निवारी ॥ जय०॥ ३ ॥ पश्चिमे लिंग एक ॥ जया नाम त्र्यंबक ॥ गौतमीउगम जेथें ॥ वाहे मंगलदायक ॥ दर्शनें स्नानमात्रें ॥ पुण्यपावन लोक ॥ तैसाच घृष्णेश्वर ॥ सेवाळें रमणीक ॥ जय० ॥ ४ ॥ भीमेचा उगम जेथें ॥ भीमाशंकर तेथें ॥ डांकिनीं स्नान करिती ॥ लिंग ह्मणती तयातें ॥ अगणित पुण्य जोडे ॥ चालतांची तेणें पंथें ॥ दक्षिणे रामेश्वर ॥ ज्योतिर्लिंग ह्मणती त्यातें ॥ जय० ॥ ५ ॥ आवढ्यानागनाथ ॥ देव आपण नांदत ॥ भक्तजनकुटुंबीया भुक्तिमुक्तिदायक ॥ प्रत्यक्ष लिंग जेथें ॥ परळीवैजनाथ ॥ हरिहर तीर्थें तेथें ॥ जन होय कृतार्थ ॥ जय० ॥ ६ ॥ श्रीशैल तो पर्वत ॥ लिंगरूप समस्त ॥ सभोंवती नीळगंगा ॥ माजी श्रीमल्लिनाथ ॥ भूमिकैलास दूजा ॥ जना साक्ष दावीत ॥ साठिवरुषें वाट पाहे ॥ कृपाळु तो उमाकांत ॥ जय० ॥७॥ धन्य हो काशिपूरी ॥ मणिकर्णिकातीरीं ॥ विश्वेश्वरलिंग जेथें ॥ जीवमात्रा उद्धरी ॥ तारक ब्रह्ममंत्र ॥ जपे कर्णविवरीं ॥ तेणें ची मोक्षपद ॥ प्राप्त होय निर्धारी ॥ जय०॥ ८ ॥ येउनियां संसारा ॥ माजी ज्योतिर्लिंगें बारा ॥ एकतरी दृष्टिं पाहें ॥ अन्यथा भूमिभारा॥ विश्वेश्वर विश्वनाथ॥ भावभक्ति निर्धारा ॥ नामया श्रीशिविदास ॥ ध्याय परात्परा ॥ जयदेवा नीलकंठा ॥ ९ ॥

(चाल साकी.) ४.

उपमा नाहीं रूपीं निर्गुणगुणरहिता ॥ कैलासाहुनि मानस धरिला भजकार्था ॥ काशीआदीकरुनी गणनाच्या तीर्थां॥

लिंगदेहें वससी भक्तीभावार्थी ॥ १ ॥ जय देवा जय देवा अजिनांबरधारी॥आरति तुजमंगेशा निर्गुणउपचारीं॥ध्रु०॥गजचर्म परिधान शशि धरिला शीरीं॥ भूधर जिंकुनि कंठीं केली उत्तरी ॥ जटाजूटीं वसे गंगा सुंदरी ॥ वाहन नंदी तूझें अर्धांगीं गौरी ॥ जय० ॥ २ ॥ मंगलदायक तूझें शिवनाम घेतां ॥ तत्क्षण भस्म होती तापत्रयव्यथा ॥ अभिन्नभिन्नभाव दासाच्या चित्ता ॥ चरणाविरहित न करीं मज गौरीकांता ॥ जय० ॥३॥

(चाल साधी.) ५

सदया सगुणा शंभो अजिनांबरधारी ॥ गौरीरमणा आद्या मदनांतकारी ॥ त्रिपुरारी अघहारी शिव मस्तकधारी ॥ विश्वंभरबिरुदें हें मम संकट वारीं ॥ जय देव जय देव जय श्रीमंगीशा ॥ पंचारति ओंवाळूं सदया सर्वेशा ॥ ध्रु० ॥ भयकृत् भयनाशन हीं नामें तुज देवा ॥ विबुधादिककमळासन वांछिति तव सेवा ॥ तूझे गुणवर्णाया वाटतसे हेवा ॥ अभिनव कृपाकटाक्षें मतिउत्सह द्यावा ॥ जय०॥ २ ॥ शिव शिव करितां शिव तूं करिसी निजदासा ॥ संकट वारीं मम तूं करिं शत्रुविनाशा ॥ कुळवृद्धीतें पाववें हीच असे आशा ॥ अनंतसुत वांछितसे चरणांबुजलेशा ॥ जय देव जय देव० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.)६

लवथवती विक्राळा ब्रह्मांडमाळा॥ वीषें कंठ काळा त्रीनेत्रीं ज्वाळा ॥ लावण्यसुंदर मस्तकीं बाळा ॥ तेथुनियां जळ निर्मळ वाहे झुळझूळां ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय श्रीशंकरा ॥ आरती ओंवाळूं तुज कर्पुरगौरा ॥ ध्रु० ॥ कर्पुरगौर भोळा नय-

नवीशाळा ॥ अर्धांगीं पार्वती सुमनाच्या माळा ॥ विभुतीचें उधळण शितिकंठनीळा ॥ ऐसा शंकर शोभे उमावेल्हाळा ॥ जय०॥ २ ॥ देवीं दैत्यीं सागरमंथन पैं केलें ॥ त्यामाजी अवचीतां हळहळ जें उठलें ॥ तें त्वां असूरपणें प्राशन केलें ॥ नीलकंठ नाम प्रसिद्ध झालें ॥ जय० ॥ ३ ॥ व्याघ्रांबर फणिवरधर सुंदर मदनारी ॥ पंचानन मनमोहन मुनिजनसुखकारी ॥ शतकोटीचें बीज वाचें उच्चारी ॥ रघुकुळटीळक रामदासा अंतरीं ॥ ज० ॥ ४ ॥

(अवतार गोकुळीं हो या चालीवर) ७

जय देवा धूतपापा ॥ आतां संपल्या खेपा ॥ या क्षेत्रीं जन्मा आलों ॥ कृतकृत्य मी झालों ॥ ध्रु० ॥ रचना कैलासाची ॥ शीतळाई गंगेची ॥ विशाळपर्वतांगें ॥ दोहीं भागीं गिरिशृंगें॥ मस्तकीं मध्यभागीं ॥ वास करिसी सभागी ॥ दीनजन उद्धराया ॥ पावन करिसी काया ॥ जय० ॥ १ ॥ कल्पतरू द्वारापूढें ॥ ठायीं ठायीं फूलझाडें ॥ भंवताली बागशाई ॥ सुगंधिनी जुई जाई ॥ फुलती बारामास ॥ दाट देऊळीं सुवास ॥ हें स्थान अनुपम्य ॥ कैलासाहूनि रम्य ॥ जय०॥ २ ॥ उत्साह प्रतिदिवशीं ॥ न वर्णवे आनंदासी ॥ सर्वदा सद्गुण गाती ॥ मंगलवाद्यें वाजवीती ॥ सप्रेमें नाचताती ॥ रंगींतल्लीन होती ॥ या सौख्या पार नाहीं ॥ क्षेत्र पाहतां दुःख जाई ॥ जय० ॥ ३ ॥ जगदीशा जगदुद्धारा ॥ सोडवीं या संसारा ॥ चित्तवृत्ती शांत व्हावी ॥ अवघी मायाकृति जाणावी ॥ नाचावें ब्रह्मानंदें ॥ जगतारकनामछंदें ॥ करूनि कृपा वर देई ॥ ह्मणोनि विष्णु लोळे पायीं ॥ जय देव० ॥ ४ ॥

(चाल साधी.) ८

मस्तकिं जन्हूतनया विमळार्जुन तारी ॥ भाळीं रजनीनायक वामांगीं गौरी ॥ नयनीं पावक श्रवणीं विनतासुतवैरी ॥ कंठीं विषमळ तुंबळ व्याघ्रांबरधारी ॥ १ ॥ हर हर हर महादेव हर शिव भूतेशा, शिव हर नागेशा ॥ उजळितों उत्तमदीपा, लावितों कर्पुरदीपा दुर करिं भवपाशा ॥ ध्रु० ॥ विश्वंभरा जटिला शिव कर्पुरगौरा ॥ रतिपति जाळुनि क्रोधें त्वां वधिलें त्रिपुरा ॥ शिव शिव नाम जपतां वाचे रघुवीरा ॥ नकळे महिमा तूझा निर्गुण ओंकारा ॥ हर० ॥ २ ॥ दशभुज पंचानन तूं वससी स्मशानीं ॥ भस्मधूळण आंगीं कंथा परिधानीं ॥ पन्नग रुळती गळां सुर भजती वाणीं ॥ वृषारूढ तूं योगी शिव शूळपाणी ॥ हर० ॥ ३ ॥ जपतपसाधन तेथें साक्षी कर्मांचा ॥ तत्पर नामा योगी आश्रय धर्मांचा ॥ सादर परमार्थीं तूं भक्तां चौं साचा ॥ गावा स्वानंदाचा अंतक सर्वांचा ॥ हर० ॥ ४ ॥ सर्वहि सर्वेशा तूं सद्गतिचा दाता ॥ मायेचें निर्मूळ शंकर तूं कर्ता ॥ एकविस स्वर्गें उंची त्याहुनि तूं वर्ता ॥ वदनीं तानाजीच्या शिव शिव हे वार्ता ॥ हर हर हर महादेव० ॥ ५ ॥ ॥ ॥ ॥

(चाल साधी.) ९

रजनीकरयुतभालं भुवनत्रयपालं ॥ करतलधृतकरवालं दानवकुलकालं ॥ कंठे धृतविषजालं नरमस्तकमालं ॥ विग्रहधृतसुव्यालं वारितभवजालं ॥ १ ॥ जय देव जय देव वंदे तं गिरिशं ॥ विधिहरवासववंदितचरणांबुजमनिशं ॥ ध्रु० ॥ निग

मागमश्रुतिसारं भुजगाधिपहारं ॥ करुणापारावारं भस्मीकृतमारं ॥ भैरवगणपतिवारं गिरितनयाधारं ॥ शुद्धं जगदुद्धारं संश्रित भुजसारं ॥ जय० ॥ २ ॥ फणिवर कुंडलमंडितगंडस्थलयुगुलं॥ मूर्ध्नी धृतकलिनाशकगंगाशुभसलिलं ॥ त्रिभुवनपावनकृपया पीताखिलगरलं ॥ स्वेच्छाहृतकमलासनपंचममुखकमलं ॥ ज० ॥ ३ ॥ कटितटविलसद्वारणचर्मांबरममलं ॥ भार्गवमशिवापहवरमंडितकरकमलं ॥ स्कंदं मृगकरहिमकरदुग्धार्णवधवलं ॥ विजितारातिसुशोभितपंचाननकमलं ॥ जय० ॥ ४ ॥ पंचास्यं गंगायुतभाले धृतनयनं ॥ जनसर्गस्थितियोजितपद्मजजलशयनं ॥ ध्वंसितदक्षाध्वरहरमदकंदलनयनं ॥ निजपदपद्मजसंगतनारायणशरणं ॥ जय० ॥ ५ ॥

(चाल साधी) १०

शिव सांब शिव सांब शिव धूतपापा ॥ त्वत्सेवकदासांच्या हरिसी भवतापा ॥ ध्रु० ॥ त्वन्मूर्तिध्यानचि बहु प्रेमळ आवडतें ॥ पाहतां चंद्र ललाटीं मन तल्लिन होतें ॥ पिंगटजटांत गंगाजळ शिरिं डळमळतें ॥ निर्मळ पाणी शीतळ सर्वांगीं स्रवतें ॥ शिव० ॥ १ ॥ परिधान व्याघ्रांबर रुंडांच्या माळा ॥ भासे शुद्ध मयूरापरि कंठ हि काळा ॥ तृतीयनेत्रीं निघती दीप्ताग्नि ज्वाळा ॥ आंगावर धुंदकारे नागांचा मेळा ॥ शिव० ॥ ॥ २ ॥ जगदीशा मज दे पादांबुज सेवा ॥ आसक्त भ्रमरापरी होउनि रस घ्यावा ॥ माया ही जग अवघें उपदेश व्हावा ॥ विष्णूनें ज्ञानाचा सुदीप लावावा ॥ ३ ॥

(चाल साधी) ११

शृंगेश्वर सिद्धेश्वर शंभो महादेवा ॥ विश्वेश्वर त्रिगुणालय दिनरजनीं ध्यावा ॥ मुकुटीं गंगा भाळीं शशि नीलग्रीवा ॥ सुंदरध्यान दिगंबर जगदात्मा गावा ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय गिरिजारमणा ॥ त्रिपुरांतक हर रुद्रा नमितों तव चरणा ॥ ध्रु० ॥ नमिति सुरमुनि ऐसा तूं शंकर भोळा ॥ होउनि याचक येउनि चिलया उद्धरिला ॥ मार्कंडेयालागीं मृत्यू चुकवीला ॥ मत्करुणा कां न ये जिव उरला डोळां ॥ ॥ जय० ॥ २ ॥ जन्मार्जितदोषानें चौऱ्यांशीं फिरलों ॥ कवण्या योगें न कळे नरजन्मा आलों ॥ विसरुनि हितमतिगतिला भवडोहीं फसलों ॥ तापत्रयसंतापें जर्जर बहु झालों ॥ जय० ॥ ३ ॥ मृगजलतृष्णा लटकी हें मजला कळलें ॥ मायेच्या अनुसंगें कवटाळुनि धरिलें ॥ कामक्रोधादिक हे रिपु जागे केले ॥ विषयांच्या लोभानें स्वहित बुडवीलें ॥ जय० ॥ ४ ॥ ऐशीं दुःखें वदतां थकलों मी ताता ॥ आतां अंत न पाहें होईं मज दाता ॥ विष्णूचा कैवारी सांब प्रिय असतां ॥ मग कां करणें लागे भवसागरचिंता ॥ जय देव जय देव० ॥ ५

(चाल साधी.) १२

जय जय शिव हर शंकर जय गिरिजारमणा ॥ पंचवदन जय त्र्यंबक त्रिपुरासुरदहना ॥ भवदवभंजन सुंदर स्मरहर सुखसदना ॥ अविकल ब्रह्म निरामय जय जगदुद्धरणा ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय शंकर सांबा ॥ ओंवाळित निजभावें, नमितों मी सद्भावें वर सहजगदंबा ॥ ध्रु० ॥ जगदंकुरवरबीजा सन्मय सुख

नीजा ॥ सर्वचराचर व्यापक जगजीवनराजा ॥ प्रार्थित करुणावचनें जय वृषभध्वजा ॥ हर हर सर्वहि माया नमितों पदकंजा ॥ जय देव ० ॥ २ ॥ गंगाधर गौरीवर जय गणपतिजनका ॥ भक्तजनप्रिय शंभो वंद्य तुं मुनिसनकां ॥ करुणाकर सुखसागर जननगिंच्या कनका ॥ तव पद वंदित मौनी भवभ्रांतीहरका ॥ जय० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) १३

महास्थान तूझें गोमांतकप्रांतीं ॥ भावेंकरुनी करितों तुजला आरती ॥ महाभक्त तूझे निशिदिनिं गुण गाती ॥ मी तो दास तूझ्या चरणांची माती ॥ १ ॥ जय देव जय देव जयजी मंगेशा ॥ आरती ओंवाळूं तुजला सर्वेशा ॥ ध्रु० ॥ धरिलासी अवतार दुष्टां माराया ॥ साधूसंतजनपृथ्वीताराया ॥ भक्तांचा तारक तूं मंगेशराया ॥ सर्प अक्षय करितो तुजवरुती छाया ॥ जय० ॥ २ ॥ दुःखदरिद्रादिक हीं विघ्नें नीवारीं ॥ संकष्टा पासूनी मजलागीं तारीं ॥ शक्ती घेउनि करीं दुष्टां संहारीं ॥ जैसा धेनू रक्षी कृष्ण नरकारी ॥ जय० ॥ ३ ॥ तव गुण वर्णन करितां पुण्या ये चेव ॥ तुझिया चरणीं आहे माझा दृढभाव ॥ तूझे देवालयीं बहुतचि उत्साह ॥ मोरेश्वर तुज नमितो चरणीं दे ठाव ॥ जय देव जय देव जय० ॥ ४ ॥

(चाल साधी.) १४

अभिनव सुंदर गंगाकाशीपुरवासी ॥ विश्वेश्वर येउनियां तारक उपदेशी ॥ जातां उत्तर पंथा हिमगिरिगगनासी ॥ भजतां केदारासी कलिकल्मष नाशी ॥ १ ॥ जय देव जय देव

जय गिरिजा रमणा ॥ पंचप्राणें आरति स्वामींच्या चरणा ॥ ध्रु० ॥ स्मरतां महाकाळा नगरीं उज्जयिनी ॥ प्रदोषकाळीं पूजा पाहावी नयनीं ॥ सोरटीसोमेश्वर नांदे त्रिभुवनीं ॥ चित्तीं चिंतन केल्या राहे निज सदनीं ॥ जय० ॥ २ ॥ औंढंकपुरीचें वन हें दारुणवृक्षांचा ॥ भूषण नागेशाचा मणिमयमुक्तांचा ॥ परळीवैजेश्वर हरिहरतीर्थांचा ॥ ऐसा शंकर शोभे बिल्वपत्राचा ॥ ज०॥ ३ ॥ ॐकारममलेश्वर रेवापुरपट्टणीं ॥ हरिहरयुद्धें झालीं बाणांच्या खाणी ॥ शेवाळी घृष्णेश्वर वदतो कपि वाणी ॥ वेरूळींची महिमा ऐकावी श्रवणीं ॥ जय० ॥ ४ ॥ गौतमऋषिच्या तपें गोदा आली हे ॥ त्र्यंबकराजा नमितां भवभय जाताहे ॥ शाकिनि डाकिनि काळा ज्या क्षेत्रीं राहे ॥ भीमाशंकर सुंदर तेथुनि दिसताहे ॥ जय० ॥५॥ दक्षिणयात्रा करितां जातां ते मार्गीं ॥ शिवरात्रीजागरण मल्लिकार्जुनलिंगीं ॥ रामेश्वर रत्नाकरमौक्तिकिच्या संगीं ॥ द्वादश लिंगें कथिलीं कृष्णानें अंगीं ॥ जय देव जय देव जय गिरिजारमणा ॥ पंचप्राणें आरति स्वामींच्या चरणा ॥ ६ ॥

(चाल साधी.) १५

चंद्रोद्भासितमौलं कंठे धृतगरलं ॥ त्रिभुवनदाहकपावकचक्षुःस्थितभालं ॥ प्रियभूषणकृतव्यालं वरवाहनविमलं ॥ उज्वलसुंदरहृदयं नरशिरकृतमालं ॥ १ ॥ जय जय शिव शंभो गंगाधर गिरिश ॥ पंचारतिमंगीकुरु स्वामिन् विश्वेश ॥ ध्रु० ॥ राजितकरतलचतुरं खड्गैः खट्वांगं ॥ पिनाकडमरूमंडितत्रिशूलधरभुजगं ॥ रजताचलसमवर्णं सुंदरसर्वांगं ॥ दिग्वसनं शिरजटिलं

स्वीकृतकुशलांग ॥ जय० ॥ २ ॥ वरदाभयदा ईशा दुरितक्षयकर्ता ॥ सुरनरभजनें स्तवनें वांच्छितफलदाता ॥ त्रिपुरांतक सुखदायक विपता संहरता ॥ शरणागतरक्षक मम करुणाकर त्राता ॥ जय० ॥ ३ ॥ गौरीरमणा गहना श्रेष्ठा स्मरदहना ॥ भस्मोद्धूलितसदना जनतामनहरणा ॥ तापत्रयअघशमना करुणाकरगमना ॥ विघ्नेशा गणनायक त्राता परिपूर्णा ॥ जय० ॥ ४ ॥ पशुपति स्मशानवासि परिवेष्टित भूतैः ॥ अनुचरमंगिशसुतवर्णित प्रणिपातैः ॥ दीनोद्धर पतितोऽहं तारय तपभूतैः ॥ जय जय शंकर अभीष्टवांच्छित इत्येतैः ॥ जय० ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) १६

जय जयजी महादेव प्रभुजी देवनको ॥ पंचारति करहों मैं दास पदरजको ॥ ध्रु० ॥ कुलदैवत तूं मेरो सेवक मैं तेरो ॥ सुरनर सेवाकर ले पायो सुखसारो ॥ पूज्यों पाव तुमारो तनमनधन वारो ॥ तुम बिन जाणुं न दूज्यो मोकूं तुम प्यारो ॥ जय० ॥ १ ॥ उदधिमथनबिखे जब बिख जालन लागो ॥ सुर नर ब्रह्मा विष्णू तब सब ले भागो ॥ शरणागत हो तुमपे रच्य बोलन लागो ॥ तवकृपासे गलबिख दरदे सखि भागो ॥ जय ॥ २ ॥ त्रिपुरासुर मारनथे रथ धरती कीन्हो ॥ शशिसूरज दो चक्कर घोडे बेद बनो ॥ ब्रह्मा सारथि बिष्णू अछो शर मान्यो ॥ या बिधि ज्याल त्रिपुरन सो कीरत सब ज्यानो ॥ जय० ॥ ३ ॥ सुख पाई सब सृष्टी आई पूजनकूं ॥ धुप दिप भोग लगाये ठाडे आरतिकूं ॥ बेल फुल कमल चडाये रिझ्याये हर तुमकूं ॥ मनवांछा सुख पायके आये निजपदकूं ॥ जय० ॥ ४ ॥ ऐसे तु-

म महाराज दयाल दीननके ॥ पांचो प्राण नीराजन वारों देहनके ॥ बळजाऊं चरनोपर कंथज गिरिजाके ॥ दास सदाशिव निश्चळ नाथ रहो तुम वाके ॥ जय० ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) १७

जय जय नाथ निरामय शिव शिव अबिनासी ॥ प्राणनकी पंचारति वारों मैं खासी ॥ ध्रु० ॥ अलखखलखके कारन धर गुणकी देही ॥ गुणमायाके संगत त्रिभुवन रच बाई ॥ हरिहरब्रह्मा आपहि बन इह रखवाई ॥ सब घट पूरन न्यारे राजत सुखसांई ॥ जय० ॥ १ ॥ कबहूं मन दीपनमों मंदर गिरि कबहूं ॥ कैलासाचल कबहूं भक्तन मन कबहूं ॥ नंदनबन दंडकबन जल थल कछु काहूं ॥ जित देखूं उत तूहूं तुम बिन नहि कोहूं ॥ जय० ॥ २ ॥ तूं मायासो प्राणी भूल रहे तोहे ॥ तुं बजानेसो तूंही बन गुनगन खोये ॥ अनन चरणशरणागत तुमपे जो आये ॥ माया तर मंगिशसुत इहपर सुख पाये ॥ जयजय० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) १८

जय जय जय मृड शंभो सततं कुरु शंभो॥स्मरहर मयि विस्तारय करुणामनिशं भो ॥ परिहर कल्मषमखिलं विद्यामृतसिंधो ॥प्रविलोकय नीराजनमगतिकनिजबंधो ॥ ध्रु० ॥ दुस्तरमायाजाले पतिताखिलजंतून् ॥ गार्भिकपीडानुभवैः स्मरतो निजमंतून् ॥ प्रसवजदुःखं तेषां कः प्रभवति वक्तुम् ॥ विधूतपापादिवरो नहि शक्तस्त्रातुम् ॥ जय० ॥१॥ बहुविधपीडासंकुलशैशवमनुभवताम् ॥ मत्कुणमुखक्रमिदंशैरुच्चैः संरटताम् ॥ पर्यंकादौ शयने

तनुभिः परिलुठताम् ॥ विधूतपाप त्वद्दते कस्तानुद्धरताम् जय जय० ॥ २ ॥ पतितं यौवनगहने व्यथितं गजकामैः ॥ लोभाजगरैर्गिलितं दीर्णं मदकोलैः ॥ विषधरविषयैर्दष्टं क्लिष्टं भयजालैः ॥ करुणापांगैर्विश्वं शिव पाहि सलीलैः ॥ जय० ॥ ३ ॥ वार्धकतावत् ज्ञातं गलितेंद्रियशक्तिम् ॥ यातायातश्रांतं व्याधिभिरभिभूतम् ॥ दुरंतचिंताकुलितं निजजनपरिभूतम् ॥ जनमवतादघभयहर विश्वेश्वर सततम् ॥ जय० ॥ ४ ॥ संकटपारावारे पतितं भृशभीतम् ॥ नित्यं दुःस्थितचित्तं तापत्रयतप्तम् ॥ जगदखिलं गंगाधर कुरु करुणासक्तम् ॥ काशीविप्रं मोचय भवसर्पग्रस्तम् ॥ जयजय० ॥ ५ ॥

(चाल साकी.) १९

गौरीवर गंगाधर तनु कर्पुरऐशी ॥ गजव्याघ्रांचीं चर्में प्रेमें पांघुरसी ॥ कंठीं कपाळमाळा भाळीं दिव्य शशी ॥ अनिलाशनभूषण हर शोभत कैलासीं ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय रतिपतिदहना ॥ मंगळआरति करितों छेदीं अघविपिना ॥ ध्रु० ॥ त्रिपुरासुर अतिदुस्तर प्रबल तो झाला ॥ तृणवत् मानित वासव विधि आणी हरिला ॥ तेव्हां निर्जर भावें स्मरताती तुजला ॥ होउनि सकृप त्यांवरि मारिसि त्रिपुराला ॥ जय० ॥ ॥ २ ॥ जे तव भक्ति पुरस्सर जप तप स्तव करिती ॥ त्यांतें अष्टहि सिद्धी स्वबलानें वरिती ॥ शिव शिव या उच्चारें जे प्राणी मरती ॥ चारी मुक्ती येउनि त्यांचा कर धरिती ॥ ज० ॥ ॥ ३ ॥ वृषभारूढा मूढां लावीं तवभजना ॥ भवसिंधू दुस्तर तो करिं गा सुलभ जना ॥ होवो सुलभ मला तव मायेची रचना ॥ दास ह्मणे ताराया दे सकृपवचना ॥ जय० ॥ ४ ॥

(आरती भुवनसुंदराची या चालीवर.) २०

आरती चंद्रशेखराची ॥ अंबिकेश्वरा शंकराची ॥ ध्रु० ॥ कमलासना नंदिवहना ॥ रजताचलीं रचितभवना ॥ त्रिनयना मूर्ति पंचवदना ॥ गिरिजा वामांगीं ललना ॥ चाल ॥ मस्तकीं गंगा भंगसंगा ॥ अंगाभरण भूति नुति, करिति सुरनति, प्रेमभक्ति यति, वरिति नित्य ज्याची ॥ दुर्लभा वरिति नित्य ज्याची ॥ आर० ॥ १ ॥ कविगण ध्याति पदारविंदा ॥ प्रभुच्या गाति सुगुणवृंदा ॥ यशशतुल्य इंदुकुंदा ॥ भजतां तारितसे मंदा ॥ चाल ॥ यद्रति निखिलसौख्यजननी ॥ होउनि अमित,चरित बहुनिरत, सतत जन मुक्त, निजसुखें भरित होति साची ॥ सर्वदा भरित होति साची ॥ आर०॥ २ ॥ वाणीदेवी धरि वीणा ॥ विधि करी करतालनिपुणा ॥ इंदिरा गानरचनपूर्णा ॥ इंद्र पटु वेणुनादकर्णा ॥ चाल ॥ धिमि धिमि थोंग मृदंगाचा ॥ निशामुखिं नाद सांद्र, पटुमंद हरि करींद्र, सुंदरास्य नाकेंद्र, सर्वलक्षुनि सेविती विधृतितांडवाची ॥ शंभुला विधृतितांडवाची ॥ आर०॥३॥ निरुपमलील नीलकंठा ॥ वार्णितां श्रुतिहि होति कुंठा ॥ त्रिकाळीं धरुनि अक्षकंठा ॥ बुधसभा पूजि चिरोत्कंठा ॥ चाल ॥ करिती नृत्य थैयथैया ॥ अप्सरा धरा,धारकोरगेंद्रावरा, हरा रंजविति परा, प्रीति ज्या गानसेवनाची ॥ प्रभूला गानसेवनाची ॥ आर० ॥ ४ ॥ यत्स्मृति पापसिंधुतरणी ॥ विधिहरि तेहि रत स्मरणीं ॥ गहना प्रभुवराचि करणी ॥ नयनयुग इंदु आणि तरणी ॥ चाल ॥ निशिदिनि वासुदेव पाळी ॥ विशाळीं भाळिं, शोभली श्रीदलालि, रुद्राक्ष

मलि,काकलित ललित अतिकांति धवलि विभुची ॥ रंजनी कांति धवलि विभुची ॥ आरती चंद्रशेखराची० ॥ ५ ॥

(चाल वरची.)२१

आरती परमईश्वराची ॥ दिगंबर गौरिसह हराची ॥ ध्रु०॥ भस्मप्रियकश्मलांगभंगा ॥ शिरावरि दुरितहरतिगंगा ॥ त्रिलोचन भस्मिकृतअनंगा ॥ सतत विज्ञानपतितदंगा ॥ चाल ॥ भूतपति पूतचरित शंभो ॥ समरिं अरिदमित, अमरवरनमित, कुमरगणदुमित, उमेसह अमित केलिज्याची ॥ वल्लरीप्रणवसिद्धि ज्याची ॥ आर० ॥१॥ अमल शिव जटिल नागभूषा ॥ नीलग्रीव कालकूट शोषा॥सामप्रिय. अर्चितप्रदोषा॥स्वपदनतभक्तवृंदतोषा ॥ चाल ॥ नृकपालमालकंठधारा ॥ सुपट गजअजिन, धुपट भववृजिन, निपट दशभुजिन, विधृत सजिवविग्रहाची ॥ कांति अति मारनिग्रहाची ॥ आर० ॥ २ ॥ श्वेतसितकर्पुरांगभासा ॥ पितृसुखकेलिदावभासा ॥ निगमकैलासगिरिनिवासा ॥ सुखप्रद व्याघ्रचर्मवासा ॥ चाल ॥ सांब हर मंगलांग योगी ॥ मुसलपट्टत्रिशुल, खड्गधर सुशिल, करित जनकुशल, स्मरांतक कुशल बुद्धि ज्याची॥वानिती शैव कीर्ति ज्याची ॥ आर० ॥ ३ ॥ शैलजाआननकंजभृंगा ॥ योगिहृत्तिमिरहरपतंगा ॥ ब्रह्मविज्ञानजलतरंगा ॥ विमलवैराग्यदुर्गशृंगा ॥चाल॥ प्रणत रविदास चरणयुगुलीं ॥ दुरितभयमरण, विमुखकृत शरण, जनभवाब्धितरण, भवार्पणमालरवकुलांची ॥ करित हरकटिप्राहसाची ॥ आरती० ॥ ४ ॥

(आरती सप्रेम जय जय विठ्ठल परब्रह्म या चाली ०) २२

जय जय त्र्यंबकराज गिरिजानाथा गंगाधरा हो ॥ त्रिशूलपाणे शंभो नीलग्रीवा शशिशेखरा हो ॥ वृषभारूढा फणिभूषणा दशभुज पंचानना हो ॥ विभूतिमाळाजटासुंदरगजचर्मांबर धरा हो० ॥ ध्रु० ॥ पडलें गोहत्येचें पातक गौतमऋषिच्या शिरीं हो ॥ त्याणें तप मांडिलें ध्याना आणुनि तुज अंतरीं हो॥ प्रसन्न होउनि त्यातें स्नाना दिधली गोदावरी हो ॥ औदुंबरमुळिंप्रकटे पावन त्रैलोक्यातें करी हो ॥ जय० ॥ १ ॥ धन्य कुशावर्ताचा महिमा वाचे वर्णूं किती हो ॥ आणिकही बहु तीर्थं गंगाद्वारादिक पर्वतीं हो ॥ वंदन मार्जन करितां त्यांचे महादोष नासती हो ॥ तुझिया दर्शनमात्रें प्राणी मुक्तीतें पावती हो ॥ जय० ॥ २ ॥ ब्रह्मगिरीची भावें ज्याला प्रदक्षिणा जरि घडे हो ॥ तैं काया कष्टे जंवजंव चरणीं रुपती खडे हो ॥ तंवतंव पुण्य विशेष किल्बिष अवघें त्याचें झडे हो ॥ केवळ तो शिवरूपी काळ त्याच्या पायां पडे हो ॥ जय० ॥ ॥ ३ ॥ लावुनियां निजभजनीं सकळहि पुरविसि मनकामना हो ॥ संतति संपति देसी अंतीं चुकविसि यमयातना हो ॥ शिव शिव नाम जपतां वाटे आनंद माझ्या मना हो ॥ गोसावीनंदन विसरे संसार भवयातना हो ॥ जय जय०॥ ४ ॥

(चाल साधी.) २३

वृषवाहन वृंदारकवृंदकवर शंभो ॥ वारणसदजिनवासो वारिदगल शंभो ॥ वासववंदित अंभोविकसितपद शंभो ॥ वाक्पतिवर्णितवैभव विश्वेश्वर शंभो ॥ १ ॥ जय देव जय देव शि-

व शंकर शंभो ॥ श्यामल शरण परात्पर शशिशेखर शंभो ॥ जय० ॥ ध्रु० ॥ भोगिविभूषण भासुर भावनभुज शंभो ॥ भूसुर भूरिभयापह भगवन् भव शंभो ॥ भैरवभावित कुंभोदरगणभर शंभो ॥ भासितभूतभयंकर भिक्षाटन शंभो ॥ ज० ॥ २ ॥ गंगाधर गिरिजावर गुह्यकगुण शंभो ॥ गाढकरासितगुणजितगायनगल शंभो ॥ गीतागोरसभुग् भो गणपतिगुरु शंभो ॥ गभीर गोपतिगर्जन गोपालक शंभो ॥ जय देव जय देव शिव शंकर शंभो० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) २४

सद्योजातंप्रपद्यामितिस्मरणे श्रुतिमंत्रं ॥ सांबंपंचवक्त्रं चेतो मम देवं ॥ सहजं सहजानंदं सकलं परिपूर्णं ॥ सर्वं ब्रह्मातीतं श्रुतिभिः प्रतिपाद्यं ॥ १ ॥ जय देव जय देव जयत्र्यंबकराजन् ॥ गंगाधर गौरीवर शंकर शुलपाणि ॥ ध्रु० ॥ भवेभवेनाति भवेभजतेत्रीनेत्रं ॥ भवस्वतेजोबुद्धिर्महताजगदीशं ॥ अनाथनाथं वंदेआत्माविश्वेशं ॥ मृगधरपरशूहस्तं शिवचंद्रमौलिं ॥ जय० ॥ ॥ २ ॥ वामदेववंदेविदेहकैवल्यं ॥ सद्योजातंसिद्धिंज्येष्ठंश्रेष्ठत्वं ॥ विभूतिसुंदरचर्चितशंभोसर्वांगं ॥ नमामिरुद्रंकालंतारकजगदीशं ॥ जय० ॥ ३ ॥ अघोरघोरेघोरंभयरुद्रोभीमं ॥ भूतंभूतनाथं भुजंगमणिभूषं ॥ कपर्दीकामारीभयकृत्भयनाशं ॥ सर्वंसर्वाध्यक्षंभक्तानुग्रहदं ॥ जय० ॥ ४ ॥ तत्पुरुषायविद्महेचिन्मयआकाशं ॥ महादेवोबुद्धिव्यापकसर्वज्ञं ॥ त्रिगुणंत्रिगुणातीतंतत्परपरमेशं ॥ शंभोनादंमोदंप्रणवंॐकारं ॥ जयदेव० ॥ ५ ॥ ईशानः सर्वभूतेभजतेविद्युत्त्वं ॥ ब्रह्माधीपत्यत्वंब्रह्मापरमेशं ॥ सत्यंसत्या

नंदंचिन्मयआकाशं ॥ चिदानंदोहेतुःशिवशिवओंकारं ॥ जय० ॥ ॥ ६ ॥ गुह्यकअप्सरकिन्नरगायतिसंगीतं ॥ नंदीभृंगीचंडीगणपतिनित्यत्वं ॥ तांडवनिपुणंसांबंअद्भुतआनंदं ॥ हरिहरब्रह्माध्यक्षंत्र्यंबकप्रभुराजं ॥ जय० ॥ ७ ॥ अनंतशेषोहरिहरब्रह्मामध्यस्थं ॥ नारदतुंबरगीतंसन्मुखहनुमंतं ॥ अगणितमहिमाध्यक्षंअभयंवरदानं ॥ गंगाधरदीक्षितकृतमुक्तीसायुज्यं ॥ ८ ॥

(अवतार गोकुळीं हो या चालीवर.) २५

महाजी महादेवा ॥ महाकाळमर्दना ॥ मांडिलें उग्र तप ॥ महादित्यदारुणा ॥ परिधान व्याघ्रांबर ॥ चिताभस्मलेपना ॥ स्मशान क्रीडास्थळ ॥ तुम्हासी त्रिनयना ॥ १ ॥ जय देवा हरेश्वरा ॥ जय पार्वतीवरा ॥ आरतीओंवाळीन ॥ तूज कैवल्यदातारा ॥ धु० ॥ रुद्र हें नाम तूझें ॥ उग्र संहारराशी ॥ शंकर शंभुभोळा ॥ उदार तूं सर्वस्वीं ॥ उदक बेलपत्र ॥ तूज वाहिल्या देशी ॥ आपुले पदीं दासां ॥ ठाव शुद्ध कैलासीं ॥ ज० ॥ २ ॥ त्रैलोक्यव्यापक हो ॥ जन वन कीं वीजन ॥ विराट स्वरूप हें ॥ तुझें साजिरें ध्यान ॥ करिती वेद स्तूती ॥ कीर्तिमुखें आपण ॥ जाणतां नेणवे हो ॥ तुमचें हें महिमान ॥ जय० ॥ ॥ ३ ॥ बोलतां नाममहिमा ॥ होय आश्चर्य जगीं ॥ उपदेश केल्यावरी ॥ पापें पळती वेगीं ॥ हरहर वाणी गर्जे ॥ प्रेम संचारे अंगीं ॥ राहिली दृष्टि चरणीं ॥ रंग मीनला रंगीं ॥ जय० ॥ ४ ॥ पूजिलें लिंग ऊभा ॥ तुका जोडोनी हात ॥ करितो विज्ञापना ॥ परिसावी हीं मात ॥ अखंड राहों द्यावें ॥ माझें चरणीं चित्त ॥ साष्टांग घातले मीं ॥ ठेवा मस्तकीं हात ॥ ज० ॥ ५ ॥

आरत्या देवीच्या.

अंबे प्रार्थितसें तुजला भावें ॥ या समयीं पावें ॥ माझें संकट जननी त्वां निरसावें ॥ वरदान द्यावें ॥ अंबे ॥ ध्रु० ॥ कां म्यां आणावें हरिसी सदना ॥ आहा रे मदना ॥ छळिलें मजला काय दावूं वदना ॥ नच कां ये करुणा ॥ अंबे० ॥१॥ ॥ माझा मज कांत कृतांत वाटे ॥ निजकंदर दाटे ॥ जेणें हा भवसिंधू अतिशय वाटे ॥ गतिसार न दाटे ॥ अंबे प्रा० ॥ २ ॥ अंबे आजुनि कां न होसि जागी ॥ निष्ठुरता त्यागीं ॥ श्रमलों यास्तव प्रार्थितसें तुजलागीं ॥ या धेनुरागीं ॥ अंबे० ॥ ॥ ३ ॥ ह्मणसी धात्यानें लिहिलें भाळीं ॥ तें कोण टाळी ॥ जें जें भवितव्य ज्या ज्या काळीं ॥ तें सुरवर पाळी ॥ अंबे० ॥ ४ ॥ तुझिया बिरुदाचा घडतो पाया ॥ करिसील उपाया ॥ दाविं निजजन दुष्ट मिं कवणे पायां ॥ उठिं ब्रह्मदिपा या ॥ अंबे० ॥५॥ ॥ राधा ये रितिनें करुणा भावी ॥ ते काय वदावी ॥ भास्करसुतस्वामी सिद्धऋषि सुदावी ॥ ते मूर्ती जपावी ॥ अंबे प्रार्थितसें० ॥ ६ ॥

(अवतरला रघुपती जे या चालीवर.) २ .

जय देवी जगदंबे ॥ संकट देवां पडिलें ॥ इंद्रादि निर्जर जय जय वाणी ॥ तुज स्तविती बद्धपाणी ॥ जय० ॥ ध्रु० ॥ शुंभनिशुंभांसाठीं ॥ सुर रिघती तुझे पाठी ॥ प्रकट हिमाचळीं होउनि बाळा ॥ दैत्यदुष्टां मोहुनि सकळां ॥ जय० ॥ १ ॥ पहातसे दैत्यराणा ॥ स्वरूपाची करी तुळणा ॥ मोहित झाला

खळ तव काये ॥ नच जाणोनी आदिमाये ॥ जय० ॥ २ ॥ दैत्यांचें सैन्य सारें ॥ जाळुनियां हुंकारें ॥ वीरां करुनी खंडविखंड ॥ प्रथम वधिले चंडमुंड ॥ जय० ॥ ३ ॥ जन असुरीं फार पिडिलें ॥ रूप भयंकर धरिलें ॥ मग बळि महिषासुर खळ वधिला ॥ त्रैलोक्यीं हर्ष झाला ॥ ज० ॥ ४ ॥ दैत्य वरें मत्त झाले ॥ सुरशत्रू निर्दळिले ॥ ज्यांचीं त्यांला स्थानें दिधलीं ॥ निर्दैत्य भूमि केली ॥ जय० ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) ३

आद्यस्थान तूझें करविरपुर माते ॥ प्रसन्नवदनें वससी माये मनरमते ॥ सुरवर किन्नर पूजिति ध्याती स्थिरचित्तें ॥ महिमा न कळे तूझी गाती भावार्थें ॥ १ ॥ जय देवी जय देवी जय महालक्ष्मी ॥ आरति करितां तूं हरिसी अवलक्ष्मी ॥ ध्रु० ॥ दक्षिणभागीं तूझ्या कालीचें स्थान ॥ सरस्वतीचें सव्यभागीं तें ठाण ॥ तूझ्या सन्मुख माते शोभे गजवदन ॥ काशीतुल्य महिमा गाती मुनिजन ॥ जय० ॥ २ ॥ महिषासुरनिर्दळण प्रथम केलेंसी ॥ शुंभ रक्तबीज तेही वधिलेसी ॥ सर्वहि असुरां मर्दुनि स्वस्थ जाहलीसी ॥ सुराधिकारीं इंद्रा त्वां स्थापियलेंसी ॥ जय० ॥ ३ ॥ भजन करितां तूझें मुक्ती पैं देसी ॥ इहलोकीं सुखभोग भक्तां ओपीसी ॥ जनार्दन वदला परमभावेंसीं ॥ वरदहस्त माथां ठेवीं भक्तांसी ॥ जय देवी जय देवी० ॥ ४ ॥

(चाल साधी.) ४

भूकैलासा ऐसी हे कवलानगरी ॥ शांतादुर्गा तेथें भक्तां भवहारी ॥ असुरांतें मर्दुनियां सुरवरकैवारी ॥ स्मरती विधि हरि

शंकर सुरगण अंतरीं ॥ १ ॥ जय देवी जय देवी जय शांते जननी ॥ दुर्गे बहुदुखदमने रमलों तव भजनीं ॥ ध्रु० ॥ प्रबोध तूझा नव्हे विश्वाभीतरी ॥ नेती नेती शब्दें गर्जति पैं चारी ॥ साही शास्त्रे मथितां न कळसि निर्धारीं ॥ अष्टादश गर्जति परि नेणति तव थोरीं ॥ जय० ॥ २ ॥ कोटीमदनरूपा ऐसी मुख शोभा ॥ सर्वांगीं भूषणें जांबूनदगाभा ॥ नासाग्रीं मुक्ताफळ दिनमणिची प्रभा ॥ भक्तजनातें अभया देसी तूं अंबा ॥ जय० ॥ ३ ॥ अंबे भक्तांसाठीं होसी साकार ॥ नातरिं जगजीवन तूं नव्हसी गोचर ॥ विराटरूपा धरुनी करिसी व्यापार ॥ त्रिगुणीं विरहित सहित तुज कैंचा पार ॥ जय० ॥ ४ ॥ त्रितापतापें श्रमलों निजवीं निजसदनीं ॥ अंबे सकळारंभे राकाशशिवदनी ॥ अगमे निगमे दुर्गे भक्तांचे जननी ॥ पद्माजीबाबाजी रमला तव भजनीं ॥ जय० ॥ ५ ॥

(आरती ज्ञानराजा या चालीवर.) ५

जय देवी विष्णुकांते ॥ महालक्ष्मीग माते ॥ आरती ओंवाळीन ॥ तूज विज्ञानसरीते ॥ जय० ॥ ध्रु० ॥ मर्दिला कोल्हासूर॥ ख्याती केली कीं थोर ॥ श्रीलक्ष्मी नाम तूझें ॥ दैत्य कांपती फार ॥ जय० ॥ १ ॥ धन्य तें कोलापूर ॥ धन्य तेथींचे नर ॥ सकळही मुक्त होती ॥ तुजला पाहतां सत्वर ॥ ज० ॥ २ ॥ रहिवास कोलापूरीं ॥ पंचगंगेच्या तीरीं ॥ सुविशाळ सिंहासन ॥ विराजसी तयावरी ज० ॥ ३ ॥ मागणें हेंचि माये ॥ आतां दाखवीं पाये ॥ उशीर नको लावूं ॥ दास तुझा वाट पाहे ॥ ज० ॥ ४ ॥

(चाल साधी.) ६

मीतूंविरहित हें तूं तें तूं तूकाई ॥ मींपण सरतां सरलों तूंपण तें काई ॥ मीं तूं विसरे तिसरे साक्षीपण सोयी ॥ तें सुख अनुभविसिद्धां प्रगटे तव पायीं ॥ १ ॥ जय देवी जय देवी जय करुणासरिते ॥ रघुवरवरदायकें वारिसि भवदुरितें ॥ मानस तुळजापुरीं नांदसि गुणभरिते ॥ सरितें करिं अज्ञान दे ज्ञान पुरतें ॥ ध्रु० ॥ महेशि अखिले निखिले निगमागमसारे ॥ विबुधां सुबुधां बुद्धां साधनसुविचारे ॥ अटतां पठतां कथितां मथितां तनु सारे ॥ हेमांगीं तव महिमा न कळे निरधारें ॥ जय० ॥ २ ॥ सुर मुनि कनकाभरणें सांडुनियां परतीं ॥ रंकें वैराटकें धरिसी त्यांवरती ॥ अनाथनाथे अंबे न कळे हे युक्ती ॥ जागे तो जोगवा मागे गुरुभक्ती ॥ जय० ॥ ३ ॥ स्तवनाचें चोंडकें श्रद्धागुणतंती ॥ गाती गोंधळ दिवट्या साधन तव पंथीं ॥ उदो अनंदीं चालुनि लागो पादिं भक्ती ॥ मुक्तेश्वरासि त्रिपुरे दे भुक्ती मुक्ती ॥ जय० ॥ ४ ॥ ॥

(चाल साधी.) ७

सुखसदने शशिवदने अंबे मृगनयने ॥ गजगमने सुरनमने कोल्हासुरमथने ॥ सुरवर वर्षति सुमनें करुनीयां नमनें ॥ भयहरणे सुखकरणे सुंदरि शिवरमणे ॥ १ ॥ जय देवी जय देवी जय वो जय अंबे ॥ कोल्हापुराधिस्वामिणि तुज वो जगदंबे ॥ ध्रु० ॥ मृगमदमिश्रित केशर शोभे तें फाळीं ॥ कुंचितकेश विराजति मुगुटांतुन भाळीं ॥ रत्नजडीत सुंदर अंगीं कांचोळी ॥ चिद्गगनाचा गाभा अंबा वेल्हाळी ॥ जय० ॥ २॥

॥ कंठीं विलसत सगुण मुक्ता सुविशेषें ॥ पीतपितांबर सुंदर कसियेला कांसे ॥ कटितटिं कांचीकिंकिणिध्वनि मंजुळ भासे ॥ पदकमळलावण्यें अंबा शोभतसे ॥ जय० ॥ ३ ॥ झळझळझळझळ झळकति तानवडें कर्णीं ॥ तेजा लोपुनि गेले रविशशि निजकिरणीं ॥ ब्रह्मा हरि हर सकळिक नेणति तव करणी ॥ अद्भुत लीला लिहितां न पुरे हीं धरणी ॥ जय० ॥ ॥ ४ ॥ अष्टहि भूजा सुंदर शोभतसे शोभा ॥ झगझगझगझगझगझगीत लावण्यगाभा ॥ झगझगझगझगझगीत सुमनांची शोभा ॥ त्र्यंबक मधुकर होउनि वर्णितसे अंबा ॥ जय० ॥ ५ ॥

(अवतार गोकुळीं हो या चालीवर) ८

मूळपीठ यमुनागारीं ॥ माता आदीकुमारी ॥ नेसली पीतांबर ॥ उभी राहे शिखरीं ॥ भक्तांची वाट पाहे ॥ कर निढळावरी ॥ १ ॥ जय देवी आदिमाते ॥ जय हो कृपावंते ॥ आरती ओंवाळीन ॥ एकमनोभावें चित्तें ॥ ध्रु० ॥ मळवट कस्तुरीचा ॥ गळां हार रत्नांचा ॥ त्रिशूळ डमरु हातीं ॥ गर्व हरिला दैत्यांचा ॥ वधिला महिषासूर ॥ थोर प्रताप भूजांचा ॥ जय ० ॥ शृंगार जडित लेणें ॥ कवडियांचीं भूषणें ॥ अंदुवां झणत्कार ॥ ढाळ देती रत्नांचा ॥ पाईंचे पोल्हार ॥ वाजताती रुणझुण ॥ जय० ॥ ३ ॥ वळली हे कामधेनू ॥ पय दाटलें स्तनीं ॥ अगम्य महिमा तूझा ॥ वर्णिती वेदपुराणीं ॥ यालागीं माते चरणीं ॥ शरण आलों लोटांगणीं ॥ जय० ॥४॥ तूझें रूप वर्णुं अंबा ॥ माझा केवढा केवा ॥ वर्णितां मोक्ष होय

॥ भक्त चरणीं राखावा ॥ वेडा हा विप्रदास ॥ तूझे चरणीं असावा ॥ जय० ॥ ९ ॥

(चाल गोंधळाची.) ९

आनंदें उदो बोलणें भवानीचा ॥ ध्रु०॥ नवरात्रीं घट मांडूं ॥ दिवे ओंवाळुनी सांडूं ॥ कळिकाळा संगें भांडूं ॥ वर देई वंशाचा ॥ आनंदें० ॥ १ ॥ नाचूं अंबेचे अंगणीं ॥ गोंधळ घालूं वो साजणी ॥ शरण येऊं लोटांगणीं ॥ कायावाचामनें साचा ॥ आ० ॥ २ ॥ अंबा नांदे सर्वांठायीं॥ अशी सर्वज्ञांची घाई ॥ मध्वनाथ ह्मणे आई ॥ वर देईं वंशाचा ॥ आ० ॥ ३ ॥

(ऐसा शंभो साजणी हृदयीं ध्यावा या चालीवर.) १०

आजुनी अंत माते किती पाहासी ॥ जाग्रत कांगे आजुनी होइनासी ॥ ध्रु० ॥ आदिमाया मूळ तूं कुळदैवत ॥ भक्तांलागीं धरिसी सगुणत्व ॥ दैत्य वधुनी जाहालीसी प्रतापवंत ॥ लक्ष्मीनाम ह्मणती त्रिजगांत ॥ आजु० ॥ १ ॥ करविरक्षेत्रीं करुनी वास मौन्यें ॥ जगत्रयीं होउनी धन्यधन्य ॥ तुजला ध्याती करिती नामस्मरण ॥ त्यांला कैंचें मग भवबंधन ॥ आजु० ॥ २ ॥ ह्मणवुनी शरण आलों तूझे पाईं ॥ ब्रिदावळी जागवीं आपुले हृदयीं ॥ करुणा करीं माउली लवलाहीं ॥ रामचंद्रा रक्षावें अंबाबाई ॥ आजुनी० ॥ ३ ॥

(चाल साधी. ११

जय जय निजादिमातः श्रीलक्ष्मी जनने ॥ जगदुद्भवस्थिति प्रलयां करिसी सुखसदने ॥ उपनिषदात्मकसागरसारामृतमथने ॥ नवनितचिद्घननिज तूं निजजनसुखकरणे ॥ १ ॥

जय देवी जय देवी जय लक्ष्मी वरदे, श्रीलक्ष्मीवरदे ॥ भक्तानुग्रहकारिणि, दासानुग्रहकारिणि सच्चिद्घनसुखदे ॥ जय० ॥ ध्रु० ॥ स्थानत्रय देहत्रय तापत्रय परते ॥ भोगत्रयाद्यवस्थादिकसर्गारहिते ॥ साक्षी प्रत्यक्मुख तूं निजतुर्येवरते ॥ चिन्मय स्वप्रभ सर्वेहि दृश्याव्यतिरिक्ते ॥ ज० ॥ २॥ देवात्मक भूतात्मक दैत्यात्मक कमले ॥ वेदात्मक लोकात्मक जगदात्मक विमले ॥ स्थावरजंगमव्यापक सर्वात्मक भरले ॥ तवविण विरहित न दिसे अणुभरि जगीं उरलें ॥ जय० ॥ ३ ॥ कल्पांबूसम तव पदिं शोभत जग कैसें ॥ अनिलोद्गमबुद्बुदवत माते भासतसे ॥ रज्जुस्थानिं अरोपावृत भ्रम दीसतसे ॥ भुजंग शुक्त्यादिकिं हे रजता भासतसे ॥ जय० ॥ ४ ॥ विवर्त चित्सागारें हे जग भासक धुंदे ॥ निशिदिन सर्गाप्ययपदिं खेळसि निजछंदें ॥ ॥ स्वानंदामृतसुखदे सुरनरजगवंदे ॥ मौनी नमित पदांबुज जय परमानंदे ॥ जय० ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) १२

चित्कळा चिद्रूपा चिच्छक्ती बाळा ॥ संचितब्रह्मानंदें आनंदकळा ॥ व्यक्त नाव्यक्त साकारलीळा ॥ हरिहरब्रह्मादीकां उपजविसी बाळां ॥ १ ॥ जय देवी जय देवी जय जी श्रीअंबे ॥ व्यक्ते व्यापकरूपे प्रगटे सोयंबे ॥ ध्रु० ॥ सुरवरवरदे वंदे आनंदकंदे ॥ अरूपरूपे स्वरुपे सच्चित्आनंदे ॥ कार्याकारण ब्रह्माबीजें उद्भविजे ॥ भगवति भवमुळहरणे निर्मळमुखकंजे ॥ जय० ॥ २ ॥ भक्तां अभयंकर सौंदर्यालहरी ॥ कोटी-

कंदर्पाहुनि शोभा साजीरी ॥ भवकष्टादिक नासुनि दुष्टां संहारीं ॥ शिव शरण तुज माते मजला तूं तारी ॥ जय देवी० ॥३

(अवतार गोकुळीं हो या चालीवर.) १३

ॐनमो आद्यरूपे ॥ देवी भगवती माते ॥ काळिका कामरूप ॥ शक्ति तूं जगन्माते ॥ वैष्णवी भूतमाया ॥ मूळपीठदेवते ॥ झालिया भेटि तूझी ॥ नीवारीसी पापांतें ॥ १ ॥ जय- जय श्रीकुळदेवते ॥ महालक्ष्मी ग माते ॥ आरती घेउनीयां ॥ ओंवाळीन मी तूतें ॥ ध्रु० ॥ अंबिका भद्रकाली ॥ देवी आद्या कुमारी ॥ मारिले चंडमुंड ॥ महिषासुर हे वैरी ॥ हर्षले देवद्वीज ॥ गाती जयजयकारीं ॥ उजळूनी दीपमाळा ॥ ओंवाळीती नरनारी ॥ जय० ॥२॥ परिधान हेमवर्ण ॥ कंठीं नवरत्नें हार ॥ करतळें रातोत्पळें ॥ अद्भुत जयजयकार ॥ अवतार कोलापूरीं ॥ केला प्रताप थोर ॥ मारिले दैत्य बिकट ॥ अघट कोल्हासूर ॥ जय० ॥ ३ ॥ नासिकीं मुक्ताफळ ॥ रत्न कुंडलें श्रवणीं ॥ घवघवीत नेपुरें हो ॥ अंदु वाजती चरणीं ॥ मस्तकीं पुष्पहार ॥ दिसे भासे वदनीं ॥ पौर्णिमाचंद्रबिंब ॥ पृष्ठीवरी रुळे वेणी ॥ जय० ॥ ४ ॥ नवकोटी कात्यायनी ॥ चतुःषष्टी योगीनी ॥ भूचरां जळचरां ॥ आई तूजपासूनी ॥ ऐसी तूं महालक्ष्मी ॥ जगत्राची जननी ॥ नामया विष्णुदासा ॥ तुझें चिंतन ध्यानीं ॥ जय० ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) १४

दुर्गे दुर्घटभारी तुजविण संसारीं ॥ अनाथनाथे अंबे करुणा विस्तारीं ॥ वारीं वारीं जन्ममरणातें वारीं ॥ हारीं पडिलों

आतां दुस्तर नीवारीं ॥ १ ॥ जय देवी जय देवी महिषासुर- मथनी ॥ सुरवरईश्वरवरदे तारक संजिवनीं॥ध्रु०॥त्रिभुवनभुवनीं पाहातां तुज ऐेशी नाहीं ॥ चारी श्रमले परंतु न बोलवे कां- हीं ॥ साही विवाद करितां पडलीं प्रवाहीं ॥ ते तूं भक्तांलागीं पावसि लवलांहीं ॥ जय० ॥ २ ॥ प्रसन्नवदनें प्रसन्न होसी नि- जदासां ॥ क्लेशांपासुनि सोडीं तोडीं भवपाशा ॥ अंबे तुजवांचू- न कोण पुरविल आशा ॥ नरहरि तल्लिन झाला पदपंकजलेशा ॥ जय० ॥ ३ ॥

१५

जय देवी आदिशक्ती ॥ सुंदरसगुणा मूर्ती ॥ आरती ओं- वाळीतां ॥ मनउत्साहप्राप्ती ॥ ध्रु० ॥ अइ सगुण तूं हेंची ब्रह्म ॥ सदा आनंदपूर्ण ॥ विश्व हें व्यापीयेलें ॥ मायारूप धरियेलें ॥ जय० ॥ १ ॥ अइ देवही सकळ ध्याती ॥ तुझे पाय वंदी- ती ॥ अभयासीं पूर्ण घेती ॥ वेद स्तूती जे करिती ॥ ज० ॥ २ ॥ अइ कीर्तीचे घोष गातां ॥ सदय होईं तूं आतां ॥ मागणें हें ची आहे ॥ परशुरामासी पाहें ॥ जय० ॥ ३ ॥

(ओवाळूं आरती मदन गोपाळा या चालीवर.) १६

जय जय आरती त्रिभुवनमाते ॥ तनमन कुर्वंडी तव प- दीं शांते ॥ ध्रु० ॥ आवाहन ध्यान निवेदुनि आसन ॥ अर्घ्य पा- द्य पूजा अर्चन वंदन ॥ जय० ॥ १ ॥ आभरणादी चिरे सु- मनघन ॥ धूप दीप फल तांबूल अर्पण ॥ जय० ॥ २ ॥ वी- णा टाळ मृदंग सुशोभित ॥ उजळुनि आरति गाइन नाचत ॥ ॥ जय० ॥ ३ ॥ मंत्रपुष्पें बहू आणि प्रदक्षिणा ॥ दीर्घ दं-

डवत आत्मनिवेदन ॥ जय जय० ॥ ४ ॥ शंकरसरस्वती वरद- प्रसंगें ॥ मोरेश्वर नामीं तन्मय रंगे ॥ ५ ॥ जय० ॥

(चाल साधी):१७

अर्णवसंनिधदक्षिणे भार्गवकृतधरणीं ॥ असे देवीग्रामीं स्थिति अद्भुतकरणी ॥ मार्गेश्वरबहुळीं यात्रा तव जननी ॥ जन पूजिति सद्भावें कुलदैवत ह्मणुनी ॥ १ ॥ जय देवी जय देवी सुरवरमुनिपुजिते ॥ जय श्रीआर्यादुर्गे संकटभयहरिते ॥ ध्रु०॥ स्थित्युद्भवलयकारिणी विधिहरिहरजनिते ॥ करुणालयसुरपालिनि भवभयसंहरिते ॥ त्रिभुवनमंडणखंडणकरदुस्तरसंहरिते ॥ उपमा न दिसे कोठें अद्वयगुणभरिते ॥ जय० ॥ २ ॥ विषयविरक्त मानुनि रतलों सुखसदना ॥ त्यजिलें खळमति धरुनी तव नामस्मरणा ॥ कविकिंकर गोपाळ माते तव चरणा ॥ शरण येऊनि मागे अभयंकरवचना ॥ जय देवी जय देवी सुरवर मुनि पुजिते० ॥ ३ ॥

(चाल साधी) १८

हंसाग्निश्रीचंद्रे रंभाविर्भूते ॥ श्रीविद्याकूटत्रयचरमितकृतवसते ॥ उद्यद्दिनकरदीप्ते नेत्रत्रययुक्ते ॥ मंदस्मितमुखि मुकुटे चंद्रकलाकृत्ये ॥ १ ॥ जय देवी जय देवी हिमवद्गिरिकन्ये ॥ भुवनेश्वरि नीराजितमंगीकुरु धन्ये ॥ ध्रु० ॥ कृष्णातटकृतवासे तिलसुमसमनासे ॥ कैलासांगणमंडपकामेश्वरिरासे ॥ उन्नतकुचकलशामृतजीवितनिजदासे ॥ बिंबाधरमुख्यजपाजपरूपश्वासे ॥ जय० ॥ २ ॥ सुवराभयपाशांकुशमंडितकरकमले ॥ नवमणिमयभूषणगणदेहश्रीविमले ॥ पृथुतरवरकटितटधृतलोहित-

करकमले ॥ नवमणिचोले कलितामलमुक्ताजाले ॥ जय० ॥ ३॥ शूलं शक्तिं डमरुं हस्ते बिभ्राणे ॥ महिषासुरकचकलयिनि हृतधूम्रप्राणे ॥ रक्तोद्भवचंडासुरमुंडश्रीहरणे ॥ निशुंभशुंभौ हत्वा सकलामरशरणे ॥ जय० ॥ ४ ॥ सृष्टिस्थितिलयकार्ये देवत्रयरूपे ॥ वेदत्रयमयकर्मणि तावच्चिद्रूपे ॥ आगमशास्त्रेष्वाधुनिमाकृतश्रीरूपे ॥ भट्टजिसुतमव सततं विरतं चिद्रूपे ॥ जय० ॥ ५॥

(चाल साधी.) १९

शिवमनभ्रमरकमळिणी जय आदीशक्ती ॥ षण्मुखगजमुखजननी जय जय अव्यक्ती ॥ भवगदभेषजलतिके दासप्रियभक्ती ॥ रजतमसत्वां न कळे अगम्य तव शक्ती ॥ १ ॥ जय देवी जय देवी जय जय श्रीअंबे ॥ ओंवाळूं आरति तुज भावें जगदंबे ॥ ध्रु० ॥ मोठा दुष्ट महीतळिं महिषासुर झाला ॥ फोडुनि निर्जरप्रतिमा त्रासवि विप्रांला ॥ भोगित सुंदर स्वबळें नृपतींच्या बाळा ॥ हरिहरब्रह्मापाहुनि पळताती ज्याला ॥ जय० ॥ २ ॥ त्रासविले गोब्राह्मण हें तुजला कळलें ॥ तत्क्षणिं भक्तहितास्तव प्रेमळ मन वळलें ॥ अरिचमुमंडळ भड भड तवक्रोधें जळलें ॥ चरणतळें महिषासुर घुंगुरडें मळिलें ॥ जय ॥ ३ ॥ होउनि विजयी निर्जरस्थापियले स्वपदा ॥ ऐशी तूं निजदासां नेशी दिव्यपदा ॥ अनन्याचिंतुनि तुजला गाती नित्यपदा ॥ दास ह्मणे त्यां विपत्ति बाधे नाच कदा ॥ जय देवी जय देवी जय जय श्रीअंबे ॥ ओंवाळूं आर० ॥ ४ ॥

(संत सनकादीक भक्त मिळाले अनेक या चालीवर.) २०

सौम्यशब्दें उदोकार वाचे उच्चारा ॥ भावें भक्त विनवी शांते

चाल मंदीरा ॥ ध्रु० ॥ नवखणांचा पलंग शांते शोभतो बरा॥ सुमनाचे परिवारीं शांते शयन करा ॥ १ ॥ अष्टहि भोग भोगुनि शांता पहूडली शेजे ॥ भक्तजनांची आज्ञा जाहली चलावें सहजें ॥ २ ॥ मानस सुखी दशमस्थानें निद्रा हो केली ॥ रामदास ह्मणे शांता ध्यानीं राहीली ॥ ३ ॥

(जयजयत्र्यंबकराज या चालीवर.) २१

आश्विनशुद्धपक्षीं अंबा बैसलि सिंहासनीं हो ॥ प्रतीपदेपासून घटस्थापना करुनी हो ॥ मूलमंत्रें जप करुनी भोंवते रक्षक ठेवुनी हो ॥ ब्रह्मा विष्णु रुद्र आईचें पूजन करिती हो ॥ १ ॥ उदो बोला उदो अंबाबाइमाउलीचा हो ॥ उदोकारें गर्जती काय महिमा वर्णूं तिचा हो ॥ ध्रु० ॥ द्वितीयेचे दिवशीं मिळती चौसष्ट योगिनी हो ॥ सकळांमध्यें श्रेष्ठ परशूरामाची जननी हो ॥ कस्तूरीमळवट भांगीं शेंदूर भरूनी हो ॥ उदोकारें गर्जति समस्त चामुंडा मीळुनी हो ॥ उदो० ॥ २ ॥ तृतीयेचे दिवशीं अंबे शृंगार मांडिला हो ॥ मळवट चोळी पातळ कंठीं हार मुक्ताफळां हो ॥ कंठींचीं पदकें कांसे पीतांबर कसिला हो ॥ अष्टभुजा मिरविती अंबे सुंदर दिसे लीला हो ॥ उदो बोला० ॥ ३ ॥ चतुर्थीच्या दिवशीं विश्वव्यापक जननी हो ॥ उपासकां पाहसी अंबे प्रसन्नअंतःकरणें हो ॥ पूर्णकृपें पाहसी जगन्माते मनमोहिनी हो ॥ भक्तांच्या माउली सुर ते येती लोटांगणीं हो ॥ उदो० ॥ ४ ॥ पंचमीचे दिवशीं व्रत तें उपांगललिता हो ॥ अर्घ्यपाद्यपूजनें तुजला भवानी स्तविती हो ॥ रात्रीचे समयीं करिती जागरण हरिकथा हो

॥ आनंदें प्रेम तें आलें सद्भावें क्रीडतां हो ॥ उदो० ॥ ५ ॥ षष्ठीचे दिवशीं भक्तां आनंद वर्षला हो ॥ घेउनि दिवट्या हस्तीं हर्षें गोंधळ घातला हो ॥ कवडी एक अर्पितां देशी हारमुक्ताफळां हो॥जोगवा मागतां अंबा प्रसन्न झाली भक्तकुळा हो॥उदो० ॥ ६ ॥ सप्तमीचे दिवशीं सप्तशृंगगडावरी हो ॥ तेथें तूं नांदसी भोंवति पुष्पें नानापरी हो ॥ जाईजुईसेवंती पूजा रेखियली बरवी हो ॥ भक्तसंकटीं पडतां झेलुनि घेसी वरचेवरी हो ॥ उदो० ॥ ७ ॥ अष्टमीचे दिवशीं अष्टभुजा नारायणी हो ॥ सह्याद्रीपर्वतीं पाहिली उभी जगज्जननी हो ॥ मन माझें मोहिलें शरण आलों तुजलागुनी हो ॥ स्तनपान देउनी सुखी केलें अंतःकरणीं हो ॥ उदो० ॥ ८ ॥ नवमीचे दिवशीं नवांदिवसांचें पारणें हो ॥ सप्तशतीजप होमहवनें सद्भक्तींकरुनी हो ॥ षड्रसअन्नें नैवेद्यासी अर्पियलीं भोजनीं हो ॥ आचार्यब्राह्मणां तर्पिलें तुझिया कृपेंकरुनी हो ॥ उदो० ॥ ९ ॥ दशमीच्या दिवशीं अंबा निघे सिमाउल्लंघनीं हो ॥ सिंहारूढ होउनी दारुण शस्त्रें करिं घेउनी हो ॥ मारीले दानव शुंभनिशुंभ ऐसे किती हो ॥ विप्र रामदास अंबेनें धरीलासे करीं हो ॥ उदो बोला० ॥ १० ॥

(चाल साधी) २२

भक्तिप्रेमेंकरुनी आरत ओंवाळीं ॥ शक्तीदासालागीं तारक सांभाळीं ॥ करवीरीं वास तुझा देवी महाकाळी ॥ दत्तात्रेयस्वामी असती तुजजवळी ॥ १ ॥ जय देवी जय देवी जय महाशक्ती ॥ आरति ओंवाळीतां खिल पापें हरती ॥ ध्रु० ॥ शक्ती

तूझा आहे भक्तां आधार ॥ यांतुनि गोडी काढुनि देई हो सार ॥ धांवे धांवें पावें भक्तां सत्वर ॥ देई स्वकीयभक्तांलागीं तूं वर ॥ जय० ॥ २ ॥ तारीं तारीं अंबे भवभय नीवारीं ॥शरणागत मी आहें तव चरणावरीं॥ सुकुमारी दास तुझा धरिं मजला करीं ॥ संकटिं भक्तां तारी जैसा श्रीहरी ॥ जय० ॥ ३ ॥ शक्तीचा उत्साह भक्त जे करिती॥ धुप दीप नैवेद्य तुजला अर्पीती ॥ त्यांचीं विघ्नें पळती भवताप हरती ॥ तव गुण गाया मोरेश्वर मागे सुमती ॥ जय देवी० ॥ ४ ॥

(जयजय त्र्यंबकराज या चालीवर.) २३

महालक्ष्मी करविरक्षेत्रीं ज्योतिरूप आहे ॥ जवाउणें काशी प्रयागवटिं गंगा आहे ॥ ध्रु० ॥ मारुनि कोल्हासूर दैत्य दत्तात्रयगुरु मा ॥ माया लावुनि विश्व भोंदी भजना लावी मा ॥ मान भक्तांजवळुन घेई गोंधळ घाली मा ॥ माया स्त्रियांवर आहे अविनाशप्रतिमा ॥ १ ॥ हारुनि दुःख पाप अवघें पुण्यवंत जिव हा ॥ हा नायक विश्वरूपी कीर्तन गाती हा ॥ हा दीनाचा अन्नदाता अंतरसाक्षी हा ॥ हा येऊनी भेट देई शांत करी हा ॥ २ ॥ ललित अलंकार पुतळ्या कानीं तोंगल ॥ ललित माजि राखडी माथां घालुनि मूदल ॥ लहानथोर तुजला ध्याती स्मरणें करतील ॥ लमाजी बहुसुंदर दाब चरणीं सांखळ्याल ॥ ३ ॥ क्षुद्र न भूतें जवळुन येती भयें पळतीं क्षू ॥ क्षु आदीशक्तीच्या क्रोधें काळ जळे क्षू ॥ क्षू रंकाळ्यामध्यें देउळ रत्नखचीत क्षू ॥ क्षु पाण्याचा अंत न लागें कमळें फुलती क्षू ॥ ४ ॥ मी अंबिका देवां वडिल चंडमुंड मा-

री मी ॥ मी वेदांची माता ह्मणवुनि शास्त्रपुराणीं मी ॥ मी जन्ममरण चुकवीं योगीयांचे ध्यानीं मी ॥ मी परशुरामाची स्वामिण अजरामर करीं मी ॥ ५ ॥

(चाल साधी) २४

जय देवी जय देवी जय श्रीजगदंबे ॥ आरति ओंवाळीतों आनंद कदंबे ॥ ध्रु० ॥ तूझें स्वरूप पाहतां मन माझें रमलें ॥ मीतूंपण हें अवघें निरसुनियां गेलें॥ जितुकें दीसे तितुकें त्वद्रूप झालें ॥ तुझिया प्रसादें मम अज्ञान हरलें ॥ जय० ॥ १ ॥ देहाहंभाव माझा अवघा मावळला ॥ तुझिया स्वरूपाचा अनुभव ही कळला॥अद्वैतसौख्याचा वांटा मज मिळला ॥ कामक्रोधाद्यरिंचा नाश पैं झाला ॥ ज० ॥ २॥ जिकडे पाहें तिकडे अंबा मज भासे ॥ स्मरण करिती त्यांचें भवदुःख नासे॥ ज्ञानाचा तो ठसा हृदयीं प्रकाशे ॥ हरि बहुप्रेमानंदें रंगुनि गेलासे ॥ जय० ॥३॥

(चाल साधी.) २५

जय देवी जय देवी जय माहेश्वरी ॥ आरती ओंवाळूं तुज योगेश्वरी ॥ ध्रु० ॥ श्वासोच्छ्वास अवघा तुझिये स्वाधीन ॥ज्ञानेंद्रियीं तेव्हां तुजलाची ज्ञान ॥ कर्मेंद्रियीं अवघें तव कर्माचरण ॥ अंतर्मनें करिसी तूंची जगरचन ॥ जय० ॥ १ ॥ तुझिया ज्ञानाअंगें मी तो सज्ञान॥ तुझिया अज्ञानांगें मी तो अज्ञान ॥ कर्मोपासकज्ञान तव नाटक पूर्ण ॥ व्यर्थचि मीपण माझा देहाभिमान ॥ जय० ॥ २ ॥ अनंतब्रह्मांडें तीं तूंची हो होसी ॥ अंतःकरणद्वारें तूंची हो स्फुरसी ॥ जन्ममृत्युसंसृति तूंची हो वहाशी ॥ बाळा व्यर्थचि मीपण माझी आसोशी ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) २६

जय जय परमानंदे महामाये शांते ॥ पंचारति ओंवाळूं तव पादिं कुळनाथे ॥ ध्रु० ॥ स्वेच्छें ब्रह्म तुं कौतुकनट क्रीडनकामें ॥धरुनी सगुणरूपा रचिलीं त्रयधामें ॥ विविधात्मे विरचुनि त्यां भोगवि कृतकर्में ॥ निजरुप करिसी दावुनि पुनरपि निजवर्में ॥ जय० ॥ १ ॥ त्या तव निजरूपातें शोधित घटमठ हा॥ चारि साहा दश द्वादश षोडश द्विदलां हा ॥ पाहतां सदयें गुरुरुपभासविलें जेव्हां ॥ निजरुपपथ तो केला सुगमागम तेव्हां ॥ जय० ॥ २ ॥ तो तूं भार्गवराम द्विजकुळगुरु त्राता ॥ दशशतदळकेळोसीसुखधामीं नेता ॥ तेथें शांतादुर्गा अद्वय हे माता ॥ पाहुनि तन्मय तल्लिन हरली भवचिंता ॥ जय० ॥ ३ ॥ तापत्रयजाचणिनें तापलि तनु पुर्ती ॥ तेव्हां स्वियकरुणें मानिं प्रगटलि हे मूर्ती ॥ कुरवाळुनि आश्वासीं दानीं मनतृप्ती ॥ मंगेशात्मज तल्लिन तत्पादिं समचित्तीं ॥ जय जय० ॥ ४ ॥

(चाल साधी.) २७

जय जय दुर्गे माते शांते चिच्छक्ते ॥ पंचारति ओंवाळूं तव पादिं कुळनाथे ॥ ध्रु० ॥ स्वेच्छें ब्रह्म तुं स्फुराणें प्रगटसि मुळमाये॥ विधिहरिहर हीं बाळें निर्मुनि भुवना ये ॥ उत्पतिरक्षणप्रळयां निरवुनि सम पाये ॥ प्रकृतिपुरुषात्मक तूं वर्तसि इह न्यायें ॥ जय० ॥ १ ॥ ब्रह्मभुवननिजवासा भक्तांस्तव त्यजुनी ॥ निशुंभशुंभादिक हे दानव संहरुनी ॥ क्रीडसि सर्वाभ्यंतरिं तुरिये उन्मनीं॥ अपार तव गुण किति हे वर्णुं मि लघुवदनीं ॥ जय० ॥ २ ॥ देवी शांतादुर्गा ऐशा अभिमानीं ॥ केळोसीपुर

येथें प्रसन्न राहोनी ॥ निजद्विजभजकां स्मरणीं रक्षिसि धांवोनी ॥ अनुचरमंगीशात्मज अनन्य तव चरणीं ॥ जय जय दुर्गे माते शांते० ॥ ३ ॥

(आवडी गंगाजळ० या चालीवर.) २८

जय जगदंबे सुखकर अंबे आरति करतों हे ॥ प्रणवापासुनी द्वीदलकमळीं ओंवाळिन पाहें ॥ ध्रु० ॥ सद्गुरु सदय द्विदळीं वसतो स्वयंज्योतिरूपा ॥ दर्शन घेतां जीव शिव ऐक्यरूपीं पाहा ॥ जय० ॥ १ ॥ पंचप्राणा पंचभूतात्मीं पांचा पंचविस तो ॥ सर्वत्रीं तो अधीकारी झाला सहजचि तो ॥ जय० ॥ २ ॥ मणिपुरद्वीपीं सहस्रदळीं जे श्री महामाया तूं ॥ चैतन्यरूपीं कर्ता कारण प्रकृतिपुरुष तूं ॥ जय० ॥ ३ ॥ सदाशीवजिवरूपी आत्मा समदृष्टी पाहासी ॥ आनंद असती गुणप्रतापी परमानंदें वससी ॥ जय जग० ॥ ४ ॥

(चाल वरची.) २९

अनादि आदी माया ब्रह्मणि पंचारति करितों ॥ पंचप्राण पंचकतत्वें पंचदेहसह तो ॥ ध्रु० ॥ कामक्रोधादीक वैरी धूप जाळीतों ॥ जंवजंव धूप जळे तंवतंव सुवास निघतो ॥ अ० ॥ १ ॥ त्रिविधताप त्रिकाळदीप सन्मुख लावीतों ॥ शोक भय चिंता दैन्य स्वरुपीं मावळतो ॥ अ० ॥ २ ॥ उपहारातें भक्तीभावादिक ठेवीतों ॥ दया क्षमा शांति नमुनी नैवेद्या देतों ॥ अ० ॥ ३ ॥ अमृतपान सत्रावी अणि प्रेम अर्पीतों ॥ अष्टांगें नमुनि मानसपूजा उल्हासें करितों अ० ॥ ४ ॥ आनंदानें सच्चिदानंदपरब्रह्म पाहातों ॥ सगुणस्वरुपीं शांतादुर्गा कुळदैवत ध्यातों ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) ३०

जयजयभगवतिरुक्मिणितवबलयेकलये ॥ नीराजनरंजनमिह भयदाभयकलये ॥ क्षीरधितनयेसुनयेऽपनयेतीः कलये ॥ शादिकनिलयेभास्यलयेकृतशोकलये ॥ ध्रु० ॥ श्रीविठ्ठलस्यकांतेकांतेऽनंतसमे ॥ क्षमयाकुसुमेकुसुमेषुसुतेनंतसमे ॥ महदालोकेलोकेश्वरपरितो वस मे ॥ गेहेहृदयेसदयेनिजभुजजितविसमे ॥ ॥ जय० ॥ १ ॥ भगवतिभगवतिमुरजितिपुरजिति हृत्कमले ॥ यमिनांराजसिवंदेत्वांहतभजकमले ॥ सुरनरचंचलचेतःसंप्रापितकमले ॥ नंतोपाध्यायसुतं विठ्ठलमवकलये ॥ जय ० ॥ २ ॥

(चाल साधी.) ३१

जय देवी जय देवी मधुकैटभमथने ॥ जगदुदयस्थितिसंहृतिसंसृतिभीशमने ॥ ध्रु० ॥ चतुराननभयहारिणि भोदुर्गे वरदे ॥ दुर्धरदुर्गतिदारिणि बोधितगोविंदे ॥ तव पदकमले वंदे श्रितनित्यानंदे ॥ नंदित मुनिवरवृंदे श्रेयोमकरंदे ॥ जय० ॥ १ ॥ हरिमुखसुरतेजोभिः प्रकटितनिजदेहे ॥ समरोचितशुभलक्षणसुषमासंदोहे ॥ नानायुधविलसत्करदलितासुरनिवहे ॥ स्वीयप्रेक्षणजनितद्योसद्रिपुमोहे ॥ जय० ॥ २ ॥ चामरमुखदैत्यवरप्रविनाशिनि मरुतां ॥ संस्तवतुष्टे भगवति शुभकारिणिजगतां ॥ शुंभादिप्रतिभटविध्वंसिनि भो नमतां॥त्वदंघ्रिकमले चेतो भृंगोऽयं रमतां॥ जय० ॥ ३ ॥ सिंहासनसंशोभिनि विधुशेखरकांते ॥ कांचीकंकणनूपुरमणिभूषणललिते ॥ मयि कुरु करुणामनिशं त्रिजगत्कल्पलते ॥ नीराजनमवलोकय काशीविप्रनुते॥ जय० ॥ ४ ॥

(जय जय त्र्यंबक० या चालीवर.) ३२

शेजारति ओंवाळूं उन्मनी ध्यानें महामाया ॥ निरंजन

मंदिरीं पहुडे रचिली सुखशय्या ॥ ध्रु० ॥ निर्गुणधामीं निर्विकल्पीं निरालंबीं ही ॥ अद्वयरूपा सद्वयमिळणी मग्न निरामयीं ॥ भागलां बहु देवा अनंतप्रपंच्याठायीं ॥ श्रमपरिहरणीं घ्यावी आतां विश्रांती शुभ ही ॥ शे० ॥ १ ॥ असतां उगाचि नसतां कारण द्वैता पावुनियां॥ होवोनि अतिकारण ती विश्वें बहु घडमोडुनियां ॥ एक तूं अनेक झाला असतां परता राहुनियां ॥ भोगविसी कृतकर्मे वर्मे जीव मानवुनियां ॥ शे० ॥ २ ॥ ऐसी तूं महामाया वेषाजन हे मोहुनियां ॥ सुखदुःखादिकहर्षविषादाखेदा लावुनियां ॥ होसी पाहसी कौतुक दाविसी पुंस्त्री भावुनियां ॥ काय हि लीला परतंत्रा जन कष्टा घालुनियां ॥ शे० ॥ ३ ॥ पुरे आतां तव आवरोनि माया ज्ञाना देवुनियां ॥ पुरवीं मनोरथ देवा आपुल्या बिरुदा राखुनियां ॥ सेव्यसेवकभाव रितीनें वांच्छित देवुनियां ॥ चालवीं दास अविघ्नें नातरी देवा देईं लया ॥ शे० ॥ ४ ॥ अनंतब्रह्मांडें तव शय्येठायीं विजरूपीं ॥ होती लीन न उरतां कांहीं सर्वहि तव रूपीं ॥ रूपा रूप मिळोनि अरूपीं निजसी स्वरूपीं ॥ मंगीशात्मज विनवी विठ्ठल काळीं साक्षोपी शे० ॥ ५ ॥

(वरदे रुचिराधरबिंबे या चालीवर.) ३३

दुर्गे अघसंकट दुर्गे ॥ हरि गे कुळस्वामिणि दुर्गे ॥ कधिं हो मज पावसि मानसरंगे ॥ जय जय भवभंगे दुर्गे ॥ ध्रु० ॥ उदधीलहरीसि तरंगे ॥ दिससी जगभासतरंगे ॥ स्वरूपीं तूंचि अहंकृतसंगे ॥ जय जय भवभंगे दुर्गे ॥ दु० ॥ १ ॥ रचिसी ब्रह्मांड निःसंगें ॥ करुणा न करिसी तूं अंगें ॥ त्रिगुणीं गुणसाम्यलि-

लारस अंगें ॥ जय जय भवभंगे दुर्गे ॥ दु० ॥ २ ॥ करिसी उत्पत्तिस्थितिभंगे ॥ दुर्गे लय हा सत्य विसंगे ॥ तुझिया आनंदपदाब्जसुरंगे ॥ जय जय भवभंगे दुर्गे ॥ दु० ॥ ३ ॥ ब्रह्मीं ब्रह्मार्पणे पिंगें ॥ फुगडी घालिसि सत्संगें ॥ वंदी हनुमंत पदाब्जसुरंगे ॥ जय जय भवभंगे दुर्गे ॥ दु० ॥ ४ ॥

(चाल साधी.) ३४

जय देवी जय देवी जय आदीशक्ती ॥ ओंवाळूं आरती तुज हो भगवती ॥ ध्रु० ॥ मूळमायारूप तुझें नकळे कवणासी ॥ ब्रह्मादिक सुरवर ध्याती मानसीं ॥ व्यापुनियां जग सर्व खेळां खेळसी ॥ वधुनी शुंभनिशुंभां देवां वर देसी ॥ जय० ॥ १ ॥ दृष्टीं व्यंकट पाहतां कांपे त्रिभुवन ॥ मुख पसरुनियां ग्रासिसी दैत्यांलागून ॥ दशभूजाआयुधें लखलखती जाण ॥ मर्दियला महिषासुर चरणीं घालून ॥ जय० ॥ २ ॥ पवाडे वर्णितां खुंटलि मम वाणी ॥ विश्व त्वां मोहियलें लावीलें ध्यानीं ॥ माया तूं माउली जगतांची जननी ॥ विनवुनियां गोविंद ध्यात असे मनीं ॥ जय० ॥ ३ ॥

(आवडी गंगाजळ० या चालीवर.) ३५

जय जय दीनदयाळे शांते देईं मज भेटी ॥ तव चरणाची स्वामिणि मजला आवडी मोठी ॥ ध्रु० ॥ कवणअपराधास्तव जननी केला तूं रुसवा ॥ मी तो ध्यातों हृदयीं तुजला अहर्निशीं भावा ॥ ज० ॥ १ ॥ चिंताकूपीं पडलों कोण काढिल बाहेरी ॥ धांवें पावें झडकरि अंबे करुणा तूं करीं ॥ जय० ॥ २ ॥ माता पिता गुरु दैवत सर्वही तूंची ॥ तुझ्यावांचुनि देवी मजला कोणी

न लगेची ॥ ज० ॥ ३ ॥ काय असें पाहुनि अंगीकार त्वां केला ॥ आतां करणें त्याग तरि हें अघटित ब्रीदाला ॥ जय० ॥४॥ वेद शास्त्रें आणि पुराणें गर्जति अपार ॥ नाम घेतां हरती किल्मिष पुरवीं अंतर ॥ जय० ॥ ५ ॥ दास शरण हा अनन्यभावें करितो विनंती ॥ तुजवांचोनी मजला न गमे निश्चय दे सुमती ॥ जय० ॥ ६ ॥

(चाल साकी.) ३६

जय देवी जय देवी भोरुक्मिणि ललिते ॥ चरणप्रणतं माऽमलकरुणाभवकलिते ॥ध्रु०॥ दशनखचंद्रालंकृतकोमलपदकमले ॥ जितैकविधिविष्णुपदे दग्धानेकमले ॥ मणिमयकांचीमंडितमुदिरच्छविवसने ॥ शक्रधनुःपरिवेषितशशधरपर्यसने ॥ जय० ॥ १ ॥ रुचिरामृतनिर्झरितस्तनकांचनशैलौ ॥ वत्से मुक्ताराजितरक्तप्रभचैलौ ॥ पारेब्धिगतोत्रपयेवास्तोदयकुधरौ ॥ तारामंडितलोहितसंध्यांचितशिखरौ ॥ जय० ॥ २ ॥ हत्वा दितिजानिंद्रं सम्राजं कृत्वा ॥ कृतकृत्यासाजकरं कटिदेशे धृत्वा ॥ दक्षिणपाणिं केवलमधुना धारयसे ॥ तन्मन्ये भवमग्नोद्धरणे योजयसे ॥ जय० ॥ ३ ॥ गौरस्मितरक्ताधरसांजननयनरुचां ॥ संपर्कस्तव गंगारवितनयावाचां ॥ प्रयाग इव नीराजितमुखबिंबे हरतां ॥ दुरितं जनतां कुरुतां निजशोभानिरतां ॥ जय० ॥ ४ ॥ मुकुट विभूषितकबरीभारे मणिहारे ॥ संसृतिसारे जगदाधारे सुविहारे ॥ स्वलके कुंकुमतिलके मृदुलपिते कमले ॥ ऽनंतोपाध्यायात्मजमव विठ्ठलममले ॥ जय० ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) ३७

जय देवी जय देवी वेदत्रयगीते ॥ स्वभावसुभगे लक्ष्मि-श्रितजनकल्पलते ॥ मयि कुरु करुणामनिशं विधिहरशक्रनुते॥ नीराजनमुररीकुरु पुरुषोत्तमकांते ॥ ध्रु० ॥ यर्हि न सन्नासदपि स्वभावगुणजातं ॥ नाहं मृत्युर्न वयो महदादिकभूतं ॥ न दिवा नक्तं निगमो न हि शास्ता शास्त्यं ॥ त्वमेव तर्ह्येकञ्चैरभिभूय ध्वांतं ॥ जय० ॥ १ ॥ यर्हि सिसृक्षावशगं तव मानसकमलं ॥ महदहमाकाशादित्वत्तो ऽभवदखिलं ॥ श्रीगीःकालीहरिविधिशिवकारकजालं ॥ तत एवांडं भगवति निर्मितमिदममलं ॥ जय० ॥ २ ॥ तत्र जगद्विश्वसृजा जनयस्यपखेदं ॥ स्वेद्विज्जांडजजारजधर्मजमिति भेदं ॥ लुंपसि रक्षसि नित्यं हरेण हरिणेदं ॥ दुर्गादिकनिजरूपैः शमयसि जनतोदं ॥ ॥ जय० ॥ ३ ॥ करवीरादिकनगरीरधितिष्ठसि शांते ॥ श्रितजनभोगश्रेयो वितरसि सिंधुसुते ॥ ददासि निजपदभक्तिं तव नामस्मरते ॥ लीलाविधूतमहिषादिकदनुजध्वांते ॥ जय० ॥ ॥ ४ ॥ नितंबगौरवविलसितमंथरतरगमने ॥ विचित्रकांचीकंकणहारावलिवसने ॥ मुख लावण्यादधरितपूर्णामृतसदने ॥ ह्यनुकंपायितलोचनसहजस्मितवदने ॥ जय० ॥ ५ ॥ ताटंकद्वयमंडितगंडस्थलललिते ॥ निजौष्ठभासा गुंजायितनासामुक्ते ॥ अर्धाब्जालिकसिंदूरारुणसीमंते ॥ कुलदेवि त्वं सदया भव काशीनाथे ॥ जय० ॥ ६ ॥

३८

वरदे रुचिराधरबिंबे ॥ शरदिंदुशुभाननबिंबे ॥ १ ॥ पा-

वें मज आजि शिवप्रतिबिंबे ॥ जय जय जगदंबे ॥ होहो जय जय जगदंबे ॥ पावें जय जय जगदंबे ॥ ध्रु० ॥ परिपालितभक्तकदंबे ॥ परमेश्वरि रक्षितविश्वकदंबे ॥ पावें मज० ॥ ॥ जय० ॥ २ ॥ तडिये मज पावविं अंबे ॥ घडि ही आनंदतनय न विसंबे ॥ पावें मज० ॥ जय० ॥ ३ ॥

(चाल भजनाची) ३९

ओंवाळुं आरती ॥ महामायापायीं प्रीती ॥ मनोभावें पूजा भक्ती ॥ अर्पूनियां हो ॥ ध्रु० ॥ सहस्रारी नानापरी ॥ विचित्र कल्पोनि देव्हारीं ॥ विविधमनोपचारें बरी ॥ पूजा द्रव्यानें हो ॥ १ ॥ पुष्पांजळी प्राणमेळीं ॥ जिवाशिवासहमेळीं ॥ सूक्ष्म काया पायांकमळीं ॥ वाहोनियां हो ॥ २॥ कांहीं घडो काया पडो ॥ परि हें ध्यान न विसंडो ॥ तारो मारो अथवा बुडो ॥ दास हा अनन्यपायी ॥ ३ ॥

(आरती भुवनसुंदराची या चालीवर.) ४०

आरती त्रिजगदंबिकेची ॥ निरुपमानंददांबिकेची ॥ ध्रु०॥ दिव्यांबरा इंदुवदना ॥ सुंदरकुंदरुचिररदना ॥ विद्युददंभभासमाना ॥ त्रिनयना मूर्ति सुप्रसन्ना ॥ चाल ॥ मौक्तिकचंद्रकुंदधवला ॥ कुंकुम तिलकलसदलकसुदललंबि नक्षत्रमाल्यमुक्ताफलभृदतुलनासिका जईची, शोभना नासिका जईची ॥ ॥ आरती० ॥१॥ चूडामणिद्युमणिदीप्ती ॥ करगतरत्नवलयपंक्ती ॥सांगदभुजांचिया कांती ॥ वर्णितां चकित कविहि होती ॥ ॥ चाल ॥ विलसे नीलकुंतलाली ॥ श्रुतिपुटीं ललित कुंडलें कांचि कटितटीं वीटिकाढ्यमुखपुटी कुचतटी सुरुचि ईश्वरी

ची, सुकंचुकी सुरुचि ईश्वराची ॥ आरती० ॥ २ ॥ मणिमयमंजीराभरणी ॥ नखमणिचंद्रिकासुरमणी ॥ शिवेच्या अंबुजाभचरणीं ॥ नतिरति धरिति सुरासुरमुनी ॥ चाल ॥ विधिहरिहरप्रभृति सुर सर्व सादर स्तविती जपति मनु ध्याति भक्ति अतिसुमति सुकृत कवि वासुदेव करि सर्वमंगलेची ॥ सर्वदासर्वमंगलेची ॥ आ० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) ४१

जय देवी जय देवी जय महालक्ष्मी ॥ वससी करवीरीं तूं विश्वाच्या पक्ष्मीं ॥ध्रु०॥ श्रीपति तुझिया योगें श्रीहरिला नाम ॥ ब्रह्मादिकही ध्याती पुरविसि तत्काम ॥ निष्कामें जे भजती पावति निजधाम ॥ योगी ध्यानें पावति पद आत्माराम ॥ जय० ॥ १ ॥ जपतपसिद्धी तुजविण कांहीं साधेना ॥ प्रसन्न होतां भक्तां भवभय बाधेना ॥ तुजवांचुनियां अंबे शांती लाधेना ॥ वेदांतींचें सार हि शिष्यां बोधेना ॥ जय० ॥ २ ॥ गर्जेति निगमागम परि वाणीला गौप्य ॥ जें जें वर्णिति तें तें माये तव रूप ॥ कोण करी मग तूझ्या सगुणत्वा माप ॥ स्तवितां सहस्रवदनीं श्रमला कीं साप ॥ जय० ॥ ३ ॥ दंभें दर्पें मानें क्रोधें जे रहित ॥ भजती तव चरणा त्यां साधे आत्महित ॥ उद्धरती ते प्राणी परिवारांसहित ॥ देवी त्यांला करिसी श्रीपतिसन्निहित ॥ ॥ जय० ॥ ४ ॥ बाधा भवभीतीची तव दासां नाहीं ॥ माये न करिसि मोहा चंचळ तें कांहीं ॥ हृदयीं अखंड माझ्या तूं सदये राहीं ॥ गोविंदात्मजविप्रा स्वकदासीं पाहीं ॥ ज० ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) ४२

विशालभालविराजितमृगनार्भातिलके ॥ कुटिलालकधम्मिल्लकग्रथितामलकलिके ॥ श्रवणन्यस्तसुमुक्तालसदुरुताटंके ॥ नीलोत्पलदलनेत्रे नासामणिरसिके ॥ १ ॥ जय सुंदरि जय सुंदरि जय सुंदरि ललिते ॥ नीराजनमुररीकुरु कामेश्वरदयिते ॥ धु० ॥ हीरकसमदशने शुभवैश्वानररसने ॥ सुपक्वबिंबद्युतिरिव कोरकरदवसने ॥ पूर्णमृगांकद्युतिसमतिमिरापहहसने ॥ निर्जितकोकिलकूजितमंजुध्वनिगाने ॥ जय० ॥ २ ॥ चुबुकाधोविलसन्मुखमंगलचित्सूत्रे ॥ शरकार्मुकपाशांकुशहतविबुधामित्रे ॥ अभिमतनवरत्नाचितचोलेऽतिपवित्रे ॥ बाहुचतुष्टयशालिनि सौगंधितगात्रे ॥ जय० ॥३॥ संध्यात्रयषष्ठीजपनुतिपूजारसले ॥ षोढा न्याससमृतितः कृतिसाधककुशले ॥ मणिमयवलयावल्लीशोभितकरकमले ॥ विविधाभरणालंकृतरूपे हतशमले ॥ जय० ॥ ४ ॥ रुक्मघटाकृतिकुचजामृतदानासक्ते ॥ मयि कुरु करुणामधुना दीने निजभक्ते ॥ सोज्ज्वलमुक्ताहारे ललिते शिवशक्ते ॥ रोमावलियुक्त्रिवलीलसदुदरारक्ते ॥ जय०॥ ॥ ५ ॥ नाभिन्हदनिकटेगतकटितटमेतत्ते ॥ मणिमयकांचनाकिंकिणिसमलंकृतमंते ॥ कुंकुमरंजितवसने बिभ्रच्छुभचरिते ॥ नितंबलघुगुरुजघने सकलागममहिते ॥ जय० ॥ ६ ॥ करिकरंभानिभमृदुरुचिरोरुयुग्मे ॥ सदनं मदनस्येदं वाग्भवमनिशं मे ॥ चेतोभुवि निचकास्ति त्रिपुरारेः सुचिरं ॥ जानुद्वयमपि जंघायुग्मं गतिरुचिरं ॥ जय० ॥ ७ ॥ तव पदनूपुरझणझणशब्दश्रुतिदीप्ता ॥ अनंगकार्मुकमुक्तामार्गणफलमाराद् ॥ शुद्धः

पशुपतिरीशः सकलागमशास्ता ॥ न वेद किंचित् त्वत्तस्तप सा फलमारात् ॥ जय० ॥ ८ ॥ पदसरसीरुहयुगुलं देवैरभिन मितं ॥ मदीयमानसमधुकरगुंजारवरणितं ॥ त्रिदशैः कृतजन लाक्षारसलेपारुणितं ॥ नखविधुकीर्णस्पर्शाद्दूरीकृतदुरितं ॥ ज० ॥ ९ ॥ नामात्मकपारायणजपरससंतुष्टे ॥ नवचक्रे कुकलेवर शोभितहतजुष्टे ॥ अयाचितहेतुसमर्पितकामेश्वरि जुष्टे ॥ भट्टजि सुतमपि झटिति क्लेशादव हृष्टे ॥ जय० ॥ १० ॥

(चाल साधी) ४३

करविरपुरवासिनी सुरवरमुनिमाता ॥ पुरहरवरदायका मुरहर प्रियकांता ॥ जगदुत्पत्तिस्थितिलयकारणगुणजाता ॥ सहस्र वदनीं भूधर न पुरे गुण गातां ॥ १ ॥ जय देवी जय देवी जय महालक्ष्मी ॥ वससी व्यापकरूपें स्थूल आणी सूक्ष्मीं ॥ ध्रु० ॥ मातुलिंग गदायुत खेटकवर यांणीं ॥ झळके हाटककटकीं पीयूषरसपाणी ॥ माणिकदशना सुरंगवसना मृगनयनी ॥ शशिकरवदना राजस मदनाची जननी ॥ जय० ॥२॥ सुखपार्वति तुज भजवां शिव आणी गौरी ॥ शक्तिहि ह्मणती तूतें प्रगटें गुणधारी ॥ गायत्री निजबीजें निगमश्रुति चारी ॥ प्रगटें पद्मावती गुणधर्माचारी ॥ जय० ॥ ३ ॥ अमृते सरिते भरिते मम दुरितें वारीं ॥ मारीं दुर्जन असुरां भवदुस्तर तारीं ॥ वारीं मायापटळा प्रणिपातें पारी ॥ तें रुप सद्रुप चिद्रुप दाविसि निर्धारीं ॥ जय० ॥ ४ ॥ चतुराननें स्वहस्तें कर्मांच्या ओळी ॥ लिहिल्या असतिल माते ज्या माझ्या भाळीं ॥ पुसून चरणस्थळीं पटस्थूळ क्षाळीं ॥ मुक्तेश्वरनागरकवि क्षिरसागरबळी ॥ जय० ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) ४४

दुर्गे दुर्गतिनाशिनि भवसागरतारे ॥ मृगेंद्रवाहिनि गिरिजे दानवसंहारे ॥ मानवकपालमाले अष्टादशमूर्ते ॥ सप्तशृंगनिवासिनि रुद्रात्मकशक्ते ॥ १ ॥ जय देवी जय देवी जयमातः त्रिपुरे ॥ भक्तानुग्रहकारिणि ईश्वरि सुरवरदे ॥ ध्रु० ॥ बालार्कांशुविराजितबंधुककुसुमाभे ॥ कुंकुमशोभितदेहे दाडिमकुसुमाभे ॥ पादाहतमहिषासुरदैत्यासुरवंदे ॥ नानादानवमर्दिनि अरिकुलसंमर्द ॥ ज० ॥ २ ॥ त्रिपुरासुरसंमर्दिनि मर्दय मम दोषान् ॥ तारय तारय मातर्भवजलरूपस्थान् ॥ कामक्रोधादिकान् मारय देहस्थान् ॥ करुणादृष्ट्यामाता रक्षय निजभक्तान् ॥ ज० ॥३॥ मूलस्वाधिष्ठाने मणिपूरे चक्रे ॥ हृदये नाहतचक्रे षोडशदलपद्मे ॥आज्ञाचक्रे पालय पालय कृतसद्मे॥ब्रह्मस्थाने विहरसि मातः शिवसहिते ॥ ज० ॥ ४ ॥ विधिहरिशंकरवंद्ये पंडितजनवंद्ये ॥ सनकादिकमुनिवंद्ये यक्षासुरवंद्ये ॥ नारदतुंबरकिन्नरगीते सुरेवंद्ये ॥ अघनाशिनि भवशोषिणि मातः सुखसहिते ॥ ज०॥५॥

(चाल साधी.) ४५

नसतां मारुत पावक जल अंबर धरणी ॥ नसतां धाता सुरपति तारापति तरणी ॥ नसतां ग्रहगण भूतें होशी तूं तरणी ॥ प्रलयसमुद्रीं सर्वहि जग तूझी करणी ॥ १ ॥ जय देवी जय देवी सकलागमसारे ॥ नरावलंबे अंबे सर्वजगोद्धारे ॥ पावें सत्वर वरदे चतुरे सुविचारे ॥ अजरे अमरे संततिदात्रीअविकारे ॥ ध्रु० ॥ जग निर्मुनि पाळिसी अंतीं तुजमाजी ॥ अलक्षलक्षवेना हें वैभव आजी ॥ वारीं वारीं जननें

करुणा कर माझी ॥ तेणें पडेल निरुती दयालुता साजी ॥ जय० ॥ २ ॥ प्रगटें विलंब न करीं संतांचे सुमनीं ॥ जननी हे गुण तूझे राज्यीं त्रिभुवनीं ॥ सुरवरपन्नग ध्याती सत्वर तुज जननी ॥ उदारदृष्टी धरिसी नरहरसंजिवनीं ॥ जय० ॥ ३ ॥

(चाल साची.) ४६

जय अंबे जगदंबे जय जय महाकाली ॥ आरती ओंवाळूं, पंचारति ओंवाळूं वंदूं पदभाळीं ॥ ध्रु० ॥ जगतारिणि दुखहारिणि कुळस्वामिणि माते ॥ नाना विघ्नें वेष्टुनि कष्टविती मातें ॥ करुणा करिं शांकरि तूं अनाथजननाथे॥भवभय सर्वहि हरिसी हें तो तव नातें ॥ जय० ॥ १ ॥ बौद्धरूप दैवत या कलिमाजी आलें ॥ न मिळे फळ मनवांच्छित शंकित मन झालें ॥ तूं एक जाग्रत ऐकुनि मन माझें धालें ॥ जडलें दृढ मम मानस निश्चळ नाहालें ॥ जय० ॥ २ ॥ तव गुणप्रताप अद्भुत ऐकुनियां कानीं ॥ ध्यानीं मनिं दिनरजनीं स्तविती निर्वाणीं ॥ लज्जा राखीं माते हे शुभकल्याणी ॥ कृपाकटाक्षें लक्षीं रक्षीं तव चरणीं ॥ जय० ॥ ३ ॥ निर्जर मुनिवर सर्वेहि तुजलागीं ध्याती ॥ केली त्याकैवारें दैत्यांवर ख्याती ॥ मर्दुन शुंभनिशुंभां महिषासुरजाती ॥ सप्तशतीचा महिमा मृकंडुसुत गाती ॥ जय० ॥ ४ ॥ जिवजंतूमनाकिंतू जाणसि सर्वांचा ॥ अंतरसाक्ष तुं हेतू कां न कळे अमुचा ॥ संचितक्रियमाणा जरि मानूं मुळसंचा ॥ तरि मग काय पराक्रम वदला मुनि त्याचा ॥ जय० ॥ ५ ॥ विज्ञप्ती श्रुत व्हावी सादर

सुखशाली ॥ बद्धांजुळि विनवीतों विनतीच्या चालीं ॥ सुंदरपदपंकरजीं रखमा मिठिघाली ॥ षट्पदवत गुंजारव करितो भैंताली ॥ ६ ॥

(जयजय त्र्यंबकराज या चालीवर.) ४७

दक्षिणदेशामाजी एक म्यां तुळजापुर पाहिलें हो ॥ राज्य करी तुळजा साधुसंतांचें माहेर हो ॥ दर्शनास येती ब्रह्मा विष्णु देव शंकर हो ॥ दैत्यवर मोहिले हांकारीले दळभार हो ॥ १ ॥ जय जय अष्टभुजे अष्टायुधें तुज शोभती हो ॥ कर्णकुमारी माता तुळजापुरीं ठाण तुझें हो ॥ ध्रु० ॥ घाव घातला निशाणिं धोधो नगारे वाजती हो ॥ नवकोटी कात्यायनि छप्पन्नकोटि चामुंडा हि हो ॥ आैटकोटि भूतावळ आईचे संगें वर्णूं किती हो ॥ रण फार दाटलें रणीं रणशिंगें वाजती हो ॥ जय जय० ॥ २ ॥ शिवगण लश्कर लढती अष्टभैरव क्षेत्रपाळ हो ॥ चौसष्ट योगिनी महाप्रचंड वीशाळ हो ॥ व्याघ्रावरि बैसलीस माता तुळजा तूं वेल्हाळ हो ॥ उदोकार गर्जती समस्त चामुंडा मिळोनि हो ॥ जयजय० ॥ ३ ॥ यमुनागिरिपर्वतीं दैत्य महिषासुर मातला हो ॥ अंबेच्या लश्करीं तयाचा गणकोट वेढिला हो ॥ मारिला महिषासूर अंबा जाहाली जयवंत हो ॥ बोले त्र्यंबकराज अंबा माझी यशवंत हो ॥ जयजय० ॥ ४ ॥

(चाल अष्टपदी) ४८

जयति जयति जगदंब महामाये सदये ॥ ओंवाळूं आरती पंचप्राण हे ॥ ध्रु० ॥ अमृतउदधीमधें द्वीप नवरत्न तें ॥ दिव्य

दमपुष्पफळीं नित्यभरिते ॥ त्यांत चिंतामणीगृह शिवा मंच कीं ॥ शिवमयी नतब्रह्मांडश्री जितें ॥ जय० ॥ १ ॥ विधिह रिहरनिगम पाहतां हें परम ॥ रूप तेजाळ लखलखित आहे॥ स्वीयप्रकाशें अखिल सहस्रशीर्षादि किल ॥ येथुनी नेति नेति वदले ॥ जय० ॥ २ ॥ ब्रह्म हें एक अद्वय साकारमय ॥ अ सुनि निर्गुण तें सगुण आहे ॥ तें कसें सगुण डोळां दिसुनि सांगवे ॥ ह्मणुन हें नामरूपात्म पाहे ॥ जय० ॥ ३ ॥ सहस्र दलमंदिरीं पूजुं नानापरी ॥ मानसीं द्रव्यसह त्रिविधकुसुमें ॥ विचित्रपरिधान चिंतामणीजडित ॥ नवरत्नभूषणमयीं तेज उदये ॥ जय० ॥ ४ ॥ स्थूलसूक्ष्मादि विश्वाभिमानीप्रमुख ॥ सत्व रज ज्ञानक्रियादिसह ते ॥ एकवटुनि पंचारतिज्योति गुरु उजळुनी ॥ पाहूनि मनिं ये रूप तें ॥ जय० ॥ ५ ॥ नपुंस ना स्त्री न पुरुषाकृति असोनियां ॥ दावी शक्तिस्वरूप सर्व कृत जें ॥ मंगिशात्मज सदा दास शांतापदीं ॥ लाविता लक्षल य दावी रूप जें ॥ जयति जयतिजगदंब महामाये सदये ॥ ओंवाळुं आरती पंचप्राण हे ॥ ६ ॥

आरती हरितालिकेची.

(स्त्रियांचे चालीनें ह्मणावयाची.) ४९

जय देवी हरितालिके ॥ सखि पार्वति अंबीके ॥ आरती ओंवाळीतयें ॥ ज्ञानदीपकळीके ॥ जय० ॥ ध्रु० ॥ हरअर्धां- गीं वससी ॥ जाशी यज्ञा माहेरासी ॥ तेथें अपमान पावसी॥ यज्ञकुंडीं गुप्त होसी ॥ जय० ॥ १ ॥ रिघसी हिमाद्रीच्या

पोटीं ॥ कन्या होसी तूं गोमटी ॥ उग्रतपश्चर्या मोठी ॥ आचरसी उठाउठी ॥ जय० ॥ २ ॥ तापपंचाग्नीसाधनें ॥ धूम्रपानें अधोवदनें ॥ केलीं बहु उपोषणें ॥ शंभु भ्रताराकारणें ॥ जय० ॥ ३ ॥ लीला दाखविसी दृष्टी ॥ हें व्रतकरिसी लोकींसाठीं ॥ पुन्हा वरिसी धूर्जटी ॥ मज रक्षावें संकटीं ॥ ॥ जय० ॥ ४ ॥ काय वर्णूं तव गुण ॥ अल्पमति नारायण ॥ मातें दाखवीं चरण ॥ चुकवावें जन्ममरण ॥ जय देवी हरितालिके ॥ सखि पार्वति अंबीके ॥ आरती ओंवाळीत्यें ॥ ज्ञानदीपकळीके ॥२॥

आरती मंगळागौरीची.

(स्त्रियांचे चालीनें म्हणावयाची.) ५०

जय माये मंगळागौरी ॥ तुजला पुजूं अंतरीं ॥ नानाविधिउपचारीं ॥ दीप ओवाळूं सुंदरी ॥ जय० ॥ ध्रु० ॥ मंगळागौरी नाम तूझें ॥ तुला नमन असो माझें ॥ भवदुःखाचें हें ओझें ॥ देवी उतरावें सहजें ॥ जय० ॥ १ ॥ गजाननाची तूं माता ॥ शंकराची प्रियकांता ॥ हिमाचलाची तूं दुहिता ॥ मज तारिं तारिं आतां ॥ जय० ॥ २ ॥ लागें तुझ्या चरणाशीं ॥ जाळीं पापाचिया राशी ॥ भक्ति ठसावी मानसीं ॥ अंबे न्यावें पायांपाशीं ॥ जय० ॥ ३ ॥ गौरी ओंवाळित्यें दीप ॥ नेणें तुझें नामरूप ॥ वाढवावें सौभाग्य अमूप ॥ विश्वाची तूं मायबाप ॥ जय० ॥ ४ ॥ रिकामी ही खटपट ॥ शुद्धमार्गीं लावीं नीट ॥ परब्रह्म घनदाट ॥ द्यावी नारायणी भेट ॥ ॥ जय० ॥ ५ ॥

(चाल वरची) ५१

जयदेवी मंगळागौरी ॥ ओंवाळीन सोनियांताटीं ॥ रत्नाचे दिवे माणिकाच्या वाती ॥ हिरेया ज्योती ॥ ध्रु० ॥ मंगळमूर्तीं उपजली काया ॥ प्रसन्न झाली अल्पायुषीराया ॥ तिष्ठली राज्यबाळी ॥ अयोपण द्यावया ॥ जय० ॥ १ ॥ पूजेला ग आणिती जाईच्या कळ्या ॥ सोळा तिकटीं सोळा दूर्वा ॥ सोळा परीची पत्री ॥ जाइ जुई आबुल्या ॥ शेवंती नागचांफे ॥ पारिजातकें मनोहरें ॥ गोकर्ण महाफूलें ॥ नंदेटें तगरें ॥ पूजेला ग आणिलीं ॥ जय० ॥ २ ॥ साळीचे तांदूळ मुगांची डाळ ॥ अळणी खिचडी रांधिती नार ॥ आपुल्या पतीलागीं ॥ सेवा करिती फार ॥ जय० ॥ ३ ॥ डुमडुम डुमडुम वाजंत्रें वाजती ॥ कळावी कांकणें हातीं शोभती ॥ शोभती बाजुबंद ॥ कानीं कापांचे गवे ॥ ल्यायिली अंबा शोभे ॥ ॥ जय० ॥ ४ ॥ न्हाउनी माखुनी मौनी बैसली ॥ पाटावाची चोळी क्षीरोदक नेसली ॥ स्वच्छ बहुत होउनी ॥ अंबापूजूं बैसली ॥ जय० ॥ ५ ॥ सोनियाचे ताटीं ॥ घातिल्या पंचारती ॥ मध्यें उजळती कापुराच्या वाती ॥ करा धूप दीप ॥ आतां भरा नैवेद्य ॥ षड्रसपक्वान्नें ॥ ताटीं भरा बोनें ॥ ॥ जय० ॥ ६ ॥ लखलाहें तिथें काशी निघालीं ॥ माउली मंगळागौर भिजवूं विसरली ॥ मागुती परतुनीयां आली ॥ अंबा स्वयंभु देखिली ॥ देऊळ सोनियाचें ॥ खांबहिरेयांचे ॥ वरता कळस मोतियांचा ॥ जय० ॥ ७ ॥

(विडा घ्याहो नारायणा या चालीवर.) ५२

विडा घ्याहो अंबाबाई ॥ जगज्जननी माझे आई॥ विनवितो दास प्रेमें ॥ हस्त जोडूनि आई ॥ ध्रु० ॥ त्रिगुणपूगीफळ ॥ चूर्ण केलें निर्मळ ॥ निर्गूणकेशरानें ॥ रंगविलें सोज्वळ ॥ विडा० ॥ १ ॥ प्रपंचपक्वपानें ॥ हातीं घेउनि विवेकानें ॥ द्वैतभाव जाळूनीयां ॥ वरी लावीला चूना ॥ विडा० ॥ २ ॥ भावार्थ श्रुभ्रकात ॥ प्रेमलवंग त्यांत ॥ सुवासीक सर्वद्रव्यें ॥ मेळविलीं समस्त ॥ विडा० ॥ ३ ॥ जय जय कुळदेवते ॥ आदिशक्ती मूळमाते ॥ घेउनी विडा हातीं ॥ हरी तुज विनवीत ॥ विडा० ॥ ४ ॥

(आरती भुवन सुंदराची या चालीवर.) ५३

आरती जगन्मोहिनीची ॥ सगुणनिष्कामदोहिनीची ॥ ध्रु० उदितमार्तंडसहस्र जैसे ॥ भव्यतनुदिव्यदीप्ति विकसे ॥ शुद्ध जांबूनदकनक असें ॥ अत्यलंकृतमंडित विलसे ॥ चाल॥ कंकणहारनूपुरादी ॥ हलितपदिं खनन, चलित सुरमनन, गलित रिपुजनन, ललित मैतननकीर्तनाची ॥ गत्यनिर्वाच्य नर्तनाची ॥ आर० ॥ १ ॥ ब्रह्म यम इंद्र चंद्र तरणी ॥ प्रभंजन अग्नि वरुण धरणी ॥ ईश नैर्ऋत्य शुभस्मरणीं ॥ उदित नीराजनप्रकर्णी ॥ चाल ॥ मुगुटनिजरत्नदीपनमनीं ॥ प्रगटस प्रभवन, झगटतमयवन, सगटकृतिहवन, लगटगतिजवन सत्पदाची ॥ करिति कुर्वंडि श्रीपदाची ॥ आरती० ॥२ ॥ प्रथमशुभवरदकार कर तो ॥ द्वितिय भक्तांसि अभय करितो ॥ तृतिय करखड्ग तीव्र धरितो ॥ वधुनि खल संतजनोद्धरितो

॥ चाल ॥ अग्रपुटिं उग्रदैत्यशिर तें ॥ त्रिविधगुण करत, त्रिमूर्तिक वरत, त्रिपुरकरधरत, त्रितापअघहरत् त्रिशूलांची ॥ त्रिगति सुखकरत त्रिमूलांची ॥ आरती० ॥ ३ ॥ सुरासुर दुग्धअब्धिमथनीं ॥ शेष गुण मंद्रअचल मथनी ॥ श्री सुराऽमृत गजाश्व रमणी ॥ वैद्य धनु विष तरु चंद्र मणी ॥चाल॥ शंख गो रत्नभागसमयीं ॥ राहु सुरपटिंत, सुधा घटघटित, बघुनियां झटित, करित तैं शिर च्छेदनाची ॥ चपलता राघवक्षणाची ॥ आरती० ॥ ४ ॥

(चाल साधी.) ५४

कोल्हापुरिं देवी तूं रहिवास केला ॥ मारुनि दैत्यदानव धर्म स्थापीला ॥ देवां सुरवरां आनंद जाहला ॥ सकळहि मिळुनी येती तूझ्या भेटीला ॥ १ ॥ जय देवी जय देवी जय महालक्ष्मी ॥ आरती ओंवाळूं शरण आहें मी ॥ ध्रु० ॥ चौसष्टयोगिनी रात्रीं सेवेसी ॥ अडसष्टतीर्थें तीं आलीं महिमेसीं ॥ मानव सकळिक येती तेथें स्नानासी ॥ त्यांचीं सकळ हि पापें जाती भंगासी ॥ जय० ॥ २ ॥ अवतार पूर्ण तो धरिला देवीनें ॥ त्रिकाळ पूजा अर्चन होत सन्मानें ॥ पृथ्वीवरी वार्ता गेली महिमेनें ॥ कृष्णसूत चरण धरितो भावानें ॥ जय देवी० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) ५५

करवीरालयवासिनि मंगलगुणशाले ॥ कोल्हासुरपरिमर्दिनि सुपयोनिधिबाले ॥ कटितटचुंबितजांबूनदचारुदुकूले ॥ मुकुटोत्कटकरनीलालंकृतनिजभाले॥१॥जय देवी जयदेवी जय

सुंदरि कमले ॥ कमलासनकमलाधवपूजितपदकमले ॥ जय० ॥ ध्रु० ॥ चामीकरकृतकंकणमंडितकरजाले ॥ कांचनमणिमयकांचीकिंकिणिरवहेले ॥ हृदयस्थलपरिरंजितमुक्ताफलमाले ॥ राकाहिमकरवदनस्मितचारुकपोले ॥ जय० ॥ २ ॥ इंदीवरदलनयने नंदितशुभशीले ॥ बिंबाधररुचिराजितरदनावलिलीले ॥ पार्श्वद्वयधृतवाणीकालीप्सितमौले ॥ वरदे शिवयतिसुखदे फलदे हरमहिले ॥ जय देवी० ॥ ३ ॥

(चाल वरची.) ५६

निर्गुण जें होतें तें सगुण त्वां केलें ॥ चराचर हें अवघें तुजपासुनि झालें ॥ मायावेष्टित जन हें ऐसें त्वां केलें ॥ त्रैलोक्य हि आपुल्या ऐसें त्वां केलें ॥ १ ॥ जय देवी जय देवी जय आदीशक्ती ॥ आरति ओंवाळूं तुज एकाग्रभक्ती ॥ जय० ॥ ध्रु० ॥ ऐसीं सगुणें तुजला लेणीं जडितांचीं ॥ अनेक वस्त्रें शोभति कांचनवर्णाचीं ॥ बैसुनि सिंहासनीं नृत्यें गणिकांचीं ॥ पाहसी तूं नयनीं जननी जनकाची ॥ जय० ॥ २ ॥ हरिहरब्रह्मादिकही येती नवसांसी ॥ जे जे वर मागति ते ते ते तूं देसी ॥ कृपाळु अंबे माते पावसि भक्तांसी ॥ परशूरामदीना करुणाकर होसी ॥ जय देवी० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) ५७

सुरवरवरदायिनी मुरहरसुखसदना ॥ परतःपरवासिनी अरिविरकुलकदना ॥ व्यापक सर्वांघटीं जननी हे मदना ॥ करुणासागररूपें नांदे शशिवदना ॥ १ ॥ जय देवी जय देवी जय विश्वंभरिते ॥ आरति ही ओंवाळूं तुज कृपावंतें ॥ ध्रु० ॥

मुनिजनमनमोहिनी सकळांची जननी ॥ जनमनमज्जनसज्जन-विज्जनतमशमनी ॥ दासां अभ्यंतरीं मानसमृदुशयनीं ॥ राघववरदा सुंदरलाघव मृगनयनी ॥ जय० ॥ २ ॥

५८

ओंवाळिन वोजा ॥ शिवसहजा, आदिभवानी गिरिजा, कल्लोलस्तरजा ॥ चारुभुजा, आइ तुकाई तुळजा, शाकंभरि-भर्गा ॥ नवदुर्गा, हिंगुळगिरिहिंगुळजा, निवासपुर लक्ष्मी ॥ महालक्ष्मी, कोलापुरपट्टणजा ॥ ओंवा० ॥ १ ॥ मूका मीनाक्षी ॥ कामाक्षी, सर्वेहि कर्नाटकजा, व्याघ्रालयपुरजा ॥ गुग्गुलजा, भिल्लीरंजितपुंजा, पट्टणपुरचंडी ॥ श्रीचंडी, निरहस्तेजःपुंजा, कोटीमुखज्वाला ॥ श्रीबाला, विमला मंगलगिरिजा॥ओं०॥ २॥ देहीग्रामक्ता ॥ श्रीललिता, पूजिन मी सुखसरिता, अंबाडंबरजा ॥ तळवटजा, युवहामंडपमहजा, विंध्याचलसदन ॥ दरिसदन, देवी यशोदातनुजा, तारा भुवनेशी ॥ पंचदशी, ब्रह्मानंदोदरिजा ॥ ओ० ॥ ३ ॥ दर्याइंद्राक्षी ॥ पिंगाक्षी, लंकांकित-ऋषिवटिजा, तैलंकोंकणजा ॥ पंकजजा, लवणासुरमर्दने, अनेकपुरवणजा ॥ अमितभुजा, कारणरूपा विरजा, काले-श्रीधिपण ॥ त्रिविधगुण, सत्यद्रुमजा द्रुमजा, योगैः श्रीविद्या ॥ श्रीविद्या, खिरडामाणिकगिरिजा ॥ ओंवाळिन ॥ ४ ॥

आरत्या सूर्याच्या.

(चाल साधी.) १

जय जय जगतमहरणा दिनकर सुखकिरणा ॥ उदयाचळ

जगभासक दिनमणि शुभस्मरणा ॥ पद्मासन सुखमूर्ति सुहास्यवरवदना ॥ पद्मकरा वरदप्रभ भास्वत सुखसदना ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय भास्कर सूर्या ॥ विधिहरिशंकररूपा जय सुरवरवर्या ॥ध्रु०॥ कनकाकृतिरथ एक, चक्रांकित तरणी ॥ सप्तानानाश्वभूषित रथिं त्या बैसोनी ॥ योजनसहस्र द्वे द्वे शतयोजन दोनी ॥ निमिषार्धें जग क्रमिसी अद्भुत तव करणी ॥ जय० ॥ २ ॥ जगदुद्भव स्थितिप्रलयकरणाद्यरूपा ॥ ब्रह्म परात्पर पूर्ण तुं अद्वय सद्रूपा ॥ तत्त्वंपदव्यतिरिक्ता अखंडसुखरूपा ॥ अनन्य तव पद मौनी वंदित चिद्रूपा ॥ जय० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) २

जगदात्मा जगचक्षू उदयाचाळीं मूर्ती ॥ पाहुनि वृंदें अरुणोदयिं युद्धा येती ॥ प्रातःकाळीं अर्घ्यें द्विजवर वर देती ॥ तेणें राक्षस मूर्च्छित द्वीपाप्रति जाती ॥ १ ॥ जय भानु श्रीभानू कांचनमणिहारा ॥ मघवादिकपदवंदित निगमागमसारा ॥ ॥ ध्रु० ॥ ह्मणउनि रविनारायण विप्रां वर देशी ॥ प्रतप्तस्वर्णीऐसी द्विजकाया करिशी ॥ कलियुगकल्मषदैन्यें विप्रांचीं हरिशी ॥ तव पद भजनें नमनें रविलोका नेशी ॥ जय० ॥ २ ॥ भवभयभ्रांतीतिमिरें तव तेजें गेलीं ॥ ज्ञानोदयप्राप्तीनें दुरितें मावळलीं ॥ स्तुतिकरितां शेषाची जिव्हा ही चिरली ॥ सहजचि अल्पज्ञाची कुंठित मति झाली ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) ३

जय देव जय देव जय सूर्य द्युमणे ॥ भास्कर जय खग पूषन् जय दिनकर तरणे ध्रु० ॥ ब्रह्मादिस्तंबांतेऽखिलजीव-

समूहे ।। तिष्ठन्नंतर्बहिरपि भिन्नतनुव्यूहे ।। त्वमपां ग्रहणोत्सर्गैः प्रवहसि दिननिवहे ।। सवितर्जगतो यात्रां भुवनत्रयगेहे ।। ।। जय० ।। १ ।। आदित्यामरवर्याद्भुततेजोबिंबं ।। निगमोदितनिष्ठानां ध्वस्ताघकदंबं ।।स्थिरचरकरणप्रेरक तव जगदवलंबं ।। ध्यायेसकलाभीष्टदमनुकंपितसांबं ।। जय० ।। २ ।। यस्त्वं निद्राग्रस्तं लोकमिमं विकलं।।कृपयैवोत्थापयसे वर्तयसे सकलं।। तोषयसे दुष्टानां जनयन् भयमतुलं ।। कलयसि दिक्पालानां पूजनमतिसफलं ।। जय० ।। ३ ।। विधिहरिरुद्रैः कुरुषे सर्गस्थितिनाशं ।। वेदत्रयमय भगवन् कुरु पापविनाशं ।। हर भव दुःखं विधेहि सुकृते मतिवेशं ।। काशीतनुजानंतं पालय निजदासं ।। ज० ।। ४ ।।

(आरती भुवनसुंदराची या चालीवर.) ४

आरती तिमिरहारकाची ।। भवांबुधिभक्ततारकाची ।। ध्रु० कंवर्तिजहरितवीतिवहनी ।। मूर्ति अनुवर्ति अर्तिदहनी ।। पूर्ति भवहर्ति कीर्ति गहनी ।। कांर्ति मनस्फूर्ति धूर्तिसहनी ।। चाल ।। श्वेतसारंगधृतपाणे ।। प्रखरकर दुरित,तिमिरहर त्वरित, चरित रसभरित, हेति अलिदनुज, कंदनाची ।। मंजरी अमरवंदनाची ।। आरती० ।। १ ।। खंडपाखंडचंडवीर्या।। बंडखलदंडमंडनार्या ।। भवांडःकृतांडपंडवर्या ।। दंडधरथंडमार्तंड सूर्या ।। चाल ।। मकरमणिहारकंठधारा ।। विशदयशउदय, विबुधवशहृदय, त्रिपदवशसदय, विषयवर्णनीय, कीर्ति ज्याची ।। गाति सुर अखिल कीर्ति ज्याची ।। आरती० ।। ।। २ ।। शिष्टविधिनिष्ठतुष्टकरणा ।। दुष्टआधिकुष्ठक्लिष्टहरणा ।।

त्रिविष्टपपुष्टगुष्टचरणा ॥ नष्टअलिकष्टश्रेष्ठकिरणा ॥ चाल ॥ अमरसारंगअंगकांता ॥ हाटकपीतपटि, घटिकटितटीं, भटिचटिपटी, दिटिवटिउटी चंदनाची ॥ रेखिली पीतचंदनाची ॥ आरती० ॥ ३ ॥ दशमखरक्षकक्षमाधा ॥ लक्षद्विजपक्षहृत्क्षपाधा ॥ लक्षगुणरक्षकक्षवेधा ॥ अक्षयाक्षरक्षरा सुबोधा ॥ चाल॥ कमलपत्राक्ष तीक्ष्णरश्मे ॥ त्रिदशगुरुवर, त्रिशिरसुखकर, त्रिपथपरिकर, विविधगरहर, त्रिगूणाची ॥ मूर्ति निशिहरत्रिपूराची ॥ आरती० ॥ ४ ॥ मित्र मुनिपुत्रगात्रपूता ॥ चित्रशतपत्रवक्त्रधौता ॥ छात्रमुखपात्रसौत्रभूता ॥ क्षेत्रधरनेत्रमात्रनीता ॥ चाल ॥ सकलरविदासकामदा हे ॥ ललितगवजनन, गलितरवसुमन, कलितभवशमन, चरणिं तव नमन, योजण्याची ॥ आस मम पुरावें पाहण्याची ॥ आरती० ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) ५

नारायण चतुराक्षर वेदीं जो स्तविला॥येतां उदया भास्कर रजनीस्तव सरला॥ रविमंडळशशिमडंळ भूमंडळ जाहला ॥ त्रिकाळ संध्याअर्घ्यें देती सवित्याला ॥ १ ॥ जय देव जय देव दिनकर दिनबंधू॥द्विजवरतारक हारक दुस्तरभवसिंधू। ध्रु० ॥ सप्तमुखांचा वाजी गगनीं रथ चाले ॥ रविरथ सुंदर उदया सहस्रकर आले ॥ त्रिभुवनीं प्रकाश पडतां दैत्य लया गेले ॥ तो श्रीदिनकरआत्मा तेजें जन चाले ॥ जय० ॥ २ ॥ सर्वात्मक तूं तेजा तेजोगुणराशी ॥ दिनकर अघभयहारक तारक सर्वांशीं ॥ गंधाक्षत आरक्त कुसुमें प्रिय ज्यासीं ॥ अपूप घृत पय पायस अर्पिति यज्ञासी ॥ जय० ॥ ३ ॥ त्रिभुवनीं फेरे

फिरतां अस्तोदय होसी ॥ रजनीं दिनकर सकळां यावें उदयासी ॥ तटस्थ राहति कर्मं सुरनर उपवासी ॥ तुझिया वांचुनि मुक्ति न घडे पञ्चासी ॥ जय० ॥ ४ ॥ त्रिकाळ संध्या अर्घ्यें देती सूर्याला ॥ द्विजकुळगुरु जो भास्कर आराधिति त्याला ॥ करितां भक्तीभावें द्वादशनामांला ॥ दामोदर जोडुनि कर शरणागत त्याला ॥ जय० ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) ६

जय देव जय देव जय श्रीभास्करा ॥ पंचारति ओंवाळूं तुज सहस्रकरा ॥ ध्रु० ॥ सप्तमुखी अतिचपळ रथीं तूझ्या वाजी ॥ पदद्वयविरहित अरुण सारथ्यकाजीं ॥ ऐसा तूं दिनकर बैससि त्यामाजी ॥ चिंतन करितां तूझें पावसी सहजीं ॥ ॥ जय० ॥ १ ॥ तमनाशक प्रकाशक तूं छायेचा रमण ॥ प्रातःकाळीं द्विजवर करिती अर्चन ॥ त्यांतें तूं दिनकर करिसी पावन ॥ महिमा न कळे तूझा तोंडीं अज्ञान ॥ जय० ॥ २ ॥ तुजवांचुनियां लोकीं सर्वहि शून्यता ॥ सकळां सौख्य होतेंतव उगम होतां ॥ ब्रह्मा हरि हर हेची तूझी स्वरूपता ॥ शरणागतवासुदेव रक्षीं तूं सविता ॥ जय० ॥ ३ ॥

आरत्या दत्तात्रेयाच्या.

(चाल साधी.) १

कृष्णापंचगंगासंगम निजस्थान ॥ चरित्र दावुन केलें गा-

णगापुरें गमन ॥ तेथें भक्तश्रेष्ठ त्रिविक्रमयति जाण ॥ विश्वरूपें तया दिधलें दर्शन ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय सद्गुरु दत्ता ॥ नृसिंहसरस्वति जय विश्वंभरिता ॥ ध्रु० ॥ वंध्या साठीवर्षें पुत्रनीधान॥ मृतब्राह्मणउठवीला तीर्थ शिंपून ॥ वांझमहिषी काढवि दुग्ध दोहोन ॥ अंत्यजवक्त्रें वदवी निगमागम पूर्ण ॥ जय० ॥ २ ॥ शुष्ककाष्ठीं पल्लव दावुनि लवलाहीं ॥ कुष्ठीब्राह्मण केला शुद्धनिजदेही ॥ अभिनव महिमा त्याचा वर्णूं मी कायी ॥ म्लेंच्छराजा येउनि वंदी श्रीपायीं ॥ जय० ॥ ३ ॥ दिपवाळीचे दिवशीं भक्त येऊनी ॥ आठहि जण ठेविती मस्तक श्रीचरणीं ॥ आठहि ग्रामीं भिक्षा केली तद्दीनीं ॥ निमेषमात्रें तंतुक नेला शिवस्थानीं ॥ जय० ॥ ४ ॥ ऐसें चरित्र दावुनि जडमुढ उद्धरिले ॥ भक्तवत्सल ऐसें ब्रीद मिरवीलें ॥ अगाध महिमा ह्मणउनि वेदश्रुति बोले ॥ गंगाधरतनय सदा वंदी पाऊलें ॥ जय० ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) २

विधिहरिहर सुंदर दीगांबर झाले ॥ अनुसूयेचें सत्व पाहावया आले ॥ तेथें तीन बाळक करुनी ठेवीले ॥ दत्त दत्त ऐसें नाम पावले ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय दत्तात्रेया ॥ आरती ओंवाळूं तुज देवत्रया ॥ ध्रु० ॥ त्रिदेवांच्या युवती पति मागों आल्या ॥ त्यांला ह्मणे वळखुनि न्यावें आपुल्यांला ॥ कोमळशब्दें करुनी करुणा भाकील्या ॥ त्यांसीं समजावीतां स्वस्थाना गेल्या ॥ जय० ॥ २ ॥ काशीं स्नान करविरक्षेत्रीं भोजन ॥ मातापूरीं शयन होतें प्रतिदीन ॥ ऐसें हें

अघटीत सिद्धमहिमान ॥ दास ह्मणे हें तों नव्हे सामान्य ॥ ॥ जय० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) ३

त्रिगुणात्मक त्रीमूर्ती दत्त हा जाणा ॥ त्रिगूणी अवतार त्रैलोक्यराणा ॥ नेती नेती शब्द न ये अनुमाना ॥ सुरवर मुनिजन योगी समाधि न ये ध्याना ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय श्रीगुरुदत्ता ॥ आरति ओंवाळीतां हरली भवचिंता ॥ ॥ ध्रु० ॥ सबाह्यअभ्यंतरीं तूं एक दत्त ॥ अभाग्यासी कैंची कळेल ही मात ॥ परा ही परतली तेथ कैंचा हेत ॥ जन्ममरणाचा ही पुरलासे अंत ॥ जय० ॥ २ ॥ दत्त येऊनीयां ऊभा ठाकला ॥ भावें साष्टांगेंसीं प्रणिपात केला ॥ प्रसन्न होउनि आशीर्वाद तैं दिधला ॥ जन्ममरणाचा फेरा चुकवीला ॥ जय० ॥ ३ ॥ दत्त दत्त ऐसें लागलें ध्यान ॥ हारपलें मन झालें उन्मन ॥ मीतूंपणाची झाली बोळवण ॥ एकाजनार्दनीं श्रीदत्तध्यान ॥ जय देव० ॥ ४ ॥

(अवतार गोकुळीं हो या चाली०.) ४

जय देवा दत्तराया ॥ स्वामी करुणालया ॥ आरती ओंवाळीन ॥ तूज महाराजया ॥ ध्रु० ॥ प्रपंचताट करीं ॥ त्रिविधताप निरंजनीं ॥ त्रिगूण शुभ्रवाती ॥ उजळिल्या ज्ञानज्योती ॥ जय० ॥ १ ॥ कल्पना मंत्रपुष्प ॥ भेददक्षिणा वरी ॥ अहंभाव पूगीफळ ॥ न्यूनपूर्ण सकळ ॥ जय० ॥ २ ॥ श्रीपाद श्रीगुरुनाथा ॥ चरणीं ठेऊनी माथा ॥ विनवीतो दास हरी ॥ अवघा त्रास दूर करीं ॥ जय देवा० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) ५

जय जय दत्त दिगंबर अत्रिऋषीपुत्रा ॥ अनुसूयानिजबालक ह्मणविसि जगमित्रा ॥ जगदुद्भवस्थितिप्रलयां कारण आदिसूत्रा ॥ ब्रह्म चिदंबर सुरवरवंद्य तुं सुखवक्त्रा ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय दत्तात्रेया, श्रीदत्तात्रेया ॥ भवहर वंदितचरणा सद्गुरुवर सदया ॥ ध्रु० ॥ भक्तिज्ञानविरागास्तव हे सन्मूर्ती ॥ नरसिंहादिक ह्मणविसि अपणा सरस्वती ॥ यतिवर वेषा धरुनी रक्षिसि धर्मरिती ॥ दर्शनस्पर्शनबोधें पावन हे जगती ॥ जय० ॥ २ ॥ विधिहरिशंकररूपा त्रिगुणात्मकदीपा ॥ सच्चिन्मयसुखरूपा केवळ अरूपा ॥ स्थानत्रय देहत्रय तापत्रयकुणपा ॥ विरहित सर्वउपाधी निर्गतभवतापा ॥ जय० ॥ ३ अगणितप्रलयांबूसम चिद्घन रूप तुझें ॥ बुद्बुदवत जग सर्वहि जगदाभास सुजे ॥ विवर्त सिद्धांतीं हे मृषाचि सर्व दुजे ॥ अद्वैता करिं पावन निर्भय पादरजें ॥ जय० ॥ ४ ॥ अज्ञानांधसमुद्रा करिं शोषण भद्रा ॥ अनादिजीवकुनिद्रा पळविं तुं अमरेंद्रा ॥ निजजनचकोरचंद्रा अवगुणजडतंद्रा ॥ नाशय कुबुद्धि मौनी वंदितपदमुद्रा ॥ जय देव० ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) ६

पतिव्रता सती अनुसूया माता ॥ भक्तीतें पाहुनिया तारिसि अनंता ॥ अत्रिऋषींच्या तपा तुष्टसि भगवंता ॥ इच्छितपुरवित धांवसि हे त्रिगुणातीता ॥ ब्रह्मस्फूर्ती मूर्ती निजभक्तताता ॥ तुझिया प्रसादें ये कैवल्य हाता ॥ १ ॥ जय देव जय देव दत्तात्रय सिद्धा ॥ आरती ओंवाळूं ओंकारा शुद्धा

॥ ध्रु० ॥ शंखचक्रगदाकटिसूत्रनागा ॥ दंडकमंडलुडमरू स्वरूपिं सदा जागा ॥ जटामुकुट कुंडलें कर्णीं शोभत आहे ॥ षट्पाणि द्वयजंघा पदिं जान्हवी वाहे ॥ गौरश्यामश्वेत त्रिशीर विलसत हे ॥ वक्षस्थल कटिप्रदेश अतिशोभित आहे ॥ ॥ जय० ॥ २ ॥ घूर्मितलोचन भाळीं त्रिपुंड्र चमकतसे ॥ भस्मोद्धूलन व्याघ्राजिन प्रावर्ण असे ॥ नित्य प्रयागीं स्नान करवीरीं भिक्षा ॥ श्वानासंगें चेष्टसि मातापुरीं दीक्षा ॥ हिंडसि चेष्टसि भेटसि भक्तां प्रत्यक्षा ॥ देउनि शमना अमना उन्मनिच्या साक्षा ॥ जय० ॥ ३ ॥ निखिल ब्रह्म उघड हें विचरत स्वानंदें ॥ प्रवर्तवर्तीछंदें निजपरमानंदें ॥ स्थूलसूक्ष्मसाक्षी तो प्रकट हाची ॥ सूभट झाला झल्लित ज्योती निजज्योती ॥ भक्तप्रेमा मोहसि करिसी साऊली ॥ तुकयासाठीं धांवें वत्सा माऊली ॥ जय देव जय देव० ॥ ४ ॥

(चाल साधी.) ७

ब्रह्मचि केवळ आलें अक्कलकोंभेशीं ॥ औदुंबरदत्तात्रय कृष्णातिरवासी ॥ केवळ सम चिद्घन तें पावन भक्तांसी ॥ शिवरूप समजुनि आलों सेवक चरणासी ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय ब्रह्मानंदा ॥ सद्गुरु परमानंदा सच्चित्सुखकंदा ॥ ध्रु० ॥ ह्मणती त्रिगुणात्मक हें त्रिरूपचि अवतरलें ॥ ज्याच्या दर्शनमात्रें कलिकल्मष हरलें ॥ शरणागत भाविक निजभक्तां उद्धरिलें ॥ पादांबुजनौकेनें भव दुस्तर तरलें ॥ जय० ॥ ॥ २ ॥ नयनीं अज्ञानाचें तिमिर अति दाटे ॥ ज्ञानांजन देउनियां लावी सद्वाटे ॥ विफल जिणें तापत्रय सद्गुरुविण वाटे ॥

लवपळ वियोग पडतां युगसम घडि लोटे ॥ जय० ॥ ३ ॥ दवडुनि निजहित ताता निःसारीं रतलों ॥ नेणों सुकृत केसें संचित आचरलों ॥ सेवक मी सर्वज्ञा शरणागत आलों ॥ तारावें पतिताला चरणीं अनुसरलों ॥ जय० ॥ ४ ॥ अघसंचित दोषानें फिरलों चौऱ्यांशीं ॥ अवचटयोगें आलों या नरदेहासी ॥ अतिदुःखानें पिडिलों पावें गुणराशी ॥ अक्षय सुखासि देईं आत्मारामासीं ॥ जय० ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) ८

देहत्रयअवतारा तापत्रय हरिसी ॥ अक्षय सुख औदुंबरछाये विचरसी ॥ श्रीकृष्णातटिं राहुनि दासां उद्धरिसी ॥ जडमूढां ताराया अवतार धरिसी ॥ १ ॥ जयजय श्रीदत्तात्रय औदुंबरवासी ॥ मंगळ आरति करितों मम भवभय नाशीं ॥ ध्रु० ॥ काय तुझा महिमा वर्णावा आतां ॥ मारिसि भूतसमंधां सक्रोधें लाता ॥ नानारोग दुरत्यय तव तीर्थ घेतां ॥ पुनरपि श्रवण न ऐकति गदरिपुची वार्ता ॥ जय० ॥ २ ॥ तूझें क्षेत्र मनोहर या अवनीवरती ॥ त्यातें पहातां वाटे स्वर्गासम धरती ॥ आनंदें द्विज भारतपारायण करिती ॥ त्रिकाळ सप्रेमानें करिती आरती ॥ जय० ॥ ३ ॥ मी अघसागर तूं हो अगस्तिऋषि देवा ॥ प्राशुनि वारी दे मज त्वत्पदिंचा ठेवा ॥ बाधो ना मज किमपी प्रापंचिक हेवा ॥ दास ह्मणे हें बाळक आपुल्या पदिं ठेवा ॥ जय जय श्रीदत्तात्रय० ॥ ४ ॥

(चाल साधी.) ९

सुखसहिता दुखरहिता निर्मळएकांता ॥ कलिमलदहना

गहना स्वामी समर्था ॥ न कळे ब्रह्मादिकां अंत अनंता ॥ तो तूं आह्मा सुलभ जय कृपावंता ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय करुणाकरा ॥ आरती ओंवाळूं सद्गुरुमाहेरा ॥ ध्रु० ॥ मायेविण माहेर विश्रांतीठाव ॥ शब्दीं अर्थीं लाव बोलणें वाव ॥ सद्गुरुच्या प्रसादें सुगम ऊपाव ॥ रामीं रामदासा फळला सद्भाव ॥ जय० ॥ २ ॥

(आरती सप्रेम जयजय विठ्ठल परब्रह्म या चालीवर.) १०

श्रीपाद श्रीवल्लभ यतिवर भगवन् गुरुमूर्ते ॥ नानानरसुरवरगणसंस्थितिकरुणामयमूर्ते ॥ नित्यानंद समाधिस मानसपरिपूर्णस्फूर्ते ॥ मुनिजनमानसहंस परात्पर जय जय गुरुमूर्ते ॥ ॥ ध्रु० ॥ सर्गस्थितिलयकारण शंकर परिपूर्णस्फूर्ते ॥ चरणयुगें भूसुरगणपालित दालितयावर्ते ॥ दुरितविनाशिनिकृष्णातटमठविहरणपरिपूर्णस्फूर्ते ॥ कल्पतरूवर औदुंबरछाये वरदेशामूर्ते ॥ श्रीपाद० ॥ १ ॥ मामतिकृपणमनंतजीवनभुवनीयावर्ते ॥ करुणा करिं उद्धरिं पतितां गुरुमायावर्ते ॥ तत्पदशेखरचिद्धनसत्पद देइं दयावर्ते ॥ भारतिनाथा जय प्रतिपालीं हरिं भवपाशातें ॥ श्रीपाद० ॥ २ ॥

(संत सनकादीक भक्त० या चालीवर.) ११

धन्य हे प्रदक्षिणा सद्गुरुरायाची ॥ झाली त्वरा सुरवरां विमान उतरायाची ॥ ध्रु० ॥ गुरुभजनाचा महिमा नकळे अगमानिगमांसी ॥ अनुभविते जागति जे गुरुपदिंचे अभिलाषी ॥ धन्य हे० ॥ १ ॥ पदोपदीं झाल्या अपार पुण्याच्या राशी ॥ सर्वहि तीर्थें घडलीं आह्मा आदिकरुनि काशी ॥ ध-

न्य० ॥२॥ मृदंगताळघोळीं भक्त भावार्थे गाती ॥ नामसंकीर्तनें नित्यानंदें नाचताती ॥ धन्य हे० ॥ ३ ॥ कोटिब्रह्महत्या हरति करितां दंडवत ॥ लोटांगण घालितां मोक्ष लागे हो पायांत ॥ धन्य हे० ॥ ४ ॥ प्रदक्षिणा करुनी देहभाव हरवीला ॥श्रीरंगात्मज विठ्ठल पुढें उभा राहिला ॥ धन्य हे० ॥ ५ ॥

१२

स्वामी नरसिंहसरस्वती ॥ जय गुरुमूर्ती जय यतिवर्या जय मंगल ॥ कामितकामफलश्रुति जय मंगल ॥ निरुपम नित्य निरामय जय मंगल ॥ निर्वाणभक्त यतिराया जय मंगल ॥ स्वामी न० ॥ १ ॥ भक्तजनवरकल्पवृक्षा जय मंगल ॥ भक्तेंदूदयकरणदक्षा जय मंगल ॥ स्वामी न० ॥ २ ॥ भीमागंधर्वपुरवासा जय मंगल ॥ भीमागंधर्वगुरुवेषा जय मंगल ॥ स्वामी न० ॥ ३ ॥

(अवतार गोकुळीं हो या चालीवर.) १३

नृसिंहसरस्वती ॥ मनिं धरुनियां प्रीती ॥ ओंवाळीतों शेजारती ॥ अंगीकाराया श्रीपती ॥ ध्रु० ॥ ब्रह्मा येउनि देव देवा ॥ ह्मणे कोणकोण जीवा ॥ उपजवूं कोठें केव्हां ॥ संदेश हा मज व्हावा ॥ नृसिंह० ॥ १ ॥ विष्णूही येऊनीयां ॥ आज्ञा मागे वंदुनीयां ॥ कोणे जीवा काय खाया ॥ कैसें देऊं कवणे ठाया ॥ नृसिंह० ॥ २ ॥ येउनियां महादेव ॥ वंदूनीयां पादद्वंद्व ॥ ज्ञान कोणा देऊं देवा ॥ आज्ञा करा स्वयमेवा ॥ नृसिंह० ॥ ३ ॥ अंबा ह्मणे बाळ यती ॥ फार झाली असे राती ॥ झोंप आली तुजप्रती ॥ भक्त रक्षुनी श्रम होती

॥ नृसिंह० ॥ ४ ॥ विनविती भक्तवृंद ॥ सेवा घेऊनीयां छंद ॥ पुर्वुनि दे ब्रह्मानंद ॥ भीमापौत्रानंदकंद ॥ नृसिंह० ॥ ५ ॥

(संतसनकादीक भक्त० या चा० .) १४

श्रीपाद श्रीवल्लभ नरहरि तारिं तारिं मजला, दयाळा तारिं तारिं मजला ॥ श्रमलों मी या प्रपंचधामीं आलों शरण तुला ॥ ध्रु० ॥ करितां आटाआटी प्रपंच अवघा दिसतो मिथ्यत्व ॥ ह्मणउनि भजन तुझें मज देवा भासे सत्यत्व ॥ श्रीपाद० ॥ ॥ १ ॥ किंचिन्मात्र कृपा जरि मजवरि करिशी उदार मन, दयाळा करिसि उदार मन ॥ चुकलों मी या विषयसुखाच्या आहारांतुनि जाण ॥ श्रीपाद० ॥ २ ॥ कृष्णातटिं निकटीं जो विलसे औदुंबरछायीं, दयाळा औदुंबरछायीं ॥ हंस परात्पर भारतीनायक लीन तुझे पायीं ॥ श्रीपाद० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) १५

जय देव जय देव जय जय अवधूता ॥ अगम्य लीला स्वामी त्रिभुवनिं तुझि सत्ता ॥ ध्रु० ॥ तूझें दर्शन होतां जातीहीं पापें ॥ स्पर्शनमात्रें विलया जाती भवदुरितें ॥ चरणीं मस्तक ठेउनिं मनिं समजा पुरतें ॥ वैकुंठींचें सुख नाहीं या परतें ॥ जय० ॥ १ ॥ सुगंध केशर भाळीं वर टोपी टीळा ॥ कर्णीं कुंडलें शोभती वक्षस्थळीं माळा ॥ शरणागत तुज होतां भय पडलें काळा ॥ तूझे दास करिती सेवा सोहाळा ॥ जय० ॥ २ ॥ मानवरूपी काया दिससी आह्मास ॥ अक्कलकोटीं केला यति वेषें वास ॥ पूर्णब्रह्म तोची अवतरला खास ॥ अज्ञानीजीवास विपरित हा भास ॥ जय० ॥ ३ ॥ निर्गु-

ण निर्विकार विश्वव्यापक ॥ स्थिरचरव्यापुनि अवघा उरलासी एक ॥ अनंत रूपें धरिसी करणें मायीक ॥ तुझे गुण वर्णितां थकले विधि लेख ॥ जय० ॥ ४ ॥ घडतां अनंत जन्म सुकृत हें गांठीं ॥ त्याची ही फलप्राप्ती सद्गुरुची भेटी ॥ सुवर्णताटीं भरली अमृतरसवाटी ॥ शरणागतदासा वरि करिं कृपादृष्टी ॥ जय देवं० ॥ ५ ॥

(संत सनकादीक भक्त० या चा०.) १६

आरती आरती दत्त ओंवाळूं दाता ॥ स्वामी ओंवाळूं दाता ॥ आरतीचें हरण दत्तें केलें तत्वतां ॥ ध्रु० ॥ आरती खुंटली आतां ओंवाळूं कैसें ॥ स्वामी ओंवाळूं कैसें ॥ तरी भजन निरंजनी नित्य होतसे ॥ आरती० ॥ १ ॥ आरतीचे आर्त पुरवीले श्रीदत्तें ॥ पुरवीले श्रीदत्तें ॥ एकाजनार्दनीं सहज ओंवाळीतसे ॥ आरती० ॥ २ ॥

(चाल वरची.) १७

दत्तात्रय अवधूत जनार्दनस्वामी एकनाथ ॥ जनार्दनस्वामी एकनाथ ॥ हीं नामें जे जपती त्यांसी साधे निजस्वार्थ ॥ ध्रु० ॥ अनन्यभावें अखंड जेकां भजती निजभक्त ॥ जेकां भजती निजभक्त ॥ भक्ति देउनी दत्त तयांसी करि सहज मुक्त ॥ दत्ता० ॥ १ ॥ शुद्ध भाव पाहुनि स्वयें प्रगटे जनार्दन ॥ स्वयें प्रगटे जनार्दन ॥ तत्क्षणें तो करितो अहंभावाचें मर्दन ॥ दत्ता० ॥ २ ॥ ठाकुरदासा अनाथ जाणुनि करितो सनाथ ॥ जाणुनि करितो सनाथ ॥ एकपणें विनटला दावी सद्गुरु एकनाथ ॥ दत्ता० ॥ ३ ॥

(आरती भुवनसुंदराची या चा०) १८

आरती दत्तात्रय प्रभुची ॥ करावी सद्भावें त्याची ॥ आर०॥ ॥ ध्रु० ॥ श्रीपाद कमळा लाजविती ॥ वर्तुळ गुल्फ रम्य दिसती ॥ कटिस्थित कौपीन ती वरती ॥ छाटी अरुणोदय परि ती ॥ चाल ॥ वर्णू काय तिची लीला ॥ हीच प्रसवली, मिष्ट अन्न बहु, तुष्टिहि झाली, ब्रह्म क्षेत्र वैश्य शूद्र यांची ॥ सेवुनिवैश्यशूद्र्यांची ॥ आ० ॥ १ ॥ गुरुवर सुंदर जगजेठी ॥ अनंत ब्रह्मांडें ज्यापोटीं ॥ माळा सुविलंबित कंठीं ॥ बिंब फळ रम्य वर्ण ओंठीं ॥ चाल॥ अहा ती कुंदरदन शोभा ॥ दंडकमंडलु, शंख चक्र करिं, गदा पद्म धरि, जटामुकुटपरि शोभतसे ज्याची ॥ मनोहर शोभतसे ज्याची ॥ आर० ॥ २ ॥ रुचिरा सौम्य युग्मदृष्टी ॥ जिणें द्विज तारियला कुष्ठी ॥ दरिद्रें ब्राह्मण बहु कष्टी ॥ केला तिणेंचि संतुष्टी ॥ चाल ॥ दयाळा किती म्हणुनि वर्णू ॥ वंध्यावृद्धा, तिची सुश्रद्धा, पाहुनि विबुधचि, पुत्ररत्न जिस, देऊनियां सतीची ॥ इच्छा पुरविली मनींची ॥ आर० ॥ ३ ॥ देवा अघटित तव लीला ॥ रजकहि चक्रवर्ति केला ॥ दावुनि विश्वरूप मुनिला ॥ द्विजोदर शूल पळें हरिला ॥ चाल ॥ दुभविलि वांझ महिषि एक ॥ निमिषामाजी, श्रीशैलाला, तंतुक नेला, पतिता करवीं, वेद वदविला, महिमा अशि ज्याची ॥ स्मराहो महिमा अशि ज्याची ॥ आर० ॥ ॥ ४ ॥ वळखुनि शूद्रभाव चित्तीं ॥ दिधलें पीक अमित शेतीं ॥ भूसुर एक शुष्कवृत्ती ॥ क्षणार्धें धनद तया करिती ॥चाल॥ ज्याची अतुळ असे करणी ॥ नयन झांकुनी, सर्व उघडितां,

नेला काशिस, भक्त पाहतां, वार्ता अशि ज्याची ॥ स्मरा हो वार्ता अशि ज्याची ॥ आरती० ॥ ५ ॥ दयाकुळ औदुंबरिं मूर्ती ॥ नमितां होय शांत वृत्ती ॥ न दे ती जनन मरण पुढती ॥ सत्य हें मानिं धरा न भ्रांती ॥ चाल ॥ सनातन सर्वसाक्षि ऐसा ॥ दुस्तर हा भव, निस्तरावया, जाउनि सत्वर, आम्हि सविस्तर, पूजा करूं त्याची ॥ चला हो पूजा करूं त्याची ॥ आरती० ॥ ६ ॥ तल्लिन होउनि गुरुचरणीं ॥ जोडुनि भक्तराज पाणी ॥ मागे हेंचि जनक जननी ॥ अंतीं ठाव देइं चरणीं ॥ चाल ॥ नको मज दुजें अणिक कांहीं ॥ भक्तवत्सला, दीन दयाळा, परम कृपाळा, श्रीपदकमळा, दास नित्य याची ॥ उपेक्षा करूं नको याची ॥ आरती० ॥ ७ ॥

शेजारती.

(संतसनकादीक भक्त० या चालीवर.) १८

आतां स्वामी सुखें निद्रा करा अवधूता ॥ करा अवधूता ॥ चिन्मयसुखधामा जाउनि पहुडा एकांता ॥ ध्रु० ॥ वैराग्याचा कुंचा घेउनि चौक झाडीला ॥ स्वामी चौक झाडीला ॥ तयावरी सुप्रेमाचा शिडकावा दिधला ॥ आतां० ॥ १ ॥ पायघड्या घातल्या सुंदर नवविधाभक्ती ॥ स्वामी नवविधाभक्ती ॥ ज्ञानाच्या समया उजळुनी लावियल्या ज्योती ॥ आतां० ॥ २ ॥ आशातृष्णाकल्पनांचा सांडुनि गलबला ॥ स्वामी सांडुनि गलबला ॥ क्षमा दया शांती दासी उभ्या सेवेला ॥ आतां० ॥ ३ ॥ द्वैताचें कपाट लाउनी एकत्र केलें ॥ स्वामी एकत्र केलें ॥ दुर्बुद्धीच्या गांठी सोडुनी पडदे

सोडीले ॥ आतां० ॥ ४ ॥ भावार्थ्याचा मंचक हृदया काशीं टांगीला ॥ हृदयाकाशीं टांगीला ॥ मनाचीं सुमनें जोडुनी केलें शेजेला ॥ आतां० ॥ ५ ॥ अलक्ष्य उन्मनि घेउनी नाजुक दूशेला ॥ स्वामीनाजुक दूशेला ॥ निरंजनीं सद्गुरु माझा निजीं नीजेला ॥ आतां स्वामी० ॥ ६ ॥

(विडाघ्याहो नारायणा या चालीवर) २०

विडा घेईं नरहरिराया ॥ धरूनी मानवाची काया ॥ यति वेष होउनीयां ॥ वससी दीनांसी ताराया ॥ ध्रु० ॥ ज्ञानहें पूगीफळ ॥ भक्ती नागवल्लीदळ ॥ वैराग्य चूर्ण विमळ ॥ लवंगा सत्क्रिया सकळ ॥ विडा० ॥ १ ॥ प्रेम रंगीत कात ॥ वेला अष्टभावसहीत ॥ जायफळ क्रोधरहीत ॥ पत्री सर्वभूतहीत ॥ विडा० ॥ २ ॥ खोबरें हेंचि क्षमा ॥ फोडुनि द्वैताच्या बदामा ॥ मनोजय वर्ख हेमा ॥ कापूर हे शांतिनामा ॥विडा० ॥ ३ ॥ कस्तूरी निरहंकार ॥ न मिळती हे उपचार ॥ भीमापौत्र यास्तव फार ॥ सत्वर देईं वारंवार ॥ विडा० ॥ ४ ॥

(चाल साधी.) २१

आनंदघनविवर्ते ऽप्यपहृतसुखवार्ते ॥ सुचिरेणाहं वर्ते दुस्तरभवगर्ते ॥ मामुद्धर गुरुमूर्ते दारितभवमूर्ते ॥ भुवनत्रयनुतकीर्ते मदभीप्सितपूर्ते ॥ १ ॥ जय देशिक जय देशिक हर मम संदेहं ॥ त्वां नरसिंहसरस्वति सततं वंदे ऽहं ॥ श्रीपाद श्रीवल्लभनाथं सहदेहं ॥ त्वच्चरणे योजय मच्चेतो मंदेहं ॥ ध्रु० लघुमलमल्लकचेलं भक्तावनशीलं ॥ यत्पदगतकीलालं हृतपातकजालं ॥ जीवितवाडवबालं हृतभवजंबालं ॥ त्रियदादिजग

न्मूलं ब्रह्मैव सलीलं ॥ जय० ॥ २ ॥ षड्रिपुखंडनचंडं पंडित-जनशौंडं ॥ मोहत मोमार्तंडं प्रणततपःपिंडं॥कलितकमंडलुदंडं नियमितजगदंडं ॥ सत्सुखबोधकरंडं भवसिंधुतरंडं ॥ जय० ॥ ॥ ३ ॥ शमनभयक्षयनिष्ठं शमलुप्नवरिष्ठं ॥ शमसाधनसाधिष्ठं मितद्विजकुष्ठं ॥ सदयहृदयविलुष्टं दयनीयप्रेष्टं ॥ गुरुजननिकरगरिष्ठं फलदक्षेपिष्ठं ॥ जय० ॥ ४ ॥ तव पादांबुजमध्वा स्वादनतो बुध्वा ॥ योनिं मुद्रां बध्वा पवनावपि रुध्वा ॥ अहमभवं शिववध्वा वत्सोऽथ षडध्वा ॥ मत्या त्यक्तकदध्वा भास्कर सह युध्वा ॥ जय देशिक० ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) २२

काषायांबरखंडननिर्मितकौपीनं ॥ दंडकमंडलुमंडनमुंडितमूर्धानं॥रिपुमंडलमदखंडनपंडितविज्ञानं ॥योगकलाकलिताखिलतत्पदमहिमानं ॥१॥ जय देव जय देव जय यतियूथपते ॥ मामुद्धर नरसिंहसरस्वतिविमलमते ॥ ध्रु० ॥ पद्मासनविजयश्रीसेवितपादाग्रं ॥ अर्धोन्मीलितनयनंनिरीक्षितनासाग्रं ॥ प्रणवांतः प्रतिपाद्यंस्वानुभवैकाग्रं ॥जगदुद्धामनिधामनिजगदीक्षाग्र्यग्रं ॥ जय० ॥ २ ॥ हरिकीर्तनसमयाद्धृतवैकुंठनिवासं ॥ पंचीकरणमहावाग्उपदेशविलासं ॥ निजनैगममहिमामृतनिभृतंचिद्वासं ॥ वंदे रुक्मसुतार्चितपादुकमविनाशं ॥ जय० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) २३

श्रीमद्योगविलोलं सच्चित्सुखखेलं ॥ विद्वदौदुंबरमूलं कुशलं शिवसकलं ॥ कृष्णातीरसुलीलं मुनिजननुतबहुलं ॥ ललितं चिन्मयममलं नरहरिपदकमलं ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय

जय गुरुमूर्ते ॥ स्वामिन् कलये यतिवर निगमागमकीर्ते ॥ ध्रु० ॥ श्रीपाद श्रीवल्लभ दुर्लभपदतीर्थं ॥ शुक्लं दुर्गाजान्हव्य-घमोचनतीर्थं ॥ प्रयागसंगमकाम्यं वरदामरतीर्थं ॥ गंगापंचक सिद्धं कोटिबहुलतीर्थं ॥ जय० ॥२॥ श्रीमद्ब्रह्मविहारं चिन्म-यमविहारं ॥ ब्रह्मानंदाकारं बहुविबुधाधारं ॥ सततं परममुदा-रं त्रिगुणजावतारं ॥ नृसिंहयतिवरहीरं रघुसुतसुखपूरं ॥ ॥ जय० ॥ ३ ॥

आरत्या नृसिंहाच्या.

(चाल साधी.) १

कडकडकडशब्दें स्तंभहि कडकडला ॥ नरहरि तव रव दुर्धर भयानकी उठिला ॥ थरथर कंपित धरणी दिग्गज पळ सुटला ॥ तडतडि अंडकटाह मेरुहि डगडगिला ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय नरहरि विष्णो ॥ श्रीनरहरि विष्णो ॥ निजभक्तां सुखकारी, असुरांतें भयकारी प्रसीद प्रभविष्णो ॥ ॥ ध्रु० ॥ जनकें प्रल्हादासी अति पीडा करितां ॥ प्रकटसि भक्तकृपाळू स्तंभिंच अवचीता ॥ स्थावरजंगमव्यापक समा-न जी समता ॥ वेदप्रगीत दाविसि सत्यचि ब्रह्म तता ॥ जय० ॥ २ ॥ जडतनुत्रयाचयहंजडहिरण्यकशिपूला ॥ संधिनखें विदारुनि दुर्घट मारियला ॥ प्रसन्न सम्यकूज्ञानें निजप्रल्हादा-ला ॥ अमरचि करिसी मौनी वंदित चरणाला ॥ जय देव० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) २ ×

कडकडला स्तंभ गडगडलें गगन ॥ अवनी होत आहे कंपायमान ॥ तडतडलीं नक्षत्रें पडताती जाण ॥ उग्ररूपें प्रकटे तो सिंहवदन ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय नरहरिराया ॥ आरती ओंवाळूं महाराजवर्या ॥ ध्रु० ॥ एकविसस्वर्गमाळा डळमळली कैसी ॥ चंद्रसूर्य दोनी लोपति प्रकाशीं ॥ ब्रह्मयाच्या वाटे अभिनवचित्तासी॥ कैलासीं तो शंकर दचके मानसीं ॥ जय० ॥ २ ॥ थरथरति त्या जटा जिव्हा लळलळित ॥ तीक्ष्ण नखीं तो दैत्य विदारीत ॥ अर्धांगीं कमळजा शिरिं छाया धरित ॥ माधवदासा स्वामी नरहरि शोभत ॥ जय० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) ३

जय देव जय देव करुणामृतसिंधो ॥ नृहरे पालय सततं जगदानतबंधो ॥ ध्रु० ॥ दुग्धांबुधिमध्यस्थलदृढयोगासीनं ॥ सुरवरमुकुटे रत्नै रंजितपदनलिनं ॥ वामांकस्थितलक्ष्मीमुखमीलितनयनं ॥ विद्युत्कुंडलमंडितविलसच्छुभवदनं ॥ जय० ॥ ॥ १ ॥ मायागुणपरिवेष्टनविस्मृतनिजरूपं ॥ शरणं त्वामुपगतमिति कुरु मामृतरूपं ॥ दितिसुतमुनिनिजवचसा धृतनरहरिरूपं ॥ सुतपोविद्यायोगैर्भजतामनुरूपं ॥ जय० ॥ २ ॥ प्रल्हादं निजपुत्रं भगवत्स्मृतिनिरतं ॥ हिरण्यकशिपुर्दृष्ट्वा बाधत तं सततं ॥ आविर्भूय स्तंभे हतवानसि यस्तं ॥ निजभक्तं रक्षितवाननुभावितचित्तं ॥ जय० ॥ ३ ॥ इत्यद्भुतनिजरूपैः कृतभूभरहरणं ॥ दुर्धरनिजजनसंसृतिजलनिधिसंतरणं ॥ भद्र त्वाम

नुसेवे तापत्रयहरणं ॥ काशीदीक्षितसन्नुतशरणप्रदचरणं ॥ जय देव जय देव० ॥ ४ ॥

आरत्या भार्गवरामाख्या.

(चाल साधी.) १

जमदग्निकुळभूषण मुक्ताफळदशना ॥ अतिसज्जनमनमोहन रजनीकरवदना ॥ अगणित महिमा तूझा न कळे सुरगणा ॥ वदतों कंठीं वाणी सरसीरुहनयना ॥ १ ॥ जय राम श्रीराम जय भार्गवरामा ॥ नीरांजन करुं तुजला परिपूर्ण कामा ॥ ॥ ध्रु० ॥ सह्याद्रिगिरिशिखरीं शर घेउनि येसी ॥ सोडुनि शर पळवीसी पश्चिमजलधीसी ॥ तुज सम रणधीर जगीं न पडे दृष्टीसी ॥ प्रताप थोर तूझा नकळे कवणासी ॥ जय दे० ॥ २ ॥ तव कोप बहु पापी बाणें संहारी ॥ दानवदहन करोनी वससी गिरिशिखरीं ॥ क्षत्रिय मारुनि अवनी केली निर्वैरी ॥ सात्विक राजस तामस त्रिगुणा उद्धारी ॥ जय० ॥ ३ ॥ दृढभावें तव वंदन करिती जे चरणीं ॥ त्यांतें भवभय नाहीं जंववरि शशितरणी ॥ शर मारुनि उद्धविली गंगाजनतरणी ॥ चिंतामणि शरणागत निश्चित तव चरणीं ॥ जय राम श्रीराम० ॥ ४ ॥

(चाल साधी.) २

जय जय जय जमदग्निज भृगुकुलकुमुदविधो ॥ अवलोकय नीराजनमगणितगुणासिंधो ॥ ध्रु० ॥ पितुरपराधविधायिनि हैहयभूमिपतौ ॥ आवहताक्रुधमचिराद् भवता यदिह मतो ॥

क्षितिरक्षत्रियनिवहाऽक्रियतेयं समितौ ॥ तत्र हि पार्श्वसहायौ स्वभुजावेव मतौ ॥ जय० ॥ १ ॥ क्वाभिजनो वा क्व तपः क्व च संगरवार्ता ॥ क्व दया क्वारिवधूनां क्षितिरार्तरवार्ता ॥ ननु पितृचरणपरायणधर्मावनकर्ता ॥ युक्तं तदपि यदासीः किल नृपमदहर्ता ॥ जय० ॥ २ ॥ इष्टं नानायोगैः पर्यटिता च-रसा ॥ दत्ता च दक्षिणायै ऋत्विग्भ्यस्तरसा ॥ इत्यखिला-च कृतिस्ते भगवन्निह सुरसा ॥ तद्रामनो नमति शुभपदयुगुलं शिरसा ॥ जय दे० ॥ ३ ॥

आरत्या रामाच्या.

(जयदेवी जगदंबे या चालीवर.) १

अवतरला रघुपति जे ॥ आनंदली वसुधा ते ॥ गंधर्ववनि-ता माध्यान्हसमयीं ॥ मंगलघोषें नाचति थैथै ॥ ध्रु० ॥ अमृ-तकल्यावल्या ॥ चांफेकळ्या त्या फुलल्या ॥ प्रसूत झा-ली श्रीकौसल्या ॥ सरिता वाहे अमृततुल्या ॥ अव० ॥ १ ॥ वाजंत्रांचे जोड ॥ वाजती द्वारापूढें ॥ अंगणिं कुंकुमकेशरिसडे ॥ गुडिया मखरें चहूंकडे ॥ अव० ॥ २ ॥ क्षीराब्धीसम वाडे ॥ सुरतरुचीं फुलझाडें ॥ अरुंधती बाळंतिणीकडे ॥ वांटीतसे बोळवीडे ॥ अव० ॥ ३ ॥ देवां धर्मासाठीं ॥ किती सोसूं आ-टाटी ॥ मुक्तीचे मस्तकिं देऊनि पांटी ॥ मध्वमुनीश्वर साख-रवांटी ॥ ४ ॥

(संतसनकादिक भक्त० याचालीवर.) २

काय करूं माय आतां कवणा ओंवाळूं ॥ जिकडे पाहें ति-

कडे राजाराम कृपाळू॥ध्रु०॥ओंवाळूं गेलिया सद्गुरुरामा॥ क्षमा रूप निजपण न दीसे आह्मा ॥काय०॥१॥ सुर नर वान्नर राम केवळ॥खेचर निशाचर तेही राम केवळ॥काय० ॥२॥ त्रैलोकीं रामरूप साचार एक ॥ सद्गुरुकृपें केशव राज आनंददीप ॥ काय करूं माय० ॥ ३ ॥

(चाल वरची.) ३

श्यामसुंदररामाचे चरणकमळीं ॥ ओंवाळूं आरती कनकपरियळी ॥ ध्रु० ॥ बाळा मुग्धा युवती प्रौढा सुंदरी ॥ आरत्या घेऊनि आलीया नारी ॥ श्याम० ॥ १ ॥ चौघे ह्मणती निज गाती चला मंदीरा ॥ नव त्याही इच्छिती सेवा सुंदरा ॥ श्याम० ॥ २ ॥ दास ह्मणे सुमनशेजे चला श्रीहरी ॥ क्षण एक विश्रांती चला अंतरीं ॥ श्याम० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) ४

साफल्या निजवल्या कौसल्या माता ॥ जनकसुकन्याऽनन्या मुनिमान्या सीता ॥ खेचर वनचर फणिवर भरत निजभ्राता ॥ धन्य तो नृपनायक दशरथ पीता ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय रविकुळटिळका ॥ आरती ओंवाळूं त्रिभुवन नायका ॥ ध्रु० ॥ आचार्या गुरुवर्या कार्याचें फळ ॥ रविकुळमंडण खंडण संसारमूळ ॥ सुरवर मुनिवर किन्नर ध्याती पैं सकळ ॥ धन्य तो निजदास भक्त प्रेमळ ॥ जयदेव० ॥२॥

(संतसनकादिक भक्त० या चालीवर) ५

त्रिभुवनमंडितमाळ शोभतसे गळां ॥ आरती ओंवाळूं पाहूं ब्रह्मपूतळा ॥ १ ॥ श्रीराम जय राम जय जय राम ॥ आरती

ओंवाळूं पाहूं सुंदर मेघश्याम ॥ ध्रु० ॥ ठकाराचें ठाण करीं धनुष्यबाण ॥ मारुती सन्मुख उभा कर जोडून ॥ श्रीराम० ॥ ॥ २ ॥ भरत शत्रुघ्न दोघे चामरें ढाळिती ॥ स्वर्गींहूनी देव पुष्पवृष्टि करिती ॥ श्रीराम० ॥ ३ ॥ रत्नखचित माणिक वर्णूं काय मुगूटीं ॥ आरती ओंवाळूं चवदाभुवनांचे पोटीं ॥ श्रीराम० ॥४॥ विष्णुदास नामा ह्मणे मागतों तूतें ॥ आरती ओंवाळूं पाहूं सीतापतीतें ॥ श्रीराम जय राम जय जय राम० ॥५॥

(चाल साधी) ६

प्रथम सीता शुद्धि हनुमंत गेला ॥ लंकादहन करुनी अखया मारीला ॥ वधिला जंबूमाळी भुवनीं त्राहाटीला ॥ आनंदाची गुडी घेऊनी आला ॥ १ ॥ जय देवा जय देवा निजबोधा रामा ॥ परमार्थें आरती, सद्भावें आरती परिपूर्णकामा ॥ ध्रु० ॥ उत्कट साधुनि शिळा सेतु बांधोनी ॥ लिंगदेह लंकापुर विध्वंसोनी ॥ कामक्रोधादिक हे राक्षस मर्दोनी ॥ देहअहंभावरावण निवटोनी ॥ जय० ॥ २ ॥ निजबळें निजशक्ती सोडविली सीता ॥ ह्मणुनी येणें झालें अयोध्ये रघुनाथा ॥ आनंदें वोसंडे वैराग्य भरता ॥ आरति घेउनि आली कौसल्या माता जय० ॥ ३ ॥ अनुहातध्वनी गर्जेति अपार ॥ अठरापद्में वानर करिती भुभुःकार ॥ अयोध्येसी आले दशरथकुमर ॥ नगरीं होत आहे आनंद थोर ॥ जय० ॥ ४ ॥ सहज सिंहासनीं राजा रघुवीर ॥ सोहंभावें तया पूजा उपचार ॥ सहजाची आरती वाद्यांचा गजर ॥ माधवदासा स्वामी आठव ना विसर ॥ जयदेव० ॥ ५ ॥

(ओंवाळूं आरती मदनगोपाळा या चालीवर.) ७

जय जय आरती रामजी तुझारी ॥ प्राणनाथ रघूनाथ मुरारी ॥ ध्रु० ॥ पीतबसन बैजयंती माला ॥ शामबरण तनु नयनबिसाला ॥ जय० ॥ १ ॥ किरिट मुकुट करसारंग सोहे ॥ सीताराम निरख मन मोहे ॥ जय० ॥ २ ॥ नारद सारद मंगल गावे ॥ भरथछत्रुघ्न चंवर ढलावे ॥ ३ ॥ छत्रग्रहेकर लछिमन भ्राता ॥ आरती करे कौसल्या माता ॥ जय० ॥ ॥ ४ ॥ सन्मुख शरण रहे हनुबीरा ॥ हरखि हरखि गुण गावे कबीरा ॥ जय० ॥ ५ ॥

(चाल वरची) ८.

आरती कीजो राजाराम रीझो ॥ भक्ति करो तुमकूं गावन बीजो ॥ ध्रु० ॥ पहीली आरती पुष्पकी माला ॥ काली नाग नाथ कान्ह गोपाला ॥ आरती० ॥ १ ॥ दूसरी आरती देवकीनंदन ॥ भक्तउद्धारण कंसनिकंदन ॥ आरती० ॥ २ ॥ तीसरी आरती त्रिभुवन मोहे ॥ गरुडसिंहासन रामजीकु सोहे ॥ आरती० ॥ ३ ॥ चोथी तो आरती चौंदिश पूजा ॥ देव निरंजन अवर न दूजा ॥ आरती० ॥ ४ ॥ पांचवी आरती लछिमन भ्राता ॥ भक्ति भाव ते करे कौसल्या माता ॥ आरती० ॥ ५ ॥ साहावी आरती रामजीकूं भावें ॥ रामजी मे हरीरस नामदेवगावे ॥ आरती० ॥ ६ ॥

(चाल साधी) ९

शरयूतटभूवि वंद्या साऽयोध्याधन्या ॥ धन्या सा कौसल्यालोकत्रयमान्या ॥ दिनमणिवंशावलिरपि धन्याऽतु-

लपुण्या ॥ रामो यत्राऽसीदपि धन्याऽसावन्या ॥ १ ॥
श्रीराम जयराम जय राघव विष्णो ॥ दीपावलिनीरा-
जनमवलोकय जिष्णो ॥ ध्रु० ॥ तदनु बिभीषण भक्तं राक्ष-
सकुलभावं ॥ अंगदमंगदरूपं परिवारणदेवं ॥ ऋक्षं मज्ञावृक्षं
सेवनसद्भावं ॥ मधुमथनं श्रीरामं देवाधिदेवं ॥ श्रीराम० ॥२॥
पीतांबरशरधनुषं धृतिराजितहारं ॥ दिनकरभासुर मुकुटं सुं-
दरकेयूरं ॥ मंदस्मितमुखकमलं शुभकुंडलसारं ॥ सिंहासनमृ-
षिवरदं संश्रितगुणपूरं ॥ श्रीराम० ॥ ३ ॥ बंदिग्रहपरिमोचि
तसुरवर्णितचरितं ॥ नरवरदशरथनृपतिं धन्यं कुर्वंतं ॥
दंडकविपिने भृगुकृतदंडं शमयंतं ॥ वंदे श्रीशिवधनुषोभंगं
कलयंतं ॥ श्रीराम० ॥ ४ ॥ श्रीहरहृत्संपुटके नीतं नरहीरं ॥
वालिनिषूदनधीरं भवनीरधितीरं ॥ भोभोगायत धन्या
भक्त्या भवसारं ॥ रामं रतिपुरुषोत्तमगीतं रघुवीरं ॥ श्रीराम
जय राम० ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) १०

अयोध्यापुरपट्टण शरयूचे तीरीं ॥ अवतरले श्रीराम कौस-
ल्येउदरीं ॥ स्वानंदें निर्भर होती नरनारी ॥ आरति घेउनि
येती दशरथमंदीरीं ॥ १ ॥ जय देव जय देव जयजी श्रीरा-
मा ॥ आरती ओंवाळूं तुज पूर्णकामा ॥ ध्रु० ॥ पुष्पवृष्टी
सुरवर गगनींहुनि करिती ॥ दानव दुष्ट भयाभित झाले या
क्षीती ॥ अप्सरागंधर्वगायनेंकरिती ॥ त्रिभुवनीं आल्हादें मं-
गलें गाती ॥ जय० ॥२॥ कर्णीं कुंडल माथां मुकुट सुविराजे
॥ नासिक सरळ भाळीं कस्तूरी साजे ॥ विशाळसुकपोलीं ने-

न्द्वय जलजें ॥ षट्पदरुणझुणशब्दें नभमंडळ गाजे ॥ जय० ॥ ॥ २ ॥ रामचंद्रा पाहतां वेधलि पैं वृत्ती ॥ नयनोन्मीलन ढाळूं विसरलीं पातीं ॥ सुर नर किन्नर जयजयकारें गर्जती ॥ कृष्णदासाअंतरिं श्रीराममूर्ती ॥ जय० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) ११

नयनादेखत जनु हें विलयातें जातें ॥ तशीच गति या देहा निश्चित हें कळतें ॥ न कळे मन हें कैसें विषयीं रत होतें ॥ कां हो न भजा रघुवरराघवरायातें ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय सुंदरवेषा ॥ संसृतिपारावारीं तारीं हरि तोषा ॥ धु० ॥ अवतारादिक झाले तेही परि गेले ॥ ब्रह्मेंद्रादिक जातिल ऐशी श्रुति बोले ॥ न भजसि रामा जाण ऐशी ये लीळें ॥ भजतां बाधि न चिंता रघुवरपदकमळें ॥ जय० ॥२॥ टाकुनियां भवधंदा निजभज रे मंदा ॥ द्वंद्वा आणिसि कां तूं भजसि न गोविंदा ॥ त्याची सेवा करितां न पवसि भवखेदा ॥ श्रुतिही वदती निश्चित ऐशा अनुवादा ॥ जय० ॥ ३ ॥ दिनमणिवंशाभरणा भवसागरतरणा ॥ श्रमलों बहुतां जन्मीं करिं आतां करुणा ॥ पावन करिं या चित्ता लावीं दृढभजना ॥ गमनागमनें चुकवीं दावीं निजचरणा॥जय०॥४॥श्रीरामा जयरामा जय जय सुखधामा ॥ आत्मारामा पावें आह्मा नृपसोमा ॥ देईं निजपदलोभा मुनिमनविश्रामा ॥ उत्कट तवगुण गातो नारायणनामा ॥ जय० ॥ ५ ॥

(संतसनकादिकभक्त • या चालीवर) १२

ऐकावी कथा कानीं राघवाची, माझ्या माधवाची ॥ जेणें

भ्रांती हरे सकळही साधकांची ॥ १ ॥ झगी भरी राम आजी गाइला हो ॥ डोळे भरुनी राम आजी पाहिला हो ॥ ध्रु० ॥ राम कृष्ण शिव वाचें आठवा हो ॥ ब्रह्मांडनायक हृदयीं सांठवा हो ॥ २ ॥ झ० ॥ जन्मा आलिया धन्य तोचि दिवस ॥ उद्धव चिद्घन हृदयीं सावकाश ॥ ३ ॥ झ० ॥

(चाल साधी.) १३

इच्छितहृत्पदपद्मा सज्जनसुखकरणा ॥ रघुपतिसंज्ञाजननार विवंशाभरणा ॥ मायामानुषरूपा शरणागतभरणा ॥ दशशतकरकुलभूषा दशरथसुखसदना ॥ १ ॥ जय जय जय रघुपति सच्चित्सुखसिंधो ॥ नीराजनमंगीकुरु मम दीनबंधो ॥ ध्रु० ॥ करधृतशरकोदंडा रावणवधचंडा ॥ बिभिषणभवभयदंडा प्रशमितपाखंडा ॥ मन्मयसंचिंतयेतां अविरतसुखपिंडा ॥ संतिष्ठतु मम बुद्धिं पालितब्रह्मांडा ॥ जय० ॥ २ ॥ श्रुतिशिरसां यत्सारं मायापरपारं ॥ निवसितशरयूतीरं नवनीरदरुचिरं ॥ स्वानंदं साकारं रणरंगधीरं ॥ रुचिरांगदधृतकारं ईडे रघुवीरं ॥ जय० ॥ ३ ॥ सज्जनसज्जनशीलं धर्मप्रतिपालं ॥ आविष्कृतनिजलीलं सीतामुखलोलं ॥ परिहृतपातकशीलं पदसंश्रुचिलीलं ॥ आत्मानंदं कलयति रामं घननीलं ॥ ४ ॥

(चाल साधी.) १४

स्वात्मसुखामृतसागर जय सद्गुरुरामा ॥ वेदांतार्णवमथितांतिलगुह्या परमा ॥ निजनिर्गुणजगलीला जगदाकृतिहेमा ॥ जगदीश्वर ततरूपा वरमंगलधामा ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय सद्गुरुरामा ॥ ब्रह्मसुधाऽमर चिद्घन जय सार्व-

भौमा ॥ ध्रु० ॥ चिन्मय वस्तु तुं अगुणी सगुणाकृति धरिसी ॥ अगणितगुणगंभिर गुरु ईश्वरही होसी ॥ अज्ञानांध सुशिष्या स्वप्रकाश करिसी ॥ शरणागत भवपाशापासुनि सोडविसी ॥ जय० ॥ २ ॥ स्वस्वरुपोन्मुखबुद्धी वैदेही नेली ॥ देहात्मकाभिमानें दशग्रीवें हरिली ॥ सद्विवेकमारुतिनें सत्शुद्धी आणिली ॥ तव चरणांबुजिं येउनि वार्ता श्रुत केली ॥ जय० ॥ ३ ॥ देहादिकअहंकार रावण वध करिसी ॥ केवल स्वसुखानंदीं वससी अयोध्येसी ॥ सर्वांतरिं व्यापुनियां सबाह्य तूं अससी ॥ गुरुभक्तीहिनपुरुषा कोठें नाढळसी ॥ ॥ जय० ॥ ४ ॥ देहत्रयव्यतिरिक्ता साक्षी समसंता ॥ परमानंदाऽनंता अद्वयरसभरिता ॥ करुणाऽगर भयनाशन श्रीदैशिकनाथा ॥ स्वानंदें पद मौनी वंदित रघुनाथा ॥ जय देव-यज देव ० ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) १५

जय देव जय देव जय चिन्मय रामा ॥ आरती ओंवाळूं तुज पुरुषोत्तमा ॥ ध्रु० ॥ सर्वेहि वस्तु त्वद्रुप मज भासति-रामा ॥ स्थिरचर सर्वेहि विश्वा तूं मंगलधामा ॥ वर्णन करितां तव गुण झाली बहु सीमा ॥ कथितां मौनावलों तुज मेघश्यामा ॥१॥ जय० ॥ अरूप निर्गुण निर्मय सच्चित्तव रूप॥ प्रेमानंदें पाहतां भासे चिद्रूप ॥ अनन्यभावें भजतां होती त्वद्रूप ॥ हरि तव ध्यान करितां झाला सुखरूप ॥ २ ॥ जय०

(चाल साधी.) १६

कमळाधर कमळाकर कमळावर ईशा ॥ कमळानाथा कम-

ळाकांता सूरेशा ॥ कमळानाभी कमळा साजे सूरेशा ॥ कमळीं कमळें साजे स्थापित सूरेशा ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय सुंदर रामा ॥ करकमळीं ओंवाळूं तुज पुरुषोत्तमा ॥ध्रु० ॥ कमळीं कमळें वाहे जनकाची बाळा ॥ कमळीं कमळें वाहुनि उद्धरली शीळा ॥ कमळीं कमळें ध्यातो योगीजनमेळा ॥ कमळीं तारीयेल्या भवसागरिं शीळा ॥ जय० ॥ २ ॥ कमळीं कमळें ध्यातां तूटे बंधन ॥ कमळीं कमळें वाहतां फीटे अज्ञान ॥ कमळीं कमळें गातां अपरोक्षज्ञान ॥ कमळीं एकजनार्दन आहे परिपूर्ण ॥ जय देव० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) १७

श्रीमद्रामचंद्र अयोध्यापुरवासी ॥ जन्म दशरथकूळीं चैत्रनवमीसी ॥ उत्साह सुखकर झाला मनासी ॥ थोर आनंद सकळां जनांसी ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय रामचंद्रा, श्रीरामचंद्रा ॥ कृपानिधान विभो करुणासमुद्रा ॥ ध्रु० ॥ रामलक्ष्मण असतां वनवासीं ॥ रावण भिक्षे आला होउनि संन्यासी ॥ राम मृगा वधूं गेला वनासी ॥ मागें हरिली सीता दुष्टें त्वरेंसीं ॥ जय० ॥ २ ॥ रामें त्वरित मिळवुनि वानरसेनेसी ॥ सागरिं सेतू रचिला अपुल्या नामेंसीं ॥ तयावरूनि सत्वर गेला लंकेसी ॥ राक्षससैन्य वधोनी आणिली सीतेसी ॥ जय० ॥ ३ ॥ अधिकारी केला बिभिषण लंकेसी ॥ सीता घेउनि आला अयोध्यापूरासी ॥ थोर आनंद सकळा जनासी ॥ कृष्ण गोपाळ हा लागे चरणासी ॥ जय देव० ॥ ४ ॥

(चाल साधी.) १८

जय जयजी रघुराज जयजी यदुराजा॥ पंचारति में वारों बलजाऊं महाराजा ॥ ध्रु० ॥ सरजूतट जमुनातट अजुध्या-ब्रिजबासी॥इत सीता इत रुक्मिनि रानी रुप अच्छी॥ ल-छमन हलधर भय्या जिनके गुनरासी॥ रामकिसन दो एकहि पूरन अबिनासी ॥ जय० ॥ १ ॥ जटामुकुटतांगकैकयीलिये बनमो ॥ जाहां रहे रावण मृग बन हर सीता ह्यमो ॥ दल बानरकर मारे राछस लंकामो ॥ राज्य बिभीखन दे लाई सीता अनलनमो॥ जय० ॥२॥ मोरमुगुट पीतांबर मोहनबन माला ॥ गोपीगोकुल त्यजरह मथुराब्रिजलाला ॥ कंस-नसहदुर्जन बध कुब्जा प्रतिपाला ॥ स्थापनकर धर्मनकू सज्जनरखवाला ॥ जय० ॥ ३ ॥ एकबचन एकबान एककांताभर्तार ॥ इत बहुनार बिलासी लीला अपरंपार ॥ धन कौसल्या माता दसरथ तात उदार ॥ इत देवकि बसुदेवजिनें पायो किरतार ॥ जय० ॥ ४ ॥ राज्य कियो अयुध्यामो इत द्वारावतिमो ॥ मूगत सदेही पुरके जनपर भासनमो ॥ एकरूपकी साखी नारदके कलमो ॥ हनुमंतनें जो दिखाई काननके घटमो॥ जय० ॥ ५ ॥

(आरती सप्रेम जयजयविठ्ठलपरब्रह्म या चालीवर.) १९

जय जय सीतारामा पूरनब्रह्म लिये अवतार ॥ तारी बसुधा धर्मनीतसों कर सुरनरउद्धार ॥ ध्रु० ॥ कौसल्यागर्भनमों प्रघटे त्रिभुवनके किरतार ॥ मख कौसिकको रछको कीन्हो ताटिकासंहार ॥ चरनप्रताप अहल्या तारी त्रिंबकचाप बिडार

॥ ब्याहि जानकी प्रभुभूपनमों रावनकूं धिक्कार ॥ ज० ॥ १ ॥ रावन सीता लेगयो तांसे बानर ग्रह बहु बात ॥ सेतु बांध सागरपर जहां रहे लंकामों रघुनाथ ॥ राक्षसकुळसह रावन मारे छोडाये देव अनाथ ॥ जयजयकार भयो भुव स्वर्गमों बरसत पुष्पबिज्यात ॥ ज० ॥ २ ॥ दे लंका बिभिखनकुं सीता लेंचले पूर्नप्रताप ॥ आये अजुध्या मोह किन्हो राज धराके आप ॥ भयो आनंद कौसल्यासौमित्रा दूर भयो संताप ॥ आयी प्रजा दरसनकुं गुनिगन गावत आलाप ॥ जय० ॥ ॥ ३ ॥ सिंहासन बैठे रघुबिर ले जनकसुता अर्धांग ॥ लछुमन भरत शत्रुघन हनुमंत थाडे रहे देव अंग ॥ इह ध्याननपर मुनि गुनि जोगी ले लागरहे दंग ॥ कहे मंगिशसुत पांव रहे सुख भूगत मूगत निःसंग ॥ ४ ॥

(चाल साधी.) २०

जय जय भगवन् सीतादयित दयासिंधो ॥ दीने मयि कुरु करुणां शरणागतबंधो ॥ काशीशब्रह्माद्यैर्नतपदनखरेंदो ॥ नतजनतामरतामद दृष्टिसुधाबिंदो ॥ ध्रु० ॥ श्रीमद्रामं श्यामं पूरितसुरकामं ॥ सीतारामं नीराजयेऽहमभिरामं ॥ लक्ष्मणभरतानुरतं शत्रघ्नानुगतं ॥ हनुमत्सुग्रीवांगदराक्षसऋक्षनुतं ॥ जय० ॥ १ ॥ पीतजलं दत्तफलं सेविततांबूलं ॥ चमरैरमलैः सततं वीजितमनुकूलं ॥ विमलच्छत्रं पत्रादर्शाद्युपचारं ॥ दत्वा नमस्करोमि त्वामिह बहुवारं ॥ जय० ॥ २ ॥ दक्षिणमथ कृत्वा त्वां मुक्ताभिः कुसुमैः ॥ मणिभिः पूर्णांजलिभिर्विकिराम्यहमसमैः ॥ ऋग्वेदयजुः साम्ना मंत्रैः सहचरमैः ॥ प्रणुतं सुरनरकिन्नरसिद्धाद्यैः परमैः ॥ जय० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) २१

जय देव जय देव जय मंगलधामा ॥ भावें भजतों तुजला दे सौख्य रामा ॥ ध्रु० ॥ तव ध्यानें माझें मन मोहीतझालें ॥ मनमोहन नामतुझें ह्मणुनी शोभलें ॥ भजनामृतप्रेमें प्राशन पैं केलें ॥ करुणा करीं देवा सार्थक हें गमलें ॥ जय०॥ ॥ १ ॥ देवा केले तुवां अगणित उपकार ॥ सकळहि जगताचा तूंची आधार ॥ निजभक्तांचा घेशी माथां तूं भार ॥ ऐशी करुणा तूझी देवा अपार ॥ जय० ॥ २ ॥ अर्पिली काया अवधी हीं तूतें ॥ पातकि आहें परि तूं उद्धरीं मातें ॥ शिशुहारीं पडतां रक्षावें तातें ॥ सांभाळीं धरुनी निजभक्तांतें हातें ॥ ॥ जय० ॥ ३ ॥ आनंदाचा सतत दिन ऐसा यावा ॥ मग आह्मी प्रेमानें करूं उत्सवा ॥ दयेनें तो तुवां मान्य करावा ॥ हीच प्रार्थना आहे तुज पाशीं देवा ॥ जय० ॥ ४ ॥

(चाल साधी.) २२

विलसति जगदखिलं तद्विफलं मरुसलिलं ॥ कलयति किलयमिनामपि करणं भ्रमकलिलं ॥ दलयति यदि तिमिराघं तव मृदुपदकमलं ॥ तलगतमिव पदमद्वयमगुलितमुखममलं ॥ १ ॥ जय देव जय देव सत्यचिदानंदे ॥ त्वयि नंदतु मम मानसमलिरिव मकरंदे ॥ अयि रघुवर करुणा तव मयि विलसतु मंदे ॥ भयमपनुद मम तावकपदकमले वंदे ॥ ध्रु० ॥ विदितं ननु सकलत्वं विदिते सति परमे ॥ विदिताविदितोपि त्वं विदितः सुरवर मे ॥ उदितो हृदि सत्तत्वं प्रकटं कुरु परमे ॥ सदयो भव रघुनंदन शमलं परिहर मे ॥ जय० ॥ २ ॥ यत्र न सू-

र्यो भाति हि चंद्रो न च तारा ॥ यत्र च नानाविधिकृतिरस्त्यपरीहारा ॥ यत्र न्यस्ता धीरितिधीरगतीपारा ॥ तत्राविरतं मम मतिरस्तु त्वयि सारा ॥ जय० ॥ ३ ॥ यस्यांशो विश्वमिदं सकलं संजातं ॥ यस्यैवभ्रूवल्लीभंगादतिभीतं ॥ यस्यापांगेवत्स्यति सर्वामरजातं ॥ तत्राहं ते रामं करोमि प्रणिपातं ॥ जय० ॥ ४ ॥ हीरकरत्नविनिर्मितमंदिरकृतवासं ॥ कंदर्पायुतरुचिरं सुकपोलसुनासं ॥ वृंदावनव्रजनिलये सदनुग्रहहासं ॥ वंदेहं त्वां रामं ससितं दरहासं ॥ जय० ॥ ५ ॥ ओतं प्रोतं विश्वं तिष्ठति यत्र समस्तं ॥ जातं जातं याति च यस्मिन् पुनरस्तं ॥ भातं भातं नेतीत्यादिवचोभिः सुनिरस्तं ॥ स्तोतुं कस्त्वां चंपकनाथश्च पुरस्तं ॥ जय० ६ ॥

(अवतार गोकळीं हो या चालीवर.) २३

बंबाळ कर्पूराचे ॥ दीप रत्नकीळांचे ॥ उजळलें दिग्मंडळ ॥ मेघविद्युल्लतांचे भासती तयांपरी ॥ भालचंद्रज्योतीचे ॥ अवचिते झळकताती ॥ घोंस मुक्ताफळांचे ॥ १ ॥ जय देवा दीनबंधू ॥ राम करुणासिंधू ॥ आरती ओंवाळीन ॥ शिवा मानसीं वेधू ॥ ध्रु० ॥ त्राहाटिलीं दिव्य छत्रें ॥ लागल्या शंखभेरी ॥ तळपताती नीशाणें ॥ तडक होतसे भारी ॥ तळपती मयूरपिच्छें ॥ तेणें रोम थरारी ॥ जय० ॥ २ ॥ मृदंगटाळघोळ ॥ उभे हरीदासमेळ ॥ वाजती ब्रह्मवीणे ॥ उठे नादकल्होळ ॥ साहित्य नटनाट्य ॥ भव्यरंगरसाळ ॥ गर्जती नामघोष ॥ व्हानथोर सकळ ॥ जय० ॥ ३ ॥ चंपकपुष्पजाती ॥ मेळवीले असंख्यात ॥ दुस्तरपरिमळाचे ॥ तेणें लो-

पली दीप्ती ॥ चमकती ब्रह्मवृंदें ॥ पाउलें उमटती ॥ आनंद सर्वकाळ ॥ धन्यजन पाहाती ॥ जय० ॥ ४ ॥ ऋषिकुळीं वेष्टित हो ॥ राम सूर्यवंशींचा ॥ जाहाली अतिदाटी ॥ पुढें पवाड कैसा ॥ सर्वंही एकवेळ ॥ गजर होतो वाद्यांचा ॥ शोभतो सिंहासनीं ॥ स्वामी रामदासाचा ॥ ५ ॥ ॥

(चाल साधी.) २४

राक्षसभारें पृथ्वी बहुभारभूत ॥ गोरूपें देवादिकमुनिजनासहित ॥ जाउनि ब्रह्मदेवा रोदनयुक्त ॥ कथिला दुःखरूप सर्वहि वृत्तांत ॥१॥ जय देव जय देव जय जय श्रीरामा ॥ हरिहरब्रह्मादीकां न कळे गुणसीमा ॥ ध्रु० ॥ ऐकुनियां चतुरास्यें केलें ध्यानासीं ॥ सत्वर गेले सर्वहि क्षिरसागरासी ॥ श्रुत्यादिक द्रुहिण स्तुति जाणुन प्रेमासी ॥ निजदासां दर्शन दे हरि तेजोराशी जय० ॥ २ ॥ प्रार्थित दशास्यवध तो जाणुनि अवतार ॥ धरितों ऐशी वाणी झाली साचार ॥ निर्गुण परि सगुणत्वें झाला साकार ॥ चारीरूपें प्रगटे राजा रघुवीर ॥ जय० ॥ ३ ॥ कौसल्येचा राम कैकेयी भरत ॥ सुमित्रात्मज लक्ष्मण शत्रुघ्नसहित ॥ होतां पृथ्वी झाली भयकंपरहित ॥ सीतारूपें माया जनकागृहीं येत ॥ जय० ॥ ४ ॥ कौमारीं व्रतबंधन ब्रह्मनंदनें ॥ केलें झाले सर्वहि विद्यासंपन्न ॥ कौशिकमख रक्षोनी अहल्योद्धारण ॥ त्र्यंबकधनु भंगोनी सीताकरग्रहण ॥ जय० ॥ ५ ॥ भृगुनंदनमद हरुनी साकेतीं वास ॥ द्वादशवर्षें करितां सीतावीलास ॥ पितृवचनोपास्यें सुखकर वनवास ॥ विराध वधुनी दिधला स्वर्ग निर्दोष ॥ जय० ॥ ६ ॥

मायामारिच वधितां सीतेचें हरण ॥ होतां पक्षींद्रा प्रभु दे मोक्षदान ॥ कबंध वधुनी तैसें शबरीउद्धरण ॥ करुनी सुग्रिवमैत्री वाळीनिर्दळण ॥ जय० ॥ ७ ॥ सीताशुद्धी करुनी हरींद्र सहसैन्य ॥ समुद्रतीरीं जातां बिभिषण ये शरण ॥ पाहुनि लंकाधिश त्या केला सन्मान ॥ श्रीरामेश्वर शंभु स्थापीला जेणें ॥ जय० ॥ ८ ॥ सेतूबंधन करुनी लंका आक्रमण ॥ सपुत्रपरिवारेंसीं वधिला रावण ॥ ऐसें करुनी श्रीशें भूभारहरण ॥ बिभीषणाप्रति केलें लंकेचें दान ॥ जय० ॥ ९ ॥ पुष्पकयानीं सीता सह परिवारेंसीं ॥ बैसुनि करुणासिंधू भेटे भरतासी ॥ साकेतामधिं सुरवर मुनिजन देवर्षी ॥ राज्याभिषेक करिती प्रजा बहु हर्षी ॥ जय० ॥ १० ॥ रविवंशध्वजभूषण श्रीमद्दाशरथी ॥ रतिपतिदहनाहृदयीं प्रेमें करि वस्ती ॥ स्मरतां दीन जनांप्रति दे चारी मुक्ती ॥ रंगनाथसुत प्रभुतें करितो आरती ॥ जय० ॥ ११ ॥

(चाल साधी.) २५

दशरथराजकुमारा धृतमुक्ताहारा ॥ शरयूतीरविहारा शमितक्षितिभारा ॥ करुणापारावारा कपिगणपरिवारा ॥ निर्गतनिखिलविकारा निगमागमसारा ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय सीतारामा ॥ सजलबलाहकश्यामा सच्चित्सुखधामा ॥ जय देव जय देव ॥ ध्रु० ॥ रविकुलराजललामा रम्यगुणग्रामा ॥ रूपविनिर्जितकामा रुद्रस्तुतनामा ॥ परिपालितसुत्रामा पूर्णसकल कामा ॥ विश्वविलासविरामा विठ्ठल विश्रामा ॥ ज० ॥ २ ॥

(चाल साधी.) २६

रत्नांचीं कुंडलें माला सु विराजे ॥ झळझळगंडस्थळ धन नीळ तनू साजे ॥ घंटा किंकिणि अंबर अभिनव गति साजे ॥ अंदू वांकी तोडर नूपुर ब्रिद गाजे ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय रघुवर ईशा ॥ आरती निर्जरवर ईशा जगदीशा ॥ जय० ॥ ध्रु० ॥ राजिवलोचन मोचन सुरवरनरनारी ॥ परतरपर अभयंकर शंकर वरधारी ॥ भूषणमंडित उभा त्रीदशकैवारी ॥ दासा मंडण खंडण भव भय अपहारी ॥ २ ॥ जय देव० ॥

(चाल साधी.) २७

नानादेहीं देव एकचि वीराजे ॥ नानानाटकलीला सुंदर रुप साजे ॥ नानातीर्थीं क्षेत्रीं अभिनव यश माजे ॥ अगाध महिमा तूझा ब्रह्मांडीं गाजे ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय आत्मारामा ॥ निगमागम शोधितां न कळे गुणसीमा ॥ ध्रु० ॥ बहुरूपी वहुगूणी बहुताकाळाचा ॥ हरिहरब्रह्मादीक देव सकळांचा ॥ युगानुयूगीं आत्माराम हा आमुचा ॥ दास म्हणे महिमा न बोलवे वाचा ॥ २ ॥ जय० ॥ ॥

(विडा घ्याहो नारायणा या चा० २८

विडा घ्या हो रघुवीरा ॥ रामा रणरंगधीरा ॥ विनवीते जनकबाळी ॥ भावें जोडोनियां करां ॥ ध्रु० ॥ शांतिवनामाजी मृदू ॥ पिकलीं नागवेलीपानें ॥ अहंभाव जाळुनीयां ॥ केला शुद्ध सत्वचूना ॥ विडा० ॥ १ ॥ प्रपंचसुपारी हे ॥ ऐक्यशस्त्रें फोडीयेली ॥ मुमुक्षाकापुरानें ॥ निजरंगीरंगवीली

॥ विडा० ॥ २ ॥ भावार्थकातगोळ्या ॥ ज्ञानलवंगा उपरी ॥ वैराग्यजायफळ ॥ प्रेमजायपत्री वरी ॥ विडा० ॥ ३ ॥ सच्चिदानंदमूर्ती ॥ माझी परिसावी वीनंती ॥ जयराम सेवक ऊभा ॥ तबक घेऊनीयां हातीं ॥ विडा० ॥ ४ ॥

(चाल वरची.) २९

विडा घ्या हो रामराया ॥ महाराजराजया ॥ ध्रु० ॥ रत्नजडीत पानदान ॥ आली जानकी घेऊन ॥ विडा दे ती करोनीयां ॥ दीनबंधू रामराया ॥ विडा० ॥ १ ॥ सुगंधगंगेरी पानें ॥ मुक्तमोतियांचा चूना ॥ सुपारी कातगोळ्या ॥ भक्तिभावें मेळवील्या ॥ विडा० ॥ २ ॥ जायपत्री जायफळ ॥ विडा जाहला सफळ ॥ सीता रामालागीं देत ॥ केशरकस्तूरीयुक्त ॥ विडा० ॥ ३ ॥ सीता राम विडा घेतां ॥ ऐक्यभावें एकात्मता ॥ रंगलीं ऐक्यरंगीं ॥ रामदास पायांलागीं ॥ विडा० ॥ ४ ॥

(शेजारती.) ३०

परमात्मा श्रीराम महामाया जानकी ॥ विश्रांती पावलीं गजर न कीजे सेवकीं ॥ १ ॥ आरती आरत ऐक्यभावें ओंवाळूं ॥ प्रकाशस्वयंज्योती निजतेजें बंबाळू ॥ ध्रु० ॥ स्नेह ना भाजन नाहीं वाती पावक ॥ सबाह्यअभ्यंतरीं अवघा निघोट दीपक ॥ आर० ॥ २ ॥ ऐक्याचे सुमनशेजे आत्मा रघुपती ॥ वाचा पुरुषली शब्द न बोलवे पुढती ॥ आर० ॥ ३ ॥ राम आणि दास चैतन्य पहुडले रामीं ॥ हेंही बोलावयासी दुजा न उरे धामीं ॥ आर० ॥ ४ ॥

(कांकड आरती)३१

कांकडाआरती ॥ परमात्मया श्री रघुपती ॥ जीवशिवें ओंवाळीन ॥ निजीं निजात्मज्योती ॥ ध्रु० ॥ त्रिगुणकांकडा ॥ द्वैतघृतें तिंबिला ॥ उजळीतों आत्मज्योती ॥ तेणें प्रकाशला ॥ १ ॥ काजळी तामस ॥ अवघें तेज ढळमळ ॥ अवनी आवर अवघा ॥ निजनिजा निश्चळ ॥ कांक० ॥२॥ उदय ना अस्त जेथें ॥ बोधप्रातःकाळीं ॥ रामीं रामदास ॥ सहजीं सहज ओंवाळी ॥ कांक० ॥ ३ ॥

आरत्या कृष्णाच्या.

१

अवतार गोकुळीं हो ॥ जन तारावयासी ॥ लावण्यरूपडें हो ॥ तेजःपुंजाळराशी ॥ उगवलें कोटिबिंब ॥ रवि लोपला शशी ॥ उत्साह सुरवरां ॥ महाथोर मानसीं ॥ १ ॥ जय देवा कृष्णनाथा ॥ राईरखुमाईकांता ॥ आरती ओंवाळीन ॥ तुम्हा देवकीसूता ॥ ध्रु० ॥ कौतूक पाहावया ॥ माव ब्रह्म्यानें केली ॥ वत्सें हीं चोरुनीयां ॥ सत्यलोकासी नेलीं ॥ गोपाळ गाई वत्सें ॥ दोहींठायीं रक्षीलीं ॥ सुखाचा प्रेमसिंधू ॥ अनाथाची माऊली ॥ जय० ॥ २ ॥ चारितां गोधनें हो ॥ इंद्र कोपला भारी ॥ मेघ जो कडाडीला ॥ शीळा वर्षल्या धारीं ॥ रक्षिलें गोकुळ हो ॥ नखिं धरीला गीरी ॥ निर्भय लोकपाळ ॥ अवतरला हरी ॥ जय० ॥ ३॥ वसुदेवदेवकीचे ॥ बंद फोडिली

शाळ ॥ होउनियां विश्वजनिता ॥ तयापोटींचा बाळ ॥ दैत्य हे त्रासियेले ॥ समूळकंसासि काळ ॥ राज्य हें उग्रसेना ॥ केला मथुरापाळ ॥ जय० ॥४॥ तारिले भक्तजन ॥ दैत्य सर्व निर्दाळून ॥ पांडवां साहकारी ॥ अडलीयानिर्वाणीं ॥ गुण मी काय वर्णूं ॥ मति केवढी वाणी ॥ विनवितो दास तूका ॥ ठाव मागे चरणीं ॥ जय देवा० ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) २

वांकी चरणीं धरणी रांगसि यदुतरणी ॥ तरुणी मोहिसि फोडिसि भरणी सुखकरणी ॥ पाणी डहुळिसि चोरिसि लोणी मृदु वाणी ॥ लोचनबाणें भुलविसि रमणी व्रजरानीं ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय गोकुळपाळा ॥ नवघननीळा गोपबाळां तें पाळा ॥ ध्रु० ॥ खुळखुळखुळ वाळे घुळघुळ घागरिया ॥ क्षुणक्षुण क्षुद्रघंटा वाजति साजिरिया ॥ झळझळ पिंपळवान भाळीं गोजिरिया ॥ अलिकुलकुटील सुनीळ जावळ सांवळि-या ॥ जय० ॥ २ ॥ दुडुदुडुदुडु रांगसी हांससि मग बससी॥ सस्मितवदनें करिसी विस्मित मन हरिसी ॥ धरिसी भिंती उठसी चालसि मग पडसी ॥ दडसी मातेपाशीं पंडितप्रभु जडसी ॥ जय देव० ॥ ३ ॥

३

ओवाळुं आरती मदनगोपाळा ॥ श्यामसुंदर गळां वैजयंती माळा ॥ ध्रु० ॥ चरणकमल ज्याचे अतिसुकुमार ॥ ध्वजवज्रांकुशब्रीदांचे तोडर ॥ ओं० ॥ १ ॥ नाभीकमल ज्याचें ब्रह्मया चें स्थान ॥ हृदयीं पदक शोभे श्रीवत्सलांछन ॥ ओं० ॥ २॥

मुखकमल ज्याचें सुखचिया पोटीं ॥ वेधलें मानस आनंद या दृष्टीं ॥ ओं० ३ ॥ जडित मुकुट ज्याचा देदीप्यमान ॥ तेणें तेजें कोंदलें अवघें त्रिभुवन ॥ ओं० ॥ ४ ॥ एकाजनार्दनीं देखियलें रूप ॥ रूप पाहतां अवघें झालेंसे तद्रूप ॥ ओंवा० ॥५

(चाल साधी.) ४

निरसुनि देहत्रय अंतरमंदीरीं ॥ महाकारणतेजतुर्या ओंवाळी ॥ अर्धमात्रासहित करोनि फूसरी ॥ महाराजया तूं सुख निद्रा करीं ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय मंगळमूर्ती ॥ गोपीरमणा तूतें करुं शेजारती ॥ ध्रु० ॥ पुंनाग मोगरे आणिक जुइजाती ॥ बकूळ पारीजातक चंपक शेवंती ॥ परिमळद्रव्यें सहित या सुमनयाती ॥ त्यावरि निद्रा करिं तूं भुवनत्रयपती ॥ जय० ॥ २ ॥ याशेजेवरि निद्रा करिं देवदेवा ॥ लक्ष्मीं करित आहे चरणाची सेवा ॥ सत्यभामा विंजणा वारितसे बरवा ॥ माधवदासा स्वामी अभयकर द्यावा ॥ जयदेव० ॥ ३

(चाल साधी.) ५

निर्गुणसगुणाकारं संहृतभूभारं॥ मुरहरनंदकुमारं मुनिजनसुखकारं॥ वृंदावनसंचारं कौस्तुभमणिहारं॥ करुणापारावारं गोवर्धनधारं॥१॥ जय देव जय देव वंदे गोपालं॥ मृगमदशोभितभालं भुवनत्रयपालं ॥ ध्रु०॥ मुरलीवादनलोलं सप्तस्वरगीतं ॥ स्थलचरजलचरवनचररंजितसद्गीतं ॥ स्तंभितयमुनातोयं अगणितवरचरितं ॥ गोपीजनमनमोहनदांतं श्रीकांतं ॥जय०॥२॥ रासक्रीडामंडलवेष्टितव्रजललनं ॥ मध्येतांडवमंडितकुवलयदलनयनं ॥ कुसुमितकाननरंजितमंदस्मितवदनं ॥ फणिवरकालि-

यदमनं पक्षीश्वरगमनं ॥ जय देव० ॥३॥ अभिनवनवनितचोरं करधृतदधिगोलं ॥ लीलानटवरखेलं धृतकांचनचैलं ॥ निर्जर रक्षणशीलं विदलितरिपुजालं ॥ स्वभक्तजनतापालं जय जय गोपालं ॥ जय० ॥ ४ ॥

(चाल साधी.) ६

कमळानन खगवाहन मणिभूषण शौरी॥रथभंजन विमलार्जुनविटपांतें मारी ॥ अरिमर्दन मधुसूदन भक्तजना तारी ॥ यदुनंदन व्रजमंडन भवभय नीवारीं ॥१॥ जय देव जय देव जय यादवराया ॥ न कळे महिमा शेषा मग झाला शय्या ॥ ध्रु०॥ व्रजवनिता सुखभरिता ध्याती भगवंता ॥ मनमोहन जगजीवन कामाचा जनिता ॥ सुरभीसमूहवेष्टित मुरलीस्वर गातां ॥ विगलितवसना धांवति गोपांच्या वनिता ॥ जय० ॥ २ ॥ करुणाकर गिरिवरधर वत्सासुरदमना ॥ अघशोषण बकनाशन कालियविषहरणा ॥ यमुनाजळ करि निर्मळ गोगोवळका न्हा ॥ धरुनी नानालीला अघटित करि घटना ॥ जय० ॥ ॥३॥विष भरुनि स्तनिं दोन्ही ते मातुळभगिनी ॥ येउनि बोले कृष्णा पाहिन मी नयनीं ॥ उचलुनि घेउनि कडिये लावीतां स्तनीं ॥ शोषुनि प्राण नेला निजपदसुखसदनीं ॥ जय० ॥ ॥ ४ ॥ कमलासन करि शोधन धरुनी अभिमान ॥ गाईगोवळवत्सें नेलीं चोरून ॥ पुनरपि तैसीं देखुनि लज्जायमान ॥ जनपंडित शरणागत बोले हरिगूण ॥ जय० ॥ ५ ॥

(चाल साधी) ७

बनसीधर पर्वतधर जय मथुराबासी ॥ तुम दीजो व्रजलाल

दैत्यनकूं फांसी ॥ दासनपर किरपा कीजो अबिनासी ॥ गोकुलकी सुगराई क्या कहुं मैं कैसी ॥ १ ॥ जय जयजी रणछोड त्रिभुवनके छय्यां ॥ पंचारत करताहूं तुमकूं अज भय्यां ॥ ध्रु० ॥ कानमों कुंडल आच्छो तीलक मृगमदको॥वृंदावनमें गैय्यां राखत पति सुरको ॥ खेलत गावत नाचत सुत जो नंदनको ॥ बलहारी उस दिनसें ज्यामों सुत हरको ॥ जय० ॥ २ ॥ साहेब बलवारी तुम गज गणिका तारी ॥ शरणागत प्रभु बच्छल कुब्जा उद्धारी ॥ बाहर भीतर देखूं तुमकूं बलहारी ॥ ज्यादो मानकसाधो तेरो पगधारी॥जय जयजी०॥३॥

(चाल साधी.) ८

रजनीकरकुल सुंदर देखुनि अवतरसी ॥ प्रगटे धरणीधर तो सोदर बहुत रसी ॥ धरुनी सगुणाकारा व्रजजन उद्धरिसी ॥ रक्षुनियां वृंदारक असुरांतें हरिसी ॥ १ ॥ जय देवा जय देवा जय राधारमणा ॥ पयसागरतनयावर धाराधरवर्णा ॥ सुंदरवर पीतांबरधारी मुरहरणा ॥ करुणाकर मुरलीधर नमितों तव चरणां ॥ ध्रु० ॥ हस्तीं धरुनी मुरली विचरसि गोपृष्ठीं ॥ मुष्टिक चाणुर दमिसी हाणुनि निजमुष्टी ॥ वृष्टी करितां इंद्रें बल्लव बहुकष्टी ॥ दृष्टीं देखुनि धरिसी गिरिवर अंगुष्ठीं ॥ जय० ॥ २ ॥ कामां सोडुनि सकळी सत्वर व्रजरामा॥दामा देती तुजला देखुनि अभिरामा ॥ कामा पुरवुनि त्यांच्या टाळिसि भवभ्रमा ॥ मामा मारिसि वरिसी रुक्मिणि अणि भामा ॥ जय० ॥ ३ कालिंदीचे जळीं होवा बहुकाळीं ॥ काळीया तो गरळें बहुतांतें जाळी ॥ मौळी

त्याच्या रगडुनि मर्दिसि जें काळीं गौळी ह्मणती विजयी झाला वनमाळी ॥ जय० ॥ ४ ॥ मायावेषा धरिसी त्रिजगा सकळा या ॥ गाया करिसी कीर्त्ती अनुगांस कळाया ॥ दे या इच्छी बल्लव निशिदिनिं यदुराया ॥ कायावाचामनें नमितों गुरुपायां ॥ जय० ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) ९

वृंदारकगुणवृंदं परमामृतकंदं ॥ नित्यानंदं सुरवरवरदं गोविंदं ॥ स्वभक्तमोचितबंधं नाशितभवबंधं ॥ मंदस्मितवरमाननमगाधनिजबोधं ॥ १ ॥ वंदे नंदानंदं तारितमुचुकुंदं ॥ वंदितव्रजजनवृंदं तमगाधबोधं॥ ध्रु० ॥ करुणापारावारं भुवनत्रयसारं ॥ जगदाकारं मुक्ताहारं सुखपारं ॥ विश्वाकारं दधिघृतनवनीतहारं ॥ सुपीतचीरं श्रीशं वीरं रणधीरं ॥ वंदे० ॥२॥ गोपालं तुलसीवनमालं व्रजबालं ॥ सनीरनीरदनीलं विधिहरनुतलीलं ॥ विशालभालं गुणगणजालं रिपुकालं ॥ मुरलीगायनलोलं पंडितजनपालं ॥ वंदे नंदानंदं० ॥ ३ ॥

(आरती ज्ञानराजा या चालीवर.) १०

हरिनाम गोड झालें ॥ काय सांगूं गे माये ॥ गोपाळ बाहातातीं ॥ वेणू आरती पावे ॥ ध्रु० ॥ गेलें होतें वृंदावना ॥ तेथें भेटला कान्हा ॥ गोपाळासीं वेध माझा ॥ छंद लागला मना ॥ हरिना० ॥ १ ॥ आणिक एक नवल कैसें ॥ ब्रह्मादिकां लागलें पीसें ॥ उच्छिष्टालागोनीयां ॥ देव झाले जळीं मासे ॥ हरि० ॥ २ ॥ आणिक एक नवल चोज ॥ गोपाळांसी सांगे गूज ॥ आंचवूं जळीं चोजवेना ॥ पाहतां नेत्र ते

असूज ॥ हरि० ॥ ३ ॥ आणिक एक नवलपरी ॥ करीं धरिली सीदोरी ॥ गोपाळांसी वाढीतसे ॥ नामयाचा स्वामी हरी ॥ हरिनाम० ॥ ४ ॥

(चाल साधी.) ११

श्रीमद्यदुकुलतिलकं जगदाद्यमनंतं ॥ त्वां वंदे हं भक्तप्रियदं भगवंतं ॥ पार्थस्वेच्छासूतं कृतदुश्चरितांतं ॥ द्विजकौण्डिन्योद्धरणं नीरधिजाकांत ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय जय गुणमूर्ते ॥ श्रीमदनंत हतासुरनायक सत्कीर्ते ॥ ध्रु० ॥ गोपीगोपविहारं द्विरदेंद्रोद्धारं ॥ करुणापारावारं कलिमलसंहारं ॥ मौक्तिकरत्नसुहारं सुरवर्गाधारं ॥ भजकानंदं वंदे जगदेकाधारं ॥ जय० ॥ २ ॥ साधकजनशुभकरणं हेलाभवहरणं ॥ मुनिजनमानसशरणं दीनजमोद्धरणं ॥ सुरवरवंदित चरणं शांतं सुखकरणं ॥ विश्वाभरणावरणं वंदे भवतरणं ॥ जय देव० ॥ ३ ॥ ॥

(चाल साधी. १२

बंधूबलरामासह गोकुळिं अवतरसी ॥ मारुनि सकळां दुष्टां भूभारा हरिसी ॥ गोपवधूंशीं रासक्रीडा बहु करिसी ॥ आत्मज्ञाना कथुनी त्यांस हिं उद्धरिसी ॥ १ ॥ जय कृष्ण जय कृष्ण जय जय कंसांता ॥ वंशीवादनयोगें भुलविसि सुरकांता ॥ ध्रु० ॥ सीमा सोडुनि इंद्रें करितां बहु कोप ॥ गोवर्धन उचलोनी रक्षिसि गोगोप ॥ लाविसि गोरसरक्षक गोपींला झोंप ॥ सर्वेहि चोरुनि भक्षिसि वांटिसि अमूप ॥ जय० ॥ २ ॥ वाजवुनी मुरलीला रमविसि बल्लींला ॥ त्यांस

हि यमुनातीरीं दाविसि बहु लीला ॥ कंठीं घालिसि मोहकसफुल्लवल्लींला ॥ स्कंधीं घेउनि नाचसि रुसल्या गोपीला ॥ जय० ॥ ३ ॥ दमविसि यमुनाडोहीं कालीया सर्पा ॥ नाचसि फणिवरि थैथै शमविसि तद्दर्पा ॥ गोपीचित्तें हरिसी उभवुनि कंदर्पा ॥ म्हणसी तनुमनधनकृत सर्वहि मज अर्पा ॥ जय० ॥ ४ ॥ नमितों तव चरणांतें जनना मरणांतें ॥ नासावें श्रीकृष्णा आलों शरणातें ॥ काढीं दीनदयाळा मायावरणातें ॥ मज द्यावें नारायणा नामस्मरणातें ॥ जय कृष्ण० ॥ ५ ॥

(आरती रामचंद्रजीची याचालीवर.) १३

आरती भुवनसुंदराची ॥ इंदिरावरामुकुंदाची ॥ ध्रु० ॥ पद्मसमपादयुग्मरंगा ॥ ओंवाळणी होत भृंगा ॥ नखमणी स्रवताहे गंगा ॥ जे कां त्रिविधतापभंगा ॥ चाल ॥ वर्तुळगुल्फभ्राजमाना ॥ किंकिणीक्वणित, नाद घणघणित, वांकि रुणझुणित, नूपुरें झणणमंजिराची ॥ झणितध्वनि होत मंजिराची ॥ आर० ॥ १ ॥ पीतपट हाटकतप्तवर्णी ॥ कांची नितंबस्वस्थानीं ॥ नाभिची अगाध हे करणी ॥ विश्वजनकाची जे जननी ॥ चाल ॥ त्रिवळी ललितउदरशोभा ॥ कंबुगलमाल, विलंबितझळाळ, कौस्तुभ श्रीवत्स, लसितमणिसरळ, बाहु तरलकंकणाची ॥ प्रीति बहु जडितकंकणाची ॥ आरती० ॥ ॥ २ ॥ इंदुसम आस्य कुंदरदना ॥ अधरअरुणार्कबिंबसदना ॥ पाहतां भ्रांति पडे नयना ॥ सजलमेघाभ दैत्यदलना ॥ चाल ॥ झळकत मकरकुंडलाभा ॥ कुटिलकुंतलीं, मयुरपत्रावली,

मुक्तें वेष्टिलीं, टिळक केशरी, झळाळित कृष्णकस्तुरीची ॥ अक्षता काळि कस्तुरीची ॥ आ० ॥ ३॥ कल्पद्रुमातळीं मूर्ती ॥ सौदामिनी कोटिदीप्ती॥गोपीगोपवलय भंवती ॥ त्रिविष्टप पुष्पवृष्टि करिती ॥ चाल ॥ मंजुळमधुरमुरलिनादें ॥ चकितगंधर्व, चकितअप्सरा, सुरागिरिवरा, कर्पुराधरा, रतिनें प्रेमयुक्त साची ॥ मूर्ती ओंवाळिली साची ॥ आरती० ॥ ४ ॥ वृंदावर्नीचे विहरणीं ॥ सखे श्रीकृष्णमायबहिणी ॥ पडलों भवाब्धिचे फिरणीं ॥ आतां ठाव देईं चरणीं ॥ चाल ॥ अहा हे पूर्वपुण्य श्लोका ॥ येउनी शरण, नमित श्रीचरण, दीन मी कृष्ण, नेणतें बाळ, आपुलें राखिं लाज याची ॥ दयाब्धे राखिं लाज याची ॥ आरती भुवन० ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) १४

श्रावणकृष्णाष्टमिसी गोकुळिं अवतरले ॥ तुमच्या दर्शनमात्रें बहु पापी तरले ॥ बाळपणीं स्तनपानें पुतना असु हरिले॥ तुमची अनंतलीला वेदश्रुति बोले ॥ १ ॥ जय देवा जय देवा कृष्णा जगपाळा ॥ दामोदर गोपाळा बाळा घननीळा ॥ ध्रु० ॥ देवकिवसुदेवांच्या येउनि उदरासी ॥ कंसादिक निर्दाळुनि भक्तां सुख देशी ॥ राहसी स्थिरचर व्यापुनि स्थापुनि धर्मासी ॥ तूझी अनंतशक्ती न कळे अमरांसी॥ जय० ॥ २ ॥ केशव माधव विष्णू वामन श्रीरंगा ॥ नारायण गोविंदा अच्युत अघभंगा ॥ मधुसूदन संकर्षण श्रीपांडुरंगा ॥ श्रीधरविरंचि शंभू इच्छिति तव संगा ॥ जय० ॥ ३ ॥ जगदात्मा गोवर्धनधारी जय कृष्णा ॥ गोपीजनमुनिमानसहंसा कुळभुषणा॥

॥ कृष्णा वस्त्रहरणीं तारिसि मुरहरणा ॥ करुणासिंधू सखया पुरवीं मम तृष्णा ॥ जय० ॥ ४ ॥ शरणागत मी येतों तुझिया चरणासी ॥ आज्ञा दे सर्वज्ञा मज अज्ञानासी ॥ तारीं सकळहि संकट वारुनि तम नाशीं ॥ पुनरपि येणें चुकवीं जननीजठरासी ॥ जय० ॥ ५ ॥ भवगज मज बहु जाची दुस्तरगति याची ॥ ह्मणउनि विष्णू इच्छा करि तव चरणाची ॥ मद्भय हरिं हरि होउनि श्रीहरि मुक्तीची ॥ इच्छा पुरवीं बापा जननी भक्तांची ॥ ६ ॥

(ऐसा शंभो साजणी हृदयीं ध्यावा या चालीवर) १५

कोटिकुर्वंडिया माधवपायां ॥ उजळों येती गोपिका यादवराया ॥ मंगळस्नानें घालुनी लवलाह्यां ॥ आरत्या करिती अर्पुनीयां काया ॥ १ ॥ जय जय कृष्णा केशवा पंकजनाभा ॥ तन्मय पाहतां लावण्यतेजगाभा ॥ ध्रु० ॥ सजणा व्यजना वारिती गोपीबाळा ॥ एकी ऊभ्या घेउनी चंपकमाळा ॥ एकि सुमनें रंगल्या गोपीबाळा ॥ एकि पाहती हरी घनसांवळा ॥ ॥ जय० ॥ २ ॥ दाटि कोटीसुर संगित गायन करीती ॥ नारद प्रेमें तुंबर सुस्वर गाती ॥ समाधिबोधें तल्लिन तद्रूपहोती ॥ ऐसा साजे गोपाळकुळदैवतीं ॥ जय० ॥ ३ ॥

(संत सनकादिक भक्त या चालीवर.) १६

प्रभुजी चलो मंदिरमो बिनती करहे राधिका ॥ तन मन धन सब वारों थाडे लेकर पादुका ॥ ध्रु० ॥ एकबगल हे राधा दुजि थाडी रखुमाई ॥ भावभगतबल गैया डोहार पाहोहें तुम सांई ॥ प्र० ॥ १ ॥ दोकर दोगल डारक कनयां चले

मंदिरमो ॥ रतनजडितमंचकपर सज्या रचि हे फूलनमों ॥ प्रभु० ॥ २ ॥ आठोरानीबिच कोई तांबुलबिड्या देतीहै ॥ फूलन गजरे हार सखी कोय गलमो डारत है ॥ प्रभु० ॥३॥ चुवाचंदन-लेप भजनपर सजा रच्यु वारो ॥ मोहनमुरत बदनकमलपर कोटिमदन वारो ॥ प्रभु० ॥ ४ ॥ ऐसे नित उत्सवसों लालन पौडे सुखसजा ॥ मंगिशसुतकिंकरपर करुना करहो महाराजा ॥ प्रभुजी० ॥ ५ ॥

(चाल साधी) १७

प्रभुवर जय जय जय देव गीतगोविंद ॥ प्रबंधमूर्तें नंदितन तसुहृदराविंद ॥ ध्रु० ॥ श्रीमद्राधामतिरतिनतिनुतिपरवदनं ॥ सेवे त्वां ललितादिकवरलीलासदनं ॥ नानालक्षव्रजभूललनारतिललितं ॥ रासरसं कलयंतं नवरससंवलितं ॥ प्र० ॥ १ ॥ सिद्धाष्टपदीरूपा अनुभवदातारः ॥ किंवा सिद्धाः केशवमुखमूर्त्याकाराः ॥ बहुविधवर्णा अथवा तत्त्वानां निकरा, भजंति परमं त्वां बुधपरमानंदकराः ॥ प्रभु० ॥२॥ त्वां सेवंते भक्ता मुक्ता अतिसक्ता ॥ गतसारे संसारेऽपि च मुक्त्य नुरक्ताः ॥ सर्वे भवति वांछितफलिनो बहुमलिनो, ऽनंतोपाध्यायसुता भवंतु वरबलिनः ॥ ३ ॥

(चाल साश्री.) १८

जय जय भगवन् विठ्ठल नवघनवत्कृष्णं ॥ नीराजये भवंतं भक्तमनःकृष्णं ॥ कुरुरणसदसि प्रसभं संरक्षितकृष्णं ॥ स्वभुवः कृतेऽवतीर्णं श्रीराधाकृष्णं ॥ ध्रु० ॥ वसुदेवदेवकीड्यं बालं श्रीघ्णं ॥ नंदसुतं बालघ्नीस्वर्गतिदं कृष्णं ॥ हतशकटतृणावर्तं ग-

गेनुतं कृष्णं ॥ बालक्रीडानंदितसुयशोदं कृष्णं ॥ जय० ॥ १॥ मातृप्रदर्शिताननविश्वं श्रीकृष्णं ॥ दामोदरमुद्धृतशिवसुखतनयं कृष्णं ॥ अघबकधेनुकवत्सासुरमथनं कृष्णं ॥ विधिहृतवत्स वयस्याकारधरं कृष्णं ॥ जय० ॥ २ ॥ गोपसुतैरुचिरान्नं भुंजानं कृष्णं ॥ कालियदमनं गोपीवस्त्रहरं कृष्णं ॥ दावानलं पिबंतं वनविहरं कृष्णं ॥ द्विजदारसुप्रसादं हतलंबं कृष्णं ॥ जय० ॥ ३ ॥ अंगुलिधृतगोवर्धनमिंद्रनुतं कृष्णं ॥ वरुणविमोचितनंदं वरुणनुतं कृष्णं ॥ दर्शितगोपात्मगतिं रासरसं कृष्णं ॥ विश्वविमोहनमुरलीनादपटुं कृष्णं ॥ जय० ॥ ४ ॥ गोपीविद्युदलंकृतमेघं श्रीकृष्णं ॥ ताभिः कृतसल्लापं विहरंतं कृष्णं ॥ प्रेमैधयितुं तासां स्वविरहदं कृष्णं ॥ विलपद्गोपीमध्याविर्भूतं कृष्णं ॥ जय० ॥ ५ ॥ रासविलासेनर्तनगानपरं कृष्णं ॥ गोपीतारामंडलचंद्रमसं कृष्णं ॥ श्रीराधारोहिणिकाश्लिष्टतरं कृष्णं ॥ यमुनातीरनिकुंजे विहरंतं कृष्णं ॥ जय० ॥ ६ ॥ ॥ चरणप्रणताक्रूरं हतकंसं कृष्णं ॥ श्रीरुक्मिणीविहारं सबलं श्रीकृष्णं ॥ श्रीपुंडरीकवरदं करुणाब्धिं कृष्णं ॥ गोविंदेरितगुरुपददासनुतं कृष्णं ॥ जय० ॥ ७ ॥

(चाल साधी.) १९

जय जय भगवन् वंदे त्वां यदुकुलदीपं ॥ गोपं सुरतनुरूपं करुणांबुनदीपं ॥ ध्रु० ॥ श्रीमन्नंदयशोदानंदं व्रजवरदं ॥ वरदंभिन्या वक्या गतिदं तनुशरदं ॥ वात्यासुरहत्याचैस्त्रासित सुरदरदं ॥ पत्नुशिशुरामाभिरुचं सुरुचं कुंदरदं ॥ जय० ॥ १॥ दधिनवनीतादिमुषं तदशनदृढवपुषं ॥ चोरितदध्यादिजुषं ग-

व्यांचितवपुषं ॥ मृदशनकलुषं मुखदर्शनजगतीपुरुषं ॥ दधि-पात्रभिदा जननीं कुर्वाणं सरुषं ॥ जय०॥२॥ दाम्ना बद्धं भग्नार्जुनमथवत्सबकं ॥ घ्नंतमघासुरमपि तं धृतसुमनस्तबकं ॥ विधिचोरितवत्सादावपि सर्वोत्सवकं ॥ ब्रह्मनुतं खरघातं हृतवा सवसवकं ॥ जय० ॥३॥ कालियदमनं दावानलशमनं कमलं ॥ प्रलंबजयिनं दयिनं प्रियवंशीधमनं ॥ प्रतिहृतगोपीवसनं यज्ञान्नैः स्वदनं ॥ कृतगोवर्धनयजनं गिरिधरमतिमदनं ॥ जय० ॥४॥ इंद्रसुरभ्यादिनुतं शरणागतकरुणं ॥ सुरमुनिपूजितचरणं दासीकृतवरुणं ॥ गोपादर्शितचिन्मयभुवनं वरतरुणं ॥ वेण्याकर्षितवनितं हृद्रूपेंद्वरुणं ॥ जय० ॥ ५ ॥ गोपीकृतसंल्लापं स्वांतर्हितरूपं ॥ मृगितं ताभिर्गीतं शमितामितपापं ॥ गोपीभिः कृतरासं स्मृतिहतपुरुपापं ॥ कृष्णं श्रीविठ्ठलमिह मुनिकृतगुणजापं ॥ जय० ॥ ६

(संत सनकादीक भक्त मिळाले अनेक या चालीवर.) २०

हरी चला मंदिरा ऐशा ह्मणती गोपिका, ह्मणती राधिका ॥ भावें ओंवाळिती यदुकुलतिलका ॥ ध्रु० ॥ एकीकडे राई एकीकडे रखुमाई, एकीकडे रखुमाई ॥ भावें ओंवाळितां हरि तूं होसी दोंठायीं ॥ हरी० ॥ १ ॥ अष्टाधिक सोळासहस्र जयाच्या सुंदरा, ज्याच्यासुंदरा ॥ जिणें जिणें प्रार्थिलें जासी तियेच्या घरा ॥ हरी० ॥ २ ॥ एकाजनार्दनीं हरी तूं लाघवी होसी, लाघवी होसी ॥ इतुक्याही भोगुनी ब्रह्मचारी ह्मणवीसी ॥ हरी० ॥ ३ ॥

(चाल गोंधळाची.) २१

सुमनाचे शेजेवरी ॥ पहुडलीं रमाहरी ॥ वारा घाली ते सुंद-

री ॥ भारती देवी ॥ ध्रु० ॥ अब्जोद्भव सदाशिव ॥ शेष ऋषी गण गंधर्व ॥ आदिकरुनी सर्व देव ॥ नमिताती देवा ॥ १ ॥ पुढें उभा गदापाणी ॥ करितसे विनवणी ॥ सर्वेही जिवांची करणी ॥ सांगतसे देवा ॥ २ ॥ जे जे ज्यांहीं सेवा केली ॥ ते ते देवानें घेतली ॥ सर्वांवरी दया केली ॥ देवाधिदेवा ॥ ॥ ३ ॥ जे जे ज्यांचे मनोरथ ॥ ते ते पुरवी श्रीनाथ ॥ देउनितीर्थ प्रसादातें ॥ केले ते सुखी ॥ ४ ॥ देव ऋषी मानव ॥ पुण्यश्लोक दानव ॥ सर्वांचा ही गौरव ॥ केलासी देवा ॥ ५ ॥ ऐसिये मंचकसेवा ॥ नयनीं पाहिली रे देवा ॥ प्रियोत्तमाहूनि सर्वां ॥ जाहाले वरिष्ठ ॥ ६ ॥ गणपतितातांचें रे पुण्य ॥ पुण्यक्षेत्रवरदान ॥ टीमया करी सेवन ॥ रात्रंदिवस ॥ ७ ॥

(चाल साधी)२२

जय जय भगवन् दीने कुरु करुणालोकं ॥ हर भवशोकं तोकं मामवनतलोकं ॥ रुक्मिण्या वामांगे स्थितया राधिकया ॥ दक्षिणतोऽपीतरया युतचतुराधिकया ॥ ध्रु० ॥ कांचनभाजनवर्ती बहुवर्तिज्वलितः ॥ कर्पूरौपज्वालाभिरपि समं ललितः ॥ आरार्तिकदीपोऽयं मुकुटाद्यैः कुरुतां ॥ भासं शोभावासं भोः स्वामिन्मरुतां ॥ जय० ॥ १ ॥ श्रीरंगं विमलांगं सुखसिंधुतरंगं ॥ श्रितजनसुखदापांगं शिवमानसरंगं ॥ श्रीपांडुरंगमखिलाहतभक्तकुरंगं ॥ श्रीवासांगं वंदे शुभगरुडतुरंगं ॥ २ ॥ त्वं खलु जगतः कर्ता भर्ता संहर्ता ॥ धाता माता भ्राता संसारोद्धर्ता ॥ दीना हीना हि जना दवनिभकुभवार्ता, स्तानव नवकरुणार्णव तवास्तु शुभवार्ता ॥ जय० ॥ ३ ॥ त्वत्तो न परः प्रभुरि-

ति देव रमाजाने ॥ क्षमिक्षांतिदयाद्यास्त्वयि परमा जाने ॥ मत्तं पतितं भीतं जनिमृतितोऽनाथं ॥ मा नंदय पदसलिलैरिव काशीनाथं ॥ जय जय० ॥ ४ ॥

(चाल साधी.) २३

कांत हरे भगवंस्त्वं मन्मंदिरमेहि ॥ राधैवं ब्रूते ऽन्या गोप्यश्च रमे हि ॥ त्वयैव सह यादवकुलतिलकेनाथ विभो ॥ नीराजयामहे त्वां वीरं दिवि भुविभो ॥ ध्रु० ॥ श्रीरुक्मिण्येकत एकतश्च वै राधा ॥ पत्न्यो गोऽप्यश्चैकत एकरसा बहुधा ॥ नीराजयंति तासां दृष्ट्वाद्भुतभावं ॥ तावद्रूपाणि दधौ हित्वैकक-भावं ॥ कांत ह० ॥ १ ॥ षोडशसहस्त्ररामा अष्टौ च महिष्य, स्तासां भाग्यं वक्तुं शक्तो न मनुष्यः ॥ ताभिर्गोपीभिश्च प्रार्थितरतिलीलः ॥ स प्रययौ सर्वासां नवीनघननीलः ॥ कांत० ॥ ॥ २ ॥ एको जनार्दनस्त्वं बहुरूपो भूत्वा ॥ ता रामाः स्वात्मसुखेन हरे रमयित्वा ॥ सुब्रह्मचर्यमपि ते विख्यातं नित्यं ॥ महिमानवितर्कयितुं न शक्य इति सत्यं ॥ कांत० ॥ ३ ॥ गुरुणानंतेन धृतौ भक्त्या तव चरणौ ॥ काशीनाथगुरोरपि तावेव हि शरणौ ॥ तत्सूनुं विठ्ठलमपि निजसेवादासं ॥ कुरु पदपद्मरतं मां निजनिकटनिवासं ॥ कांतह० ॥ ४ ॥

(चाल साधी.) २४

श्रीमद्राधाकृष्णौ स्वरितौकविलासौ ॥ शुचिहासौ कृतहासौ हर्षितकविलासौ ॥ जयतं जयतं भवतं मयि सदयौ सदयौ ॥ वृंदावनभूभ्युदयौ स्वभक्तवशहृदयौ ॥ ध्रु० ॥ विद्युन्मेघाविवकांतौ तौ नीलमणी ॥ पीतासितकुसुमौघौ द्युतिजितविधुतरणी ॥

किंवा सुवर्णचंपकलताछतापिच्छौ ॥ वंदे धृतबहुगुणमणिगणबर्हिणपिच्छौ ॥ श्रीम० ॥ १ ॥ सुरनरसत्कीर्तनगौ मणिकनकासनगौ ॥ सुयशःसुमनःकलिपतसुफलविकासनगौ ॥ विशदातपत्रचमरैरंचितरुचिरांगौ ॥ मौक्तिककुसुमैरसमैः संशोभिवरांगौ श्रीम० ॥ २ ॥ कुंकुममृगमदचंदनतिलकौ लसदलकौ ॥ वरकांत्ययनैर्नयनोर्जितसारसदलकौ ॥ राजितसुमनोहारौ कमनीयविहारौ ॥ कृतनतसुहितविचारौ वेदांगविचारौ ॥ श्रीम० ॥ ३ ॥ दशांगधूपं दीपं हृद्यं नैवेद्यं ॥ तांबूलाद्यं नीराजनमप्यनवद्यं ॥ दत्वा नत्वा याचे युवयोर्मतिमिष्टां ॥ काशीशादेर्मोक्षादपि रतिमतिमिष्टां ॥ श्रीम० ॥ ४ ॥

(चाल साधी) २५

दैत्यभारें पिडिली पृथिवी बाळा ॥ म्हणोनि तूज येणें लागे गोपाळा ॥ भक्तप्रतिपालक उत्साह सोहळा ॥ मंगळ तूज गाती नर आणी अबळा ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय गरुडध्वजा ॥ आरती ओंवाळूं तुज भक्तकाजा ॥ ध्रु० ॥ गूण रूप नाम नाहीं जयासीं ॥ चिंतीतांची तैसा होसी तयासी ॥ मत्स्य कूर्म वराह नृसिंह झालासी ॥ असुरां काळा ऐसा पूढें ठाकसी ॥ जय० ॥ २ ॥ सहस्रनामरूपें सांवळा ना गोरा ॥ श्रुती नेतीं म्हणती तुज विश्वंभरा ॥ जिवना जीवन तूंचि होसी दातारा न कळे पार ब्रह्मादींकां सुरवरां ॥ जय० ॥ ३ ॥ संतांमहंतांघरीं म्हणवी म्हणियारा ॥ शंख चक्र गदा अयुधांच्या भारा ॥ दिव्य सुदर्शन घरटी फिरे अवसरा ॥ सकुमार ना स्थूळ होसी गोजीरा ॥ जय० ॥ ४ ॥ भावेंवीण तूझें न घडे पूजन

॥ सकळहि गंगा झाल्या तूजपासून ॥ उत्पत्ति प्रलय तूंची करिसी पाळण ॥ धरोनि राहिला तुका निश्चयीं चरण ॥ जय देव० ॥ ५ ॥

(चाल साधी) २६

कंसरायें गर्भ वधियेले सात ॥ म्हणउनि गोकुळासी आले अनंत ॥ घ्यावया अवतार हेंचि निमित्त ॥ असुर संहारोनी तारावे भक्त ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय विश्वरूपा ॥ ओंवाळीन तूतें देहदीपें बापा ॥ ध्रु० ॥ स्थूळ होउनि रूप धरिसी तूं सानें ॥ जैसा भाव तैसा तयाकारणें ॥ दैत्यांसी भाससी सिंहगजमानें ॥ काळा महाकाळ यशोदे तान्हें ॥ जय० ॥ २ ॥ अनंतवर्णी कोणा न कळेची पार ॥ सगूण कीं निर्गुण हाही निर्धार ॥ पांगलीं साही अठरा करितां वेव्हार ॥ तो वळी-तसे गवळीयाचें खिल्लार ॥ जय० ॥ ३ ॥ तेतिस कोटी तीन्हीं देवांसी श्रेष्ठ ॥ पाऊलें पाताळीं स्वर्गीं मुगूट ॥ गि-ळिलीं चवदा भुवनें तरि न भरे पोट ॥ तो खाउनि धालासे गोपाळोच्छिष्ट ॥ जय० ॥ ४ ॥ महिमा वर्णूं तरीं पांगलिया श्रूती ॥ शेषजिव्हा चिरल्या करितां पैं स्तूती ॥ भावें वीण कांहीं न चलेची युक्ती ॥ राखें शरण तुकयाबंधू करि वि-नती ॥ जय० ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) २७

परमानंदा परम पुरुषोत्तम रामा ॥ अच्युता अनंता हरि मेघश्यामा ॥ अविनाशा अलक्षा परतापरब्रह्मा ॥ अकळकळा कमळापति ना कळे महिमा ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय

जय श्रीपती ॥ मंगळशुभदायका करीन आरती ॥ ध्रु० ॥ गोविंदा गोपाळा गोकुळरक्षणा ॥ गिरिवरधर भवसागरतारक दधिमथना ॥ मधुसूदन मुनिजीवन धरणिश्रमहरणा ॥ दीनवत्सल सकळा मुळ जयनीधाना ॥ जय० ॥ २ ॥ विश्वंभर सर्वेश्वर तूं जगदोद्धारा ॥ चक्रधर करुणाकर पावसि गजेंद्रा ॥ सुखसागर गुणआगर मुकुटमणि शूरां ॥ कल्याणकैवल्यमूर्त्ति मनोहरा ॥ जय० ॥ ३ ॥ गरुडासना शेषशयना नरहरी ॥ नारायणध्याना सुरवर हर गौरी ॥ नंदानंदन वंदित त्रिभुवनभीतरी ॥ अनंतनामीं ठसा अवतारावरी ॥ जय० ॥ ४ ॥ सगुणनिर्गुणसाक्ष श्रीमंतां संतां ॥ भगवान भगवंता काळकृतांता ॥ उत्पतिपाळणपासुनि संहारणसत्ता ॥ शरण तुकया बंधु तारीं रिति बहुतां ॥ ५ ॥

(जय जय त्र्यंबक० या चालीवर.) २८

वारोंमंगलारति सबमिल ब्रजजीवनलाला ॥ नंदानंदनकान्ह बलजाऊं मोहन गोपाला ॥ ध्रु० ॥ प्रघट्यो मथुरा माय मय्या देवकि गर्भनमों ॥ संख चक्र गदा पद्म बिराजत आयुध चौंकरमों ॥ बालक हो कहे बसुदेव ताता लेचल गोकुलमों ॥ नंदगृह मोहें छोड बलदेवभय्याके संगमों ॥ वारों ॥ १ ॥ नंदांगनमों हलधरसह मिल बालक्रिडा साथे ॥ पुतनासोखन कालियमर्दन कर वन चाल्यो थे ॥ गोरस चोरके बाल गोपालकु तृप्त किया हाथे ॥ पीथोअचरज देख कंसासूर डऱ्यो ताथे ॥ २ ॥ गय्यां चरावे लाल संग ले बालगुपालनके ॥ खेले जमुनातीर ग्वालन देख हिया धरके ॥ बंछीमें तानसुर-

अलाप सुनकर ब्याकुलमन होके ॥ डोरे गोपी जात मधुबन रासक्रिडा करके ॥ ३ ॥ सुर नर जल थल बन उपबन सब नाचत संग वांके ॥ ताताथैथै नृत्यगतीको लालस सुमतीके ॥ मोरमुकुट करबंधि लकुटी पीतांबर कसके॥मांगे गोरसदान गोपी दे छूटे हँसके ॥ ४ ॥ थाब्रिद ब्रजजनमन हर लेचल्यो अक्रुर संग प्यारो ॥ नंदनसह ब्रजनारीनर थे बलहान डाऱ्यो ॥ कुबजा घसकर गलजुद मलंकर गजगन संहारो ॥ उच्यासनसें कंस राजकूं भटकरके माऱ्यो ॥ ५ ॥ कालजोबन जरासंदता लिये जुधलायो नारी ॥ ताकुशासन देत बसुदा अनुसरन संसारी ॥ स्थापनकर उग्रसेन मथुरा पांडवसाहाकारी ॥ भीमकबाला ब्याही हरके बोरा आठ नारी ॥ ६ ॥ कांचननगरी द्वारकामो राजकरे रनछोड ॥ सोलासहस्र कामिनि मिलके आरति करे निसि घोर ॥ पूरनब्रह्म भक्तनके साहेब परवतपातक घोर ॥ मंगिशसुत हे दीनतारक साहेब तूं जोर ॥ ७ ॥

(चाल साधी.) २९

नंदयशोदाबाला कुटिलालकजाला ॥ मृगमदतिलकितभाला अघमुरमधुकाला ॥ द्युतिजिततरुणतमाला दमितविषव्याला ॥ गोपीगोधनपाला धृतसुमनोमाला ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय राधाकृष्णा ॥ पूर्णब्रह्म सनातन हतनतजनतृष्णा ॥ जय देव० ॥ ध्रु० ॥ कृतकलिशमलध्वंसा पीनविलसदंसा ॥ बर्हिण पिच्छावतंसा कविजनकृतशंसा ॥ यमुनातीररिरंसा निहतकुमति कंसा॥विठ्ठलमानसहंसा यदुवंशोत्तंसा ॥जय देव जय देव०॥२॥

(चाल साधी.) ३०.

करुणाकरगुणसागर गिरिवरधरदेवें ॥ लीलानाटकवेष धरिला स्वभावें ॥ अगणितगुणलाघव हें कवणाला ठावें ॥ व्रजनायक सुखदायक काय मि वर्णावें ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय राधारमणा ॥ आरती ओंवाळूं तुजनारायणा ॥ ध्रु० ॥ जय० ॥ १ ॥ वृंदावनहरिभुवन नूतन तनु शोभे ॥ वक्रांगे श्रीरंगे यमुनातटिं शोभे ॥ मुनिजनमानसहारी जगजीवन ऊभे ॥ रविकुळटीळकदास पदरज त्या लाभे ॥ जय० ॥ २ ॥

(चाल साधी.) ३१

कंसवधार्थ धरातळ धरिसी भक्तांच्या ॥ उद्धारार्थ जगद्गुरु होसी विश्वाचा ॥ श्रमले चारी शास्त्रें भ्रमल्या मनवाचा ॥ तो तूं गोकुळनायक साक्षी त्रिजगाचा ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय आदीपुरुषा ॥ अहिविषमदहरणा श्रीगोविंद परेशा ॥ ध्रु० ॥ विद्याविद्यासादर निशिदिनिं तत्पर तूं ॥ शशिकलिकामित सहस्रयुवतीजनपति तूं ॥ गोवर्धनधर कौतुक गुरुसुतदायक तूं ॥ सुरनरकिन्नरमुनिजनशंकरहृदयीं तूं ॥ जय० ॥ २ ॥ निजशरणागतरक्षक नंदघरीं नटतां ॥ गोपीजनमनमोहन करिसी वन अटतां ॥ उद्धवपार्था ज्ञानें तारिसि भव असतां ॥ तरला गणकात्मज कवि लक्ष्मीधर जपतां ॥ जय० ॥ ३ ॥

आरत्या विठ्ठलाच्या.

(अवतार गोकुळीं हो याचालीवर.) १

फळलें भाग्य माझें ॥ धन्य झालों संसारी ॥ सद्गुरू भेटला

हो ॥ तेणें धरियेलें करीं ॥ पश्चिमे चालवीलें ॥ आत्मस्तुती निर्धारी ॥ त्रिकूटावरी नांदे ॥ देखीयेली पंढरी ॥ १ ॥ तें सुख काय सांगूं ॥ वाचे बोलतां न ये ॥ आरतीचेनि गूणें ॥ गेलें मीपण माये ॥ ध्रु० ॥ राउळामाजी जातां ॥ राहे देहअवस्था ॥ मन हें उन्मन झालें ॥ नसे बद्धतेची वार्ता ॥ हेतु हा मावळला ॥ शब्दा आली निःशब्दता ॥ तटस्थ होउनि ठेलों ॥ नीजरूप पाहातां ॥ तें सुख० ॥ २ ॥ त्रिगुण गुणबाई ॥ पूर्ण जळल्या वाती ॥ नवलाव अविनाश ॥ न समाये स्वयंज्योती ॥ पाहतां लक्ष तेथें ॥ हालूं विसरलीं पातीं ॥ नातुडे माझें मन ॥ नाहीं दिवसराती ॥ तें सुख० ॥ ३ ॥ आरती विठ्ठलाची ॥ उजळली अंतरीं ॥ प्रकाश थोर झाला ॥ सांठवेना अंबरीं ॥ रविशशी मावळले ॥ तया तेजामाझारी ॥ वाजती दिव्य वाद्यें ॥ अनुहातें गजरीं ॥ तें सुख० ॥ ४ ॥ आनंद सागरांत ॥ प्रेमें दीधली बूडी ॥ लाधलों सौख्य मोठें ॥ नये बोलतां बोली ॥ सद्गुरूचेनि संगें ॥ ऐसी आरती केली ॥ निवृत्तीनें आनंदाची ॥ तेथें वृत्ती नीमाली ॥ तें सुख० ॥ ५ ॥

(आरती ज्ञानराजा या चालीवर) २

आरती अनंतभूजा ॥ विठो पंढरी राजा ॥ न चलती उपचार ॥ मनें सारिली पूजा ॥ ध्रु० ॥ परेस पार नाहीं ॥ नपडे निगमाठायीं ॥ भुलला भक्ति भावें ॥ लाहो घेतला देहीं ॥ आर० ॥ १ ॥ अनिर्वाच्य शुद्धबुद्ध ॥ उभा राहिला नीट ॥ रमाजनार्दनीं ॥ पाईं जडली वीट ॥ आरती० ॥ २ ॥

(चाल ज नाची.)

भक्तीचे पोटीं बोध कांकडा ज्योती ॥ पंचप्राणें जिवें भावें ओंवाळूं आरती ॥ १ ॥ ओंवाळूं आरती सद्गुरूनाथा, माझ्या पंढरीनाथा ॥ दोनी कर जोडुनी चरणीं ठेविला माथा ॥ ध्रु०॥ काय महिमा वर्णूं आतां सांगणें हें किती ॥ कोटी ब्रह्महत्या मुख पाहतां जाती ॥ ओंवाळूं० ॥ २ ॥ राई रखुमाबाई दोघी उभ्या दोंबाहीं ॥ मयुरपिच्छ चामरें झळकति ठायींचे ठायीं ॥ ओंवाळूं० ॥ ३ ॥ इटेसहित पाउलें मनभावें ओंवाळीं ॥ कोटी रविशशि दिव्य उगवले ठायींचे ठायीं ॥ ओंवाळूं० ॥ ४ ॥ तुका म्हणे दीप घेऊनी उन्मनींत शोभा ॥ इटेवरी उभा दीसे लावण्यगाभा ॥ ओंवाळूं आरती० ॥ ५ ॥

(चाल भजनाची.) ४

येई हो विठ्ठले माझे माऊलीये ॥ निढिळावरी कर ठेवुनि वाट मी पाहें ॥ ध्रु०॥ आलिया गेलिया हातीं धाडी निरोप ॥ पंढरपुरीं नांदतो माझा मायबाप ॥ येई० ॥ १ ॥ पिंवळा पीतांबर कैसा गगनीं झळकला ॥ गरुडावरि बैसून माझा कैवारी आला ॥ येई० ॥ २ ॥ विठोबाचें राज्य आह्मां नित्य दिपवाळी ॥ विष्णुदास नामा जीवें भावें ओंवाळी ॥ येई हो० ॥ ३ ॥

(चाल वरची.) ५

ऐसीया पायांलागीं मंगळआरती करूं॥कायावाचामनें जीवीं दृढ धरूं ॥ध्रु०॥ जपतपतीर्थें जयापायीं मिरविती॥ संतमुनिवृंद तया सुखालागीं ध्याती॥ऐसी०॥१॥ शुभाशुभ उभे नमिती कर जोडोनी ॥ नारद तुंबरादि अखंड जयाचे ध्यानीं ॥ ऐसी०॥२॥

एकाएकींच जडला जनार्दन पायीं ॥ आरती करितां देहभाव हा नाहीं ॥ ऐसीया पायांलागीं० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) ६

जगदीश जगदीश देवा तुज ह्मणती ॥ परि या जनामाजी देशील मुक्ती ॥ पुण्यपापविरहित सकळां अधिपती ॥ जळीं नळिनी जैशी अलिप्त तव गती ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय पंढरिनाथा ॥ नुरे पाप विठ्ठल ह्मणतां सर्वथा ॥ ध्रु० ॥ आगमनिगम तूज नेणती कोणी ॥ परि तूं भावभक्तीजवळीच दोन्ही ॥ नेणतां विधियुक्त हातें पूजूनी ॥ न माये ब्रह्मांडीं तो संपुष्टशयनीं ॥ जय० ॥ २ ॥ असुरां काळ भासे विक्राळ पुढें ॥ पसरी मूख एक चावी तो धूडें ॥ भक्तां शरणागतां चालतो पूढें ॥ दावी वाट जाऊं नेदी वांकूडें ॥ जय० ॥ ३ ॥ एकाएकीं बहू विस्तरला सूखें ॥ खेळे त्याची लीला तोची कवतूकें ॥ तेथें नरनारी हीं कवण बाळकें ॥ काय पापपुण्य कवण सुखदुःखें ॥ जय० ॥ ४ ॥ सकळां वर्मां तूंची जाणसी एक ॥ बंधमोक्ष प्राप्त आणिक सुखदुःख ॥ जाणों ह्मणतां तुज थकलीं बहुतेक ॥ तुका ह्मणे शरण आलों मज राख ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) ७

जय जय कटिकर विठ्ठल चिन्मयसुखराशी ॥ सर्वेहि व्यापक ब्रह्म तु पंढरपुरवासी ॥ पुंडलीकवरदप्रद अपणा ह्मणवीसी ॥ निजभक्तांस्तव नाना नटवेषां धरिसी ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय विठ्ठलराया ॥ करुणामृतसुखसागर वंदित तव पायां ॥ ध्रु० ॥ भीमातटनिजनिकटीं राहुनियां देवा ॥ विठ्ठल

विठ्ठलस्मरणें तारिसि जडजीवां ॥ अखंडभजनानंदीं दृढ धरुनी भावा ॥ वैष्णव नाचति रंगाणिं करिती तव सेवा ॥ जय० ॥ ॥ २ ॥ रत्नखचितमुकुटादी तुळसीच्या माळा ॥ आम्लाना कुसुमांच्या घालुनियां गळां ॥ कस्तूर्यादी तिलकें शोभविसी भाळा ॥ मौनीवंदितचरणा अभेदगोपाळा ॥ जय० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) ८

यूगें अठ्ठावीस विटेवरी ऊभा ॥ वामांगें रखुमाई दिसे दिव्य शोभा ॥ पुंडलिकाचे भेटीं परब्रह्म आलें गा ॥ चरणीं वाहे भीमा उद्धरीं जगा ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय पांडुरंगा ॥ रखुमाई वल्लभा (राईच्या वल्लभा) पावें जिवलगा ॥ ध्रु० ॥ तुळसीमाळा गळां कर ठेवुनि कटीं ॥ कांसे पीतांबर कस्तुरि लल्लाटीं ॥ देव सुरवर नित येती भेटी ॥ गरुडहनूमंत पुढें उभे राहती ॥ जय० ॥ २ ॥ धन्य वेणूनाद अनुक्षेत्रपाळा ॥ सुवर्णाचीं कमळें पदमाळा गळां ॥ राई रखुमाबाई राणीया सकळा ॥ ओंवाळीती राजा विठोबा सांवळा ॥ जय० ॥ ३ ॥ ओंवाळूं आरत्या कुरवंड्या येती ॥ चंद्रभागेमध्यें सोडुनियां देती ॥ दिंडी पताका वैष्णव नाचती ॥ पंढरीचा महिमा वर्णावा कीती ॥ जय० ॥ ४ ॥ आषाढी कार्तीकी भक्तजन येती ॥ चंद्रभागेमाजी स्नान जे करिती ॥ दर्शनहेळामात्रें तयां होय मुक्ती ॥ केशवासी नामदेव भावें ओंवाळीती ॥ जय० ॥ ५ ॥

(चाल भजनाची.) ९

संत सनकादीक भक्त मिळाले अनेक ॥ स्वानंदें गर्जती पाईं आले कौतुक ॥ १ ॥ नवल होताहे आरती देवाधिदेवा

॥ स्वर्गींहूनी सुरवर पाहूं येताति भावा ॥ ध्रु० ॥ नरनारी तटस्थ पडले नयना ॥ ओंवाळितां श्रीमुख धनी न पुरे मना ॥ ॥ नव० ॥ २ ॥ एकाजनार्दनीं मंगल कौतुकें गाती, आरत्या गाती ॥ मिळाले वैष्णव जयजयकारें गर्जती ॥ नवल० ॥ ३ ॥

(आरती ज्ञानराजा या चा०.) १०

विठ्ठला मायबापा ॥ वारीं त्रिविधतापा ॥ संसारीं त्रासलों मी ॥ वय लागलें मापा ॥ ध्रु० ॥ बाळपणीं नाठवीलें ॥ व्यर्थ तारुण्य गेलें ॥ जरा हें दुःख मोठें ॥ पुढें ठाकूनि आलें ॥ विठ्ठला० ॥ १ ॥ भक्तीचा लेश कांहीं ॥ सत्सन्मार्ग नाहीं ॥ परिणामीं काय आतां ॥ शरण आलों तुझे पायीं ॥ विठ्ठला०॥ ॥ २ ॥ हरीं हरी माझी भ्रांती ॥ ह्मणूनि आलों काकूळती ॥ कृपाळुवा जगन्नाथा ॥ तारीं गंगाधरसूता ॥ वि० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) ११

जय पांडुरंगदेवानंदद्रुमकंद ॥ प्रजय स्वीकरु दीपं मुनिवरवरवरद ॥ ध्रु० ॥ श्रीपौंडरीकनगरं भीमातटरम्यं ॥ विलसति साधुजनानां मातृगृहरम्यं ॥ यत्राव्यक्तमनादि ब्रह्म विभाति परं ॥ समिष्टकाधिरूढं कटिनिहितद्विकरं ॥ जय० ॥ १ ॥ गोदा यमुना च सरस्वतिका या तुंगा ॥ नर्मसुदात्री कृष्णा गोमतिका गंगा ॥ ताः सकला मध्यान्हे चंद्रपुरोभागा, मेत्य श्रीविठ्ठलमधियजंति सुविभागाः ॥ जय० ॥ २ ॥ श्रीवेणुनादनामा धन्योयं देशः ॥ श्रीगोविंदः क्रीडति यत्र हिसुपदेशः ॥ प्रत्यक् पद्मसुतीर्थे क्षेत्रपतिः पुरतः ॥ प्रेम्णा ध्रुवनारदऋष्यादिर्गानरतः जय० ॥ ३ ॥ श्रीपांडुरंगवसतिः क्षणमपि संजाता ॥ चिरमि-

तरक्षेत्रादौ वासादुपरि मता ॥ श्रुतयो वै वामांगे रुक्मिण्या सेव्यं ॥ स्तुवंति देवा जयजयशब्दैरपि भव्यं ॥ जय० ॥ ४ ॥ देवानामधिदेवं पांडुरपुरराजं ॥ भक्तसमाजकुटुंबं विठ्ठलपदभाजं ॥ श्रीरुक्मवतीराजं श्रितजनकल्पतरुं ॥ याचे भक्तिं मुक्तिं काशीनाथगुरुं ॥ जय पांडुरंगदेवानंद० ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) १२

जय जय सद्गुरु विठ्ठल पूर्णानंद सदा ॥ नीराजयाम्यहं त्वां योजय मां स्वपदा ॥ दीनजनत्राणे ते सततं व्रतबंधो ॥ दीनजनैकसुबंधो करुणामृतासिंधो ॥ ध्रु० ॥ श्रीमत्काशीनाथं कृतबहुतरगाथं ॥ सततश्रुतहरिसुकथं प्रकटितभक्तिपथं ॥ वंदे संदेहपथे निर्णेतृश्रेष्ठं ॥ लोके वेदेज्येष्ठं सर्वेषां प्रेष्ठं ॥ जय० ॥१॥ भगवन् भक्ताभक्तिर्भागवतं भद्रं ॥ तत्रैव प्रेमभरात् सकलं तेऽछिद्रं ॥ भव्यो भूषाभूभूर्भावुकमूर्धमणि, र्जातस्त्वं तन्मूलं गुरुवाणीसरणिः जय० ॥ २ ॥ त्वं मम जनिता माता भ्राता संत्राता ॥ विद्यादाता भवभयहर्त्ता संधाता ॥ संसारोऽयं त्वत्पदसारो भाति पर, स्त्वद्दगीक्षणेन भारो मारोद्यममारः ॥ जय० ॥ ३ ॥ विद्यास्वात्युदकं सन्मतिशुक्तौ दायं, दायं मुक्तानां त्वं कुरुषे समुदायं ॥ द्विजराजस्तप्तानां तापहरः स्वकरै, र्द्युमणिरपि त्वं पादैः स्वतमोहानिकरैः ॥ जय० ॥ ४ ॥ विप्रा राजानोऽपि हि वैश्याः शूद्रजनाः ॥ विबुधा अबुधोपिश्रीशधियात्वद्भजनाः ॥ सर्वानेतान्स्वदृशानंदयसे भगवन् ॥ विठ्ठलमनुजं पाहि त्वं विद्वन्मघवन् ॥ जय० ॥ ५ ॥

(आरती ज्ञानराजा या चा०.) १३

जय जयाधीश शौरे, मयि स्यातां दृशौ रे ॥ पांडुरंग संसारे, पाहि पाहि कंसारे ॥ ध्रु० ॥ स्वीकुरु मंगलदीपं, मुखारविंदसमीपं ॥ घनध्वांतप्रतीपं, नौमि भवाब्धिद्वीपं ॥ जय० ॥ ॥ १ ॥ ब्रूहि नो मे नकारं, हर मोहांधकारं ॥ किं वदाम उपकारं, यत्पश्यामः साकारं ॥ जय० ॥ २ ॥ प्रातःसायं मंगलकृत्त्या, आस्यदर्शनाहृत्याः ॥ पूर्णकामाः प्रवृत्याः, काशीनाथादिभृत्याः ॥ जय० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) १४

जय देव जय देव वैदर्भीजाने ॥ श्रीगुरुविठ्ठल विहर त्वं मम हृच्छयने ॥ ध्रु० ॥ भीमातीरविहारं गोपालकुमारं ॥ पदनखरुचिजितमारं मधुमंदस्मेरं ॥ मुखसुषमोनितचंद्रं जगदवनव्यग्रं ॥ वंदे यदुकुलवीरं भवखंडनशूरं ॥ जय० ॥ १ ॥ विधिहरमुखसुरनमितं गरुडादिपरीतं ॥ श्रुतिनारदसनकादिभिरीडितगुणजातं ॥ मुनिपुंडरीकदयितं तद्वचनासक्तं ॥ तन्नामकपुरनिरतं सेवे भक्तजितं ॥ जय० ॥ २ ॥ समपदयुगलं कलये नवनीरदनीलं ॥ कटिराजितकरकमलं तुलसीवनमालं ॥ भूषीतकौस्तुभसुगलं तिलकांकितभालं ॥ मकराकृतिकुंडलयुग शोभितसुखपोलं ॥ जय० ॥ ३ ॥ मुकुटीकृतगिरिशयने नलिनायतनयने ॥ कोमलकुंतलकमने शोणाधरवदने ॥ हीरकसुंदरदशने मणिभूषणरचने ॥ क्रीडतु मम सच्चित्तं नित्यं दिग्वसने ॥ ॥ जय० ॥ ४ ॥ सत्यानंदचिदंगे श्रीयुतवामांगे ॥ जगदुदयस्थितिभंगे पीठीकृतभुजगे ॥ अष्टांगाहितयोगे निगमशिरो-

भागे ॥ व्यक्तीकृतनिजसुभगे निगमेऽहमसंगे ॥जय० ॥ ५॥ सर्गस्थितिलयनिदानविधिहरिहरमूर्ते ॥ नवमायाविलसितजनिमृतिसंसृतिगर्ते ॥ पतिते कालग्रस्ते भगवन्मय्यार्ते ॥ करुणां कुरु काशीजनुरतिमतिनुतकीते ॥ जय० ॥ ६ ॥

(चाल भजनाचि.) १५

ओंवाळूं ग माये विठ्ठल सबाह्य साजिरा ॥ राईरखुमाबाई सत्यभामेच्या वरा ॥ ध्रु० ॥ कनकाचे पर्येळीं उजळोनी आरती ॥ रत्नदीपशोभा कैशा प्रकाशल्या ज्योती ॥ओंवा० ॥ १ ॥ मंडितचतुर्भुज कानीं शोभति कुंडलें ॥ श्रीमुखाची शोभा पाहतां तेज फांकलें ॥ ओंवा० ॥ २ ॥ वैजयंतीमाळ गळां शोभेस्यमंत ॥ शंखचक्रगदापद्म आयुधें शोभत ॥ ओंवा० ॥ ३ ॥ सांवळा सुंदर जैसा कर्दळीचा गाभा ॥ चरणींचीं नेपुरें वांक्या गर्जती नभा ॥ ओंवा० ॥ ४ ॥ ओंवाळीतां मन माझें ठाकलें ठायीं ॥ समाधिस्थसमान तुकया लागला पायीं ॥ ५ ॥

(चाल वरची.) १६

धन्य दिवस आजी दर्शन संतांचें ॥ नांदे तयाघरीं दैवत पंढरीचें ॥ १ ॥ धन्य पुण्यरूप कैसा झाला संसारु ॥ देव आणि भक्त दुजा नाहीं वीचारु ॥ २ ॥ धन्य पूर्वपुण्य ओढवलें निरुतें ॥ संतांचें दर्शन झालें भाग्यें बहुतें ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे धन्य आह्मा जोडिला जोडी ॥ संतांचे चरण आतां जीवें न सोडीं ॥ ४ ॥

(चाल साधी.) १७

पंचदशीचे सारीं पंडितही भ्रमले ॥ घटमठखटपट करितां

गुरुशिष्य श्रमले ॥ तव पादें सुगमीं नमले स्वसुखीं ते रमले ॥ पंढरिनाथा नयनीं लक्षुनि विश्रमले ॥ १॥ जय देवा जय देवा पंढरिच्या राया ॥ भूवैकुंठीं वससी जगदुद्धाराया ॥ ध्रु० ॥ ढकलति चिरडति पडती वरडति भेटाया ॥ क्षीरापति उ-ठविति किति वणवति वेंचाया ॥ बडवे बडविति देवा झाला खेटा या ॥ पुनरपि जाणें खुंटे कालाच्या ठाया॥ जय० ॥ २॥ रिपुही चरणीं लोळति सांडुनियां गर्वे ॥ वर्णावर्ण हि ने-णति भेटति सम सर्वे ॥ नाचति अप्सरसांगण गाती गंधर्वे ॥ बहुजन्मींच्या पुण्यें साधे हें पर्व ॥ जय० ॥ ३ ॥ नाचावें संतांसह गावें खेळावें ॥ आनंदें डोलावें प्रेमें लोळावें ॥ न्हावें भीमाजाळें मन भजनीं घोळावें ॥ पुंडलिका भेटावें तव वपु टेळावें ॥ जय० ॥ ४ ॥ थकलों येराझारीं बहुविध संसारीं ॥ तुज विस्मरलों दुःखें अनुभविलीं सारीं ॥ ध्यानीं यावें विठ्ठल पीतांबरधारी ॥ नारायणदासा न्या भवनिधिपरपारीं॥ जय० ॥५॥

(चालललिताची.) १८

ओंवाळूं आरती माझ्या पंढरीराया ॥ सर्वभावें शरण आलों तूझिया पायां ॥ ध्रु० ॥ सर्व व्यापुनि कैसें रूपराहिलें अकळ ॥ तो हा गवळ्याघरीं झाला कृष्ण गोपाळ ॥ ओंवा० ॥ १ ॥ स्वरूप गुणातीत अवतार धरी ॥ तो हा पांडुरंग उभा वीटेवरी ॥ ओंवा० ॥ २ ॥ भक्तांच्या काजा कैसा रूपासी आला ॥ ब्रीदाचा तोडरू चरणीं मिरवीला ॥ ओंवा० ॥ ३ ॥ आरतें आरती कैसी ओंवाळीली ॥ वाखाणितां कीर्ति वाचा परतली ॥ ओंवा० ॥ ४ ॥ भावभक्तीबळें होसी कृपाळू देवा ॥ तुका म्हणे तुझ्या नकळती मावा ॥ ओंवाळूं० ॥ ५ ॥

(चालवरची.) १९

गावों नाचों विठो करूं तुझा अनुवाद ॥ जिकडे पाहें तिकडे सर्वमय गोविंद ॥ १ ॥ आनंद रे विठोबा झाला माझे मनीं ॥ देखिलीं विटेसहित पाउलें लोचनीं ॥ २ ॥ न करिं तपसाधनें मुक्तीचे सायास ॥ हाची जन्मोजन्मीं गोड भक्तीचा रस ॥ ३ ॥ तुका म्हणे आम्हां प्रेमाउणें तें कायी ॥ पंढरीचा राणा सांठविला हृदयीं ॥ ४ ॥

(चाल साधी.) २०

काय तुझा महिमा वर्णूं मी कीती ॥ नाममात्रें भवपाश पैं तुटती ॥ पाहतां पाऊलें हीं श्रीविष्णूमूर्ती ॥ कोटीकूळांसहित जग ते उद्धरती ॥१॥ जय देव जय देव जय पंढरिराया ॥ करोनियां कुर्वंडी सांडीन काया ॥ ध्रु० ॥ मंगळ आरतीचा थोरहा महिमा ॥ आणिक द्याया नाहीं तीस ती उपमा ॥ श्रीमुखासहित देखे जो कर्मा ॥ पासूनि सुटे जैसा रवि नाशी तमा ॥ जय० ॥ २ ॥ धन्यव्रतकाळ हे एकादशी ॥ जागर उपवास घडे जयासी ॥ विष्णूचें पूजन एकभावेंसीं ॥ नित्यमुक्त पूज्य तीन्हीं लोकांसी ॥ जय० ॥ ३ ॥ न वचे वायां काळ जे तूज ध्याती ॥ अखंड तूझा वास तयांच्या चित्तीं ॥ धाले सुखें सदा प्रेमें डुल्लती ॥ तीर्थें मिळणी वास तयांचा पाहती ॥जय०४॥ देव भक्त तूंची झालासी दोन्ही ॥ वाढावया सूख भक्ति हे जनीं ॥ जडजीवां उद्धार व्हायालागोनी ॥ शरण तूका वंदी पाऊलें दोन्हीं ॥ जय देव० ॥ ५ ॥

(अवतार गोकुळीं हो या चालीवर.) २१

पंढरी पुण्यभूमी ॥ दक्षिण दिग्वाहीनी ॥ तीर्थ तें चंद्रभागा ॥ महापातकधूणी ॥ उतरलें वैकुंठ ॥ महासुख मेदीनी ॥ १ ॥ जय देवा पांडुरंगा ॥ जय अनाथनाथा ॥ आरती ओंवाळीन ॥ तुह्मा लक्ष्मीच्या कांता ॥ ध्रु० ॥ नित्य नवा सोहळा हो ॥ महावाद्यांचा गजर ॥ सन्मुख गरुडपारीं ॥ उभा जोडोनी कर ॥ मंडित चतुर्भुज ॥ कटिं मिरवती कर ॥ जय० ॥ २ ॥ हरिनामकीर्तनें हो ॥ आनंद महाद्वारीं ॥ नाचती प्रेमसूखें ॥ नर तेथिंच्या नारी ॥ जीवन्मुक्त लोक ॥ नित्य पाहती हरी ॥ जय० ॥ ३ ॥ आषाढी कार्त्तिकी हो ॥ गरुडटक्याचे भार ॥ गर्जती नामघोषें ॥ महावैष्णववीर ॥ पापासी रीग नाहीं ॥ असुर कांपती शूर ॥ जय० ॥ ४ ॥ हें सूख पुंडलीकें ॥ कैसें आणिलें बापें ॥ निर्गुणसाकारलें ॥ अह्मालागीं हें सोपें ॥ ह्मणोनी चरण धरूनी ॥ तुका राहिला सूखें ॥ जय दे० ॥ ५ ॥

(अवतार गोकुळीं हो या चालीवर.) २२

सुंदर अंगकांती ॥ मूख भाळ सुरेख ॥ बाणली ऊटि अंगीं ॥ टिळा साजिरा रेख ॥ मस्तकीं मुगुट कानीं ॥ कुंडलतेज फांके ॥ आरक्त दंत हीरे ॥ तैसे शोभले नीके ॥ १ ॥ जय देवा चतुर्भुजा ॥ जय लावण्यतेजा ॥ आरती ओंवाळीन ॥ भव तारीं हो वोजा ॥ ध्रु० ॥ उदार झुंजार हा ॥ जया वानिती श्रूती ॥ परतल्या नेति ह्मणती ॥ तयां न कळे गती ॥ भाट हे चतुर्मूखें ॥ अनुवाद करीती ॥ पांगळीं साही अठरा ॥ रूप न

कळे गती ॥ जय० ॥ २ ॥ ऐकोनि रूप ऐसें ॥ तुजलागीं धुंडीती ॥ बोडके नग्न एक ॥ निराहार चि गती ॥ साधनें योग नाना ॥ तपें दारुण कीती ॥ सांडिलें सूख दिल्हें ॥ संसाराची हो शांती ॥ जय० ॥ ३ ॥ भरोनि माजी लोकां ॥ तिहिं नांदसी एक ॥ कामिनीमनमोहना ॥ रूपनाम अनेक ॥ नासती नाममात्रें ॥ भव पातक शोक ॥ पाउलें वंदितातीं ॥ सिद्ध आणि साधक ॥ जय० ॥ ४ ॥ उपमा द्यावयासी ॥ दुजें काय हें तूज ॥ सत्वासी तत्वसार ॥ तूं मूळ झालासी बीज ॥ खेळसी बाळलीला ॥ अवतार सहज ॥ विनवितो दास तूका ॥ कर जोडोनी तूज ॥ जय० ॥ ५ ॥

(चाल वरची.) २३

सकुमार मुखकमल ॥ निजसार निर्मळ ॥ सांवळी सुनीळ तनू ॥ भ्रमरांग कुरळ ॥ झळकती दिव्यतेजें ॥ दंत माजी पातळ ॥ मिरवलीं मयूरपत्रें ॥ मुकुट कुंडलें माळ ॥ १ ॥ जय देवा जगदीश्वरा ॥ धन्य रखुमाईवरा ॥ आरती करीन काया ॥ ओंवाळीन सुंदरा ॥ ध्रु० ॥ गोजिरें ठाणमाण ॥ भुजा मंडीत चारी ॥ शोभती शंख चक्र ॥ गदा पद्म मोहरी ॥ हृदयीं ब्रह्मपद ॥ बाणलेंसे शृंगारीं ॥ गर्जती चरणीं वांकी ॥ कंठ कोकिळस्वरीं ॥ जय०॥२॥ घवघवीत उटी अंगीं ॥ पावन चंदनाची ॥ ललाटीं कस्तुरीचा ॥ कास पीतांबराची ॥ कटिसूत्र वरि साजीरें ॥ प्रभा वर मोतीयांची ॥ संगीत सकळ मुद्रा ॥ पाऊलें कुंकुमाचीं ॥ जय० ॥ ३ ॥ सौभाग्यसुखसागर ॥ गुणलावण्यखाणी ॥ लाघवी दीनवत्सल ॥ विश्व लाविलें

ध्यानीं ॥ आश्चर्य देव करिती ॥ ऋषि राहिले ध्यानीं ॥ धन्य ते प्रसवली ॥ ऐसिया नंदपत्नी ॥ जय० ॥ ४ ॥ वर्णितां ध्यानमहिमा ॥ श्रुति राहिल्या नेती ॥ रविकोटी चंद्र तारा ॥ प्रकाशा न तुळती ॥ उदार सूररंग ॥ गंभीर आनंद-मूर्ती ॥ तुकयाबंधु ह्मणे ॥ स्तवूं मी काय कीती ॥ जय०॥५॥

(चाल साखी.) २४

निर्जरवर स्मरहरधर भीमातिरवासी ॥ पीतांबर जघनीं धर दुस्तर भव नाशी ॥ शरणागतवत्सल पाळक भक्तांसी ॥ चाळक गोपीजनमनमोहन सुखराशी ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय पांडुरंगा॥ निरसीं ममसंगा निःसंगा भवभंगा ॥ ध्रु०॥ अणिमा गरिमा लघिमा नेणति तव महिमा ॥ नीलोत्पल दल-विमल घननीळ तनु श्यामा ॥ कंटकभंजन सज्जन मानस वि-श्रामा ॥ राघवदासीं विगलितकामा निष्कामा ॥ जय० ॥२॥

आरत्या दशावतारांच्या

(जयजय त्र्यंबकराज० याचालीवर.) १

आरती सप्रेम जय जय विठ्ठल परब्रह्म ॥ भक्तसंकटीं नानास्वरुपीं स्थापुनि स्वधर्म ॥ ध्रु० ॥ अंबऋषीकारणें गर्भवास सोसीशी ॥ वेद नेले चोरुनि ब्रह्मचा आणुनियां देसी ॥ मत्स्यरूपी नारायण सप्तहिसागरधुंडीसी ॥ हस्त लागतां शंखासूरा तूझा वर देशी ॥ आरती० ॥ १ ॥ रसातळासीं जातां पृथ्वी पाठीवर घेसी ॥ परोपकाराकारणें देवा कांसव झा-

ळासी ॥ दाढे धरुनी पृथ्वी नेतां वराहरूप होसी ॥ प्ऱ्हादाकारणें स्तंभीं नरहरि गुरगुरसी ॥ आरती० ॥ २ ॥ पांचवे अवतारीं बळिच्या द्वाराला जासी ॥ भिक्षे स्थळ मागुनी बळिला पाताळा नेसी ॥ सर्व समर्पण केलें ह्मणउनि प्रसन्न त्या होसी ॥ वामनरूप धरुनी बळिच्या द्वारीं तिष्ठसी ॥ आरती० ॥ ३ ॥ सहस्रार्जुन मातला जमदग्नीचा वध केला ॥ कष्टी ते रेणुका ह्मणुनी सहस्रार्जुन वधिला ॥ निःक्षत्री पृथ्वी दान दिधली विप्रांला ॥ सहावा अवतार परशुराम प्रगटला ॥ आरती० ॥ ४ ॥ मातला रावण सर्वां उपद्रव केला ॥ तेहतिस कोटी देव बंदी हरिलें सीतेला ॥ पितृवचनालागीं रामें वनवास केला ॥ मिळोनि वानरसहित राजाराम प्रकटला ॥ आरती० ॥५॥ देवकीवसुदेवबंदीमोचन त्वां केलें ॥ नंदाघरीं जाउनि निजसुख गोकूळा दिधलें ॥ गोरसचोरी करितां नवलक्ष गोपाळ मिळविले ॥ गोपिकांचें प्रेम देखुनि श्रीकृष्ण भुलले ॥ आरती० ॥ ६ ॥ बौद्ध कलंकी कलियुगीं अधर्म हा अघवा ॥ सांडुनि नित्यधर्म सोडुनि नंदाची सेवा ॥ म्लेछमर्दन करिसी ह्मणोनि कलंकि केशवा ॥ बहिरविजान्हवि द्यावी निजसुखनंदाची सेवा ॥ आरती० ॥ ७ ॥

(चाल वरप्रमाणें.) २

जय जय पयोधिवासा सदया धरुनी दश अवतार ॥ सज्जन पाळुनि दुर्जन वधुनी उतरीसी भूभार ॥ ध्रु० ॥ मत्स्यअवतार घेवुनि पहिला करिसी वेदोद्धार ॥ शंखासुर मारुनियां ब्रह्मा तोषविला निर्द्धार ॥ कूर्मावतारीं मंदर धरुनी नि-

जपृष्ठीवरि भार ॥ जलधी मथुनी चवदा रत्नें काढुनि देसी सार ॥ जय० ॥ १ ॥ वराहरूपें पृथ्वी धरुनी दाढेवरि हा काळ ॥ रसातळ शोधुनियां वधिला हिरण्याक्ष विक्राळ ॥ होउनियां नरसिंह फाडिला हेमकशिपु अंत्राळ ॥ भक्तशिरोमणि प्रल्हादातें पदवी दिधली विशाळ ॥ जय० ॥ २ ॥ बटुवामनरूपें त्वां छळिला इंद्रास्तव बळिराज ॥ द्वारपाळ होउनियां त्याचा राहसी भक्तजनकाज ॥ परशुराम तूं देवा सहावा मारुनि क्षत्रिसमाज ॥ निक्षेत्री महि करुनी दिधली विप्रांतें महाराज ॥ जय० ॥ ३ ॥ रामावतारीं एकबाण एकपत्निव्रत रणधीर॥ मारुनि दुष्ट राक्षस रावण धन्य होसि रघुवीर ॥ कृष्णावतारीं विविधक्रीडा कौतुक करुनि रुचीर ॥ निर्वैरी महि करुनी स्थापिसि सद्धर्मासि रुचीर ॥ जय० ॥ ४ ॥ बौद्धरूप त्वां धरिलें देवा भोगविसी कृतकर्म ॥ कल्कीरूपें म्लेच्छ वधोनी निर्मिसि आश्रमधर्मं ॥ यापरि अनेकरूपें भूमी पाळिसि इतुकें कर्म ॥ मंगीशात्मज शांतस्वरुपीं पाहे अद्वयवर्म ॥ जय० ॥ ५ ॥

आरत्या श्रीगुरूच्या.

(चाल साकी.) १

स्वानुभवें भवतारक जय सद्गुरु मौनी ॥ वेदप्रगीत निजगुजरहस्य प्रकटोनी ॥ मृगजलवत जग मिथ्या सर्वहि निरसोनी ॥ स्वानंदामृतचिन्मय प्रकटसि हृद्भुवनीं ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय सद्गुरु मौनी, श्रीसद्गुरु मौनी ॥ हृद्भुसि

ब्रह्मानंदें अतिप्रेमें करुनी ॥ध्रु०॥ अखंड परमानंदचि विसरुनि हेप्राणी ॥ अविवेकें अपणातें जीवचि मानोनी ॥ विषवत विषयसुखातें सुख हें कल्पोनी ॥ पावति अतिदुःखचि ते हिंडति बहुयोनी ॥ जय० ॥ २ ॥ दुर्लभदुर्लभ त्यांतहि पुण्यकृत कोणी ॥वैराग्याद्यधिकारी भाविक वरदानी ॥ तत्तद्भक्तीस्तव तूं सगुणाकृतिधरुनी ॥ त्यात्या स्थळासि जाउनि तारिसि ते प्राणी ॥ जय० ॥ ३ ॥ दृढतरवैराग्यानें विषयेच्छा हरिली ॥ प्रपंच निरसुनि बुद्धी स्वरुपीं मेळविली ॥ देहद्वाराशीं नरवरनगरी हे त्यजिली ॥ रघुनाथीं गुरुचरणीं भगवन्मति रमली ॥ जय० ॥ ४ ॥ त्वंपदतत्पदसाक्षी सन्मय सुखराशी ॥ अंतरबाहेर सर्वहि व्यापुनि तूं असशी ॥ विरहितगुरुभक्ती जे त्यांतें नाढळसी ॥ लक्ष्मण वंदित आत्मा अभेदचरणासीं ॥ जय देव० ॥ ५ ॥

(आरती ज्ञानराजा या चालीवर.) २

जय देवा गुरुराया ॥ ब्रह्मानंद हे आचार्या ॥ आरती ओंवाळीतों ॥ स्वामी रघुराया ॥ ध्रु० ॥ अज्ञानभ्रांतियोगें ॥ जगीं लोपलें ज्ञान॥ प्रकटोनि जनस्थानीं ॥करुनि अज्ञानखंडन ॥ अधिकारी शिष्यजीव ॥ करि ब्रह्मपरिपूर्ण ॥ जय० ॥ १ ॥ तत्त्वंपदजीवेशांची ॥ छेदुनि वाच्यांशउपाधी ॥ लक्ष्यार्थें साक्षिबोधें ॥ करिसी ऐक्य असिपदीं ॥ अखंड स्वस्वरूपीं ॥ स्थापिसी तूं परमानंदीं ॥ जय० ॥ २ ॥ जगद्भ्रमविवर्तांचें ॥ अधिष्ठान तूं साचार ॥ अनंतब्रह्मांडांचे ॥ खालीं मध्यें आणि वर ॥ मौनी ह्मणे तूंची सर्व ॥ रामा व्यापक निर्धार ॥ जय देवा० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) ३

देहत्रय निरसीतां चिन्मय जें उरलें ॥ तें मी ऐसें तुझि-या वचनें जाणवलें ॥ पांचांच्या अन्वयें अवघें समरसलें ॥ ज्ञात्रादिकत्रिपुटींचें भानहि मावळलें ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय सद्गुरुनाथा ॥ तव पददर्शनमात्रें हरली भवव्यथा ॥ ॥ ध्रु० ॥ आहे नाहीं पण याविरहित मी साचा ॥ माझ्याठायीं व्यापक स्थितिलय विश्वाचा ॥ तेथें भेदाभेद मायिक तो कैंचा ॥ घडला अनुभव ऐसा प्रकार स्वामीचा ॥ जय० ॥ २ ॥ जें कांहीं बोलणें जललहरिप्राय ॥ त्याहुनि वर भिन्नत्वें विनवावें काय ॥ आतां मौन्यें तूझे वंदावे पाय ॥ गोसावीनंदन सहजचि चिन्मय ॥ जय० ॥ ३ ॥

(आरती ज्ञानराजा या चालीवर.) ४

आरती सद्गुरूची ॥ सुखकल्पतरूची ॥ सच्चिदानंदनामें ॥ गातां अतर्क्य रूची ॥ ध्रु० ॥ चिच्छक्ति सत्व झालें ॥ ज्ञान प्रत्यया आलें ॥ सत्पदात्मचि तेव्हां ॥ नाम चित्पद केलें ॥ आरती०॥१॥ इंद्रियां विश्वगम्य ॥ रजतमहीं शम्य ॥ सत्पदीं भासताहे ॥ दोरीभुजगोपम ॥ आरती० ॥२॥ सत्व हें उपनेत्र ॥ त्याणें पाहाती नेत्र ॥ पाहणें नेत्रधर्म ॥ हा उपनेत्र हेतुमात्र ॥ आ० ॥ ३ ॥ सत्पद अधिष्ठान ॥ तेंची चित्पदज्ञान ॥ ऊठतां ज्ञानशक्ती ॥ नसे वस्तूची आन ॥ आ० ॥ ४ ॥ शर्करा शुभ्र साची ॥ गोडी चाखतां तीची ॥ वस्तूसी बोध नाहीं ॥ रीति अनुभवाची ॥ आ० ॥ ५ ॥ दृष्टीसी शुभ्ररूप ॥ गोड नसतें-रूप ॥ सच्चिदानंद तीन्ही ॥ पिंड एकस्वरूप ॥ आ० ॥ ६ ॥

सुषुप्तीमाजी ऊरे ॥ नित्यसूख तें स्फूरे ॥ लाभ तो बोलवेना॥ जेथें मनही मूरे ॥ आ० ॥ ७ ॥ मृगास जळ भेटे ॥ सूख विषयीं वाटे ॥ विषयमृगजळ ॥ ऊर धांवतां फूटे ॥ आर०॥८॥ ॥ इंद्रियां भोग लाहो ॥ दोहीं तरंग देहो ॥ दोहींत अंत्य वस्तु ॥ तेची आनंदडोहो ॥ आ० ॥ ९ ॥ श्रीगुरू स्वात्मयोगी ॥ तो चित्स्वरूपा भोगी ॥ वामन भाग्यवंत ॥ अनुभवीया जगीं ॥ आरती० ॥ १० ॥

(चाल वरप्रमाणें) ५

आरती सद्गुरूची ॥ सुखकल्पतरूची ॥ सच्चिदानंदनामें ॥ गातां अतर्क्य रूची ॥ ध्रु० ॥ देह हा सात वीती ॥ ते मी ऐसी प्रतीती ॥ नसोनि विश्वकर्त्ता ॥ दावी करुणामूर्ती ॥ आ० ॥ १ ॥ देहात्मबुद्धि खोटी ॥ नासोनियां कोटि कोटी ॥ ब्रह्मांडरचना हे ॥ दावी माझीये पोटीं ॥ आ० ॥ २ ॥ संन्यासरूप देवें ॥ धरियेलें वासुदेवें ॥ गुरुत्वें उद्धरीलें ॥ तया देवाधिदेवें ॥ आ० ॥ ३ ॥ ज्यामनें आठवीतों ॥ मन तेंही तोची होतो ॥ मीं करूं काय आतां ॥ माझें मीपण ही तो ॥ आ० ॥ ४ ॥ वामनें बुद्धिदेहीं ॥ देहाएवढी तेही ॥ स्वानंदसिंधु केली ॥ जेथें द्वैत नुरे कांहीं ॥ आ० ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) ६

श्रीसद्गुरुपदकमलं विशदप्रभममलं॥ चित्सुखसुमधुरसालंभक्तयंबुजनालं॥ यमनियमादिमृणालं चिरसुस्थिरकमलं ॥ सन्निधषट्पदमालं शरणोन्मुखबालं ॥ १ ॥ श्रीदेशिक जय देशिक जय नाथ स्वामिन् ॥ नीराजितमपि वंदे पंक्तित्रयशालिन् ॥ ध्रु० ॥

नवधाकृतिनवमग्रहनवमनुलिपिवलियं ॥ षोढालिपविरचितमपि यंत्रं तव विलयं ॥ ललिताकारविराजितसिद्धीयूतोयं ॥ प्रसन्नवदनं देवं वरदाभयसदयं ॥ श्रीदे० ॥ २ ॥ मृदुतरसुभगशरीरं शशिमुक्ताहारं ॥ त्रिभुवनभुवनाधारं निगमागमसारं ॥ आद्यप्रकृतिविहारं नमदघनिःसारं ॥ निर्गतसर्वविकारं सुखपारावारं ॥ श्रीदेशि० ॥ ३ ॥ मतचंदनकुसुमांबरकालागरुधूपं ॥ घृतयुगदीपं षड्रसनैवेद्यापूपं ॥ सीतामृतयुगसत्कृततांबूलैः स्वल्पं ॥ छत्रध्वजचामरकरसेवनपरभूपं ॥ श्रीदे० ॥ ४ ॥ विधिमुखसुरमुनिकिन्नरपन्नगनुतिगीतं ॥ मृदंगवीणातालध्वनिहाहाधीतं ॥ नृत्ये सुरललनाभिः सप्तस्वरगीतं ॥ भट्टजिसुतगोपालं स्वांताच्यानियुतं ॥ श्रीदे० ॥ ५ ॥

(संत सनकादिक भक्त० या चालीवर) ७

शांतीकल्याण सहजानंद आरती ॥ अखंड ओंवाळूं कृष्णा कैवल्यपती ॥ १ ॥ आरती रे माझ्या प्राणवल्लभा ॥ जिकडे पाहावा तिकडे अनघा सद्गुरू ऊभा ॥ ध्रु० ॥ अलक्षाचें लक्ष तेथें कैंचें लक्षण ॥ सद्गुरूची आरत न कळे जन ॥ आर० ॥ ॥ २ ॥ नित्य हरीकथा नित्यानंद दिपवाळी ॥ नित्य गणेशदास नीरांजन ओंवाळी ॥ आरती० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) ८

ब्रह्मानंदसुखाचा तूं कंद बापा ॥ भावा तीता हरसी दासत्रयतापा ॥ अगाध महिमा तूझा कोण करी मापा ॥ मंगळधामा रामा सद्गुरु निष्पापा ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय अलक्षलक्षा ॥ जय गुरुराज दयाघन विश्वांतरसाक्षा

॥ ध्रु० ॥ होउनि सकृप मूढां तूं हातीं धरसी ॥ अघनग भस्म करोनी त्यांतें उद्धरिसी ॥ स्पर्शुनि मस्तकिं पाणीं त्यां ब्रह्म करिसी ॥ आत्मस्वरूपा दाविसि होउनियां अरसी ॥ जय० ॥ २ ॥ अग्नी काष्ठां देतो अपुलें रूप जसें ॥ आपण करिता प्रेमें शिष्यांलागिं तसें ॥ शिष्यांचें तव स्मरणें भवभय नासतसे ॥ सदैव ब्रह्मस्वरुपी होउनि राहतसे ॥ ॥ जय० ॥ ३ ॥ ऐसा तूं गुरुराया विश्वाचा दाता ॥ सकृप होउनि कळवीं मजला वेदांता ॥ महाराजा अजुनी तरि अंत किती पाहतां ॥ दास ह्मणे मी बुडतों काढिं धरुनि हाता ॥ जय० ॥ ४ ॥

(चाल साधी.) ९

जय देव जय देव जय सद्गुरुनाथा ॥ स्तुति करितां शिणल्या तव निगमागमगाथा ॥ ध्रु० ॥ मनवाणीचा प्रवेश त्वद्रूपीं नाहीं ॥ फणिवर श्रुति बोले ना ज्यापरतें कांहीं ॥ सच्चित्तत्त्वंपद हे रतिघटना नाहीं ॥ अत्यानंदातितसुख चिद्गगनीं पाहीं ॥ जय० ॥ १ ॥ हिमकर बहुतापापह वरि तुलना नाहीं ॥ दिनकरकुलवरकोटी तेजा सम नाहीं ॥ जगदाभासाबोधें मोडुनि लवलाहीं ॥ शून्यांतीं तन्मयमन मुनि ध्याती कांहीं ॥ जय० ॥ २ ॥ लवपल जनमन जडलें जरिकां तव नामीं ॥ अत्यद्भुतकरणी शुचि होतों बहुकामीं ॥ कळतें शुद्धनिरंजन निर्मळ जो तो मी ॥ मुळमायातित होउनि राहें निजधामीं ॥ जय० ॥ ३ ॥ तो महिमा पहातेपण टाकुनि निजनयनीं ॥ पाहुनि तन्मय राहें सच्चिद्घनगगनीं ॥ अद्व

यब्रह्मानंदामृत प्राशन करुनी ॥ नारायण वंदन करि सद्गुरुच्या चरणीं ॥ जय० ॥ ४ ॥

(संत सनकादीक भक्त० या चालीवर.) १०

सगुणा हे आरती निर्गुण ओंवाळूं ॥ कल्पनेचें घृत घालूं दीप पाजळूं ॥१॥ ओंवाळूं आरती सद्गुरूनाथा, श्रीगुरूनाथा ॥ भावें चरणकमळावरी ठेविला माथा ॥ ध्रु० ॥ अविद्येचा मोह पडला उपडोनी सांडूं ॥ आशा मनशा तृष्णा काम मोह कुरवंडूं ॥ ओंवाळूं० ॥ २ ॥ सद्गुरूचें पूजन केलें षोडशोपचारीं ॥ रामानंद जीवन्मुक्त झाला संसारीं ॥ ओंवाळूं० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) ११

दावुनि साक्षी अंतरिं भवभय छेदीलें ॥ कारण भेदुनि करणां चरणीं वेधीलें ॥ सर्वहि चिन्मय निश्चल यारिति बोधीलें ॥ वेधाबोधापरतें घनमंडल दीलें॥ १ ॥ जय देव जय देव जय सद्गुरुनाथा ॥ आरति आरत तव पदिं ठेवूं निजमाथा ॥ जय० ॥ ध्रु० ॥ समता देउनि ममता माया निरसीली ॥ सबाह्य अभ्यंतरिं ही संवित् प्रगटीली ॥ अलभ्यलाभें देहबुद्धी निवटीली ॥ द्वैताद्वैतापरती निजप्राप्ती दिधली ॥ जय० ॥ २ ॥ त्रिपुटी ग्रासुनि लावुनि मुळानुसंधाना ॥ प्रेमानंदें दिधलें समाधिव्युत्थाना ॥ उदयो अस्त दोनी गेलेऽस्तमाना ॥ केशवयोगी भोगी निजात्ममहिमाना ॥ जय० ॥ ३ ॥

(संत सनकादीक भक्त० या चा०.) १२

नवल गुरुरायाची धन्य आरती ॥ ब्रह्मा विष्णु रुद्र जय जय ह्मणती ॥ ध्रु० ॥ वेदां शास्त्रां आणि अठरापुराणां ॥

सद्गुरुची आरती न कळे जना ॥ नव० ॥ १ ॥ सिद्ध मुनि ऋषी तटस्थ पाहती ॥ न कळे न कळे ऐसें आह्मां बोलती ॥ नव० ॥ २॥ रमावल्लभदासीं अलभ्यप्राप्ती ॥ सकळीक मिळोनि जय-जयकारें गर्जती ॥ ३ ॥

(चाल वरची.) १३

दीननाथा दीनबंधू दयाळा ॥ पतितोद्धारकब्रीदा भक्तवत्सला ॥ शरण येती त्याला आनंदें वेळा ॥ परब्रह्मसूख देसी प्रेमळा ॥ १ ॥ जय देव जय देव स्वामी समर्था ॥ आरती ओंवाळूं तव चरणीं माथा ॥ ध्रु० ॥ तुजवांचुनि कोणी नाहीं आह्मांसी ॥ माता पिता बंधू मित्र तूं होसी ॥ उरौसीचे तिरीं सज्जनगिरिवासी ॥ भावें लक्षूं जातां भवपार करिसी ॥ २॥ ॥ जय देव० ॥

(चाल साधी.) १४

मौजेची आरती मौजेचा देव ॥ मौजेचा ही भक्त करिती उत्साह ॥ मौजेचा येथें धरुनी दृढ भाव ॥ मौज तेथें प्रगटे श्रीसद्गुरुराव ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय मौजरूपा ॥ नाना मौजा करिसी केशवगुरुरूपा ॥ ध्रु० ॥ मौजेची आरती मौजेचें घृत ॥ पंचप्राण उजळुनि लावियली ज्योत ॥ जिकडे पहावें तिकडे मौज भरीत ॥ सर्वांघटीं भरला तो मौजनाथ ॥ ॥ जय० ॥ २ ॥ मौजेची आरती मौजेचें गान ॥ मौजेचें येथें जाहलें कीर्तन ॥ मौजेवांचुनि न दिसे आणिक शिव दीन ॥ मौज पाहतां तेथें न भासे विघ्न ॥ जय० ॥ ३ ॥

(संतसनकादीक भक्त० या चा० .) १५

ब्रह्माविष्णुहरादिक मानसीं ध्याती ॥ सुरवर किन्नर नारद तुंबर कीर्तनीं गाती ॥ अगम निगम शेष स्तवितां मंदली मती ॥ तो तूं अह्मा पूर्णकामा मानवां प्राप्ती ॥ १ ॥ जय जय आरती श्रीगुरुस्वामी समर्था, दयाळा स्वामी समर्था ॥ कायावाचा जीवें भावें ओंवाळीन आर्ता ॥ ध्रु० ॥ ऋषिवर मुनिवर किन्नर देवा तुझे स्थापिले ॥ षड्दर्शनमित्तगुमानिपंथचालिले ॥ अपरंपरा परात्परा पार न कळे ॥ पतीतप्राणीपदालागुनी कल्याण झालें ॥ जयज० ॥ २ ॥

आरती विश्वंभराची.

(आरती ज्ञानराजा याचालीवर.) १

आरती विश्वंभरा ॥ पूर्णसाक्षी ओंकारा ॥ सदयन व्यापूनीयां ॥ योगीवृंदमाहेरा ॥ ध्रु० ॥ निर्गुण निरामया ॥ निर्विकारा अद्वया ॥ सच्चिदानंदरूपा ॥ निरंजना अव्यया ॥ आरती० ॥ १ ॥ अचपळा शाश्वता ॥ निर्मळा हो अच्यूता ॥ सोज्वळा शुद्धबुद्धा ॥ नित्य सत्य अनंता ॥ आरती० ॥ २ ॥ ब्रह्मादिदेववंद्या ॥ परमवेदांतवेद्या ॥ अपार रूप तूझें ॥ शक्तीसमेत आद्या ॥ आरती० ॥ ३ ॥ सहस्रमुखीं शेषें ॥ वर्णियेला विशेषें ॥ न कळे परी पार ॥ गाती नारद घोषें ॥ आरती० ॥ ४ ॥ उद्दालिका तापीतीर ॥ जया सन्निध अवतार ॥ प्रगटोनी धर्मासी तूं ॥ पापी तारीयेले थोर ॥ आरती० ॥५॥

शरण मी तूज आतां ॥ पायीं ठेवियेला माथा ॥ संतोषें सूता रक्षीं ॥ गुरु विश्वंभरनाथा ॥ आ० ॥ ६ ॥

आरत्या पंचायतनाच्या.

(चाल साधी.) १

जय देव जय देव जय सुखकरमूर्ती ॥ गणपति शिव हर भास्कर अंबा सुखमूर्ती ॥ ध्रु० ॥ अघसंकटभयनाशन सुखदा विघ्नेशा ॥ आद्या सुरवरवंद्या नरवारणवेषा ॥ पाशांकुशधर सुंदर पुरवीशी आशा ॥ निजवर देउनि हरिसी भ्रांतीच्या पाशा ॥ जय० ॥ १ ॥ नंदीवहना गहना पर्वतजारमणा ॥ मन्मथदहना शंभो वातात्मजनयना ॥ सर्वोपायविवर्जिततापत्रयशमना ॥ कैलासाचलवासा करिती सुरनमना ॥ जय०॥२॥ पयसागरजाकांता धरणीधर शयना ॥ करुणालय वारिसि भय वारिजदलनयना ॥ गरुडध्वज भजनप्रिय प्रभु पीतवसना ॥ अनुदिनिं तव कीर्तनरस चाखो हे रसना ॥ जय० ॥ ३ ॥ पद्मप्रबोधकरणा नेत्रभ्रमहरणा ॥ गोधनबंधनहर्ता दैदीप्याभरणा ॥ किरणस्पर्शें वारिसि या तमआवरणा ॥ शरणागतभयनाशन सुखवर्धनकरणा ॥ जय० ॥ ४ ॥ त्रिभुवनउत्पतिपालन करिसी तूं माया ॥ नाहीं तुझिया रूपा दुसरी उपमा या॥ तूझे गुणगण महिमा न कळे निगमा या ॥ करुणा करिसी अंबे मन विश्रामाया ॥ जय० ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) २

जय देव जय देव जय पंचकमूर्ती ॥ गणपति शक्ती सूर्या हरि हर घनदीप्ती ॥ ध्रु० ॥ गजवदना सुखसदना गिरिजानंदना ॥ लंबोदर करुणाकर मानसमोहना ॥ एकदंता प्रथमा प्रभु मूषकवहना ॥ वंदिति सुरनर भावें कलिकल्मषदहना ॥ ॥ जय० ॥ १ ॥ आदी शक्ती सदये दुर्गे निजधैर्ये ॥ अंबे सकळारंभे धरितां तव पाय ॥ माझें मीपण समुळीं विसरूनि जाय ॥ काय सांगूं गोडी मनउन्मनि जाय ॥ जय० ॥ २ ॥ दिनकर सुखकर सुंदर सीता तमनाशा ॥ निजतेजाच्या अंशें व्यापुनि दशदीशा ॥ तुजविण न कळे मार्ग स्वयंप्रकाशा ॥ सकळांचा तूं नेत्र जय परमपुरुषा ॥ जय० ॥ ३ ॥ लक्ष्मीरमणा पूर्णा भुजगारीवहना ॥ चतुर्भुज पीतांबरधर शेषशयना ॥ अरिमर्दन गोवर्धनधर वारिजनयना ॥ तुझिया स्मरणमात्रें सुख नारायणा ॥ जय० ॥ ४ ॥ दीनोद्धारी गौरीवल्लभ मदनारी ॥ भवगजपंचानन तूं शंभो त्रिपुरारी ॥ देवेश्वर देवोत्तम भक्तां साहकारी ॥ विनवी ज्ञानदेव हृदयामाझारी ॥ जय० ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) ३

जय जय सुरराडच्युत परमहिमस्फूर्ते ॥ गौरीशपते ऽरुण शुभकर सुखकर मूर्ते ॥ ध्रु० ॥ श्रीधर पुरहर मुखसुरनरनतपद जिष्णो ॥ जिष्णो मंतुसहिष्णो भगवन्प्रभविष्णो ॥ त्वामर्चित्वा वंदे बहुमंदे मयि ते ॥ हृदयं सदयं स्यान्मद्भक्तिस्त्वयि दयिते ॥ जय० ॥ १ ॥ श्रीमच्छंकर दशकर भो अज

पंचास्यं ॥ प्रणतस्त्वां सदुपास्यं भवगजपंचास्यं ॥ गौरी-सहितं सुहितं देवासुरमहितं ॥ याचामः सद्भक्तिं त्रिजगत्परमहितं ॥ जय० ॥ २ ॥ करींद्रवदनं करुणासदनं मुनिसदनं ॥ निजशोभाजितमदनं विघ्नव्रजकदनं ॥ बहुधार्चामि गणेशं सुरवरदैकरदं ॥ त्वामिह याचे करुणां भवसिंधौ करदं ॥ जय० ॥ ३ ॥ श्रीसूर्यं सुरवर्यं प्रभजेऽहं तरणिं ॥ गायत्रीमंत्रार्थं भवाब्धिसत्तरणिं ॥ प्रतिसंध्यं ध्येयं त्वां सुरमर्त्यैररुणं ॥ वंदे जगदाभासं प्रेरकमतिकरुणं ॥ जय० ॥ ४ ॥ भगवति भवतीं देवीमर्चामः परमां ॥ कालीं सरस्वतीं तां च रमां स्वोपरमां ॥ एकां त्रितनुं मूलप्रकृतिं निजजननीं ॥ मुहुर्नमामः कुसुमेष्वपि बहुसुखजननीं ॥ जय० ॥ ५ ॥ एवं परमेश्वरमप्येकं वै संतं ॥ पुरुधार्चामि स्वरुचा बहुधा भासंतं ॥ भजतामविरोधधिया फलमप्यविरुद्धं ॥ काशीनाथोपाध्यायमतं त्वतिशुद्धं ॥ जय जय० ॥ ६ ॥

(चाल साधी.) ४

त्वमादिकारणमीशः श्रुत्या अपि धुंडे ॥ त्वमेव परमं तत्त्वं मृग्यं गणधुंडे ॥ त्वमेकदंतः करिमुख सुमुखो जय धुंडे ॥ दूर्वाप्रियलंबोदर सच्चित्सुखधुंडे ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय सर्वोत्तममूर्ते ॥ नीराजनमवलोकय पंचायितकीर्ते ॥ ध्रु० ॥ वैकुंठाधिप माधव पीतांबर विष्णो ॥ शेषासन गरुडासन नारायण विष्णो ॥ गोपीवर गोवर्धन शैलोद्धर विष्णो ॥ गोपीधर गोपालक गोकुलकुलविष्णो ॥ जय देव० ॥ २ ॥ शिवशिव हरहर शंकर शशिशेखर शंभो॥ मदनांतक मायाधर

गंगाधर शंभो ॥ भस्मोद्धूलित पुरहर वृषभासन शंभो ॥ व्यालाजिन हालाहलभालानलशंभो ॥ जय देव० ॥ ३ ॥ उदयाचल शिखराग्रे उदित स्त्वं भानो ॥ कुरुषे जलमयमुदाधिं सर्वेस्वैर्भानो ॥ कर्मारंभे सकले त्वं मूलं भानो ॥ त्वत्तः परमं दैवं जाने न हि भानो ॥ जय देव० ॥ ४ ॥ जय जय गुणमयजननि प्रणवात्मन् दुर्गे ॥ त्रिगुणातीते त्रिपुरे सर्वेश्वरि दुर्गे ॥ सच्चित्सुखदे षोडशविज्ञाने दुर्गे ॥ त्वत्पदकमलासक्तं तारय मां दुर्गे ॥ जय देव० ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) ५

जय जय कारुण्य निधे नतकामितपूर्ते ॥ श्रीगणपति हरि शंकररविअंबामूर्ते ॥ जय देव जय देव ॥ ध्रु० ॥ गजवदना देवा तूं विश्वाचा कर्त्ता ॥ विद्यांचा सिद्धींचा सिद्धांचा भर्ता ॥ प्रणताहीं सर्वांधी विघ्नांचा हर्ता ॥ लंघिति तव भक्त सुखें मोहमहागर्ता ॥ जय० ॥ १ ॥ श्रीकांता श्रीकृष्णा दुर्लभवरदाता ॥ माता तात प्रभु तूं दीनाचा भ्राता ॥ धाता तूंचि विधाता दानवघनवाता ॥ बा तारीं तुजवांचुनि अन्य नसे त्राता ॥ जय० ॥ २ ॥ श्रीकंठा जगदीशा त्रिपुराच्या काळा ॥ व्यालाधीश्वर हरा शंभो शशिभाळा ॥ पाळा देव ऋषींचा तुजचि ह्मणे पाळा ॥ हालाहलशमना तूं विश्वाच्या आळा ॥ ॥ जय० ॥ ३ ॥ सूर्यासूर्याराध्या त्वद्भजनीं शमतें ॥ दुःख दुरित दारिद्र्य क्षिप्र जसें तम तें ॥ विकसितपद्मकसें जग तव उदयीं गमतें ॥ भ्रमतें तुजवांचुनि बहु पावुनियां रमतें ॥ ॥ जय० ॥ ४ ॥ असुरां वधूनि केली मुदीत महि माते ॥

ते बहुमुखें न शकती गाया महिमा ते ॥ दैवतपंचक एकचि लेश नसे भेद ॥ करितो प्रमाणराज स्पष्ट असे वेद ॥जय०॥५॥

आरतीशनीची.

(अवतार गोकुळीं हो या चालीवर.) १

आरती श्रीशनीदेवा ॥ पद्मकर शिरीं ठेवा ॥ आरती ओंवाळीतों ॥ मनोभावें करुनि सेवा ॥ ध्रु० ॥ सूर्यसुता शनिमूर्ती ॥ तुझी अगाध कीर्ती ॥ एकमुखें काय वर्णूं ॥ शेषा न चले स्फूर्ती॥ आ० ॥ १ ॥ नवग्रहांमाजी श्रेष्ठ ॥ पराक्रम थोर तूझा ॥ ज्यावरी तूं कृपा करिसी ॥ होय रंकाचा राजा ॥ आ० ॥ ॥२॥ विक्रमासारिखा हो ॥ शककर्ता पुण्यराशी ॥ गर्व धरितां शिक्षा केली ॥ बहु छळियेलें त्यासी ॥ आ० ॥ ३ ॥ शंकराच्या वरदानें ॥ गर्व रावणें केला ॥ साडेसाती येतां त्यासी ॥ समूळ नाशासि नेला ॥ आ० ॥ ४ ॥ प्रत्यक्ष गुरुनाथा ॥ चमत्कार दावियेला ॥ नेऊनी शूळापासीं ॥ पुन्हा सन्मान केला ॥ आ० ॥ ५ ॥ ऐसे गुण किती गाऊं ॥ धणी न पुरे गातां ॥ कृपा करीं दीनावरी ॥ महाराजा समर्था आ० ॥ ॥ ६ ॥ दोनी कर जोडोनीयां ॥ रुक्मा लीन सदा पायीं ॥ प्रसाद हाची मागे ॥ उदयकाळ सौख्य दावीं ॥ आर० ॥ ७ ॥

आरती भागवताची.

(चाल भजनाची) १

जय जय भगवन् श्रीमद्भागवताकारम् ॥ हर्यवतारं वंदे त्वामहमविकारं ॥ध्रु०॥ स्कंधैर्द्वादशसंख्यैरध्यायैरंगैः ॥ पंचत्रिंशत्रिशतैः सुखसिंधुतरंगैः॥ शोभितमष्टादशसाहस्रंतमजस्रं ॥ मतिघस्रं संसेवे हतमोहतमिस्रं ॥ जय० ॥ १ ॥ भक्त्यैकपरार्थं त्वां धर्मोत्कर्षपरं ॥ श्रीकृष्णं जानेऽर्जुनमतविख्यातिकरं ॥ आविद्धद्गोपालांगनकृतसुखनिकरं ॥ श्रवणात्कीर्तनमननान्मनात्तापहरं ॥ जय० ॥ २ ॥ अघवात्यासंहारं गोवर्धननिरतं ॥ विधिनारदशुककीर्त्तितमुद्धाराभिरतं ॥ अनिरुद्धार्थकशिवविग्रहिकामप्रभवं ॥ नवरसमभिरामपदं सततोद्धवमभवं ॥ जय० ॥ ॥३॥ त्वद्रससेवी मनुते न परं ब्रह्मसुखं ॥ भक्तिज्ञानविरतयोऽभियंति तं स्वसखं ॥ तं मन्यंते मुनयः कृतनिःशेषमखं ॥ काशीनाथोपि नमति तत्पदयुगलनखं ॥ जय० ॥ ४ ॥

आरत्या अनंताच्या.

(चाल साधी.) १

आगमीं निगमीं तूझा न कळे ची अंत ॥ भक्तीभावें प्रेमें भक्तां वर देत॥मुनिजन लक्षीं लक्षीतां नव्हे तूं प्राप्त॥शेष सहस्रमूखीं वर्णीतां श्रमत ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय श्रीअनंता ॥ आरति ओंवाळूं तुज आनंदभरिता ॥ ध्रु० ॥ भाद्रचतुर्दशि

व्रता जे जन आचरती ॥ षोडश पूजा करुनी ब्राह्मण पूजीती ॥ गोधुमवायन चौदा द्विजांसि अर्पीती ॥ त्यांसी सर्वेहि सिद्धी देसी श्रीपती ॥ जय० ॥ २ ॥ कौंडण्यब्राह्मण व्रत हें आचरला ॥ करुणासागर तया प्रसन्न झाला ॥ भक्तीचा अंकूर त्रिभुवनिं विस्तरला ॥ एका जनार्दनचरणीं नीवाला ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) २

जय देव जय देव अनाथजनबंधो ॥ अनंत सगुणातीता परमामृतसिंधो ॥ ध्रु० ॥ अखंडचिन्मयरूपा सर्वोत्तमलीला ॥ विश्वपटस्थिततंतू विबुधार्चित विमला ॥ अजहरसुरनर किन्नरहरिगुण तूं सकळा ॥ तारिसि अनुभवपंथें दंडिसि कळिकाळा ॥ ॥ १ ॥ जय० ॥ ग्रंथी मनु नवदोरकसूत्रीं तूं वससी ॥ व्रतपद्धति वनवासी धर्मा जाणविसी ॥ भाद्रपदांत चतुर्दशिशुक्ला तिथिदिवसीं ॥ दोरकधारण विधि इतिहासादिकिं कथिसी ॥ ॥ २ ॥ धर्में बहुविधभावें हें व्रत आचरतां ॥ दरिद्रदुःखापासुनि जाहला तो सुटता ॥ प्रतिवर्षीं अनुजांसह नवदोरक यजितां ॥ ममतातमदुर्योधन जाहला मग निरुता ॥ जय० ॥ ॥ ३ ॥ बहुविधधनसंपत्ती संपादुनि धर्में ॥ तव यज्ञें सुरभूसुर तोषवितो धर्मे ॥ तत्पूर्वीं अणि मगही सात्विकमखकर्मे ॥ केलीं अनंतमहिमाव्रतपूजाधर्मे ॥ जय० ॥ ४ ॥ तैंपासुनि सुर नर मुनि हें व्रत आचरती ॥ निजनारीसह दोरकसूत्रांतें यजिती ॥ इहपरलोकीं भोगामोक्षांतें वरिती ॥ कवि गणकात्मजहृद्गत षड्रिपु संहरती ॥ जय० ॥ ५ ॥

आरत्या मारुतीच्या

(चाल साधी.) १

अघटितभीमपराक्रम जय जय हनुमंता ॥ अंजनिबालक ह्मणविसि अपणा बलवंता ॥ उपजत क्षिलाणमात्रें आक्रमिसी सविता ॥ रावणगर्वनिकंदन कपिबलयशदाता ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय मारुतिराया ॥ ब्रह्मसुखामृतसागर वंदित मी सदया ॥ ध्रु० ॥ दुर्घटसागर उडोनि सीतेची शुद्धी ॥ मर्दुनि जंबूमाळी करिसी सद्बुद्धी ॥ भवलंकापुर जाळुनि नावरसी युद्धीं ॥ रघुपतिनिजकार्यांची करिसी तूं शुद्धी ॥ जय० ॥ २ ॥ जिंकिसि विषयसमुद्रा पवनात्मज रुद्रा ॥ निजजनदुःखदरिद्रा पळविसि तूं भद्रा ॥ कपिकुळमंडणचंद्रा हरिं हे जडतंद्रा ॥ सुखकर यतिवर वंदित मौनी पदमुद्रा ॥ जय० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) २

कोटीच्या ही कोटी गगनीं ऊडाला ॥ अचपळचंचळ द्रोणाचळ घेउनि आला ॥ आला गेला आला कामां बहुतांला ॥ वानरकटका चुटका लावुनियां गेला ॥ १ ॥ जय देव जय देव जयजी बलभीमा ॥ आरत ओंवाळूं सुंदर गुणसीमा ॥ ध्रु० ॥ उत्कटबळ तें तुंबळ खळबळली सेना ॥ चळवळ करितां त्यासीं तुळणा दीसेना ॥ उदंड कीर्ती तेथें मन हें बैसेना ॥ दास ह्मणे न कळे मोठा कीं साना ॥ जय० ॥ २ ॥

(चाल साधी.) ३

सत्राणें उड्डाण भुभुःकार वदनीं ॥ करि डळमळ भूमंडळ

सिंधूजळ गगनीं ॥ गडगडलें ब्रह्मांड धोका त्रिभुवनीं ॥ सुरवरनीशाचरां झालीसे पळणी ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय श्रीहनुमंता ॥ तुमचेनीं प्रसादें न भीं कृतांता ॥ ध्रु० ॥ दुमदुमलीं पाताळें उठिला प्रतिशब्द ॥ थरथरला धरणीधर मानीला खेद ॥ कडकडले पर्वत उडुगण उच्छेद ॥ रामीं रामदासा शक्तीचा बोध ॥ २ ॥

(चाल साधी.) ४

मायाशोधाविषयीं तरलासि समुद्रा ॥ मध्यें भयंकरीला करिसी हृच्छिद्रा ॥ नमुनी श्रीला देसी दाशरथीमुद्रा ॥ लंका जाळुनि येसी एकादशरुद्रा ॥ १ ॥ जय देवा जय देवा जय मारुतिराया ॥ जगदुद्धार कराया येसी या ठाया ॥ ध्रु० ॥ रुदन करी राम तया बहुसुखिया केला ॥ सेतू बांधुनि सकपिनेशी लंकेला ॥ दश वदनादिक मारुनि आणिसि सीतेला ॥ दासा बिभीषणाला लंकापति केला ॥ जय० ॥ २ ॥ ती कीर्ती तव अतुला वर्णिल कोण जनीं ॥ तरले दुःखसमुद्रीं बहु नर तव भजनीं ॥ सत्वर पावसि ऐसें कथिलेंसे सुजनीं ॥ तव दर्शनरवियोगें निरसे भ्रमरजनी ॥ जय० ॥ ३ ॥ राहावें ममहृदयीं सदया कपिराया ॥ अखिलहि आधिव्याधी निर्मूल कराया ॥ मन्मननिर्मल व्हावें निस्पृहविचराया ॥ न जसा विलंब उदकीं लवणास विराया ॥ जय० ॥ ४ ॥ या देहीं या नयनीं ब्रह्मचि खेळावें ॥ ज्ञानाग्नीनें संचित सर्वहि जाळावें ॥ क्रियमाणहि बाधेना ऐसें वाळावें ॥ नारायणदासा तव चरणीं पाळावें ॥ जय० ॥ ५ ॥

आरत्या व्यंकटेशाच्या.

(चाल साधी.) १

जय देव जय देव जय दीनकृपासिंधो ॥ वेंकटनाथ स्वचरणशरणागतबंधो ॥ ध्रु० ॥ क्षित्युद्धारं कर्त्तुं विरिंचिसंभूतं ॥ स्वीकृतसूकरमूर्तिं संव्याप्तदिगंतं ॥ ऋषिसुरनुतगुणजातं यज्ञांगैर्वितत ॥ ध्याये लक्ष्मीकांतं शेषाद्रिप्रथितं ॥ जय० ॥ १ ॥ गर्जितपूरितगगनं विस्फारितभुवनं ॥ तनुजलपूतं स्वजनं सुविहितभूनयनं ॥ स्थापितमनुजस्थानं दारितदितिजजनं ॥ हर्षितमुनिगीर्वाणं सेवे गिरिसदनं ॥ जय० ॥ २ ॥ वंदे कमलामोदं सच्चित्सुखकंदं ॥ पालितनिजकृतिवेदं निरस्तभवभेदं ॥ विधिहरपूजितपादं संहारितखेदं ॥ काशीतनुजानंतं दत्तेप्सितवृंदं ॥ जय० ॥ ३ ॥

(आरती ज्ञानराजा या चालीवर.) २

जय देवा वेंकटेशा ॥ महविष्णु हे परेशा ॥ आरती ओंवाळीतों ॥ तुज चिन्मय अविनाशा ॥ ध्रु० ॥ भावार्थ कानगीसी ॥ भक्तांपासीं तूं मागसी ॥ अज्ञान छेदूनीयां ॥ भवसंकट वारीसी ॥ देवोनी स्वात्मबोधा ॥ परमानंदीं तूं ठेवीसी ॥ जय० ॥ १ ॥ तत्त्वंपदभेदबुद्धी ॥ निरसुन शबलांशउपाधी ॥ लक्ष्यार्थि जीवेशांचें ॥ करिसी ऐक्य असिपदीं ॥ जीवन्मुक्तीसुख थोर ॥ देसी परमकृपानीधी ॥ जय० ॥ २ ॥ विवर्त हे नामरूप ॥ जगद्भ्रम चि असार ॥ अधिष्ठान पूर्ण याचें ॥ देवा सन्मय साचार ॥ मौनी ह्मणे तूंची सर्वे ॥ भूमानंद हे अपार ॥ जय० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) ३

शेषाचलअवतार तारक तूं देवा ॥ सुरवरमुनिवर भावें करिती जन सेवा ॥ कमळा रमणी अससी अगणित गुणठेवा ॥ कमळाक्षा मज रक्षुनि सत्वर वर द्यावा ॥ १ ॥ जय देवा जय देवा जय वेंकटेशा ॥ केवळ करुणासिंधू पुरवीशी आशा॥ध्रु०॥ हें निजवैकुंठ ह्मणुनि ध्यातों मी तूतें ॥ दाखविसी गुण कैसे सकळिक लोकांतें ॥ देखुनि तुझें स्वरूप सुख अद्भुत होतें ॥ ध्यातो तुजला श्रीपति दृढ मानस हो तें ॥ २ ॥

आरत्या गीतेच्या.

(चाल साधी.) १

जय देवी जय देवी जय भगवद्गीते ॥ आरती ओंवाळूं तुज वेदमाते ॥ ध्रु० ॥ सुखकरणी दुखहरिणी जननी वेदांची॥ अगाधमहिमा तूझा नेणे वीरंची ॥ ते तूं ब्रह्मीं तल्लिन होसी ठाईंची ॥ अर्जुनाचे भावें प्रकट मूखींची ॥ जय देवी० ॥ १ ॥ सातशतें श्लोक व्यासोक्ती सार ॥ अध्ये अष्टादश इतुका विस्तार ॥ एक अर्ध पाद करितां उच्चार ॥ स्मरण मात्रें त्यांचा निरसे संसार ॥ जय देवी० ॥ २ ॥ काय तूझा पार वर्णूं मी दीन ॥ अनन्यभावें तूज आलों मी शरण॥ सनाथ करीं माये कृपा करून ॥ बापरखुमादेवी वरदासमान ॥ जय० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) २

जय जय मातर्भगवति भो भगवद्गीते ॥ भगवद्दयिते मयि

ते दयास्तु मुनिगीते ॥ ध्रु० ॥ भगवन्मुखजा मुख्या त्वंपदजा गंगा ॥ त्वद्वर्णाग्रे कस्त्वद्वर्णोयदभंगा ॥ भवतनुरक्षररूपा तस्या बहुभंगाः ॥ सक्षरणा यत्पतिताधोगतिरनुतनुगा ॥ जय जय० ॥ १ ॥ लोकत्रयगा गंगैकरसा खलु भवति ॥ नवरसपूर्णा लोकेतिशते भगतवती ॥ त्वद्रसपानाज्जीवत इह मुक्तिः सुलभा ॥ न बहुलयोजनगतिका त्वं परमामलभा ॥ जय जय० ॥ २ ॥ चतुरर्थो योगादिस्त्वयि बहुसुरसार्था ॥ यद्दर्शनपरिनिष्ठा बुधभूसुरसार्थाः ॥ संति हि वै पदवीदीपिकासुबहुलास्ते ॥ ये श्रीशंकरसर्वज्ञमुखाः कुशलास्ते ॥ जय जय० ॥ ३ ॥ गूढाशयवृत्तिपरा अतुलस्तव महिमा ॥ न हि मामकवाग्वक्तुं शक्ता तं महिमा ॥ कलिमनुजानां जाने गतिमितरां नितरां ॥ त्वं ननु संसृतिसिंधुं कुरुषे बहुसुतरां ॥ जय जय० ॥ ४ ॥ मत्तं पतितं भीतं जनिमृतितो दीनं ॥ षडरिग्रस्तं स्रस्तं सुपथाद्गुणहीनं ॥ कृतकृत्यं मां कुरु तव पदनिष्ठं सदये ॥ काशीशब्रह्मादीनिव बहुमृदुसदये ॥ जय जय० ॥ ५ ॥

आरती सत्यनारायणाची.

(आरती सप्रेम जयजय विठ्ठल या चा०) १

जय जय दीनदयाळा सत्यनारायण देवा ॥ पंचारति ओंवाळूं श्रीपति तुज भक्तीभावा ॥ ध्रु० ॥ विधियुक्त पूजुनी करिती पुराणश्रवण ॥ परिमळद्रव्यांसहित पुष्पमाळा अर्पून ॥ घृतयुक्तशर्करामिश्रित गोधूमचूर्ण ॥ प्रसाद भक्षण करितां

प्रसन्न तूं नारायण ॥ जय० ॥ १ ॥ शतानंदविप्रें पूर्वी व्रत हें आचरिलें ॥ दरिद्र दवडुनि अंतीं त्यातें मोक्षपदा नेलें ॥ तैंपासुनि हें व्रत या कलियुगीं सकळां श्रुत झालें ॥ भावार्थें पूजितां बहुतां इच्छित लाधलें ॥ जय० ॥ २ ॥ साधूवैश्यें संततिसाठीं तुजला प्रार्थीलें ॥ इच्छित पुरतां मदांध होउनि व्रत न आचरिलें॥त्यापापानें पडुनि संकटीं दुःखहि भोगीलें ॥ स्मृति होउनि आचरितां व्रत त्या तुवांचि उद्धरिलें ॥ जय० ॥ ॥३॥ प्रसाद विसरुनि पतिभेटीला कलावती गेली ॥क्षोभ तुझा होतांचि तयाची नौका बूडाली ॥ अंगध्वजरायासी यापरि दुःखस्थिति आली ॥ मृतवार्ता शतपुत्रांची सत्वर कर्णीं परिसीली ॥ जय० ॥ ४ ॥ पुनरपि पूजुनि प्रसाद ग्रहण करितां तत्क्षणीं ॥ तिची नौका तरली देखे कलावती नयनीं ॥ अंगध्वजरायासीं पुत्र भेटति येऊनी ॥ ऐसा भक्तां पावसि संकटिं तूं चक्रपाणी ॥ जय० ॥ ५ ॥ अगाध महिमा जाणुनि तव व्रत जे जन आचरती ॥ इच्छित पुरविसि त्यांचें देउनि संतति संपत्ती ॥ संहरती भयदुरितें सर्वेहि बंधनें तुटती ॥ राजारंका समान मानुनि पावसि श्रीपती ॥ जय० ॥ ६ ॥ ऐसा तव व्रतमहिमा अपार वर्णूं मी कैसा ॥ भक्तिपुरःसर आचरती त्यां पावसि जगदीशा ॥ भक्तांचा कनवाळू कल्पद्रुम तूं सर्वेशा ॥ मोरेश्वरसुत वासुदेव तुज विनवी भवनाशा ॥ जय० ॥ ७ ॥

आरत्या गंगेच्या.

(चाल साधी.) १

जय जय भगवति गंगे मुनिगेयतरंगे ॥ श्रीवासांगे सांगे हरांगवरगंगे ॥ ध्रु० ॥ श्रुतिरिव मात्या समस्तवर्णवती भवती ॥ ह्यनंतपदसंबद्धा पुमर्थ लाभवती ॥ रसभरिता सुस्वरितानुदात्तगतिमहिता ॥ रम्योदात्तस्वरतो रुचिरा परम हिता ॥ १ ॥ रविमिव तमसो हंत्रीं नतापनिवहखनिं ॥ रतिपतिमिव हरिजातां बह्वनुरुद्धजनिं ॥ गिरमिव सरस्वतीं त्वां नरसंज्ञोद्गीर्णां ॥ नाशिवजननीमसतां दुर्गां वा ऽपर्णां ॥ जय० ॥ ॥२॥ कमलालयां रमामिव वंदे जनजननीं ॥ विधिमिव सरस्वतीसंगमिनीं सुखजननीं ॥ बव्हवतारां हरिमिव बहुसाध्वनुकूलं ॥ भूतिप्रसितां शिवतनुमिव गुरुमधिसुकुलं ॥ जय० ॥ ३ ॥ मीनमकरराशियुतां भवचक्रसकाशा, मप्सरसांसंघाढ्यां सुरततिनीकाशां ॥ दैत्यमनीषामिव बहुलभ्रमसंवलितां ॥ मुनिसंहतिमिव सुबहुप्रयागरुचिललितां ॥ जय० ॥ ४ ॥ वीरगदूरगसूरगगगनगनगमनुजा,न्स्नानात्पानात्स्मरणात्पुनासि दितिदनुजान् ॥ पंचमहापापिनमतिदुष्टं मतिभ्रष्टं ॥ कुरु मां स्वबलात्काशीनाथमिव स्पष्टं ॥ जय० ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) २

माते दर्शनमात्रें प्राणी उद्धरसी ॥ हरिसी पातक अवघें जग पावन करिसी ॥ दुष्कर्मीं मी रचिल्या पापांच्या राशी ॥ हरहर आतां स्मरतों गति होइल कैसी ॥ १ ॥ जय देवी

जय देवी जय गंगाबाई ॥ पावन करिं मज सत्वर विश्वाचे आई ॥ ध्रु० ॥ पडले प्रसंग तैशीं कर्मे आचरलों ॥ विषयांचे मोहानें त्यांतचि रत झालों ॥ त्याचे योगें दुष्कृत सिंधूंत बुडालों ॥ त्यांतुनि मजला तारिसि ह्या हेतुन आलों ॥ जय०॥ ॥ २ ॥ निर्दय यमदुत नेती यासमयीं राखीं ॥ क्षालीं यमधर्मांच्या खात्यांतिल बाकी ॥ मत्संगति जन अवघे तारियले त्वां कीं ॥ उरलों आहें एकचि मी पतितांपैकीं ॥ ज० ॥३॥ अघहरणे जय करुणे विनवितसें भावें ॥ नोपेक्षीं मज आतां त्वत्पात्रीं घ्यावें ॥ केला पदर पुढें मीं मज इतुकें द्यावें ॥ जीवें त्या विष्णूच्या परमात्मनि व्हावें ॥ ज० ॥ ४ ॥

आरत्या तुळसीच्या

(चाल साधी.) १

जय देवी जय देवी जय माये तुळसी ॥ निजपत्राहुनि लघुतर त्रिभुवन हें तुळसी ॥ ध्रु० ॥ ब्रह्मा केवळ मूळामध्यें तो शौरी ॥ अग्रीं शंकर तीर्थें शाखापरिवारीं ॥ सेवा करिती भावें सकळहि नरनारी ॥ दर्शनमात्रें पापें हरती निर्धारीं ॥ जय० ॥ १ ॥ शीतळछाया भूतळव्यापक तूं कैसी ॥ मंजरिची आवड बहु कमळारमणासी ॥ तव दळविरहित विष्णू राहे उपवासी ॥ विशेष महिमा तूझा शुभकार्तिकमासीं ॥ जय० ॥ ॥ २॥ अच्युत माधव केशव पीतांबरधारी ॥ तूझे पूजनकालीं जो हें उच्चारी ॥ त्यासी संतति संपति देसी सुखकारी ॥ गोसावीसुत विनवी मजला तूं तारीं ॥ ज० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) २

वृंदावनवासी जय माये तुळसी ॥ शिवहरिब्रह्मादीकां तूं वंद्य होसी ॥ मृत्युलोकीं प्रगटुनि भक्तां उद्धरिसी ॥ तूझें दर्शन होतां जळती अघराशी ॥ १ ॥ जय देवी जय देवी जय तुळसी माते ॥ करिं वृद्धी आयुष्या नारायण वनिते ॥ ध्रु० ॥ कार्तिकशुक्लद्वादशि कृष्णाशीं लग्न ॥ तूझे वृंदावनीं निशिदिनिं श्रीकृष्ण ॥ स्वर्गींहूनी वृष्टी करिती सुरगण ॥ भक्त चिंतन करितां करिसी पावन ॥ जय० ॥ २ ॥ त्रिभुवनीं तूझी सेवा करिती त्रीकाळ ॥ त्यांतें सुख देऊनी तारी गोपाळ ॥ तूझें स्तवन ऐकुनि कांपति कळिकाळ ॥ पावन करिं मज ह्मणे मोरोबल्लाळ ॥ जय देवी० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) ३

तुळसीमळमृत्तिका जो लावी भाळीं ॥ अनुदिनिं तुळसी तीर्थीं करितो आंघोळी ॥ तुलसीकाष्ठीं ग्रीवा मंडित वनमाळी ॥ त्याच्या संगें राहे हरि सर्वकाळीं ॥ १ ॥ जय देवी जय देवी जय माये तुळसी ॥ अक्षय मोक्षाचें निजपद भावें देसी ॥ ध्रु० ॥ मंजरिया हो तूझ्या वज्राच्या धारा ॥ पापाचे पर्वत जळती तनुभारा ॥ आले यमकिंकर ह्मणती रविकुमरा ॥ तुळसीमूळें न दिसे पापासी थारा ॥ जय० ॥२॥ तुझिया एकादळें सोडविले देव ॥ ह्मणुनी तूझ्या चरणीं धरिला दृढ भाव ॥ वृंदे वस्तीसी तूं मज देईं ठाव ॥ मुक्तेश्वर ह्मणे पैं मुख्य सद्भाव ॥ जय० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) ४

दर्शनमात्रमहृतप्रेक्षकजनदुरिते ॥ निर्जरवरपरिशीलितनि-

मॅलतरचरिते ॥ विकसत्सुयशःसंचयतर्जितसुरसरिते ॥ भुवना त्रयविस्मयकरसद्गुणमणिभरिते ॥ १ ॥ जय देवि जय देवि जय मातस्तुलसि ॥ लक्ष्मीरमणप्रेयसि करुणारससरसि ॥ जय० ॥ ध्रु० ॥ सेचनमात्रत्रासितदुःशमतमशमने ॥ संरोपणविधिविरचितहरिसन्निधिगमने ॥ तच्चरणाब्जदलार्पणकृतसंसृतिशमने ॥ स्पर्शनविश्वविशोधिनि विठ्ठलकृत नमने ॥ जय० ॥ २ ॥

आरत्या खंडेरायाच्या.

(आरती ज्ञानराजा याचालीवर.) १

जय देवा खंडेराया ॥ निजशिवरूप सखया ॥ आरती ओंवाळीतों ॥ भावभंडारसुमीया ॥ ध्रु० ॥ देहत्रय गड थोर ॥ हेचि दुर्घट जेजूर ॥ येथें तूं नांदतोसी ॥ आत्मसाक्षित्वें निर्धार ॥ उन्मनी ह्माळसा हे ॥ शांतिबाणाइ सकुमार ॥ भुक्ति मुक्ति दया क्षमा ॥ मुरळ्या नाचती सुंदर ॥ जय० ॥ १ ॥ स्वानंद अश्व थोर ॥ त्यावरि बैसोनि सत्वर ॥ अद्वैतबोध तीव्र ॥ हातीं घेउनी तरवार ॥ अहंकारमल्लासूर ॥ त्यातें मारिसी साचार ॥ निवटुनी दैत्यभार ॥ विजयी होसी तूं मल्हार ॥ जय० ॥ २ ॥ निरसोनी द्वैतभाव ॥ करिसी ठाणें तूं अपूर्व ॥ अद्वैतची भक्तदेव ॥ भेदबुद्धि मिथ्या वाव ॥ तुजवीण न दिसे कोणी ॥ जागें या- एकचि तूं धणी ॥ मौनी ह्मणे तूंची सर्व ॥ अससी व्यापक खंडेराव ॥ जय देवा० ३ ॥

(चाल साभी .)२

पंचानन हयवाहन सुरभूषितनीळा ॥ खंडामंडित दंडित-

दानव अवलीळा ॥ मणिमल्लांमर्दुनियां जो धूसरापिंवळा ॥ हिरे कंकण बासिंगें सुमनांच्या माळा ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय शिव मल्हारी ॥ वारीं दुर्जनअसुरां भव दुस्तर तारीं ॥ ॥ ध्रु० ॥ सुरवरसंवर वर दे मजलागीं देवा ॥ नाना नामें गाइन ही तुमची सेवा ॥ अघटितगुण गावया वाटतसे हेवा॥ फणिवर शिणला किती नर पामर केवा ॥ जय० ॥ २॥ रघुवरस्मरणीं शंकर हृदयीं नीवाला ॥ तो हा मल्लांतक अवतार झाला ॥ यालागीं आवडीं भावें वर्णीला ॥ रामीं रामदासा जिवलग भेटला ॥ जय० ॥ ३ ॥

(आरती ज्ञानराजा या चालीवर.)३

जय देवा मार्तंडा ॥ हातीं घेउनियां खंडा ॥ मारिले दुष्ट दैत्य ॥ उडे त्रैलोकीं झेंडा ॥ ध्रु० ॥ मातले पृथ्वीवरी ॥ मणी मल्ल दैत्य दोनी ॥ टाकिले ऋषीयाग ॥ यज्ञकुंड विध्वंसूनी ॥ ह्मणुनीयां अवतरले ॥ गौरीहर शूळपाणी ॥ जय० ॥ १ ॥ साठकोटी गण सर्वे ॥ घेऊनियां दैत्यांवरी ॥ जाऊनियां युद्धकेलें ॥ रण तुंबळ भारी ॥ शिवचक्र दैत्यचक्र ॥ युद्ध होय बरोबरी ॥ जय० ॥ २ ॥ त्रिशूळपाणी तप्त ॥ थोर झाले क्रोधानळें ॥ मारिलें खड्ग जेव्हां ॥ दैत्याचे कंठनाळीं ॥ वरदान मागताती ॥ प्राण अंताचे वेळीं ॥ जय० ॥ ३ ॥ मल्ल-ह्मणे कर्पुरगौरा ॥ हर हर महादेवा ॥ मल्लारी जनमूखीं ॥ ऐसा उच्चार व्हावा ॥ उद्धरिलें असूरांतें ॥ ह्मणुनी मल्लारी नावा ॥ जय० ॥ ४ ॥ चंपाषष्ठीचे दिवसीं ॥ ऐसा अवतार झाला ॥ आनंदले सुरवर ॥ ह्मणुनि पळकोट बोला ॥ चरणिं तूझे लीन नामा ॥ देवा सांभाळीं त्याला ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) ४

जेजुरगडपर्वत शिवलिंगाकार ॥ मृत्युलोकीं दुसरें कैलासशिखर ॥ नानापरिवी रचना रचिली अपार ॥ तयेस्थळीं नांदे स्वामी शंकर ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय शिव मार्तंडा ॥ अरिमर्दन मल्लारी तूंची प्रचंडा ॥ ध्रु० ॥ मणिमल्ल दैत्य प्रबळ तो झाला ॥ त्रिभूवनीं त्यानें प्रळय मांडीला ॥ नाटोपे कोणास वरें मातला ॥ देवगणगंधर्व कांपती त्याला ॥ जय० ॥ २ ॥ चंपाषष्ठीदिवसीं अवतार धरिसी ॥ मणिमल्लदैत्यांचा संहार करिसी ॥ चरणीं पृष्ठीं खड्ग वर्मीं स्थापीसी ॥ अंतीं वर देउनि त्यां मुक्तीतें देशी ॥ जय० ॥ ३ ॥ मणिमल्लदैत्य मर्दुनि मल्लारी ॥ देवां संकट पडतां राहे जेजूरी ॥ अर्धांगीं म्हाळसा शोभे सुंदरी ॥ देवा ठाव मागे दास नरहरी ॥ जय० ॥ ४ ॥

आरती कृष्णेची.

(चाल साधी) १

सुखसरिता गुणभरिता दुरितां नीवारी ॥ निःसंगा भवभंगा चिद्रंगा तारी ॥ श्रीकृष्णनिजतनू जळवेषधारी ॥ कलिमलदल जळ निर्मळ साक्षात्त्वें हरी ॥ १ ॥ जय देवी जय देवी जय माये कृष्णे ॥ आलों तुझिया उदरा निरसीं मम तृष्णे ॥ ध्रु० ॥ हरिहरसुंदरओघ ऐक्यासी आले ॥ परमानंद ओघें मिळणीं मीळाले ॥ ऐशीये संगमीं मिसळोनी गेले ॥ रामदास त्यांचीं वंदी पाऊलें ॥ २ ॥

आरती चंद्राची.

(चाल साधी.) १

जय देव जय देव जय श्रीशशिनाथा ॥ आरती ओंवाळूं पदिं ठेउनि माथा ॥ धु० ॥ उदयीं हृदयीं तूझ्या सीतळता उपजे ॥ हेलावुनि क्षीराब्धि आनंदें गर्जे ॥ विकसितकुमुदिनि देखुनि मन तें बहु रंजे ॥ चकोर नृत्य करिती सुख अद्भुत माजे ॥ जय० ॥ १ ॥ विशेष महिमा तूझा न कळे कोणासी ॥ त्रिभुवनिं द्वादशराशी व्यापुनि आहेसी ॥ नवही ग्रहांमध्यें उत्तम तूं होसी ॥ तूझें बळ वांछीती सकळहि कार्यांसी ॥ जय० ॥ २ ॥ शंकरगणनाथादिक भूषण मिरवीती ॥ भाळीं मौळीं तुजला संतोषें धरिती ॥ संकटनामचतुर्थिस पूजन जे करिती ॥ संततिसंपति पावुनि भवसागर तरती ॥ जय ॥३॥ केवळ अमृतरूप अनुपम्य वळसी ॥ स्थावरजंगम यांचें जीवन आहेसी ॥ प्रकाश अवलोकितां मन हें उल्हासी ॥ प्रसन्न होउनि आतां लावीं निजकासीं ॥ जय० ॥ ॥ ४ ॥ सिंधूतनया इंदु बंधु श्रीयेचा ॥ सुकीर्तिदायक नायक उडुगण जो यांचा ॥ कुरंगवाहनचंद्रा अनुवित हे वाचा ॥ गोसावीसुत विनवी वर दे मज साचा ॥ जय देव० ॥ ५ ॥

आरत्या ज्ञानदेवाच्या.

(चाल साधी.) १

इंद्रायणिचे तटीं धरिला रहिवास ॥ विश्व तारावया लक्ष्मी-

नीवास ॥ ज्ञानेश्वररूपें धरिला निजवेष ॥ वर्म जाणे तया सद्गुरुउपदेश ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय ज्ञानदेवा ॥ जीवाशीवाआदी परब्रह्मठेवा ॥ ध्रु० ॥ कृष्णएकादशी कार्तीकमासीं ॥ आपण पंढरिनाथ सनकादीकेंसीं ॥ यात्रेलागीं येती स्वानंदराशी ॥ दर्शन घडे तयां निजमुक्ती देशी ॥ जय० ॥ ॥ २ ॥ महिर्षीपुत्र केला वाचक वेदाचा ॥ प्रतिष्ठानीं गर्व हरिला विप्रांचा ॥ विशेष अर्थ केला भगवद्गीतेचा ॥ अज्ञानवृक्ष पिंपळ शोभे कनकाचा ॥ जय० ॥ ३ ॥ सकळसिद्धगणांमाजी तूं श्रेष्ठ ॥ ज्ञानदेव अनुभवी ज्ञानावरिष्ठ ॥ अनुताप ज्याचा विश्वघनदाट ॥ मुक्तेश्वरीं न धरे प्रेमाचा लोट ॥ ज० ॥ ४ ॥

(अवतार गोकुळीं हो या चाली०.)२

आरती ज्ञानराजा ॥ महाकैवल्यतेजा ॥ सेविती साधु संत ॥ मनु वेधला माझा ॥ ध्रु० ॥ लोपलें ज्ञान जगीं ॥ हित नेणती कोणी ॥ अवतार पांडुरंग ॥ नाम ठेविलें ज्ञानी ॥ आर० ॥ १ ॥ कनकाचें ताट करीं ॥ उभ्या गोपिका नारी ॥ नारदतुंबर हो ॥ साम गायन करी ॥ आ० ॥२॥ प्रगट गुह्य बोले ॥ विश्व ब्रह्मची केलें ॥ रामाजनार्दनीं ॥ पाई ठकची ठेले ॥ आर० ॥ ३ ॥

(चाल साधी.) ३

कलियुगिं त्रासुनि गेले सज्जन भवउष्णें ॥ ते समयीं अवतारा घेउनि श्रीकृष्णें ॥ तोषविले सज्जन त्या नानाप्रश्नें ॥ तेणें निरसुनि गेलें अज्ञान तृष्णे ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय ज्ञानदेवा ॥ मंगळआरति करितों दे स्वपदठेवा ॥ ध्रु० ॥

गीतादेवी केली सोपी सकळांला ॥ निर्जरगुरु परिसुनियां घोटिति मुखलाळा ॥ टीकारूपी धालुनि दासांला माळा ॥ तेणें छेदुनि गेली अज्ञानज्वाळा ॥ जय० ॥ २ ॥ करितां वाद द्विजांशीं रेडा बोलविला ॥ विप्रांचा गर्वनिधी तेणें कालविला ॥ अज्ञानांधकारा ज्ञानें घालविला ॥ ब्रह्मज्ञानें मत्सरदीप मालविला ॥ जय० ॥ ३ दासांचा सारथी म्हणवुनि मी तुजला ॥ बाहातां दीनदयाळा नपवसि कां मजला ॥ नुल्लंघति या मातें अज्ञविपिन मजला ॥ दास म्हणे मम जिव हा तद्योगें बुजला ॥ जय० ॥ ४ ॥

आरती एकनाथाची.

—:o:o:—

(आरती ज्ञानराजा या चालीवर.) १

आरती एकनाथा ॥ महाराजा समर्था ॥ त्रिभूवनीं तूंची थोर ॥ जगद्गुरु जगन्नाथा ॥ ध्रु० ॥ एकनाथनाम सार ॥ वेदशास्त्रांचें गूज ॥ संसारदुःख नासे ॥ महामंत्राचें बीज ॥ आर० ॥ १ ॥ एकनाथ नाम घेतां॥ सुख वाटलें चित्ता॥ अनंतगोपाळाची ॥ धणी न पुरे गुण गातां ॥ आरती० ॥ २॥

आरती ज्ञानेश्वरीची.

(चाल साधी)१

जय जय स्वयंप्रकाशे ज्ञानेश्वरि देवी ॥ ज्ञानाज्ञानपणाची अज्ञानें पदवी ॥ जय देव० ॥ ध्रु० ॥ श्रीशंकरगिरिहृदयापाशु

नि तूं प्रगटा ॥ गिरिजा अंगीं विस्तर जाहला बहुमोठा ॥ श्रुतिशास्त्रादिपुराणांच्या गति झाल्या थोंटा ॥ न कळे मनबुद्धींसी तव प्रभाव मोठा ॥ जय दे०॥ १ ॥ मच्छिंद्र सखोल देखुनि भरला वेगान ॥ गोरक्षाला झालें तें अमृतपान ॥ अतृप्त होउनि भरले गहिनीचे कान ॥ वृत्त्यधीन जगत्रय फिरती भ्रमरानें ॥ जय दे० ॥ २ ॥ हरिहरविधिमुनिसुरनरअसुरादिक सारे ॥ वृत्तिग्रस्त ह्मणुनियां न सरे भ्रमवारें ॥ ह्मणउनि वृत्तीरूपें प्रगटुनि जग सारें ॥ ताराया संसृतिवर धरिले खर शारे ॥ जयदे० ॥ ३ ॥ श्रीज्ञानेश्वरमेघें शोषुनि तव सलिला ॥ सहजें वृष्टी केली सहजासनमहिला ॥ दुष्करकलि नाशाया दाखविली लीला ॥ तरले असंख्य तरती तारिति सत्कविला॥ ॥ जय देव० ॥ ४ ॥ पूजन श्रवण प्रदक्षिण आवर्तन करिती ॥ मोक्ष हि सुलभ तयां ऐशी तव कीर्ती ॥ परिसुनि स्थावर माणिक लागे तव पंथीं ॥ परतीं झालीं ज्ञानें तूं आलिस अरतीं ॥ जय जय स्वयंप्रकाशे ज्ञानेश्वरि देवी ॥ ज्ञा० ॥ ५ ॥

आरती गरुडाची.

(चाल साधी.) १

जय देव जय देव जय वैनतेया ॥ आरती ओंवाळूं तुज पक्षीवर्या ॥ ध्रु० ॥ हरिवहनाऽमृतहरणा कश्यपनंदना ॥ दिनसारथिबंधो खगकुलमंडना ॥ कांचनमयबाहू नाम सूपर्ण ॥ नारायणसान्निध्यें वंद्य तूं जाण ॥ जय० ॥ १ ॥ त्वय्यारूढ

होउनि विष्णूचें गमन ॥ मुनींद्रवचनें केलें सागरझडपण ॥ जलचरीं वर्तला आकांत जाण ॥ विनतें पयोब्धीनें केलें सांत्वन ॥ जय० ॥ २ ॥ तूझे नाममंत्र जपती जे कोण ॥ सर्पादिकविषबाधा नोहे निशिदीन ॥ ऐसा तूं महाराजा पक्षींद्र जाण ॥ ह्मणउनि कवि हा तुजला अनन्यशरण ॥ जय०॥३॥

आरती केदाराची.

(चाल साधी.) १

जय देव जय देव जयजी केदारा ॥ दारासंकटवारा भवभयअपहारा ॥ ध्रु० ॥ गंगाउगमशीतळहिमपर्वतवासी ॥ नलगतपळ दुर्जनखळ संहारी त्यांसी ॥ तो हा हिमकेदार करवीरापाशीं ॥ रत्नागिरिवरि शोभे कैवल्यराशी ॥ जय० ॥ १ ॥ उत्तरेचा देव दक्षिणे आला ॥ दक्षिणकेदार हें नाम पावला ॥ रत्नासुर मर्दुनी भक्तां पावला ॥ दास ह्मणे थोरादैवें धांवला ॥ ॥ जय० ॥ २ ॥

आरती बहिरोबाची.

(चाल साधी.) १

दक्षिणदेशामाजी भैरव तो देव ॥ क्षेत्रपाळ वंदी लोकत्रयभाव ॥ भक्तांसी देखुनी चरणीं दे ठाव ॥ देवांचा तारक तूं श्रीभैरवदेव ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय भैरवदेवा ॥ सद्भावें आरती करितों मी देवा ॥ ध्रु० ॥ वामांगीं जोगेश्वरि शोभे

सुंदर ॥ कांसे पीतांबर वाद्यांचा गजर ॥ भक्तांसी देखुनी हरि कृपाकर ॥ रामदास चरणीं त्या मागे थार ॥ जय०॥२॥

आरत्या पल्लीनाथाच्या.

(चाल साधी.) १

श्रावणमासीं रविदिनिं जे दर्शन घेती ॥ त्यांचीं सर्वेहि पापें नाशाप्रति जाती ॥ प्रेमानंदें त्याची करितां हो स्तुती ॥ अंतीं निजपद पावुनि मुक्तीस जाती ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय पल्लीनाथा ॥ भावें तूझे चरणीं ठेवीला माथा ॥ ध्रु० ॥ कोंकणप्रांतीं नांदे दक्षिणकेदार ॥ करावया पापीयांचा उद्धार ॥ ब्रह्मा विष्णु शंकर हे एकाकार ॥ भक्तांलागीं येथें धरिला अवतार ॥ ज० ॥ २ ॥ भक्तजनांचा हा हो देव भूकेला ॥ यास्तव येतो नित्य यात्रेचा मेळा॥ दर्शन घेउनि जाती अपुल्या हो स्थळा ॥ भावें हृदयीं जपती नामाची माळा ॥ ज० ॥३॥ पल्लीक्षेत्रीं नांदे अमुचा कुळस्वामी ॥ सेवेसी तत्पर आहे ती लक्ष्मी ॥ अज्ञान मूढ जन हे सर्वस्वें आह्मीं ॥ यास्तव जडो प्रीती तूझीया नामीं ॥ ज० ॥ ४ ॥ त्रैमूर्ती देव हा आहे पैं जाण ॥ कराया भक्तांचें प्रेमें पाळण ॥ धरिलें अवनीवरी रूप हें सगुण ॥ ह्मणउनि सखाराम वंदीत चरण ॥ जय० ॥ ५ ॥

(चाल साधी.) २

भक्तांलागीं अवनीं येउनि सहदारा ॥ पल्लीग्रामीं वससी करुनी मंदीरा ॥ दैत्य संहारूनी कृपया दातारा ॥ मुक्ती दे-

सी दासां सगुणा सुंदरा ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय क- रुणाकरा ॥ पल्लीनाथा स्वामी दक्षिणकेदारा ॥ ध्रु० ॥ अमृत वाटी त्रिशूळ डमरूसह खड्ग ॥ धरिशी वहन शोभे तुजला पन्नग ॥ ह्मणती ज्यातें शेष दुसरा तूं रंग ॥ स्मरतां भवभय टाळुनि करिसी अघभंग ॥ ज० ॥ २ ॥ शेषारूढ तुजला वि- ष्णु श्रुति ह्मणती ॥ त्रिशूळहातीं ह्मणउनि ह्मणती पशुपती ॥ उपवीतें तूं ब्रह्मा खड्गा तूं शक्ती ॥ आरति तुज ओंवाळी हरिसुत दृढभक्ती ॥ जय० ॥ ३ ॥

आरती दासबोधाची.

(अवतार गोकुळीं हो या चालीवर.) १

वेदांतसंमतीचा ॥ काव्यसिंधू भरला ॥ श्रुति शास्त्रग्रंथ गीता ॥ साक्षसंग मूंकेला ॥ महानुभाव संतजनीं ॥ अनुभव चाखियेला ॥ अज्ञानजडजीवां ॥ मार्ग सुगम केला ॥ १ ॥ जयजया दासबोधा ॥ ग्रंथराजा प्रसिद्धा ॥ आरती ओंवाळीन ॥ विमळज्ञान बाळबोधा ॥ ज० ॥ ध्रु० ॥ नवविधाभक्तिपंथें ॥ रामरूपानुभवी ॥ चातुर्यनिधी मोठा ॥ मायाचक्र उगवी ॥ हरी- हरहृदयींचें ॥ गुह्य प्रकट दावी ॥ बद्धवि सिद्ध झाले ॥ असं- ख्यात मानवीं ॥ जय० ॥ २ ॥ वीसही दशकींचा ॥ अनुभव जो पाहे ॥ नित्यनेमें विवरीतां ॥ स्वयें ब्रह्मची होय ॥ अपार पुण्य गांठीं ॥ तरी श्रवण लाहे ॥ कल्याण लेखकाचे ॥ भावगर्भ हृदयीं ॥ जय० ॥ ३ ॥

आरती हाटकेश्वराची.

(चाल सांधी.) १

जय जय जय मंगलमय, जय हाटकशंभो, जय हाटकशंभो ॥ करुणासागर नागर, पालक पाहिप्रभो, जय हर हर महादेव ॥ १ ॥ पयसा दधिघृतमधुभिः शर्करया सहितं ॥ स्नानं समर्पये शिव, गंगाजलमिलितं ॥ जय० ॥ २ ॥ कस्तूरीकेशरयुत, श्रीखंडेन कृतं ॥ सर्वांगेषु विलेपन, मंगीकुरुसततं ॥ जय० ॥३॥ बिल्वीदलतुलसीदल, प्रफुल्लकमलानि ॥ जाती चंपकसुमानि, समर्पये तानि ॥ जय हर० ॥ ४ ॥ अष्टांगं तव पुरतः कल्पितमिह धूपं ॥ दीपं प्रदर्श्य घृतजं, वीक्षे तव रूपं ॥ जय० ॥ ५ ॥ भक्ष्यं लेह्यं पेयं, चोष्यं नैवेद्यं ॥ लड्डुकपायसदुग्धा, न्याम्रफलं हृद्यं ॥ जय हर० ॥ ६ ॥ शतवर्तीहारार्त्तिक, मटति शतावर्तिं ॥ भूषणगणे विदूषण, मिह न वरीवर्ति ॥ जय० ॥ ७ ॥ थनथनथैताथैता, नृत्यंतो भक्ताः ॥ क्वणहिंकिकिणीचरणाः, करताले सक्ताः ॥ जय० ॥ ८ ॥ विदधति झणंकझणणण, झल्लरिकानादं ॥ दुंदुभिघोषः कुरुते, स्तनितेन विवादं ॥ जय० ॥९॥ घणंकघणणणघणणण, घंटां वादयते ॥ भेरीशंखस्तूर्यं, डमरुर्नादयते ॥ जय० ॥ १० ॥ वल्लभलज्जाशंकर, निर्मितनुतिगीतं ॥ हाटकनाथे भक्तिं, यच्छति तदधीतं ॥ जय ॥ ११ ॥

आरत्या संतांच्या.

(चाल साधी.) १

जय जय सज्जनवृंदं त्वां शुभगणनिकरं ॥ नौमि दयाकर मंतस्तमसो हानिकरं ॥ ध्रु० ॥ अमराः स्वार्थी यजनं दृष्ट्वा सद्भजनं ॥ स्वनुगृण्हंति स्वजनं न परं निःस्वजनं ॥ साधुवरा दैन्यहराः प्राप्तं पुनरंकं ॥ रंकं सबहुलपंकं विजहुः कुनरं कं ॥ जय० ॥ १ ॥ यूयं दर्शनमात्रात्पावितजनगोत्रा, दत्तप्रज्ञानेत्राः समपात्रापात्राः ॥ तारितमित्रामित्रा उद्धृतनिजगोत्राः ॥ सुरनरविहितस्तोत्राः पदशुचिकृतगोत्राः ॥ जय० ॥ २ ॥ विप्रं क्षत्रं वैश्यं स्त्रीशूद्रं यवनं ॥ वंदेऽत्यजमपि संतं ये भूतोयवनं ॥ पवनं दहनं गगनं हरिरूपं सकलं ॥ पश्यंति भजंति मुदा भावितदासकलं ॥ जय० ॥ ३ ॥ संतो भगवंतो वै साधुषु जातिमतिं ॥ हित्वा विदधति सुनतिं भगवत्त्वानुमतिं ॥ ते सन्मान्या धन्याः कृतवसुधाभरणाः ॥ काशीनाथोपाध्यायद्विजजननुतचरणाः ॥ जय० ॥ ४ ॥

(आरती ज्ञानराजा या चालीवर.) २

आरती संतमंडळी ॥ हातीं घेउनि पुष्पांजुळी ॥ ओंवाळीन पंचप्राणें ॥ त्यांचे चरण न्याहाळी ॥ आरती० ॥ ध्रु० ॥ मच्छेंद्र गोरक्ष ॥ गैणी निवृत्तीनाथ ॥ ज्ञानदेव नामदेव ॥ खेचर विसोबा संत ॥ सोपान चांगदेव ॥ गोरा जगमित्र भक्त ॥ कबीर आणि पाठकनामा ॥ चोखा परसा भागवत ॥ आ० ॥ १ ॥

भानुदास कृष्णदास ॥ वडवळसिद्ध नागनाथ ॥ बहिरा पिस मुकुंदराज ॥ केशवस्वामी सूरदास ॥ रंगनाथ वामनस्वामी ॥ जनजसवंत दास ॥ आ० ॥ २ ॥ एकनाथ रामदास ॥ यांचा हरिपदीं वास ॥ गुरुकृपा संपादीली ॥ स्वामीजनार्दन त्यास ॥ मिराबाई मुक्ताबाई ॥ बहिणाबाई उदास ॥ सोनार नरहरी हा ॥ माळी सांवता दास ॥ आ० ॥ ३ ॥ रोहिदास संताबाई ॥ जनी राजाई गोणाई ॥ जोगापरमानंदसाळया ॥ शेखमहंमद भाई ॥ निंबराज बोधराज ॥ माथा तयांचे पायीं ॥ कूर्मदास शिवदास ॥ मलुकदास कर्माबाई ॥ आ० ॥ ४ ॥ नारा म्हादा गोंदा वीठा ॥ प्रेमळ दामाजींपंत ॥ तुकोबा गणेशनाथ ॥ सेना नरसीमहंत ॥ तुळसीदास कसांबया ॥ पवांरसंतोबा भक्त ॥ महिपती तुम्हापासी ॥ चरण सेवामागत ॥ आरती० ॥ ५ ॥

आरती यशवंतराव महाराजांची.

(चाल साधी.) १

जय देव जय देव जय जय यशवंता ॥ आरति ओंवाळीतां हरली भवचिंता ॥ ध्रु० ॥ अहंपणाची आरति धरिली मी हातीं ॥ कामक्रोधादिकांच्या वळिल्या त्या वाती ॥ कल्पनेच्या घृतें उजळील्या ज्योती ॥ आरति ओंवाळीतां हरली भवभीती ॥ जय० ॥ १ ॥ पूर्णब्रह्मरूप असतां निर्गूण ॥ भक्तांसाठीं रूप धरिलेंसी सगुण ॥ त्या स्वरुपाची अनुभवि जाणती खूण ॥ तयासिपाहतां हरि हा गेला रंगून ॥ जय० ॥ २ ॥

निरोपपर गीत.

जाहलें भजन आम्ही नमितों तवचरणा ॥ वारुनियां विघ्नें देवा रक्षावें दीना ॥ ध्रु० ॥ दास तूझे आम्ही देवा तुजलाची ध्यातों ॥ प्रेमेंकरुनि देवा गुण तूझे गातों ॥ जाह० ॥ १ ॥ तरी न्यावी सिद्धी देवा हेची वासना ॥ रक्षूनीयां सर्वां द्यावी आह्मां- सी आज्ञा ॥ जाह० ॥ २ ॥ मागणें तें देवा आतां एकची आहे ॥ तारूनीयां सकळां आह्मां कृपादृष्टिं पाहें ॥ जाह० ॥ ३ ॥ जेव्हां सर्व आह्मी मिळूं ऐशाया ठायां ॥ प्रेमानंदें लागूं तुझी कीर्ती गावया ॥ जाह० ॥ ४ ॥ सदा ऐशी भक्ती राहो आमुच्यामनीं ॥ हेची देवा तुह्मा असे नित्य विनवणी ॥ जाह० ॥ ५ ॥ वारुनियां संकटें आतां आमुचीं सारीं ॥ कृपेची साउली देवा दीना वरि करीं ॥ जाह० ॥ ६ ॥ निरंतर आमुची चिंता तुह्मा असावी ॥ सर्वांची लज्जा देवा तुह्मीं रक्षावी ॥ जाह० ॥ ७ ॥

प्रार्थना.

घालिन लोटांगण वंदीन चरण ॥ डोळ्यांनि पाहिन रूप तुझें ॥ प्रेमें आलिंगिन आनंदें पूजीन ॥ भावें ओंवाळिन ह्मणे नामा ॥ १ ॥ त्वमेव माता पिता त्वमेव, त्वमेव बंधुःसखा त्वमेव ॥ त्वमेव विद्या द्रविणं त्वमेव, त्वमेव सर्वं मम देवदेव ॥ २ ॥ कायेन वाचा मनसेंद्रियैर्वा, बुद्ध्यात्मना वा प्रकृतिस्व- भावात् ॥ करोमि यद्यत् सकलं परस्मै, नारायणायेति समर्प- यामि ॥ ३ ॥

समाप्त.

खालीं लिहिलेले प्राकृत ग्रंथ विक्रीस तयार आहेत.

	किं.
पांडवप्रताप.	३
भक्तविजय.	२।८
रामविजय फळ्या व वेष्टनासह.	[illegible]
रामविजय.	१०।८
रामाश्वमेध.	३
हरिविजय.	२
हरिविजय.	१।८
हरिविजय टैपांवरचा (बांधलेला.)	१।८
संतलीलामृत...	२
नाथलीलामृत.	२
दासबोध पोथी.	१।१२
दासबोध (पुस्तक बांधलेलें.)	१।१२
कथासारामृत.	३
श्रीगुरुचरित्र मोठ्या अक्षराचें.	३
श्रीगुरुचरित्र गुटका....	१।१४
काशीखंड.	४
श्रीरामचरित्र (गद्य) बुक....	१।४
श्रीकृष्णचरित्र (ग) बुक.	१
पांडवचरित्र (गद्य) बुक.	२।८
उपयुक्तकथासंग्रह भा १ ला व २ रा दरभागास... ...	२
गणेशलीलामृत रु	।८

वासु व मोरेश्वर पोतदार, कांदेवाडी, मुंबई.